ANDREEA
LICHI

ANDREEA LICHI

SUFLET DE PORȚELAN

ANDREEA
LICHI

Suflet de porțelan

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV 2020

EDITORI:
Manager Dana Anghelescu
Referent Elena Diju

CORECTURĂ:
Dana Anghelescu

DESIGN +
TEHNOREDACTARE
Ramona Marinescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Lichi, Andreea
Suflet de porțelan / Andreea Lichi — Brașov
Libris Editorial, 2020
ISBN 978-606-029-278-4

821.135.1

© EDITURA CREATOR, 2020
PENTRU PREZENTA EDIȚIE

Str. Zaharia Stancu, Nr. 21A, Brașov, România
E-mail: editura@libris.ro
Tel: 0720 539533

Str. Mureșenilor nr. 14, Brașov, România
Tel: 0268 477 799
E-mail: office@libris.ro

Libris
Respect pentru oameni și cărți

Editura CREATOR face parte din grupul de firme Libris

Am ales să aștern aceste foarte multe rânduri pentru că sufletul îmi era suprasaturat. Nicidecum nu mă pot numi scriitoare pentru că acest titlu, în opinia mea, este doar pentru oamenii care au scrieri cu adevărat valoroase. Eu sunt doar o simplă povestitoare. O povestitoare care și-a notat pe hârtie trăirile din ultimii șase ani. Aveam nevoie de asta. Aveam nevoie să mă eliberez de unele stări și emoții ce mă apăsau zilnic. Am ales să fac asta și pentru că atunci când suferința m-a lovit mi-ar fi prins bine să citesc o poveste similară și poate așa nu m-aș mai fi simțit singurul om din Univers. Poate că aceste multe cuvinte vor ajuta pe cineva, cândva. Nu sunt cuvinte mari, pentru că nu am putut gândi în metafore atunci când mi-am autoanalizat viața. Sunt cuvinte simple, dar spuse din tot sufletul. Tu, cititorule, dacă vei ajunge la ultima pagină, sper să fi înțeles cât de fragil ești, dar și norocos, pentru că ai putut vedea fiecare pagină și cuvânt scris și ai simțit textura fiecărei file pe care degetele tale au atins-o.

Pentru cei ce cred că nu mai
există cale de întoarcere...

Cuvânt înainte

„Suflet de porțelan" este o radiografie dureroasă în culorile adevărului trăit de un copil al suferinței în spital, la școală, în tribunal, în societate.

Victimă a unui accident banal, autoarea ajunge într-o lume despre care nu avea nicio idee și cunoaște rigorile ei prin prisma fragilității fizice, dar și emoționale, și are așteptări adaptate neputinței ei de a înțelege ce se petrece cu ea

Într-un spital cu reguli de terapie intensivă unde singurătatea este securitate și totuși omenește părinții ajung după orar să-i mângâie nenumăratele dureri sufletești și temeri; apoi în spitale de recuperare unde pe pielea ei trăiește inadecvarea cu suferința ei, a pacientului. Fără a fi doar ghinionul ei, ea surprinde oameni care-i amplifică rănile prin nepăsarea cu care trec în profesia lor pe lângă patul bolnavului: parametrii medicali par mai interesanți decât cei afectivi, ignorând simțămintele unui copil la care alintul nu poate fi definit ca păcat, lipsă de disciplină, educație.

Cartea Andreei ne arată că suferința are culori: înțelegătoare sau respingătoare, din care noi, cadrele

medicale să învățăm ceva: „îl ajuți pe om dacă îi ești aproape, îl asculți, vezi ce-l mănâncă și îl sprijini".

Întoarsă în școala pe care o poate urma ea, găsește profesori capabili să instruiască olimpici, dar incapabili să-i orânduiască momente de pedagogie potrivită nenorocirii ei. Nici măcar colegii de clasă nu reușesc să regizeze petrecerea de absolvire la nivelul fotoliului ei rulant, ca să guste bucuria de a fi alături de unii... dar nici la școală nu mai învățăm empatia.

La tribunal, judecători, avocații sunt total ostili suferinței umane și se completează grotescului unei societăți dominate de găunoșenia banilor, în care un copil, devenit brusc adult, e obligat să trăiască într-o tristețe greu de remediat.

Deși medicii au făcut-o obraznică, profesorii au preferat perfecțiunea olimpicilor, Andreea are frumusețea întâmplătoare de a descoperi miracolul forței care o susține pe ea și pe părinții ei: Dumnezeu pe care-l imploră „Fă ca existența mea să conteze" și face din asta rugăciunea vieții ei. Astfel ea înțelege că într-o societate mutilată, inertă pe toate planurile (medical, educațional, civic, juridic) numai Dumnezeu i-a ocrotit realizările, care în situația ei fizică sunt imense: a absolvit școala, a reușit la facultate, promovează preocuparea pentru valorizarea persoanelor aflate în deficiență fizică.

E uimitor cum un copil ajuns adult, fără finalizarea copilăriei, pornește de la traumatismul ei și definește cu

amănunte crâncene boala societății punând accent pe oameni. Deficitul ei fizic e major și de nedepășit, cum pare și al societății, dar în speranța lumii ei lăuntrice, ea se încăpățânează constructiv să încerce schimbarea lumii, oferind suferința ei ca ofrandă pentru trezirea noastră, a tuturor

Copilul de odinioară, adultul lovit de azi valorifică prețul amintirilor, dându-le valoare de imbold în decorul vieții. Pune copleșitor problema mulțumirii de sine, a nemulțumirilor cotidiene în context pandemic, care prin prisma suferinței medicale devin „constrângeri" puerile.

Suflet de porțelan fiind sufletul ei, care nu a suferit cicatricile corpului, dar s-a „înnegrit" de câtă durere este capabil un om să acumuleze.

Autoanalizându-se corect, Andreea își valorizează părinții și face bine, pentru că în lumea noastră există mame care își părăsesc copilul încă din maternitate sau după accidente ale vieții. E impresionant norocul ei de a avea mamă și tată, așa cum ni-i redă cu o sinceritate dezarmantă.

În final, se adresează direct unor personaje pentru ca suferința ei să n-o întâlnească nimeni, dar să o înțeleagă oricine și îi mulțumim toți Andreei pentru lecția de noblețe sufletească la care ne îndeamnă pe fiecare.

Conf. Univ. Dr. Pădure Liliana,
Manager la Centrul Național Clinic de Recuperare Neuropsihomotorie Copii „Dr. Nicolae Robănescu"

Prolog

Este trecut de mijlocul lunii iulie, iar în mai puțin de trei săptămâni împlinesc paisprezece ani. Exact de ziua mea ar fi trebuit să plec în Franța, la Paris, împreună cu ansamblul de dansuri populare din care fac parte sau, mai bine zis, din care făceam parte. Ar fi trebuit să stau 18 zile, dintre care, primele 6-7 le-aș fi petrecut vizitând țările întâlnite în drumul spre Franța, iar diferența, stând la o familie de francezi, care cu siguranță m-ar fi plimbat pe cele mai frumoase străzi ale Parisului, așa cum s-a întâmplat și în Istanbul, anul trecut. Fără îndoială, unele zile s-ar fi încheiat cu bătute și strigături moldovenești, alături de colegi, pe scenele pregătite pentru desfășurarea festivalului pentru care ar fi trebuit să mă aflu acolo. Ce cadou frumos ar mai fi fost!

E groaznic de cald afară sau, cel puțin, așa pare de aici. Drept dovadă, chiar și Kinder-ul Bueno rămas pe dulăpiorul de lângă patul meu cu lenjerie mov, pe care mi-l adusese Vali cu puțin timp în urmă, pare să se fi topit.

— Tati, poți porni aerul condiționat?

— Desigur, dar doar pentru 10 minute. Trebuie să plecăm la domnul Adi.

Mă tot uit în oglindă și încerc să mă recunosc, dar pe zi ce trece arăt din ce în ce mai rău și nu mai găsesc nimic din mine, din cea care eram în urmă cu patru luni. Scaunul negru și imens în care eram așezată acoperea toată oglinda, iar în mijloc mă vedeam eu: un suflet de vreo 48 de kilograme, 1,70 înălțime, purtând o bluză roz, care îmi era cam mare, dar altfel nu m-ar fi putut îmbrăca, niște pantaloni albaștri trei sferturi și tenișii negri.

Ziua de astăzi nu începuse prea minunat. Pe lângă faptul că mi se înfundase branula în mai puțin de 12 ore, ceea ce începuse să devină o normalitate, și că a durat mai mult de o oră până mi-a prins alta, pentru că atât mâinile, cât și picioarele, îmi erau ciuruite de sutele de ace care mi-au cunoscut venele, în dimineața asta a trebuit să îmi iau la revedere de la minunatul meu păr. De parcă n-ar fi fost suficient faptul că începuse să îmi cadă părul din laterale și deja aveam câteva locuri goale pe cap unde se vedea pielea, în dimineața asta a trebuit să accept să îmi tundă tot părul de la spate, păr care devenise o minge, din cauza statului pe spate și a imposibilității mele de a sta în șezut pentru ca mama să mă poată pieptăna. Aveam părul foarte, foarte lung, până la fese, și țineam imens la el. Acum, sunt cheală la spate, iar în față mi-a mai rămas puțin păr, atât cât să mai aduc a față.

— Andreea, ar trebui să mergem! a spus tata îndreptându-se spre mine cu intenția de a-mi debloca scaunul.

— Te rog, încă două minute! Ar trebui să vină și mami de la Mega. Am rugat-o să îmi cumpere jeleuri și aș vrea să mănânc unul înainte de a merge la domnul Adi.

— Doar două minute, sunt atent la ceas. Două minute și plecăm.

Dau aprobator din cap și revin cu ochii în oglindă. Îmi privesc cicatricile cele mai vizibile și mai proeminente, cu care sunt obligată să mă obișnuiesc, pentru că le voi purta toată viața, care cică nu îmi va fi prea lungă, dacă valorile din sânge nu revin la normal și dacă starea febrilă, provocată de infecția urinară puternică, nu dispare. Îmi privesc, mai întâi, degetele inelar și mijlociu de la mâna stângă, degete care nu mai par a fi degete, ci mai degrabă niște umflături căptușite de cicatrici oribile, care continuă până la articulația pumnului. Apoi, îmi ridic privirea mai sus și zăresc imensa cicatrice de aproximativ 10 centimetri, ce îmi acaparează partea dreaptă din față a gâtului. Mă doare sufletul și îmi vine să urlu atât de tare, încât să audă toți oamenii care m-au rănit, mai ales cel din cauza căruia am ajuns așa, dar abia pot să mai vorbesc, deci rămân în tăcere și privesc lacrima ce tocmai mi se scurge pe obraz. O lacrimă. Încă o lacrimă pe lângă milioanele de lacrimi pe care le-am vărsat pentru acea zi, pentru acel moment, pentru acea secundă ce a declanșat infernul în viața mea. Acea secundă în care rațiunea mea a fost absentă. O parte din

mine a murit atunci, iar o altă parte a rămas să provoace durere, să se chinuie și să verse lacrimi.

***

1

Joi, 27 martie 2014

E ora 06:00 și îmi sună alarma de la telefon, la fel ca în fiecare zi din cursul săptămânii. O opresc și mă ridic rapid din pat, mult mai rapid ca în alte zile. Îmi urmez rutina de dimineață, iar apoi mă îmbrac cu hainele pe care mi le pregătisem cu o seară în urmă: blugii albaștri preferați, pe care mi-i cumpărasem luna trecută, un tricou alb cu câteva perluțe aurii așezate în zona pieptului, o cămașă neagră căreia nu i-am încheiat nasturii, ci doar i-am legat marginile de jos în zona șoldului, iar pe deasupra am luat hanoracul alb de la Carmen. Bineînțeles că mi-am pus și nelipsitele mele brățări, lănțișorul cu bilуță albastră și cerceii preferați, cu steluțe aurii, pe care mi-i cumpărase familia de turci la care am stat anul trecut. Nu puteam să mă lipsesc de puțin fond de ten și de rimel. Am ieșit din baie, iar tata tocmai se încheiase la geacă.

— Serviciu ușor, tăticule! Și o zi ușoară! i-am spus zâmbind larg.

— Mulțumesc frumos! O zi frumoasă să ai! a replicat el, iar apoi a plecat.

E aproape 7 fără un sfert și nu îmi vine să cred că m-am mișcat atât de repede. Trebuie să recunosc că, de

obicei, sunt mai leneșă dimineața. M-am încălțat, mi-am mai verificat încă o dată geanta, posibil să fie a zecea oară când o fac, dar tot timpul sunt atentă să nu uit nimic și cred că ăsta este un lucru bun.

— Mami, eu plec! Serviciu ușor! am strigat de pe hol.

— Deja?! a replicat, abia trezită din somn.

— Da! E aproape 7, ar trebui să te pregătești și tu.

— Bine, bine! De obicei plec după 7.

— Astăzi am fost mai rapidă. O zi frumoasă!

— La fel și ție!

Am ieșit din scara blocului, iar Magda tocmai ajunsese.

— 'Neața, soare! mi-a spus plină de zâmbet.

— Bună dimineața și ție, fată dragă! Mă bucur că ești mai vioaie!

Magdei i-a murit bunicul de la Botoșani săptămâna trecută și abia aseară s-a întors acasă. Am vorbit la telefon cât a fost plecată și i-am simțit toată durerea din glas. E al naibii de greu când pierzi pe cineva drag, iar mai devreme sau mai târziu toți trecem prin asta. Ba mai mult, într-o zi vine chiar și rândul meu, și al tău, și al tuturor celor din jur să fim cei ce pleacă. Ăsta-i cursul chestiei pe care noi o numim viață. Asta-i creația bărbosului de sus. Întâi ne naștem, creștem, explorăm, ne cultivăm. Apoi legăm prietenii care capătă cele mai frumoase sentimente, ne căsătorim, plantăm inimi, pe care le creștem și încercăm să le insuflăm cea mai

bună variantă a noastră, cele mai înalte aspirații și cele mai înalte principii. Între timp mai și suferim. Unii mai puțin, alții mai mult sau chiar prea mult. Oricum ar fi, toți suferim. Toți avem ceva care ne macină, ne apasă, ne rănește, ne doare, ne ustură, ne arde, ne termină lent, dar sigur. Dar, sinceră să fiu, cred că fără suferință viața ar fi prea plictisitoare și lipsită de sens. Bineînțeles, totul cu măsură! Dacă nu ar fi suferința, nu am învăța cu adevărat cum să-i prețuim pe cei dragi și, mai ales, cum să prețuim darul de la Dumnezeu: viața.

Cred că toți avem nevoie de un duș rece care să ne pună pe direcție, să ne arate cât de importante sunt lucrurile mici, cât de importantă e atingerea unei persoane dragi, cât de important e că ne mișcăm, că simțim, vedem, auzim, interacționăm, și, până la urmă, cât de important e că trăim. Acum, depinde de noi dacă vedem la momentul potrivit toate aceste lucruri, care aparent par mici, dar în esență sunt extrem de mari sau ajungem să le vedem atunci când nu mai deținem controlul lor. În final, plecăm. Și plecăm, deseori, lăsând urme adânci în sufletele celor dragi.

Astăzi ar fi trebuit să merg la școală și să o sărbătoresc, alături de colegi, pe doamna dirigintă, dar Magda m-a rugat să merg cu ea ca să se întâlnească cu Alex, băiatul cu care conversa de ceva vreme. Am ales să merg cu ea știind că nu voi pierde prea multă materie, mai ales că se apropie *Săptămâna altfel* și, cu siguranță, mai erau lucruri

de discutat despre activitățile programate pentru atunci, mai ales despre mult așteptata săritură cu parapanta Chiar și eu așteptam cu nerăbdare acea săptămână, pentru că fiecare ieșire cu clasa era fenomenală. Și asta, nu doar pentru că noi, elevii colectivului clasei a VII-a B, suntem cele mai tari gărgărițe – așa cum îi plăcea dirigăi să ne spună –, ci și pentru că avem cea mai super, mega, ultra de gașcă dirigintă.

— Și... cum ești astăzi? am întrebat-o pe Magda, în timp ce înaintam spre stația de autobuz.

— Sunt mai bine! M-am mai obișnuit cu ideea.. nu tu ziceai că toți murim într-o zi și că nu ne putem împotrivi? Asta este, nu mai pot face nimic pentru a-l aduce înapoi. Oare să coborâm la Precista?

— Păi, cam pe unde ziceai că trebuie să ajungem?

— „Extaz", așa se numește cafeneaua. Zicea Alex că e aproape de catedrala catolică, spre pasajul ăla din care ieși în centru.

— Putem coborî la Precista sau la Economic. Hai la Economic!

— Bine. Apropo, zicea și că vine cu un coleg, cu un prieten bun.

— Ok.

— Îți mulțumesc că vii cu mine și că îmi ești aproape mereu!

— Pentru asta există cea mai bună prietenă, nu?

— Îmbrățișare?

— Îmbrățișare!

Ne-am strâns în brațe și am urcat în autobuz. Am prins chiar și locuri libere, așa că ne-am așezat. Era nefiresc de gol autobuzul pentru ora 07:30, când, de obicei, ne călcam în picioare. Probabil mulți au început să simtă mirosul vacanței de Paște, care va începe în trei săptămâni, ori astenia de primăvară începe să facă ravagii în rândul elevilor dornici de mersul la școală. Lipseau din autobuz chiar și bătrânelele, care își doreau să ajungă primele în piață ca să se asigure că nu pierd cele mai proaspete produse.

— De ce îți vine să râzi? o întreb pe Magda.

— Mă gândeam...

— La? Zi-mi, fată, și mie, să râd și eu!

— Nu-i așa că Alex e drăguț?!

— Ce întrebare e asta? am început să râd.

— Haide, Andreea! Spune ceva!

— Băi, fată, nu știu! Nu este stilul meu. Și nici măcar nu îl cunosc. Tu ai vorbit cu el, nu eu!

— Bine, fată... voiam și eu o părere de la cea mai bună prietenă, dar văd că n-are cine să mi-o dea.

— Nu este stilul meu! i-am spus la ureche, râzând.

— Bine că ție îți plac numai ăia cu ochi albaștri, ceilalți nu-s buni! a replicat ea pe un ton supărăcios.

— Magda, nu-i chiar așa! Toți ne diferențiem. Eu am unele principii și criterii, tu altele. Mie îmi place un anumit gen de băiat, ție altul. Suntem unici. Ție trebuie

să îți placă, nu mie. Oricum, tu ești aia mai mare și ar trebui să știi asta. Nu e ca și cum ăsta ar fi primul cu care te întâlnești.

— Bine, bine. Nu te supăra acum.

— Bine. Uite, o să vorbesc și eu cu el, iar apoi îți voi spune și părerea mea generală. Asta ca să dormi bine la noapte. Iar acum, hai să coborâm!

Am vorbit întruna, iar timpul a trecut foarte repede și în mai puțin de 15 minute ajunsesem la Economic. Era cald afară, poate prea cald pentru o dimineață de sfârșit de martie. De fapt, toată luna a fost tare cald și frumos.

— Am primit mesaj. Mi-a zis că au ajuns! a adăugat Magda

— Bine, zi-i că ajungem și noi în maximum 10 minute.

Am avut ceva de mers până la cafenea și, spre norocul nostru, am găsit-o foarte repede. Trecusem de zeci de ori prin zona aceea, dar habar n-aveam că există. Vizavi este o covrigărie tare bună și mai mereu mă opream să iau covrigi de acolo. Am intrat în „Extaz", Magda prima, iar eu în urma ei. Băieții jucau biliard. Cum ne-au văzut, au lăsat tacurile pe masă și au venit spre noi.

— Bună! Se pare că ați găsit, a spus Alex.

— Hei! Bineînțeles, suntem fete descurcărețe! a spus Magda zâmbind.

— El este Cătălin, colegul și prietenul meu, a adăugat Alex.

— Magda, încântată! au dat mâna formal. Ea este Andreea, prietena mea cea mai bună.

După ce am făcut și eu cunoștință cu cei doi, ne-am așezat la o masă și am început să vorbim, bineînțeles că Alex și Magda mai mult. Habar n-aveam despre ce vorbeau, doar le auzeam vocea pe fundal, în timp ce cu o mână butonam telefonul, iar cu cealaltă mestecam în ceșcuța cu cappuccino.

— Andreea ..

— Da?!

— Am vorbit doar eu și Magda, iar Cătălin s-a mai băgat și el puțin. Spune-ne ceva și despre tine, mi-a spus Alex.

— Ce ai vrea să afli?

— Orice!

— Păăăăi.... învăț în Alecsandri. Am 13 ani. Sunt într-a șaptea. Dansez într-un ansamblu de dansuri populare. Îmi place să călătoresc. Albastru e culoarea mea preferată. Șiiii... nu mai știu. Mai întreabă-mă tu!

— Nu cred! Ai 13 ani?! m-a întrebat Alex foarte mirat, iar Cătălin a repetat întrebarea la fel de mirat.

— Da! Știu că par puțin mai mare, dar da, am 13 ani. De fapt, în mai puțin de cinci luni împlinesc 14.

— Ah, deci ai aproape 14.

— Mda, am crezut că a avut Magda grijă să mă prezinte. De obicei, așa face. Uneori chiar nici nu știu ce zice, am spus chicotind.

— Nu, chiar nu mi-a spus nimic despre tine. Doar mi-a dat facebook-ul tău după ce mi-a zis că veți veni împreună, a adăugat Alex pe un ton serios.

— Bineee. Drăguț telefon! Pot să mă uit?

— Sigur!

I-am luat telefonul de pe masă și m-am uitat puțin la el. Era într-o husă, tip carte, de culoare neagră și părea mai mare decât al meu. De fapt, chiar era mai mare. Ce frumos se vede Candy Crush pe ăsta! mi-am spus în gând.

— E interesant! Îmi place telefonul tău! Acum, dacă tot ai aflat câte ceva despre mine, spune-mi și tu ceva despre tine.

— Am 16 ani, împlinesc 17 în toamnă. Învăț în Sportiv. Am permis. Conduc și îmi place asta.

— E maestru pe șosele, a adăugat Cătălin râzând.

— Stai, stai puțin! Cum adică ai permis? Ce fel de permis? l-am întrebat eu foarte surprinsă.

— Permis auto. Conduc o mașină tip Smart. Oricine poate să o facă după 16 ani.

— Chiar? Ce tare! Nu știam că există așa ceva.

— Da, există! Ce vreți să mai beți? a întrebat el, părând destul de amabil.

— Eu, nimic, mulțumesc! Sucul și cappuccino-ul sunt suficiente. Am uitat să îți spun că îmi place să ascult muzică. Așa că, îmi voi pune căștile, iar voi continuați-vă discuția, nu mă băgați în seamă.

Mi-am scos căștile din geantă, mi le-am fixat în urechi și am dat volumul la maxim. Am închis ochii gândindu-mă la părerea pe care i-o datoram Magdei. Alex părea un tip obișnuit, destul de simplu, chiar de treabă, fără pretenții. Gândindu-mă la principii, dacă el este în Sportiv, cu siguranță nici cartea nu-i prea place și nici aspirații mari nu pare să aibă, iar Magda este fix în aceeași situație, deci s-au găsit. Volumul melodiei a scăzut brusc. Primisem un mesaj.

Măgduța❤: Fată, spune și tu ceva!!

Eu: Ce e?!

Măgduța❤. E tare frumos! Îmi place maxim de el!!

Eu: Și ce să fac eu?

Măgduța❤: Nu știu...

Magda era prietena mea cea mai bună, era omul cu care împărțeam orice, omul în care aveam cea mai mare încredere, omul pe care îl divinizam și omul pentru care aș fi făcut orice... și chiar am făcut. Deși era cu doi ani mai mare ca mine, ne înțelegeam perfect. În ciuda faptului că eram două personalități total opuse, reușeam cumva să ajungem pe aceeași lungime de undă. Ne știam de vreo cinci ani, fusesem vecine, iar după ce s-a mutat, am continuat să ne vedem.

Părinții ei au divorțat de foarte mult timp. A fost despărțită chiar și de sora ei mai mică, Georgiana. Magda a rămas cu taică-su, iar Georgiana, cu maică-sa, dar, de fapt a ajuns să stea cu bunicii de la Botoșani, pentru că

mama ei a plecat în Italia, unde a mai făcut o fetiță, care a ajuns tot la Botoșani. Magda a fost privată de dragostea unei mame și nu a avut cine să o învețe ce este bine și ce nu. Nici taică-su nu a fost un exemplu prea bun. A mai schimbat încă două femei de când l-am cunoscut eu și era genul de bărbat închis, chiar inabordabil. Cumva fusesem afectată de povestea ei și simțeam nevoia de a-i fi aproape. Părinții mei nu prea au avut tangențe cu tatăl Magdei, ba mai mult, nu erau deloc încântați de faptul că aveam o așa relație bună cu Magda și mereu aveam discuții cu ei pe tema aceasta. Când încă eram vecine, orice făcea mama bun, îi duceam și ei și o chemam de fiecare dată când eram singură acasă să mâncăm împreună. Ne-am certat de nenumărate ori, iar la ultima ceartă îmi promisesem să nu mai vorbesc vreodată cu ea pentru că îmi greșise și îmi greșise chiar urât, urât de tot, dar până la urmă, ne-am împăcat. Să fie oare destinul ăla de care se spune că nu te poți da din calea lui?!

Mi-am scos căștile și am zis să mă alătur conversației lor. Râdeau toți.

— De ce râdeți? Spuneți-mi și mie, că vreau și eu să râd! am spus zâmbind.

— Cătălin îmi povestea despre cum conduce Alex, despre cât de catastrofă e! a replicat Magda râzând.

— Eii, nici chiar! Ziceam că uneori face curse prin oraș cu o viteză foarte mare, de am senzația că suntem la raliu, dar în rest e ok. E foarte atent! a adăugat Cătălin.

— Chiar așa?! Frumos din partea ta să îți lauzi prietenul, Cătălin! am răspuns eu.

— Nu că mă laudă, dar chiar mă pricep! a spus Alex râzând.

— M-ai făcut curioasă! i-am răspuns.

— Facem o tură de centru să îți arăt?

— Hai!

S-a ridicat el primul de pe scaun și și-a scos cheile din buzunar, apoi m-am ridicat și eu, luându-mi telefonul de pe masă

— Îmi las geanta aici, Magda! Sper să nu-mi dispară ceva până când mă întorc! am spus râzând.

— E pe mâini bune geanta ta, stai fără grijă! a adăugat Magda, iar Cătălin a aprobat.

— Mașina e chiar în față. Putem merge? m-a întrebat Alex.

— Sigur!

Am ieșit din cafenea în urma lui Alex și am urcat în mașină. Era o mașină mică, gri, cu două locuri. Înainte de a porni, a conectat niște fire, care se aflau jos, lângă schimbătorul de viteză. Apoi, a dat casetofonul la maximum și am plecat. Efectuv urla o manea veche, dar foarte veche și de dragoste.

— Ceva mai nou nu ai?!

— Ba da, sigur!

— Șiii... cum ți se pare Magda?

— Magda? E simpatică.

— Serios? Și tu îi ești simpatic, chiar foarte simpatic.

Și viața este simpatică. Și știe să te surprindă de fiecare dată, mai ales atunci când te aștepți mai puțin. Mai ales atunci când ai senzația că deții totul și că nimic rău nu ți se poate întâmpla. O secundă. De o secundă este nevoie pentru a pierde absolut tot. De o secundă este nevoie pentru ca întregul tău univers perfect să se transforme în cel mai groaznic coșmar. De o secundă ai nevoie pentru ca tot ceea ce iubești să devină tot ceea ce urăști. Tot de o secundă ai nevoie pentru ca amintirile să devină singurele lucruri frumoase din viața ta.

Nu am mai apucat să aud răspunsul lui Alex, pentru că imediat ce am intrat pe strada Ana Ipătescu, a pierdut controlul volanului, ne-am răsturnat și ne-am izbit de o dubă parcată exact pe partea mea. Nu am avut timp să îmi dau seama că vom face accident. Nici măcar nu am observat când a pierdut controlul volanului. A fost acea secundă. Acea secundă care a distrus tot. L-am văzut pe Alex cum și-a dat centura jos și a ieșit din mașină. Nu fusese lovit. Plămânii mi se umpluseră cu mirosul carburantului, uleiului și tot ce mai curgea din mașina aia. Am vrut să strig după ajutor, dar nu reușeam să articulez niciun sunet. După mai multe încercări, cu o voce scăzută și disperată am reușit să strig. Minutele mele începeau să se scurgă, iar realitatea să se îndepărteze. O doamnă care oprise imediat cum văzuse accidentul, s-a băgat în mormanul de fiare în care rămăsesem captivă, m-a luat în brațe și m-a așezat pe asfalt.

— Câți ani ai? m-a întrebat o voce masculină.

— Treisprezece.

Probabil era un bărbat trecut pe acolo întâmplător. Nu l-am putut vedea. Vedeam doar cerul imaculat și încercam pe cât puteam să respir și să rămân trează.

— Telefonul. Vă rog, aduceți-mi telefonul! am spus disperată.

Se strânseseră mai multe persoane în jurul meu. Nu le vedeam, dar le auzeam Cineva îmi adusese telefonul, care suna încontinuu. Probabil, era Magda. Ecranul nu se spărsese, dar vreo piesă din interior fusese sigur afectată. Se vedeau doar puricI pe ecran, iar cine mi l-a adus, nu a reușit să îl deschidă.

— Probabil s-a stricat. Nu merge niciun buton. Stai liniștită, salvarea e pe drum! a adăugat o femeie.

Starea și sentimentele pe care le aveam în acele momente nu pot fi descrise în cuvinte. Nu știam ce mă doare și unde m-am lovit, dar aveam o mie de senzații. Pe lângă durere și disperare, îmi era groaznic de frică pentru ce avea să urmeze și mă simțeam extrem de vinovată față de părinții mei, care mă credeau la școală. Mă simțeam vinovată pentru că am acceptat să vin cu Magda, în loc să merg la aniversarea dirigintei. Mă simțeam vinovată pentru că am acceptat să mă urc în mașină cu un băiat despre care nici nu știam prea multe și, toate astea, doar de dragul celei mai bune prietene. Deși nu am provocat eu accidentul, îmi simțeam vina și nu mă puteam gândi decât la părinții mei.

— Vă rog... vă rog să nu-mi anunțați părinții! Au fost ultimele cuvinte pe care le-am spus, conștientă, pe asfalt. Nu am adormit, dar cred că granița lumii de dincolo era foarte aproape de mine în acele clipe. Nu știu când a venit echipajul medical, cum m-au așezat pe targă și cum m-au urcat în ambulanță.

„Plagă profundă la membrul superior stâng", „linie venoasă", „compresă", erau, probabil, vorbele asistentelor din salvare. Au început să îmi taie hainele, iar pe fundal auzeam zgomotul aparatului la care mă conectaseră și al sirenei de la ambulanță.

— Nu-mi tăiați și lănțișorul! le-am spus cu o ultimă vlagă, apoi realitatea a dispărut din nou. Probabil oi fi vorbit mai mult, dar doar atât îmi amintesc. O parte din mine e posibil să fi început să călătorească prin alt loc. Nu știu cum m-au dat jos din salvare, cum am intrat în spital, dacă mă mai durea ceva sau nu. Nu știu ce se întâmpla cu mine în acele momente.

Am revenit când o doamnă îmi ceruse adresa și numărul de telefon al unuia dintre părinți. Nu am stat deloc pe gânduri și i-am dictat numărul tatei. Știam că el este mai puternic și că nu s-ar pierde cu firea la auzirea veștii că unicul său copil este la spital, în urma unui accident rutier. Așa a și fost. Asistenta sau medicul care l-a sunat pe tata nu i-a dat prea multe informații despre starea mea, dacă este gravă sau nu, ci doar i-a spus să se prezinte la UPU pentru că am fost implicată într-un accident.

Tata plecase la serviciu fără mașină în dimineața aia. Luase un autobuz. După ce a reușit să obțină permisiunea șefilor ca să poată pleca, tata și-a sunat fratele. Unchiul a fost a doua persoană care a aflat de accidentul meu. Pe mama nu a avut putere să o sune în acel moment.

— Bună dimineața și la mulți ani! Mă scuzi dacă te deranjez..., a spus tata. Unchiul meu este născut pe 27 martie. Îl sărbătorisem alaltăieri seară, în familie.

— Salut, Sebică! Mulțumesc frumos! Ce faci? S-a întâmplat ceva?!

— M-a sunat cineva de la urgențe și mi-a zis că Andreea a avut un accident, dar nu a vrut să îmi spună ce s-a întâmplat, dacă e lovită sau nu...

— Ferească Dumnezeu! Vin să te iau și mergem să vedem ce s-a întâmplat.

— Mă gândesc că poate-i o glumă. Sau cine știe? O fi traversat căscata aiurea, pe unde nu trebuia. Vino și ia-mă, te rog! Te aștept la stradă.

— Sigur, Sebică! Acum plec.

Între timp, unchiul i-a dat vestea și mătușii, iar aceasta a sunat-o pe mama.

— Bună, Ema! Poți vorbi?

— Bună, Pușa! Bună! Repejor, trebuie să fac comenzile.

— Ema... ăăh, Andreea a avut un accident de mașină.

— Care Andreea?! – Da, așa răspunde un om care nu se așteaptă ca viața să-i pregătească o lovitură. Așa răspunde o mamă care nu a făcut rău nimănui și se așteaptă ca viața să-i răspundă cu aceeași monedă.

— Ema... Andreea, Andreea ta, Andreea noastră.

— Băi, tu ești nebună?! Vai, Dumnezeule! Și ce are? Ce-a pățit?! E grav?

— Nu știu. Sebică și Aronel sunt în drum spre spital.

— Vai de mine! Dau un telefon și plec și eu.

— Vin și eu cu tine. Plec acum de la serviciu. Ne vedem în stație și luăm un taxi, bine?

— Da, bine!

Nu știi niciodată cât de tare te poate surprinde viața până nu te pune în fața faptului împlinit. Nu știi niciodată că, poate, vorbele pe care i le-ai spus mamei dimineața, în grabă, sunt, de fapt, ultimele. Îți continui rutina cu care te-ai obișnuit și nu te aștepți să îți fie zdruncinată în vreun fel, iar atunci când se întâmplă, nu te gândești la ceva rău. Refuzi să crezi că ți se poate schimba cursul vieții așa, dintr-odată, fără să fi greșit cu ceva. Nu primești niciodată un avertisment cum că astăzi poate fi ultima zi când simți, iubești, te bucuri și râzi. Nu ești pregătit să reacționezi când pierzi pe cineva drag. Rămâi doar cu milioane de întrebări fără răspuns și te iroșești încet.

Auzeam o grămadă de voci în jurul meu, dar nu mă puteam concentra la ce spuneau. Mi-au făcut mai multe investigații și au trecut mai mulți medici să mă vadă. Nu mai simțeam nimic și nici nu mă puteam mișca. Vedeam doar tavanul. Era totul foarte în ceață. Nu știu dacă mi-a mai spus cineva ceva, dar între timp apăruse tata.

— Tati, te rog să mă ierți! Promit să te ascult și să nu mai ies din cuvântul tău! i-am spus aproape plângând.

— Stai liniștită, puiule! mi-a răspuns cu lacrimi în ochi.

— Nu mai simt nimic! De ce?

— Ai să simți. . liniștește-te!

— O să mor?

— Nu, tati! Nu! Tu n-ai să mori niciodată! Au fost ultimele cuvinte pe care le-am mai auzit de la tata atunci.

— Situația este foarte gravă! Din RMN reiese că a fost lovită rău la coloana vertebrală, în zona cervicală. Trebuie să ajungă urgent pe masa de operație a unui spital de neurochirurgie. Eu nu o pot opera aici. Voi vorbi cu profesorul meu din facultate, doctorul Popescu, de la spitalul de neurochirurgie din Iași și o vom transfera acolo, i-a spus doctorul Albu tatei.

Între timp au ajuns la spital mama și mătușa. Eram învelită într-un cearșaf alb, iar când m-a văzut mama, a început să tremure. Nu am vorbit prea mult cu ea. Știu doar că i-am spus să se apropie mai mult de mine pentru că nu o vedeam. Unchiul a dat câteva telefoane pentru a-mi obține cea mai bună și echipată ambulanță, ca eu să ajung cât mai repede la Iași. Toată familia încerca să contribuie cumva, prin oamenii influenți pe care îi cunoscuseră de-a lungul vremii. Imediat a apărut pe holurile spitalului și buna mea prietenă, Magda. Era cu geanta mea albastră în mână. Și cum mama nu o

prea suporta, puțin a mai avut să-i dea una. Noroc că a oprit-o mătușa mea. Mama nu a suportat-o niciodată pe Magda. Nici măcar atunci când eram mai mici. Mereu îmi spunea că nu am ce învăța de la ea și că poate fi o influență negativă.

— Ce cauți aici? Ce caută geanta ei la tine? Ți-am spus să o lași în pace pe Andreea! Pleacă de aici! a strigat mama către Magda.

— Nu știu ce s-a întâmplat, nu știu nimic! Îmi pare rău! Ce-a pățit? E grav? a răspuns Magda, tremurând

— Ce nu știi?! Minți de îngheață apele! Nu ți-e rușine? Dă-i drumul de aici, să nu te văd! a adăugat mama.

Nu știi niciodată cât de prieten îți este cel de lângă tine până când nu ești pe marginea prăpastiei. Nu știi niciodată dacă cel căruia îi împărtășești toate secretele ar sări după tine în foc să te scoată sau s-ar uita la tine cum te topești. Nu știi niciodată dacă individul căruia i-ai dat titlul de cel mai bun prieten este cu adevărat demn de acest nume. Atunci când spun prieten, mă gândesc la cele mai înalte calități. Mă gândesc, în primul rând, la respect. Apoi, mă gândesc la iubire, generozitate, devotament, încredere, înțelepciune, responsabilitate. Mă gândesc la tot ce a lăsat Dumnezeu mai frumos atunci când a creat omul. Un prieten adevărat este acela care, indiferent de situație, îți este aproape. Un prieten adevărat este acela care rămâne lângă tine chiar dacă

ți-ai pierdut un picior, o mână. Chiar dacă ți-ai pierdut abilitățile. Un prieten adevărat este acela care nu judecă, ci sfătuiește. Un prieten adevărat este acela care, dacă ți-ai pierdut vederea, el îți face sufletul să vadă tot ce ochii nu pot. Este stâlpul acela care nu pică niciodată. Care este acolo indiferent de furtună, cutremur sau orice alt dezastru din viața noastră. Prietenul este cel care te ridică la greu și îți arată cât de aproape este soarele de tine. Restul sunt doar cunoștințe. Dar, oare, câți dintre noi avem măcar un prieten? Câți dintre noi știm, putem și reușim să fim prieteni? Câți dintre noi îl respectăm și iubim pe cel de lângă noi?

Între timp, a venit și un medic de la chirurgie, care s-a uitat la mâna mea stângă. Aproape toate formalitățile erau gata și ne pregăteam de plecare. Începuse o mare agitație.

— Ce n-ai înțeles?! Am spus că vreau adrenalină! O cutie! a strigat disperat un medic către asistentul care venise doar cu două fiole, neștiind probabil cât de gravă este starea mea.

Una dintre infirmierele prezente era rudă cu Angela, cumnata mătușii mele, așa că a venit spre tușa, prinzând-o de mână.

— E foarte grav... Dacă rezistă, copila nu va mai merge niciodată! Tușa nu a dat importanță celor auzite, refuzând să creadă acele vorbe.

Au venit la spital și Ramona, verișoara mea, împreună cu Miruna, fiica ei. Pe mine mă urcaseră deja în salvare.

Aveam ochii închiși când Ramo a urcat în ambulanță ca să vorbească cu mine. M-a prins de mână, dar n-am schițat niciun gest.

— Pupați-o pe frunte! i-a șoptit medicul Ramonei.

Abia când i-am simțit sărutul pe frunte, fața fiind singura zonă pe care o mai simțeam, am deschis ochii.

— Ramo..., am spus aproape plângând. Ce se întâmplă cu mine? Nu simt nimic!

— Va fi bine! Să fii puternică, suntem lângă tine!

Totul era pregătit, așa că salvarea a dat drumul la sirenă și am pornit. Am pornit spre un drum fără prea multe soluții și fără ieșire. Pe un drum pe care nici în cele mai groaznice coșmaruri nu m-aș fi putut imagina Eram însoțită de o doamnă doctor și de o asistentă. Principalul obiectiv era să nu adorm. Astfel, echipajul medical a făcut tot ce a putut ca să mă țină trează. Îmi era greu să-mi țin ochii deschiși, stând mai mereu cu ei închiși, iar atunci când îi deschideam, îmi vedeam reflexia în plafonul ambulanței. Vedeam reflexia unui om neputincios. Unui om înfășurat în alb, care era conectat la o mașinărie ce scotea zgomote. Zgomote ce încă semnalau semne vitale. Minime, dar care încă erau acolo. Mi se părea că a trecut o veșnicie de când am plecat și uneori mai întrebam cât mai durează până ajungem. Cu delicatețe mi s-a răspuns de fiecare dată. Totul părea ca un prezent îndepărtat, de parcă timpul s-ar fi oprit în loc și eu ieșisem din el. În spatele ambulanței

erau părinții mei, însoțiți de tușa și unchiul, cu avariile pornite. Nu îmi pot imagina sentimentele care îi încercau în acele momente, dar sunt sigură că se simțeau ca și cum n-ar mai fi avut suficient aer în plămâni, iar inima le era în gât.

Trecuse o oră și un pic și ajunsesem la spitalul de neurochirurgie din Iași. Întreg personalul medical responsabil de cazul meu aștepta în fața spitalului. Sami, soțul Ramonei, întâmplător era și el acolo cu un prieten ce venise la un control. A deschis doctorița ușa de la salvare și urmau să mă scoată și pe mine.

— Vă rog să mă ajutați! Cineva să ia monitorul! Repede! a strigat cu disperare medicul.

— Doamnă, sunt mătușa prin alianță a fetei. Vă rog să îmi spuneți ce este cu ea, i s-a adresat tușa doamnei doctor de pe salvare.

— Rugați-vă! a fost răspunsul femeii. Tușa a rămas înmărmurită. Primise un răspuns cu prea mare greutate. Un răspuns pe care nici nu știa prea bine să îl interpreteze. Să se roage să fiu bine sau doar să trăiesc, indiferent de circumstanțe? Un răspuns de la care nu mai știi ce așteptări să ai sau dacă să mai ai vreo așteptare. Un răspuns prin care îți încredințezi viața în mâinile lui Dumnezeu și speri doar ca totul să se termine cu bine.

M-au dus repede pe secția de ATI, când starea mea începuse să se agraveze și mai mult. Toate senzațiile și durerile posibile mă încercau și am început să țip

de disperare și neliniște. Mi-au făcut urgent analizele și toate cele necesare, în timp ce părinții mei erau în cabinetul medicului ce urma să mă opereze. Le-a fost prezentată întreaga situație și au semnat consimțământul dinaintea operației.

La ora 14 s-a aprins becul în blocul operator. Medicii începuseră să lucreze pentru existența mea. Doar pentru existența mea, căci mai mult nu se mai putea face. Au îndepărtat așchiile din măduva spinării, așchii ce aparțineau vertebrei care nu a fost suficient de puternică și a cedat în momentul accidentului, iar apoi au reconstituit și vertebra în cauză, luându-mi grefă osoasă de la șold și prinzând-o cu șuruburi și plăcuțe. Operația a fost un succes, dar nu îmi mai putea înapoia viața de dinainte.

După 3 ore și jumătate m-au dus într-un salon. Părinții și rudele așteptau veștile de la medici. Erau lângă lift când l-au surprins pe domnul doctor Popescu dându-și boneta jos, în timp ce cu cealaltă mână și-a șters fruntea, oftând puternic. Nu era un oftat care să fi însemnat că ceea ce a făcut a fost prea greu, ci era un oftat pentru ce a mai rămas după acea operație. Pentru că știa consecințele unui astfel de traumatism. Pentru că știa durerea care avea să urmeze în viața mea. Imediat ce au văzut această scenă, părinții s-au dus după el.

— Domnule doctor, cum e?! a întrebat tata.

— Rugați-vă! A supraviețuit, dar nu putem ști ce va urma. Primele ore sunt critice. Să așteptăm mai întâi 24,

48, 72 de ore și apoi să vedem cum va evolua starea ei. Dacă, în final, va pleca din spital într-un scaun cu rotile, e o minune!

În fața unor astfel de situații nici nu mai știi cum să reacționezi și cum să te comporți. Nu înțelegi cum o zi, care începuse ca toate celelalte, avea să dea startul unor zile de coșmar. Cauți vinovații, îți pui mii de întrebări și te agăți de orice speranță. Ești supărat, furios și nu știi pe cine să tragi la răspundere pentru ceea ce ți se întâmplă. Cu cine să te bați și să te iei de gât pentru suferința provocată. Nu înțelegi de ce Dumnezeu ți-a dat atât de multe lucruri, pe care ți le-a luat, într-o clipă, fără să fi făcut ceva rău Fără să fi deranjat cu ceva. Te întrebi cu ce ai greșit, încât unicului tău copil să-i fie spulberate toate idealurile. Milioane de „de ce"-uri rămân fără răspuns, iar tu ești măcinat de fiecare clipă.

M-au dus într-un salon, în patul de la perete. În salonul acela mai era o fată, tot Andreea o chema. Era în comă, după un accident rutier. Nu am nicio amintire cu primele momente de după operație. Cineva mi-a șters rimelul și mi-a prins părul cu o fașă. Spre seară, părinții, tușa și unchiul au primit permisiunea să intre să mă vadă. Nu le-am spus nimic. Am început să țip. Mă sufocam. Au venit repede medicii și m-au intubat. După toate acestea, ai mei trebuiau să se întoarcă la Bacău. Așa că, constrânși de situație și cu inima strânsă, au plecat spre casă. Nu știu ce a fost în sufletul părinților mei când au

intrat în casă, știind că eu sunt pe un pat de spital, cu șanse minime de supraviețuire. Probabil au plâns până s-a făcut dimineață, când și-au împachetat câteva haine, mi-au luat și mie câțiva ursulești de pluș și-au plecat cu Sami înapoi spre Iași. Pe de altă parte, la 3 dimineața, unchiul și mătușa, venind din dormitoare diferite, s-au intersectat pe hol, unde s-au uitat unul în ochii celuilalt și au izbucnit în plâns.

Dimineață, toți cunoscuții aflaseră de accidentul meu și s-au mobilizat cum au știut mai bine pentru a strânge bani. Noi eram o familie destul de modestă. Nu ne permiteam prea multe. Nu aveam cu ce să mergem nici în concedii, așa cum obișnuiau alții. Fuseserăm o singură dată împreună la Durău. În rest, ai mei făceau sacrificii ca eu să nu simt lipsa banilor. Ca eu să am parte de tot ce îmi doresc. Și reușeau să o facă. Am văzut pentru prima oară marea datorită lor. Au strâns bani ca eu să pot merge anul trecut la Eforie cu ansamblul de dansuri. La fel s-a întâmplat și cu excursia la Istanbul. Se lăsau pe ei doar ca să am eu. În fiecare lună, jumătate din banii din salarii mergeau spre facturi și rata de la apartament. Nu exista lună în care să nu se împrumute de la rude, ca să o putem duce până la următoarea dată de salariu sau să nu ducă aur la amanet. Poate că era greu, dar nu simțeam asta, pentru că eram fericiți. Eram sănătoși și împreună, iar asta era tot ce conta.

Zilele acelea, rude, cunoscuți, necunoscuți, vecini, colegi de serviciu de-ai mamei și tatei, prieteni și apropiați, toți s-au mobilizat și au strâns bani pentru mine. Toți au pus mână de la mână pentru o viață. Pentru viața mea. Oameni cărora le mulțumesc din tot sufletul și le doresc tot binele din lume.

2

Trecuseră peste 35 de ore de la accident. Era vineri noapte, spre sâmbătă dimineață, iar eu eram foarte conștientă de ce se întâmplă cu mine și în jurul meu. În salon, becul este încă aprins. Probabil, din cauza mea. Nu pot vedea prea multe. Nu mă pot mișca deloc. Se aude zgomotul aparatului ce îmi monitorizează funcțiile vitale. Abia reușesc să respir, chiar dacă am masca de oxigen nazală pusă. Îmi vine să vărs și să tușesc. Încep să aud pași. Se apropia cineva de patul meu. Era un asistent care venise să mă vadă. Pentru că mi se adunaseră secreții în gât pe care nu le puteam elimina, mi-a introdus niște furtunașe pe nas, apoi pe gât, pentru a le aspira. Începusem să mă agit fiindcă acele furtunuri îmi creau un mare disconfort.

— Știu că nu-i plăcut, dar trebuie să suporți și să mă lași să te aspir, a spus asistentul.

— Nu pot să respir și îmi vine să vomit, i-am răspuns.

— După ce te aspir, vei respira mai bine.

Am deschis gura și l-am lăsat să facă ce trebuia. Era o senzație groaznică, onbilă. Simțeam că nu mai am aer.

În clipele acelea mă întrebam în sinea mea ce am făcut să merit tot acest chin și de ce tocmai eu trec prin asta.

— Am terminat! Îți las și masca de oxigen. E mai bine?

— Nu. Îmi este foarte rău!

— Ce te deranjează cel mai tare?

— Totul! Nu știu ce mă doare mai tare, dar nu mai pot. Îmi puteți face ceva să adorm?

— Ți-am administrat un calmant acum o oră. Acum trebuie să se termine celelalte sticluțe din perfuzor.

— Dar un somnifer?

— Nu îți putem da. Încearcă să te liniștești. Merg și la ceilalți pacienți.

— Nu puteți să mai stați cu mine? Nu vreau să rămân singură.

— Voi ruga o infirmieră să vină.

— Bine.

— Cum te cheamă?

— Andreea, i-am răspuns. S-a uitat ciudat, apoi a plecat.

Nici să adorm nu reușeam. Încercam să privesc în jur, dar nu puteam vedea mare lucru. Nici capul nu-l puteam mișca. Nu știu ce mă apăsa mai tare: durerea fizică, disperarea că nu pot schița niciun gest sau teama că nu pot respira cum trebuie nici cu masca de oxigen pusă.

Toate aceste stări se amplificau cu fiecare secundă, iar tentațiile disperate pe care partea rațională din mine

le făcea ca să mă convingă că de mâine îmi va fi mai bine erau umbrite de durerea sfâșietoare din sufletul meu. În sfârșit se făcuse dimineață, iar pe holuri era o mare forfotă. După ce asistenta mi-a administrat intravenos tratamentul, au venit și două infirmiere pentru igiena intimă. Acestea din urmă au fost atenționate să nu mă miște prea mult, să rămân doar pe spate pentru a nu avea probleme cu operația. Așa au și făcut. Erau foarte experimentate în domeniu.

— Alexandra, cum te simți? m-a întrebat o asistentă.

— Nu prea bine. Mă doare și capul. Dar de ce îmi spuneți Alexandra?

— Păi nu așa te cheamă? Așa scrie în fișa ta.

— E al doilea prenume. Nu mi-a spus nimeni niciodată așa. Andreea mă strigă cunoscuții.

— Și Alexandra e un nume foarte frumos. Merg să aduc un termometru și un Perfalgan. Pare că ai febră.

Acum înțelesesem de ce asistentul de azi noapte se uitase ciudat la mine atunci când i-am spus că mă cheamă Andreea. S-o fi gândit că nu-s defectă doar fizic, ci și psihic, mi-am spus în gând, cu un strop de amuzament.

— Ia să vedem temperatura. Te doare de mult capul?

— Nu știu. N-ar putea pune cineva un ceas pe perete? Măcar să mă holbez și la altceva decât la tavan.

— Vedem, găsim cumva o soluție. Da, ai febră, 38,7! Îți pun Perfalganul și sper să scadă repede și să îți treacă durerea de cap. Cu respirația cum e?

— La fel... De ce încă nu mă pot mișca? Ce operație am făcut?

— Trebuie să ai răbdare, multă răbdare. Merg să fac tratamentul și altor doi pacienți și apoi vin să te aspir.

— Iar?! Dar nu îmi place, nu mai vreau. Vă rog!

— Trebuie, Alexandra! Trebuie! Mă întorc acuși.

Când asistenta se îndrepta spre ușă, a intrat o infirmieră.

— Bună dimineața, Alexandra! Ce faci? Am înțeles că nu îți place să stai singură și am venit să mai stau eu cu tine, a spus plină de zâmbet infirmiera.

— Bună dimineața! Mulțumesc că ați venit! Cum vă numiți?

— Violeta. Cum ești? Azi noapte am auzit că nu te-ai simțit prea bine și n-ai putut dormi.

— Mda, am avut și zile mai bune. Nici acum nu prea pot să respir și mă simt atât de obosită, dar nu pot să adorm.

— Ești puternică, Alexandra! Vei fi mai bine, vei vedea.

— Când?

— În curând! Să nu te dai bătută!

— Alexandra, Alexandra, ai o mulțime de vizitatori! a spus bucuroasă o altă infirmieră care tocmai intrase în salon.

— Și de ce nu vin la mine?

— Nu au voie acum. Așteaptă pe hol. Vor intra pe rând, la ora de vizită.

— De ce?

— Sunteți mulți pacienți grav bolnavi aici și trebuie să fiți protejați de infecții.

— Și eu sunt grav bolnavă?

— Alexandra... tu ai avut un accident și ai suferit o traumă puternică. Corpul tău trebuie protejat.

— Păi și unde m-am lovit? Nu mă pot mișca și nu îmi simt corpul. Dacă puneți mâna pe mine nu vă simt Nu simt branula. Nici pătura de pe mine. Nimic! De ce?

— Asta noi nu știm, Alexandra! Trebuie să ai răbdare. Mergem să întoarcem câțiva pacienți și venim mai târziu la tine, bine?

— Bine, dar cum adică să îi întoarceți?

— Îi întoarcem de pe o parte pe alta cu cearșaful. Nu se pot mișca. Sunt ca și tine. Peste câteva zile, după ce ne asigură domnul doctor că nu deranjăm operația, te vom întoarce și pe tine, din 4 în 4 ore, ca să nu faci răni. Până atunci, te protejează salteaua de răni.

— Am înțeles. Mergeți la ei.

Între timp, a venit și asistenta pentru tratament, m-a aspirat și mi-a luat sânge pentru câteva analize. Disperarea mea cu privire la faptul că nu mă puteam mișca deloc se tot amplifica.

Se făcuse ora 13, ora vizitei. Au venit mama, tata, unchiul, tușa și Magda, prietena mea. Pentru că nu puteau intra toți odată, au intrat în perechi. Mami și tati

îmi aduseseră ursuleții de pluș preferați, pe care acasă îi aveam lângă pernă în fiecare noapte.

— Doamna asistentă, Andreea poate mânca ciocolată? a întrebat tușa.

— Da, dar să fie albă.

— Sigur, mulțumim! Astfel tușa a coborât la magazinul din fața spitalului și mi-a cumpărat ciocolată albă cu alune întregi, timp în care am vorbit cu Magda.

— Cum te simți? m-a întrebat Magda.

— Nu prea bine. Nu mă pot mișca deloc! Cred că vei merge doar cu Diana la Balul Bobocilor. Să te îmbraci frumos! i-am răspuns.

— Nu contează asta. Tu să fii bine! Voi încerca să vin cât de des pot. Cum mai putem vorbi?

— Nu știu. Seara cred că mai este o oră de vizită. O să îi spun mamei să te sune atunci și să îmi pună cumva telefonul pe pernă ca să vorbim.

— Așa facem! Să te faci bine repede, avem nevoie de tine!

— Încerc, dar se pare că nu ține de mine...

— Îi las și pe părinții tăi să mai intre. Te iubi mult!

Între timp se întorsese tușa cu ciocolata. A intrat în salon împreună cu părinții și unchiul.

— Iubita, rup bucățele mici și mesteci încet, da? Să ai grijă să nu te îneci.

— Da!

Trebuia să învăț să mănânc și să beau apă din poziția culcat, acestea fiind cele mai ușoare lucruri cu care eram obligată să mă obișnuiesc din tot ceea ce mi se întâmpla.

— E bună, mami? m-a întrebat mama.

— Foarte bună! Vreau și puțină apă, am răspuns.

— Tușa ți-a adus și suc de portocale. Vrei?

— Da.

— Pun într-o cană și bei cu paiul sau să îți dau cu seringa? Cum îți e mai ușor?

— Pune în cană. Să fie plină și ridici paiul cât de sus poți ca să ajungă la gura mea.

— V-am rugat să veniți pe rând, maximum 2! a spus o asistentă, ce tocmai intrase în salon.

Au ieșit tata și unchiul, iar mama și tușa au rămas. Voiam neapărat să știu mai multe despre ce mi se întâmplă. Eram atât de disperată, încât am început să mă agit foarte tare.

— Tuși, de ce nu mă pot mișca? Am fost operată de apendicită și tot amorțită sunt! De ce? Mami, ce se petrece? am spus aproape plângând.

— Andreuța, mami, liniștește-te! a replicat mama cu ochii în lacrimi.

— Ai să te faci bine, puiule! a adăugat tușa.

— Dar nu mai suport, vreau să plec de aici!

— Știu, mami, dar trebuie să avem răbdare... Nu plânge, bine? Va fi bine!

— Bine, dar nu voi putea aștepta prea mult. Simt că mă strânge ceva la bărbie. Ce am?

— Este marginea gulerului ce-ți fixează gâtul.

— Și de ce am nevoie de acest guler?

— Andreea... ai fost operată la coloana vertebrală, în zona cervicală. Gulerul îți ține gâtul imobilizat ca să nu apară complicații.

— Mă deranjează tare la bărbie. E dintr-un material foarte rigid.

— O să vorbim cu domnul doctor sau cu o doamnă asistentă, poate îl va schimba.

— Ar trebui să mergeți, ora de vizită s-a terminat. Mai pot veni 5 minute și domnii, iar apoi vă rog să plecați, a spus doamna asistentă.

— Sigur! au răspuns la unison mama și mătușa.

— Doamna asistentă, nu ați putea să îi schimbați gulerul, vă rog? O deranjează la bărbie.

— Cred că se poate, doar că va trebui să îl cumpărați dumneavoastră. Vorbiți mai bine cu domnul doctor Popescu, este de gardă.

— Mulțumim! Mami, să fii tare! Eu și tati mergem să vorbim cu domnul doctor și rămânem pe hol. Ne vedem diseară, a spus mama zâmbind și totodată cu ochii plini de lacrimi.

— Eu, unchiul și Magda plecăm acasă, iubita! Promit că venim zilele următoare. Mâine cred că vine și Ramona, a adăugat tușa.

— Bine, vă iubesc! Să vină tati și unchiul.

— Și noi te iubim! Mult, foarte mult! Vin și ei imediat ce noi ieșim, a spus mama, sărutându-mă pe frunte.

— Tati, să vorbești cu domnul doctor, te rog, ca să îmi schimbe gulerul.

— Sigur că da! Ne vedem diseară. Să fii puternică! Eu și mama rămânem pe hol.

— Te pup, iubita! Ești cea mai curajoasă! a adăugat unchiul.

Au plecat, iar eu am rămas cu neliniștea mea și zgomotul aparatelor din salon. Nu trecuseră nici 5 minute și sosiseră lângă mine trei doamne infirmiere

— Sper că nu ați venit pentru vreo altă procedură chinuitoare! le-am spus când am văzut că sunt așa multe.

— Nu, Alexandra, nu! Am venit să stăm împreună la povești, a spus amuzată una dintre ele.

— Ce îți plăcea să faci acasă, Alexandra? Cum putem să te înveselim? a adăugat altă doamnă infirmieră.

Cred că au stat mai mult de o oră cu mine. Mi-au povestit despre ele și familiile lor. Mi-au făcut până și manichiura. M-au dat cu ojă turcoaz, dar doar la două degete de la mâna dreaptă, căci așa cum spunea o asistentă, dacă erau toate unghiile vopsite cu ojă, nu îmi mai puteau monitoriza saturația. Dar eu m-am mulțumit și cu două unghii. Era suficient și faptul că vorbeam cu cineva. M-au făcut chiar și să râd, povestindu-mi puțin supărate despre ce scria în noul protocol din protecția muncii. Pe de altă parte, părinții au vorbit cu domnul doctor, care le-a dat acordul să îmi cumpere un guler mai puțin rigid și le-a spus să îmi caute și ACC,

pentru aerosoli, în speranța că respirația mea se va mai îmbunătăți. Astfel, părinții nu au stat pe gânduri și au plecat spre magazine ortopedice și farmacii.

— Mai vreau apă, vă rog!

— Alexandra, ai băut cam multă. Te simți bine? Să chemăm o asistentă?

— Nu știu, dar îmi este sete încontinuu, am răspuns.

Simțeam că mi se usucă gâtul, iar fața îmi frigea și aproape că deliram.

— Alexandra, ce simți? Mă auzi? m-a întrebat o asistentă.

— Simt că mă sufoc! Faceți-mi ceva, vă rog!

— Nu te panica, stai liniștită! Oxigenul l-am dat la maximum Concentrează-te doar pe respirație. Aduc un calmant și tratamentul.

A fost o zi tare grea, urmată de o noapte la limită. O limită pe care nu înțelegeam de ce tocmai eu trebuia să o trăiesc. Tocmai eu, la nici 14 ani. Nu înțelegeam de ce tocmai eu trebuia să mă chinui și să mă confrunt cu atât de mult rău. Îmi doream doar să adorm, ca măcar pentru câteva ore să nu mai simt toate durerile și senzațiile care mă nelinișteau. Îmi doream să adorm, ca în acele ore să nu mă mai confrunt cu respirația mea anevoioasă, să nu mai simt că mă sufoc. Să nu mai simt nimic. Nici măcar că trăiesc.

După vizita de dimineață a medicilor, m-au dus în sala de operații, pentru a încerca să facă ceva pentru

mâna mea stângă, mână de care eu nu știam să fi avut ceva la ea, crezând că prin tot ce treceam era mai mult decât suficient pentru un singur copil. Vedeam doar panourile acelea imense cu lumini, iar la radio rula „One day", cântată de Arash. Când am auzit melodia, mi-am spus în gând că într-o zi sigur voi vedea și eu din nou lumina și luna pe picioarele mele. Nu îmi pot imagina unde și cum a putut fi atât de afectată mâna mea stângă, de aproape toată carnea de pe fața ventrală mi-a fost sfâșiată, iar degetul inelar a fost și el rupt în trei locuri și cu pielea smulsă. Deget pentru care mama l-a implorat pe medici să nu mi-l taie, căci asta fusese decizia inițială. Astfel, chirurgul a încercat să-mi reconstituie degetul zdrobit și să îndepărteze reziduurile din puțina piele care rămăsese, apoi mi-a fixat mâna și antebrațul cu ghips.

Alte două zile îngrozitoare aveau să treacă în același stil: febră, respirație la limită, nici măcar un minut de somn, agonie și multă neliniște. Orele în care stăteam cu părinții mei erau cele mai fericite, în rest timpul trecea foarte greu. Luni, pe la prânz, m-au mutat într-un salon nou, pentru a fi ferită de infecții, apoi au venit un medic și o asistentă să îmi schimbe pansamentul la mâna stângă.

— Vreau să-mi văd mâna, vă rog! le-am spus.

— Ești sigură? m-a întrebat medicul.

— Foarte!

Nu pot spune că am văzut foarte multe filme de groază, dar câteva tot am vizionat și în niciunul nu am

văzut ceva care să arate mai urât ca mâna mea. De la încheietură până la degete era un schelet pe care abia stăteau câteva petice care încercau să semene cu pielea, iar degetul inelar, și el fără piele, nu mai arăta a deget, ci era un os mic și deformat în capătul căruia se afla unghia. Mă mir cum de a rămas unghia întreagă.

— M-am uitat suficient, mulțumesc! Când va reveni la normal?

— În vreo 8 săptămâni - adică niciodată. A fost doar un răspuns care să nu mă neliniștească și mai tare. Și chiar mi-a fost benefic pe moment, căci eu chiar am crezut că mâna se va vindeca și va arăta ca înainte. Am crezut că toate lucrurile și situațiile de pe lumea asta au o rezolvare care să le aducă la forma inițială. O rezolvare prin care să primească o a doua șansă. Dar, pe parcurs, am aflat că mă înșelam. Am aflat că cele mai multe lucruri și situații din lumea asta sunt ireversibile și că nimeni și nimic nu le mai dă o a doua șansă. Am aflat că, în cele mai multe cazuri, odată ce pierzi ceva, pierzi pentru totdeauna.

3

Alte 10 zile au trecut la fel de greu și astfel erau două săptămâni de la accidentul care mi-a întors viața pe dos. Două săptămâni de chin, agonie, groază și durere. Două săptămâni în care viața mea a atârnat de un fir de ață. Zile în care următoarea secundă nu părea să fie sigură pentru mine. Zile în care nici medicii nu mai știau ce să facă, ci pur și simplu așteptau o minune. Zile în care li se spuseseră părinților să se pregătească de ce e mai rău, cumva că îmi pot cumpăra și sicriu.

Două săptămâni în care toată lumea, de la părinți, la infirmiere, a făcut tot ce a putut ca să scoată un zâmbet de la mine. Într-una din zile o doamnă infirmieră m-a machiat. Într-o altă zi, alte două infirmiere m-au spălat pe păr cu o capelină specială pentru persoanele imobilizate la orizontală. Apoi, o asistentă mi-a împletit părul. Mulțumită directorului spitalului, părinții mei puteau intra la mine și în afara orelor de vizită. Fiind pe o secție de terapie intensivă, nu erau televizoare în saloane. Ei bine, părinților li s-a permis să-mi aducă unul, doar că nefiind cablul tv tras, prindeam un singur canal. Mi-au

adus și un radio. Au făcut tot ce au putut pentru a încerca să-mi aducă un strop de bucurie.

Două săptămâni în care am fost mutată la fiecare 3-4 zile într-un alt salon, proaspăt dezinfectat, pentru a fi ferită de bacterii. Acum, sunt în salonul din față, cu doar două paturi, în care văd perfect ușa pe care intră zilnic noi povești. Ușă pe care, tot zilnic, pleacă cel puțin un om cu cearșaf alb pe cap însoțit de două infirmiere. Un om care pleacă, cel mai probabil, trist și mâhnit, pentru că nu a mai apucat să își ia la revedere de la cei dragi. Dincolo de acea ușă sunt și părinții mei, așteptând să intre la mine. Din acest salon, pot auzi și zgomotele aparatelor care îi monitorizau pe ceilalți pacienți, dar și țiuitul care însemna că unda de EKG s-a îndreptat pentru totdeauna.

Două săptămâni în care și unda mea era gata să cedeze. Zile în care abia reușeam să mai respir. S-au încercat toate variantele posibile pentru a obține o gură de oxigen în plus. Părinții au răscolit toate farmaciile în căutarea ACC pentru aerosoli, iar în final l-au și găsit. Zile în care avusesem febră și dureri insuportabile. Alte zile în care îmi apăruseră senzații noi cu care eram obligată să mă obișnuiesc. Simțeam că îmi ard genunchii de parcă cineva m-ar fi băgat într-un cuptor. Își făcuseră apariția și spasmele musculare pe membrele inferioare, adică niște mișcări involuntare ale picioarelor, care interveneau și dispăreau cum și când voiau ele. Pur

și simplu, gamba se ridica, iar apoi revenea la loc sau tremura tot membrul. Deși îmi creau disconfort, m-am bucurat de apariția spasmelor, crezând că fac parte din procesul vindecării. – Acum, sunt extrem de agresive și dăunătoare. Mi-aș dori să dispară pentru totdeauna, măcar de ele să scap, însă nu este posibil. Întreg organismul îmi fusese dat peste cap. Începusem să beau apă multă, extrem de multă. Într-una dintre zile, am ajuns să beau chiar și 12 litri de apă.

Două săptămâni în care n-am închis un ochi, majoritatea nopților petrecându-le alături de infirmiere. Mă împrietenisem cu tot personalul medical de pe secția de ATI, un personal impecabil, din toate punctele de vedere. În unele seri, puține la număr, când mă simțeam mai bine, îmi ținea mama telefonul la ureche ca să vorbesc cu Magda și cu toți cei care, pe atunci, îmi erau dragi și păreau să-mi fie aproape. În alte seri, abia scoteam câteva cuvinte. Îmi era groaznic de greu să-i văd pe părinți cum plecau neputincioși și mâhniți că nu puteau să mă ajute mai mult.

Mama a fost din toate timpurile mai sensibilă și emotivă. Era normal să o văd cu lacrimi pe obraji, deși încerca să se abțină cât putea, mai ales față de mine. În schimb, tata este și a fost dintotdeauna un om extrem de puternic, vertical și echilibrat. Un om pe care, în cei aproape 14 ani de viață, l-am văzut de foarte puține ori

plângând. Într-una dintre seri, în timp ce vorbeam cu ei doi, tata s-a uitat la mine și a izbucnit în plâns. Ăsta a fost primul semn prin care mi-am dat seama că situația mea este foarte precară.

4

Era trecut puțin peste 5:30, abia venise tura nouă, printre care și doamna Lili, infirmiera de care mă atașasem cel mai mult. Venise să stea cu mine, să mai povestim și i-am cerut să îmi dea să mănânc compot de vișine.

— Ăsta-i semn bun, Alexandra! Mă bucur că mănânci!

— Păi ar cam fi cazul să apară și semne bune. Poate îmi revin și plec acasă.

— Mai trebuie să stai, Alexandra!

— Mi-am pierdut toată răbdarea! Aș vrea să ies afară. Să simt aerul proaspăt. Să văd soarele, norii și oamenii ce mișună pe străzi. Nu mă puteți scoate cu patul sau pe o targă în fața spitalului, vă rog?!

— Și cu aparatele care te monitorizează ce facem?

— Le dăm o pauză!

— Chiar și oxigenului?

— Da! Mă va ajuta cel de afară.

— Nu se poate, Alexandra! Îmi pare rău!

— Pff... Au mai fost cazuri ca mine pe aici?

— Au mai fost, Alexandra... Au mai fost!

— Și? Cât au stat în spital și când au început să meargă?

— Păi nu prea au început să meargă. A mai fost un băiat, așa ca tine, cu leziunea la fel de sus. Încă mai țin legătura cu el. A fost în multe spitale și doar mâinile și le-a recuperat. A rămas într-un scaun cu rotile.

— Eh, lăsați că eu o să fiu mult mai bine decât el! Eu o să și merg, veți vedea.

— Așa să fie, Alexandra!

Apreciam sinceritatea doamnei Lili, dar cumva nu îmi venea să o cred. Nu puteam să cred că cineva poate ajunge așa rău, la o vârstă atât de fragedă, din cauza unui accident rutier. Probabil nu îmi venea să o cred și din cauza faptului că nu aveam cunoștințe în domeniul traumatismelor medulare și pentru că nu știam că există o asemenea patologie dură. Faptul că nu am dat credit celor auzite mi-a dat putere să merg cu capul sus mai departe, așteptând realitatea pe care mi-o doream.

Credeam că este loc și de mai bine, fiindcă îșI făcuseră apariția unele semne îmbucurătoare. După ce doctorul mi-a scos firele de la operație și mi-a dat jos și partea din față a gulerului, mi-am recăpătat mobilitatea și sensibilitatea gâtului, astfel că puteam să îmi întorc capul dintr-o parte în alta. Infirmierele începuseră și ele să mă întoarcă cu cearșaful de pe o parte pe alta, dar nu din 4 în 4 ore, cum era normal, ci doar atunci când le lăsam eu, căci acele manevre și statul pe o parte nu-mi

plăceau deloc. Neavând control asupra corpului meu, mă speriam teribil când cineva mă mișca. Patul era electric și așa au putut infirmierele să îmi ridice trunchiul la 30-40 de grade. La primele încercări simțeam că nu mai am aer și mi se întuneca vederea, dar apoi m-am obișnuit. Îmi plăcea că puteam să văd ce se întâmplă în jurul meu.

Începuseră să vină la mine și Silviu, kinetoterapeutul, care îmi mobiliza ușor membrele inferioare și superioare, pentru a evita pe cât posibil retracția musculară și a tendoanelor. Uneori îmi făcea și tapotaj, ca să mă ajute cu eliminarea secrețiilor din gât, de care scăpam doar dacă stăteam la aspirat. Cumva, lucrurile păreau să se așeze, dar doar păreau. Nu era nimic mai mult.

— Alexandra, am o veste bună și una mai puțin bună! mi-a spus asistenta care venise să îmi facă tratamentul.

— Hmm, care-i aia bună?

— La noapte vei putea dormi. O să îți dăm ceva care să te ajute.

— Serios?! Abia aștept! Și vestea mai puțin bună?

— Branula... s-a înfundat.

— Mh, nu prea îmi convine, dar accept situația. Probabil s-a bucurat și ea pentru mine când a auzit că voi dormi la noapte, am răspuns chicotind.

— Chiar așa! Merg să aduc fluturași, a adăugat și asistenta râzând.

Mă obișnuisem cu toate stările și durerile. Mă obișnuisem chiar și cu respirația mea anevoioasă.

Încercam să fac față provocărilor de zi cu zi și chiar reușeam. Până și medicul care mă operase începuse să glumească cu mine. Deși prognosticul era destul de rezervat, încercam să îl sfidez. Toate astea, în speranța că mâine îmi va fi mai bine.

5

Astăzi, fusesem anunțată că voi avea mulți vizitatori. Pe lângă părinți, îi așteptam pe mătușa, unchiul, verișoara și pe mamaia. Mă bucuram mult când eram înconjurată de oamenii dragi inimii mele.

— Andrușca, iubita mea! Cum ești, fucă?

— Sărut mâna, mamaie! Puțin mai bine, cred, dar încă nu mă pot mișca. Am început să îmi simt și mișc gâtul, în rest nicio îmbunătățire.

— Lasă, mamaie, că ești tânără și ai să-ți revii, ai să vezi!

— Mda... sper să se întâmple cât mai repede, până nu o iau razna. Nu prea mai suport această situație!

— Nu, mamaie, nu vorbi așa! Tu ești puternică, mereu ai fost! Iar noi suntem aici, cu tine, mereu, ca să te sprijinim.

Mamaia, mama tatălui meu, mereu mi-a fost dragă. O femeie tare bună, iubitoare și generoasă. Țin minte cu mare prețuire vacanțele de vară pe care le petreceam la țară, alături de ea și tataia. Bunicul, care a fost un bărbat extrem de frumos, cu niște ochi albaștri senini și duioși și cu un caracter exemplar, a murit mult prea devreme. Am

fost și eu acolo atunci. Se întâmpla în 2008, la începutul lui ianuarie. Aveam puțin peste 7 ani. Fusese internat în spital imediat după revelion, iar pe 8 ianuarie l-au externat. Avea probleme cu inima și pancreasul. L-a luat tata de la spital, apoi au venit după mine, la școală, și am plecat la țară. Părea să-i fie bine. Nimic nu prevestea că în următoarele ore va mai exista doar în amintirile noastre.

Când am ajuns la țară, mamaia ne aștepta cu masa pusă. Tataia nu a prea mâncat, doar puțină supă. Stăteam toți de vorbă și, dintr-odată, s-a încălțat și a fugit afară, fără să ne spună ceva. Probabil simțea că-i vine sfârșitul și nu voia ca eu să văd acea scenă. Noi ne-am gândit că are nevoie la baie. După câteva minute, a ieșit și mamaia.

— Sebică, Sebică! Vino repede că moare Mitică!

Deși eram destul de mică și nu mă așteptam să asist la astfel de situații, m-a luat un fior în tot corpul când am auzit strigătele bunicii. Tata a ieșit repede afară, iar eu am rămas în casă.

— Du-te și sună la salvare și cheamă-l pe Nicu, i s-a adresat tata bunicii.

Tataia era întins pe jos, încă mai respira. Rămăseseră doar ei doi, tată-fiu. Tata a încercat să-i facă masaj cardiac și respirație gură la gură, însă fără succes. Între timp, venise Nicu, vecinul.

— Ce se întâmplă, Sebi?

— Nicule, adu o lumânare!

— Sebi, nu...

— Du-te, Nicule, du-te!

E teribil să-ți moară părintele în brațe. Părintele care până mai ieri te ținea el în brațe. L-au adus într-o pătură în casă, unde și-a dat ultima suflare. Îl văd și acum, întins pe jos, în mijlocul camerei, fără nicio putere și cu o lumânare la căpătâi. Tataia, un munte de om care îmi făcea leagăn în copac vară de vară și îmi îndeplinea toate dorințele, era acum lângă mine, dar nu mai putea face nimic și nici noi pentru el. Mai devreme sau mai târziu așa ajungem toți. Neputincioși în fața sorții. Și rămânem doar o amintire. O amintire de care trebuie să ne îngrijim pe parcursul vieții.

— Ți-am adus iaurt cu zahăr ars. Vrei să-ți dau? m-a întrebat tușa.

— Da!

— Cum mai ești, fetiță?

— Nu știu, tușică, dar eu m-am plictisit rău aici! Cred că am să fug!

— Andreea, dacă tu faci asta, îți promit eu că nimeni nu se supără! a răspuns tușa, gândindu-se la diagnosticul dat de medici.

6

Se făcuse seară, iar eu așteptam cu nerăbdare medicamentul care mă va ajuta să dorm, căci simțeam că nu mai rezist psihic.

— Alexandra, Alexandra, iar ai febră! De ce mă superi? a întrebat asistenta.

— Cred că nu mai fac față...

— Trebuie! Măcar pentru părinții tăi!

— Am cam ajuns la capătul puterilor... Spunea colega de dimineață că îmi veți da ceva să dorm.

— Da, doar că până nu stabilizez febra, nu pot. Îți fac tratamentul, pun și un Perfalgan și dacă într-o oră va scădea, îți fac și Diazepam, ca să dormi puțin.

— Bine, am confirmat eu.

Spre norocul meu, după o oră, îmi scăzuse febra, iar asistenta venise cu seringa cu Diazepam. Mi-a făcut injecția intramuscular, pe coapsă. Imediat după ce a terminat de injectat am văzut-o cum s-a ridicat de pe scaun și am adormit instantaneu, fără să mai pot spune ceva. Numai somn nu s-a putut chema ăla, fără vise, fără nimic, căci atunci când m-am trezit eram și mai obosită,

dar măcar trecuseră câteva ore de chin pe care nu a trebuit să le suport conștient.

După vizita medicilor de dimineață, au intrat părinții la mine, pe rând. Îmi aduseseră lapte cu nesquik și mini croissante cu vanilie și vișine.

— Ai putut să dormi azi-noapte, puiuț? m-a întrebat mama.

— Somnul de dinainte era cu totul altfel, comparativ cu ăsta de azi-noapte. Așa că n-aș putea spune că am dormit. Am adormit imediat ce mi-a făcut injecția și m-am trezit pe la 4, brusc. De parcă m-ar fi forțat cineva. Nici vise n-am avut...

— Poate la noapte va fi mai bine, a adăugat mama, sărutându-mi mâna.

— Sper... Apropo, a mai murit unul!

— De unde știi tu, mami? Cine ți-a spus?

— Nimeni, dar am văzut când îl scoteau pe ușă. Era învelit cu un cearșaf alb.

— Nu a murit nimeni, mami. Cel mai probabil îl duceau la ecograf.

— Așa-i? Și l-au învelit pe cap ca să nu-l tragă curentul de pe hol, nu? Nu oi putea eu să mă mișc, dar ochii încă îi am buni!

— Nu știu, mami! Sigur mergea la RMN.

— Mda, așa e! Cum spui tu. Sună un telefon!

— E al tău. Stai, să vedem. E un număr necunoscut. Vrei să vorbești?

— Da! Răspunde și ține-mi-l la ureche, te rog.

— Sigur.

— Alo?!

— Andreea... Ce faci? m-a întrebat o voce masculină, deloc cunoscută.

— Nu prea bine, dar cine ești?

— Sunt Alex... de la accident. – Mi s-a părut ciudat cum după mai bine de două săptămâni și-a amintit și el de mine Necunoscându-i prea bine vocea, nu aveam garanția că cel din spatele receptorului era el.

— Aha...

— Cum te simți?

— Nu simt nimic de la gât în jos și nu mă pot mișca deloc. Nu sunt prea bine!

— Am înțeles! Sper să te simți mai bine! Însănătoșire grabnică!

— Mulțumesc!

— Cine era? m-a întrebat mama curioasă.

— Cică Alex, de la accident.

— Și de ce ai vorbit cu el? Nu-l urăști?

— Nu! De ce să îl urăsc? Doar nu a vrut să se întâmple asta! i-am răspuns mamei foarte hotărâtă. – Însă, dacă aș fi știut că vor trece 6 ani teribil de grei și nu voi avea nicio conversație cu el față în față, măcar să își ceară scuze, să îmi spună ceva, sau, nu știu, efectiv să se exprime cumva cu privire la ceea ce s-a întâmplat, cu siguranță răspunsul meu de atunci ar fi fost altul. Nu zic

că îl urăsc, nu știu să urăsc oameni, dar nici drag nu îmi este! Și nici nu pot trece cu vederea atitudinea lui. Cred că unele persoane așa au fost crescute și educate și este peste puterea mea de a le înțelege.

7

Alte două zile grele au trecut, iar părinții au fost chemați în cabinetul doctorului Popescu.

— Va trebui să luăm în calcul varianta unui transfer. Acum, Alexandra e mai stabilă și poate rezista drumului. Ce ziceți de spitalul de la dumneavoastră din Bacău?

— În niciun caz! Vă rog din suflet, domnule doctor! Oriunde altundeva! a răspuns tata.

— Atunci încercăm la spitalul „Nicolina", de aici, din Iași. E un spital de recuperare, trebuie să facem acest pas. Noi o putem ține și aici, mult și bine, dar Alexandra are nevoie de un alt mediu. De dimineață, la vizită, îmi număra pacienții care au murit. Toate astea nu îi fac bine. E destul de afectată de tot ce trăiește, nu are nevoie de altceva în plus. Zilnic, vine și doamna psiholog la ea, dar are nevoie de timp. Avem nevoie de ea să coopereze cu noi, cu dumneavoastră, nu ne putem permite să o pierdem psihic. Sper că înțelegeți.

— Sigur că înțelegem. Mulțumim pentru ajutor!

— Bine. Atunci întocmim cele necesare și o transferăm la „Nicolina".

Când am auzit că mă vor duce într-un alt spital, cumva m-am întristat, pentru că mă obișnuisem cu lumea de aici, mai ales cu doamna Lili, dar mă și bucuram, gândindu-mă că fiind un spital de recuperare, mă va ajuta în vindecarea mea. S-au mișcat repede cu documentele și în două zile plecam spre noul spital. Cu ocazia plecării, în sfârșit puteam purta haine. Astfel, părinții mi-au cumpărat câteva lucruri. Trebuiau să caute ceva lejer, cu nasturi, ca să nu fiu mișcată prea mult în momentul îmbrăcatului.

De dimineață, doamnele infirmiere m-au spălat și îmbrăcat, apoi am așteptat ambulanța ca să putem pleca Mi-au pus gulerul cervical, m-au așezat pe targă și am pornit. După aproape trei săptămâni, vedeam în sfârșit lumina zilei în mod direct. Inițial, nu îmi puteam ține ochii deschiși, dar am clipit de câteva ori și am reușit Începuse să picure, stropii de apă așezându-mi-se pe față. Atunci mi-am dat seama cât de privilegiați suntem noi, oamenii, care puteam vedea cerul și simți cum aerul proaspăt ne invadează nările.

După vreo 20 de minute ajunsesem la noul spital, unde am fost preluată de o doamnă doctor drăguță.

— Mă voi face bine? am întrebat-o.

— După ochii tăi frumoși, aș spune că da! mi-a răspuns. – A fost un răspuns încurajator, chiar mulțumitor pentru mine. Un răspuns întocmai cu realitatea pe care mi-o doream și o așteptam cu nerăbdare.

M-au dus într-un salon unde mai erau două bătrâne și m-au așezat în patul pe care mi-l pregătiseră. Eram bucuroasă pentru că părinții aveau voie să rămână cu mine. În schimb, inspectând cu privirea salonul, mi-am dat seama că nu era deloc cum mă așteptam.

— Mama, geamurile nu au mânere, iar eu am nevoie de aer, neapărat! Mi-ați spus că voi fi adusă într-un spital de recuperare, nu în unul de psihiatrie.

— Voi vorbi cu o asistentă să facă ceva ca să deschidă măcar un geam.

— Te rog, du-te acum și vorbește! Nici capul nu îmi stă bine. E diferită salteaua asta de cea pe care o aveam dincolo

— Hai că mă duc eu după doamna doctor, a adăugat tata.

Era un peisaj dezolant! Un salon foarte vechi, fără dotări. Deși e un spital de recuperare, nici saltea antiescare nu avea patul. Iar faza cu geamurile fără mânere mi-a pus capac. Mă simțeam ca într-un sanatoriu cu bolnavi psihic. Bătrânele din salon nu erau prea comunicative. Nici televizor nu exista. Totul era cufundat într-o mare liniște. Mă întrebam ce caut aici.

— Spune-mi, draga mea, cu ce te pot ajuta? m-a întrebat doctorița.

— Am nevoie de un geam deschis și o altfel de saltea. Zici că îmi stă capul pe un bolovan.

— Altă saltea nu avem. Nici antiescare. Dacă vrei neapărat, îți pot cumpăra părinții o saltea antiescare.

— Sigur! Doar să îmi spuneți de unde, a răspuns tata.

— Vă scriu imediat pe o hârtie.

— Și geamul? am întrebat din nou.

— Mă tem că asta nu putem rezolva.

— Aha.. Bine, am răspuns resemnată.

Așa arăta România anului 2014. Iar ăsta era doar începutul pe care aveam să îl cunosc. Un spital de recuperare care nici măcar nu respecta standardele minime ale unui astfel de spital. Să nu existe saltele antiescare, care trebuie să îl ferească pe pacient de apariția rănilor, e strigător la cer, e inuman! Practic, îl condamni la moarte pe omul imobilizat. Escarele duc la septicemie, care, de cele mai multe ori, se termină cu mâinile pe piept și cu ochii închiși. Hai, înțeleg că atunci când sunt pacienți cu mobilitate ridicată și se pot întoarce singuri de pe o parte pe alta poate fi acceptată lipsa unei saltele antiescare, dar când pacientul este total imobilizat (cum este și cazul meu), ce se întâmplă cu el? Ce se întâmplă dacă familia nu are bani să îi cumpere tot ce spitalul ar trebui să îi ofere, dar nu o face? Se întâmplă ca cei responsabili să ridice din umeri și să paseze vina de la unul la celălalt, fără a lua nimeni vreo măsură, iar cel ce deja suferă tot el are de tras. Groaznic!

Să nu existe un triaj între bolnavi, să nu se țină cont de diagnostic și vârstă și să nu existe personal care să te învețe cum să te adaptezi la ceea ce ți se întâmplă sunt alte situații urâte. Dar să nu existe o sursă de aer curat

într-un salon, în condițiile în care vorbim de un spital de recuperare și de un salon în care nu sunt persoane depresive sau bolnave psihic, e teribil! La fel de teribil cum e să trăiască un copil de nici 14 ani toate acestea.

Mama începuse să așeze din lucruri, în timp ce tata plecase la un magazin ortopedic ca să îmi cumpere saltea. Nu mă simțeam prea bine și aveam nevoie să beau din nou foarte multă apă. Chiar și temperatura simțeam că o ia razna.

— Mama, mi-e cam rău. Cheamă pe cineva, te rog!

— Ce simți, puiuț? Nu te panica!

— Iar nu pot respira, am nevoie de aer! Cred că am și febră.

— Mă duc la camera de gardă.

— Cum e, drăguță? m-a întrebat doctorița, care venise alături de o asistentă.

— Nu mă simt prea bine. Am nevoie de aer!

— Da, ești fierbinte! Sigur ai febră. Vrei să iei un paracetamol?

— La celălalt spital îmi făceau doar pe venă. Nu cred că pot lua pastile așa, din culcat. Nu îmi puteți face ceva pe venă?

— Bine. O să vină o asistentă să îți introducă ceva pe branulă. Să bei apă!

— Am băut deja prea multă. Vreo 5 litri de dimineață și până acum.

— Oh, nici așa! Să încerci să reduci cât poți din cantitatea asta. Întreg organismul este dat peste cap și trebuie să îl ajuți controlându-te.

— Încerc.

Între timp, venise asistenta cu perfuzia și – ce să vezi? – branula se înfundase din nou. Inițial, asistenta a încercat să prindă alta tot la mâna dreaptă, căci stânga avea ghips până la cot, iar când a văzut că nu reușește, a trecut la picioare, care erau foarte umflate și învinețite de la fluturașii din zilele trecute. Nu a reușit nici la picioare și mi-a luat din nou mâna dreaptă, unde, în cele din urmă, a mai găsit o venă bună și mi-a făcut un calmant și ceva pentru febră. Ajunsese și tata cu salteaua și ceva bun de mâncare.

— Andreea, nu vrei să mănânci ceva? m-a întrebat tata.

— Nu mă simt în stare și nici poftă nu am. Mai bine îmi puneți salteaua cea nouă.

— Ok! Merg să caut o infirmieră sau două ca să ne ajute. – Ce infirmiere să ne ajute, când pentru ele era prima oară când vedeau un astfel de caz?!

Infirmierele au adus o targă, iar părinții le-au explicat ce au văzut la cei de pe ATI, ca acum să încerce împreună să mă miște dintr-o parte în alta. M-au luat cu un cearșaf, cum s-au priceput mai bine și m-au așezat pe targă, apoi s-au ocupat de saltea. După vreo 30 de minute, au terminat și m-au transferat înapoi în pat.

— E mai bine acum?

— Mult mai bine! Îți mulțumesc din suflet, tăticule!

— N-ai pentru ce. Hai, chiar nu poți să mănânci nimic?

— Nu. Mâncați tu și mama.

— Bine, puișorule!

Îmi era din ce în ce mai greu să suport tot ce mi se întâmpla. Nu mai știam ce să îmi mai spun în gând pentru a mă încuraja. Nu mai știam cum să mă controlez, să nu clachez și să rămân puternică. Mă simțeam cumva vinovată și cred că mai mult trăgeam de mine fiindcă îmi era rușine de părinții mei care nu îmi puseseră nicio întrebare cu privire la ce a fost în capul meu, în ziua tragediei, de nu m-am dus la școală. Nu m-au tras la răspundere pentru nimic, efectiv au venit după mine fără să se gândească la o altă variantă Dacă ei au putut, din partea mea nu ar fi moral să cedez. Se făcuse seară, iar febra mea nu scăzuse deloc, ba chiar mă simțeam și mai rău.

— Dacă de la medicamentele administrare nu i-a trecut, haideți să încercăm și altceva. Mergeți la farmacie și cumpărați Carmol, iar noi, între timp, îi facem împachetări cu oțet. Poate reacționează mai bine la leacuri băbești, a spus doctorița. – De parcă traumatismul medular era un fel de gripă pe care o trata străbunica pe vremea ei.

— Bine, a răspuns tata.

— Îți pun și pătura asta pe tine, mi-a spus doctorița

— Dar îmi va fi prea cald, am adăugat eu.

— Nu contează. Trebuie să transpiri ca să îți treacă febra.

Înfofolită până la gât cu un cearșaf și o pătură și auzind toate astea, mă întrebam dacă puțina experiență a medicului sau cazul meu era prea puțin întâlnit de se ajunsese la asemenea soluții pentru a-mi trata febra. După ce a venit tata cu Carmolul, a venit și doctorița, mai târziu alăturându-mi-se și o asistentă. M-au dat pe tot corpul cu Carmol și mi-au pus în picioare șosete cu oțet, apoi m-au învelit cu pătura.

— Bun! Asta ar trebui să o ajute. Dacă nu-i scade febra, să mă chemați. Sunt la camera de gardă. Peste noapte, vă rog, să rămână cu ea doar unul dintre dumneavoastră. Ziua puteți sta amândoi, dar noaptea să rămână doar unul, a adăugat doctorița. – De apreciat comportamentul doamnei doctor. Puțini medici sunt așa implicați în relația cu pacientul. Poate nu o fi având prea multă experiență cu cazuri ca mine, dar bunătatea și implicarea dumneaei erau nemărginite. Puțini medici pun mâna pe pacient ca să îl dea cu oțet sau alte chestii de genul acesta. De obicei, medicul distribuie astfel de sarcini infirmierelor.

— Sigur, doamna doctor. Mulțumim mult! a răspuns tata.

— Sebi, mergi tu la cămin. Rămân eu cu ea, a spus mama.

— Dacă ești prea obosită, rămân eu, a adăugat tata.

— E în regulă, stau eu.

— Bine.

— Cât e ceasul? am întrebat eu.

— Aproape 9 jumate, mi-a răspuns mama.

— Tati, poți să mergi, ca să mai prinzi vreun autobuz.

— Nu-ți face griji pentru mine. Mai stau puțin cu voi. Vrei să îți aduc ceva anume de mâncare dimineață? Ți-e poftă de ceva?

— Nu, mulțumesc!

— Chiar nu vrei nimic? Biscuiți cu ciocolată, pizza, orice, a adăugat mama.

— Nu, chiar nu mi-e poftă de nimic.

În astfel de momente îți dispare orice poftă și dorință firească. Nu îți mai trebuie mâncare și nimic altceva. Te gândești doar la ce ți se întâmplă și aștepți. O promisiune. Un cuvânt în plus. O minune. Orice ar putea să te facă se te simți mai bine. Orice ar putea să te facă să îți iei gândul de la ceea ce te macină și măcar pentru câteva secunde să îți zboare mintea către ceva mai frumos.

A trecut și noaptea aceea, dar nu și febra. Cumva, începeam să devin imună. Să suport și atât. Nu mai știam cum să reacționez. Nu îmi mai trebuia nimic. Eram la pământ, dar nu voiam să renunț.

— Îmi pare rău, dar nu îi facem față. O vom transfera înapoi pe ATI, la neurochirurgie, i-a spus doctorița tatei, dimineață.

— Am înțeles. Mulțumim oricum pentru ajutor!

8

Spre seară ajunsesem înapoi la terapie intensivă, unde doamna Lili tocmai își lua în primire tura de noapte

— Vai, Alexandra! Ce s-a întâmplat? N-ai fost cuminte?

— Se pare că n-am prea fost și i-am speriat. Am febră de ieri încontinuu.

— Acum se vor ocupa de ea doamnele infirmiere Lili și Violeta. Să-i facă tot ce trebuie, apoi îi vom face o puncție medulară și alte analize, poate găsim cauza febrei. După toate acestea, puteți intra la ea puțin, le-a spus doctorița de gardă părinților.

— Mulțumim din suflet! au răspuns părinții.

— De ce nu m-ați dus în salonul în care am fost? am întrebat-o pe doamna Lili.

— Știu că-ți place mai mult acela, dar acum este un pacient în comă acolo și e mai bine să fii ferită de astfel de cazuri.

— De ce să fiu ferită? Doar nu e mort și nu îmi este frică.

— Nu-i vorba de asta. El are imunitatea scăzută și oricând poate lua o infecție pe care o poate transmite mai

departe. Și cum organismul tău este slăbit, îți poate face rău. Nu putem pune doi pacienți vulnerabili în același salon.

— Înțeleg, dar în primele zile am stat cu fata aceea, Andreea, care era în comă.

— Așa este, doar că starea ei era mai bună ca a pacientului din salonul tău preferat.

— Măi, măi, dar ce vorbărețe sunteți! Mă bucur mult! a spus râzând doamna Violeta, care tocmai intrase în salon cu mai multe cearșafuri în mână pentru patul meu.

— Alexandra vrea în salonul din față, a răspuns doamna Lili.

— Păi și cum să facem? Știu că e deja cineva și n-ar fi indicat să o ducem acolo.

— Voi vorbi dimineață cu asistenta-șefă, sper să vină până plec eu. Să-l mute în alt salon pe domnul de acolo, apoi să sterilizăm salonul și să o ducem pe Alexandra.

— Da, bună idee.

— Mulțumesc mult! am răspuns bucuroasă. – Mă simțeam mai bine în salonul acela, fiindcă era poziționat în așa fel încât puteam să văd ce se mai întâmplă în jur.

— Alexandra, patul tău e gata! Ești pregătită să te mutăm? m-a întrebat doamna Lili.

— Nu prea, dar n-am de ales. – Îmi era teamă când cineva punea mâna pe mine și mă muta dintr-o parte în alta (de pe targă pe pat și invers) sau de pe o parte pe alta. Pentru că nu-mi simțeam corpul și nu aveam control

asupra lui, aveam senzația că cei care mă manevrau mă vor scăpa.

— Stai liniștită, Alexandra! Nu îți fie frică! a adăugat doamna Violeta.

— Gata ești! Vezi că n-ai pățit nimic? a spus doamna Lili.

— Într-adevăr, dar mereu îmi este frică.

— Știm, Alexandra! E normal. Până la urmă, asta-i fizica. Este de înțeles și totodată ești cea mai curajoasă! a adăugat doamna Violeta.

— Mulțumesc! Și acum ce urmează? Auzisem ceva de niște analize.

— Da, dar până la analize o chemăm pe doamna doctor să îți ia puțin lichid din coloană. Poate îți vor stabiliza febra, a replicat doamna Lili.

— Și ce implică asta? O să mă chinuie mult?

— Nu. Vom sta și noi cu tine. Trebuie să te ținem pe o parte ca doamna doctor să își poată face treaba. Cum tu nu simți nimic de la gât în jos, nu vei simți nici acul acela.

— Bine, bine!

Trecusem și de acea procedură, iar acum rămăsesem cu doamna asistentă pentru a-mi recolta sânge.

— Cred că am să-ți recoltez dintr-o arteră, ca să păstrăm puținele vene care au mai rămas neatinse pentru branule, mi-a spus asistenta.

— Cum știți dumneavoastră, am răspuns.

— Dar ce-i cu tine? Te simți rău?

— Cam da. Tot ce vreau este să dorm, să nu mai simt nimic. Îmi puteți face injecția pentru somn mai devreme?

— În noaptea asta nu îți vom face Diazepamul. Trebuie să stabilizăm febra. Se pare că ți s-au adunat iar secreții. Nu mă lași să te aspir ca să respiri mai bine? Dacă vrei, îți aduc și masca de oxigen.

— Bine, dar nu cred că pot suporta mult.

— Măcar puțin, iar dimineață va veni Silviu să te tapoteze. Îți mai pun un calmant și așteptăm să vedem cum te vei simți peste o oră.

— Bine, dar nu vreau să rămân singură.

— Nu vei rămâne! Doamna doctor le dă voie părinților tăi să intre la tine o oră și apoi facem noi cu rândul. Mai vin și eu, vine și doamna doctor. Cu siguranță vor veni pe rând și doamnele infirmiere. Imediat cum iese din operație, vom aduce încă un pacient aici. Să fii convinsă că nu te lăsăm singură! Mă duc să-i chem pe părinții tăi.

— Mulțumesc mult!

Mi-a prins bine ora în care am stat cu mama și tata. Am vorbit, am și mâncat puțin, iar timpul a trecut foarte repede și a trebuit să ne luăm la revedere. Asta doar până dimineață, când ei se vor întoarce pe holurile spitalului. Rămăsese la mijloc noaptea care trecea incredibil de greu. Toate nopțile erau foarte dificile și mereu simțeam o neliniște accentuată.

Așa cum îmi spusese asistenta mai devreme, sosise un coleg nou de salon. Un bărbat, cel mai probabil de peste

50 de ani. Abia fusese operat, nu știu unde, dar nu avea voie să se ridice câteva ore din pat după intervenție. Așa că doamnele infirmiere l-au legat de mâini și picioare. M-a amuzat puțin prezența lui.

— Doamnă, doamnă! a început el să strige, iar doamna Lili, cum a auzit gălăgia, a și venit.

— Ce s-a întâmplat? Vă simțiți bine?

— De simțit, mă simt bine, dar vreau să plec. Să mă ridic. Dezlegați-mă!

— Nu se poate acum. Nu aveți voie să vă mișcați. Vă rog să vă liniștiți și să nu faceți gălăgie. Alexandra, n-am uitat de tine! Mai avem de spălat în câteva saloane și, cum terminăm, eu sau Violeta venim la tine.

— E în regulă! Am stat cu doamna doctor până acum câteva minute, am replicat.

— Ok! Mă întorc la treabă. Să fiți cuminți!

— Doamnă, dar eu vreau să mă ridic! a strigat din nou domnul din patul vecin, dar doamna Lili plecase deja.

— Liniștiți-vă! O să se întoarcă curând, i-am spus.

— Păi nu pot să stau așa, doar cu ochii în tavan. Vreau să mă ridic măcar în fund. Doamnă! Veniți înapoi!

— Trebuie să aveți puțină răbdare. Eu am avut un accident ruuer în urmă cu trei săptămâni și de atunci nu mă pot mișca deloc, dar încă am răbdare. Dumneavoastră vă puteți mișca, doar că vi se va face rău dacă o faceți acum.

— Doamnă! Adu, doamnă, un topor să desfac aţele astea! Adu toporul, doamnă! Nu mă aude nimeni?! De când vă strig, ajungeam acasă după topor. Hai, doamnă, adu un topor, ceva, sau o secure! Adu toporul! striga întruna.

Văzând că nu am cu cine să discut, căci domnul o ţinea tot pe a lui, n-am mai zis nimic. M-am amuzat puţin, în tăcere, de vorbele lui şi aşteptam să vină cineva din personalul medical, care să mai stea cu mine. Venise una dintre asistente, nu cea care se ocupase de mine, şi i-a făcut un calmant omului, ca să se mai liniştească şi să nu mai facă atâta zgomot.

9

Cu greu se făcuse dimineață. Infirmierele au venit pentru igiena intimă, asistentele, pentru tratament, iar medicii, pentru vizită. După vizită, doctorul Popescu a mai discutat puțin cu părinții mei.

— Îmi pare rău că varianta cu spitalul de recuperare *Nicolina* nu a funcționat și a trebuit să vă întoarceți aici. În continuare, m-am gândit la alte soluții. Pentru că starea ei, nu mă refer la cea fizică, ci la starea ei în general, hemodinamic, nu este tocmai bună, mai ales că tot ne confruntăm cu această febră, trebuie să luăm în calcul un transfer la un spital de recuperare, care să fie pregătit de orice situație, pentru ca Alexandrei să i se acorde ajutorul de care are nevoie. Un spital de recuperare care să aibă și secție de ATI. Inițial, m-am gândit la spitalul *Budimex* din București, unde au și recuperare pentru copii, doar că acum, fiindcă se apropie Paștele, va fi închisă secția două săptămâni. E foarte mult să mai așteptăm încă două săptămâni, așa că m-am gândit la spitalul *Bagdasar Arseni*, unde au o secție de recuperare, doar că este pentru adulți! Dar voi vorbi cu șeful secției de acolo și sigur o vor primi pe Alexandra.

Ce ziceți?

— Într-adevăr! Două săptămâni, plus zilele din săptămâna aceasta, deci aproape trei săptămâni, sunt cam mult. O să ne sfătuim și alegem cea mai bună variantă, a răspuns tata.

— Sigur! Sunt de gardă astăzi. Puteți veni oricând să îmi spuneți ce ați hotărât. O problemă ar fi distanța foarte mare până la București. Un drum așa lung cu salvarea nu ar fi benefic pentru Alexandra. I-ar trebui un avion medical echipat cu tot ce are ea nevoie. Haideți să completați un formular către SMURD București și să așteptăm un răspuns de la ei.

— Mulțumim! Mulțumim mult! au replicat părinții.

Până seara, pe mine m-au mutat în salonul din față împreună cu un domn ce suferise un AVC sever la muncă și fusese grav afectat. Nu mai era conștient. Aparatele îl monitorizau și doar ele mai dădeau semne vitale. Părinții, stând pe holuri, au intrat în vorbă cu rudele lui și astfel au aflat că și el era tot din Bacău.

Eram copleșită de câte lucruri aflasem în ultimele trei săptămâni. Descoperisem atâta suferință, încât nu mai știam cum să mă comport. Văzusem foarte multe cazuri în care pacienții nici măcar nu mai vorbeau. Doar aparatele rămăseseră să mai vorbească pentru ei. Treceam prin niște clipe și stări inimaginabile și greu de reprodus în cuvinte și nu știam dacă să mă bucur, gândindu-mă la cazurile pe care le văzusem, că încă sunt conștientă

și pot vorbi, mă pot exprima, pot spune, oarecum, ce și cum simt, sau să mă întristez că simt toate durerile și stările insuportabile și că toate acestea le voi purta, cândva, ca amintiri. Drept cele mai groaznice amintiri, la care mă voi gândi cu teamă. Întreg universul meu se prăbușise, iar globul de cristal în care mă învârteam până acum trei săptămâni fusese spart în mii de bucăți. La fel cum se întâmplase și cu sufletul meu. Suflet ale cărui bucăți încercam să le adun și să le lipesc la loc, dar care, ca orice lucru lipit, nu mai putea fi niciodată la fel.

În restul zilei, ai mei s-au interesat de cele două spitale din București, dar de *Budimex* nu reușiseră să afle nimic. Și asta, pentru că, de fapt, domnul doctor, nu primise toate informațiile actualizate. Spitalul de copii *Marie Curie* din Capitală (numit cândva și *Budimex*) avusese de foarte mult timp și o secție de recuperare, care ulterior se desființase. Astfel, a luat naștere Centrul de recuperare *Robănescu*, aflat în curtea Spitalului *Marie Curie*. Abia după ce am ajuns la *Bagdasar* am aflat ceea ce trebuia despre Centrul de recuperare pentru copii *Robănescu*. Acum, pentru că informațiile au fost insuficiente, s-a luat hotărârea ca eu să fiu transferată la *Bagdasar*, unde am trăit cea mai horror experiență posibilă.

— Domnule doctor, am mai vorbit și noi cu cine am știut, și cred că cel mai indicat ar fi transferul la *Bagdasar*. Acum am vrea și părerea dumneavoastră. Facem cum credeți că este mai bine, i-a spus tata medicului.

— Așa zic și eu! Momentan, să așteptăm și răspunsul celor de la SMURD și, în funcție de ei, decidem ziua transferului.

Seara, au mai stat părinții cu mine, apoi noaptea a trecut și ea mai repede, mulțumită Diazepamului. Dimineață, pentru prima oară, îmi era foame. Așteptam cu nerăbdare ca să vină ai mei cu ceva bun de mâncare și o întrebam la fiecare două minute pe doamna Lili, nu cea care îmi era mie cea mai dragă, ci o altă doamnă infirmieră cu același nume, tot drăguță, dacă au sosit părinții. Într-un final au ajuns, iar asistenta-șefă a lăsat-o pe mama să intre.

— Bună dimineața, puișor! Ești bine? m-a întrebat mama.

— Bună dimineața! De ce a durat atât să veniți? Îmi este foame! Mă lăsați flămândă? am răspuns nervoasă. – Avusesem o ieșire nervoasă, un comportament neobișnuit în dimineața aceea, lucru care nu se mai întâmplase până atunci, mai ales dintr-un motiv așa pueril.

— Te rog să ne ierți! N-am vrut să se întâmple asta! A fost aglomerat primul tramvai și a trebuit să-l așteptăm pe următorul. Imediat scot și îți dau să mănânci, mi-a răspuns, în timp ce o lacrimă îi căzuse pe obraz.

— Scuze, n-am vrut să o spun așa! Nu știu ce-i cu mine astăzi.

— Stai liniștită, nu m-am supărat! Ești bine? Ai putut să dormi?

— Am adormit de la injecție. Am avut și zile mai bune, dar sunt ok.

— Am înțeles. Ți-am adus biscuiți, compot de vișine și ceai. Le pun în dulăpior. Acum, vrei nesquik și știudel cu mere?

— Da, mulțumesc mult.

— N-ai pentru ce, iubita mea.

— Mami, cât mai durează până îmi revin? Ce fac cu școala? Curând încep tezele!

— Stai liniștită, rezolvăm cumva cu școala. Momentan, vine Paștele și cât de curând vom pleca la București ca să începi recuperarea.

— Păi și aici vine Silviu să îmi miște mâinile și picioarele, dar nu a apărut nicio îmbunătățire. Tot ce face el este pasiv. Singură nu pot face nimic.

— Vei putea, nu-ți face griji! La spitalul nou vei face mai multe.

— Bine. N-ar putea Silviu să mă ridice în șezut sau în picioare? Să văd și eu ce mai e prin jur.

— Nu cred că se poate, mami, dar vom vorbi cu el.

— Bine. Îl întreb și eu când vine. M-am plictisit îngrozitor! Doar dureri, stări proaste, febră, medicamente, respirație greoaie, tapotaj...Vreau să mă bucur și eu cumva sau de ceva. Vreau să fac ceva nou. Să ies afară, să simt aerul.

— Știu, mami, știu. Trebuie să avem răbdare!

Începusem să-mi cam pierd răbdarea. Nu mai știam cum să mă controlez. Să depășesc momentul. Să-mi

depășesc frustrările și să iau partea bună a lucrurilor. Doar că partea bună nu o prea vedeam. Și nici ea nu se lăsa văzută. Nu vedeam nimic bun în a fi imobilizat într-un pat și între patru pereți. Nu vedeam nimic bun în faptul că nu-mi puteam duce o cană de apă la gură. Nici nu mă puteam scărpina pe față. Nu vedeam nicio parte bună în faptul că cineva îmi golea intestinele, eu fiind incapabilă chiar și de acest lucru. Nu vedeam absolut nimic bun Doar foarte mult chin. Și toate acestea le suportam de trei săptămâni. Venise ora lui Silviu și l-am luat și pe el la rost.

— Eu când îmi voi reveni?

— Nu există o dată anume. Depinde de fiecare pacient

— Nu există vreun prognostic general scris în cărțile de pe care ați învățat în facultate?

— Ți-am zis, depinde de pacient. De cât de grav a fost traumatismul. Media ar fi undeva pe la șase luni, dar la unii durează mai mult, la alții mai puțin.

— Și mai concret, eu ce-am pățit? Doar s-a rupt coloana și a provocat așa multe probleme?

— Da, ai avut o fractură de coloană cervicală, urmată de lezarea măduvei spinării. Fractura de coloană nu-i ca o mână ruptă care se pune în ghips și în câteva săptămâni e ca nouă. Aici e mai complicat.

— Adică asta semnifică cele două cuvinte, tetraplegie spastică, scrise pe foaia de lângă pat?

— Da, adică diagnosticul tău.

— Aha... nu ați putea să mă ridicați în șezut la marginea patului, vă rog mult?!

— Acum?!

— Da, de ce nu?

— Nu se poate acum, dar îți promit că vom încerca zilele următoare. Am nevoie de ajutorul a încă două persoane.

— Păi de ce trebuie așa mulți oameni?

— Îți vei da singură răspunsul când te vom ridica.

— Ok... și n-am putea să-i chemăm acum pe acei doi oameni? Două infirmiere, spre exemplu?

— Te rog să ai răbdare! Trebuie să vorbesc și cu doctorul care te-a operat. Cum te simți când patul este ridicat la 30-40 de grade?

— Hmm, nu rezist prea mult. Zilnic îmi ridică doamnele infirmiere patul așa, maximum 30 de minute. Respir și mai greu în acele momente, apoi mă obișnuiesc cu respirația, dar am niște senzații ciudate, ca și cum m-ar strânge cineva de torace.

10

Paștele era tot mai aproape. Eram la începutul Săptămânii Mari. Oboseala psihică își putea tot mai mult amprenta asupra mea și nu reușeam să-mi mai țin ochii deschiși prea mult, așa că stăteam mai mereu cu ei închiși, chinuindu-mă să adorm. Dar cum de trei săptămâni somnul nu mi-l mai puteam provoca voluntar, îmi rămânea doar să mă rezum la a mă liniști și a încerca să mă gândesc la ceva frumos. Auzisem pași care păreau să se apropie tot mai mult de patul meu. Mi-am deschis ochii încet, cu greutate, iar în fața mea am zărit un preot. Pentru moment, am crezut că ăsta îmi e sfârșitul. După ce a început preotul să vorbească cu mine, să-mi spună să nu îmi fie teamă că sunt un copil foarte curajos și că îmi va citi câteva rugăciuni, apoi mă va împărtăși, am coborât cu picioarele pe pământ și mi-am dat seama că încă mai pot lupta.

În aceeași zi m-au vizitat câteva colege și Magda. Nu știu dacă a fost inițiativa lor sau a contat mai mult rugămintea părinților mei, căci așa se întâmplă la necaz, lumea începe să te uite când nu mai ești de folos. Oricum, m-am bucurat de prezența lor. Probabil arătam

destul de rău sau măcar eram cu mult diferită față de cum mă știau ele, fiindcă uneia dintre colege i s-a făcut rău când m-a văzut. Nu a spus nimic, dar fața i se albise și se așezase la marginea patului meu, iar o asistentă care trecea întâmplător pe lângă salon i-a spus să se ridice fiindcă nu venea dintr-un mediu steril. S-a ridicat și a plecat pe hol, scuzându-se, unde le-a spus părinților mei că îi pare rău și că nu se simte bine să mă vadă așa. Apoi, am stat puțin și cu ai mei. Am mâncat pizza pe care mi-o cumpăraseră colegele la rugămintea alor mei, fiindcă le spusesem că îmi este poftă de o pizza de la o anumită pizzerie din Bacău. După ce au plecat, pentru prima oară, am adormit fără nicio pastilă sau injecție. Când m-am trezit, nici asistentelor nu le venea să creadă cum de s-a întâmplat să adorm. S-a întâmplat fiindcă puterea lui Dumnezeu e mai presus de orice. Mă simțeam mai bine și chiar odihnită.

Seara, am stat pe rând cu tata, apoi cu mama. Țineam foarte mult la igienă și la aspectul meu, dar în ultimele săptămâni, toată atenția a fost îndreptată către supraviețuire. În fiecare dimineață, infirmierele mă spălau cu niște fețe pe față, dar eu simțeam nevoia de mai mult de atât. Astfel că în acea seară am găsit o metodă prin care să mă pot spăla pe dinți, așa cum se face în mod normal, cu o periuță și pastă de dinți.

— Tatu, ce bine e să dormi! Aproape că uitasem senzația asta, i-am spus tatei.

— Mă bucur mult, sufleţel! Vrei să-ţi mai dau ceva să mănânci sau să îţi cumpărăm ceva de care ţi-e poftă?

— Nu, mulţumesc, dar chiar nu mi-e foame. În schimb, aş vrea altceva...

— Spune-mi!

— Aş vrea să mă speli pe dinţi, cu o periuţă, aşa cum e firesc.

— Hmm, ar trebui să fie o periuţă şi o pastă pe aici. Le-am adus mai demult, împreună cu şerveţelele. Aici sunt. Le-am găsit! Dar cum ai vrea să facem chestia asta? Nu vreau să îţi fie rău.

— Păi... prima dată, ia telecomanda patului şi ridică-mă până îţi spun eu stop.

— Şi butonul care ar fi?

— Încearcă-le pe rând! am spus râzând.

— Nu! a râs şi el Să o luăm logic, după desene. Ăsta-i! Încep să apăs şi îmi spui când să mă opresc.

— Stop! E bine aşa! Apropie-te şi spune-mi dacă ajungi cu mâna la gura mea.

— Da, pentru mine e foarte bine. Ţie să îţi fie bine. Eşti ok, da?

— Da. Durează puţin să mă obişnuiesc, apoi mă simt mai bine. Pregăteşte o cană cu apă, un pai, mai multe şerveţele şi periuţa.

— Ok. Să-mi zici cum să fac ca să nu te rănesc.

— Fii atent! Deschid gura şi tu perii încet, folosind aceleaşi mişcări ca şi atunci când te speli tu pe dinţi.

Apoi, îmi dai apă cu paiul, clătesc și îmi ții cana ca să scuip. Facem asta de două ori. În final, mă ștergi cu șervețelele pregătite sau, mai bine, cu un șervețel umed și apoi cu unul uscat. Bine?

— Bine!

Deși era o situație-limită, extremă, reușisem să nu îmi pierd speranța. Să depinzi în totalitate de cineva e cumplit. Însă, crezând că va fi doar o situație temporară, care va reveni curând la normal, acceptam să suport tot ceea ce mi se întâmpla. Chiar dacă eu nu puteam face nimic, mă bucuram că cei din jurul meu mă ajutau să fac tot ce nu puteam și astfel aveam o stare de spirit mai bună. Cum a fost și spălatul pe dinți. M-a bucurat foarte mult faptul că tata a reușit să-mi îndeplinească această dorință. Dorință care pare un lucru nesemnificativ, neprețuit de toți cei care văd în spălatul pe dinți o rutină. Însă, să te speli pe dinți cu mâna ta e mare lucru.

Mai târziu, după ce am stat și cu mama, undeva în jurul orei 23, când totul părea să se liniștească, domnului din patul vecin i s-a făcut rău. Monitorul la care era conectat făcea un zgomot mai puternic decât în mod normal. Imediat au sosit asistentele, care i-au acordat primul ajutor. Una a rămas lângă mine pentru a-mi disturge atenția. Domnul începuse să vomite și să scoată niște sunete ciudate. Nu-l auzisem deloc de când stăteam împreună în salon. Nu auzisem nici măcar un sunet de la el. Un plânset. Un oftat. Absolut nimic. Rămăsese

inconștient după AVC-ul suferit. Zilnic, și familia lui îi era aproape. Mai ales soția, care de fiecare dată intra în salon doborâtă vizibil de durere. Se uita la el, așteptând să se trezească. Într-un final, asistentele l-au stabilizat și intubat.

— Alexandra, tu ești ok? m-a întrebat una dintre asistente.

— Eu, da! Dar domnul?

— Să sperăm că va fi și el bine! Am înțeles că azi ai reușit să adormi. Bravo! Mă bucur mult pentru tine.

— Da, așa e. N-aș vrea să îmi faceți injecția de dormit în seara asta. Nu vreau să devin dependentă de ea. Poate reușesc să adorm din nou. Să mai veniți să vedeți ce face domnul, bine?

— Nu-ți face griji! Mâine îl vom muta în alt salon. Te rog să te liniștești și să nu te gândești la el și la ce ai auzit. Să nu îți fie frică, bine?

— Nu mi-e frică! Îmi e milă de el, prin ce trece.

— N-avem ce face. Fiecare avem o cruce de dus, Alexandra! Liniștește-te, bine?

— Bine! Noapte bună!

— Noapte bună, Alexandra!

Doamne, câtă suferință ai lăsat pe pământ! mi-am spus în gând. Mă mișcase situația bărbatului din salon și cumva îmi aruncase încă un strop de putere. Putere, pentru că încă mai aveam ceva bun în mine. Îmi rămăsese creierul neatins. Îmi rămăsese centralul tuturor acțiunilor noastre,

chiar dacă organismul meu nu le mai putea efectua pe majoritatea. Îmi rămăsese puterea de a gândi, a vedea și a vorbi. Practic, aveam mai multe față de vecinul de salon. Și pentru asta, dar și pentru altele, nu aveam dreptul să renunț.

II

În ziua următoare, aveam colegă nouă de salon, în locul domnului intubat. Ea era Simona. O tânără poate până în 30 de ani. Ea se putea mișca, merge, însă problema ei era de altă natură. Nu prea putea respira, se sufoca dintr-odată, fără motiv, apoi făcea atacuri de panică. Mă bucuram că, în sfârșit, aveam companie și zi și noapte. Spre finalul vizitei de la ora 13, venise la mine și Ana-Maria. Părinții se împrieteniseră cu ea și soțul ei. Niște oameni foarte de treabă. Uneori, seara, îi duceau cu mașina pe părinții mei la căminul unde dormeau, ca să nu mai depindă de tramvai sau autobuz. Ana-Maria venise la spital pentru mama ei, care suferise un AVC.

— Alexandra, noi o să plecăm acasă, la Bârlad. Mama s-a făcut bine. Ne-a făcut mare plăcere să vă cunoaștem. Am schimbat numerele de telefon, să mai ținem legătura. Poate ne vom mai întâlni. Părinții tăi sunt niște oameni extraordinari, iar tu ești o fată foarte curajoasă și luptătoare. Să nu te dai bătută! Sunt sigură că îți vei reveni curând! – După mult timp, am aflat că, de fapt, acel „s-a făcut bine" însemna că a murit și că mi-au spus asta doar ca să nu mă mai încarce cu alte

informații negative. Probabil, atunci când mori, chiar te faci bine. Nu mai ai nicio durere. Nu te mai macină nimic. Poate că ești doar fericit și atât.

Mai târziu, au ajuns și nănuții mei să mă vadă. Nu știam că vor veni astăzi. Am aflat de la mama, când ei au ajuns pe holurile spitalului. Când i-am văzut, am început să plâng. Nu era un plâns normal, ci mai mult unul isteric. Nu mă puteam controla și nici să vorbesc. Chiar și unda de la EKG o luase razna și făcea mult zgomot. Venise o asistentă ca să vadă ce s-a întâmplat.

— Alexandra, ce este? Liniștește-te! Ai să leșini, respiră! Te doare ceva? Te deranjează ceva? Uite, ai vizitatori! Tu mereu te bucurai în astfel de momente.

— Nu mă pot controla! am spus tremurând.

— Nu te panica! N-ai să pățești nimic! Îți las puțin masca de oxigen nazală, tu concentrează-te pe respirație Bine?

După câteva minute îmi revenisem și am început să povestesc cu nănuții. Ei mereu sunt o prezență caldă. Au două fete: Renata și Andreea Alexandra, așa cum mă cheamă și pe mine. Probabil de aici s-au inspirat părinții mei când mi-au ales cele două prenume. Când eram mai mică și mergeam la ei, mă jucam cu Reni cu bebelușii ei de jucărie. Uneori ne mai certam pentru alegerea lor. Alteori, după ce am mai crescut, îmi prezenta trusa ei cu produse de machiaj din colecția „Secretul Sabrinei". De fiecare dată aduna și mai multe, iar trusa ajunsese să fie neîncăpătoare. Odată, m-a și machiat. Ce amintiri!

— Acum ești la felul doi? m-a întrebat nanul cu zâmbetul pe buze și ochii spre perfuzor.

— Da! E pe terminate. Urmează desertul. Sper să fie ceva cu frișcă și ciocolată! am răspuns râzând.

Trecuse mai bine de o oră și din nou asistenta și-a făcut apariția.

— Îmi pare rău, dar vă rog să vă retrageți.

— Sigur, mulțumim că ne-ați permis să o vedem! a replicat nana.

— Andruțo, să fii tare! Să nu lași pe careva să te doboare! a adăugat nanul.

— Suntem lângă tine și te așteptăm acasă cât mai repede! Te iubim mult! a adăugat și nana.

— Și eu vă iubesc!

După ce au plecat vizitatorii, am început să vorbesc cu Simona până a venit ora tratamentului de seară, dar și a Diazepamului, căci nu mai reușisem să adorm și simțeam nevoia de o pauză, măcar provocată. Am adormit instantaneu. Nici n-am apucat să-i zic noapte bună Simonei.

— Alexandra, te-am strigat de mai multe ori azi-noapte, dar nu mi-ai răspuns. Nu mă simțeam prea bine și voiam să vorbim, mi-a spus Simona de dimineață.

— Iartă-mă, Simona! De la injecția asta nu aud nimic în timp ce dorm și mă trezesc, probabil, doar când își pierde efectul.

Între timp, cei de la SMURD București au răspuns pozitiv cererii făcute de părinții mei. A treia zi de Paște

au programat un zbor pentru aducerea unor organe la Timișoara. La întoarcere, vor veni să mă ia și pe mine și să mă ducă la București, la Spitalul *Bagdasar*.

— Am înțeles că pleci la București săptămâna viitoare? m-a întrebat asistenta care venise să-mi facă tratamentul de prânz.

— Da..., i-am răspuns nu foarte încântată.

— Mă bucur mult! Tu nu pari prea entuziasmată, dar ar trebui să fii, pentru că asta face parte din procesul tău de recuperare.

— M-am obișnuit cu dumneavoastră și cei de aici

— Și acolo vei găsi oameni buni cu care să te înțelegi.

— Sper!

— Ia uite! S-a supărat și branula!

— S-a înfundat?

— Da! Mai aveam doar o seringă cu medicament, dar nu mai vrea. Trebuie să o schimb.

— Să ne încărcăm cu răbdare. De fapt, dumneavoastră să vă încărcați cu răbdare.

— Am răbdare. Nu-i problemă! Și oricum îmi ești dragă, iar cu ocazia asta mai stăm de vorbă.

— Ok! Îmi puneți un fluturaș mov, vă rog?

— Încerc, dar venele tale nu prea vor. Uite și tu! Până și acul s-a îndoit!

În timp ce eu îi povesteam lucruri despre mine, iar dumneaei îmi căuta vena norocoasă, o altă asistentă și-a strecurat capul pe ușă.

— Vin-o, te rog! Domnul Popescu se grăbește.

Cât de subtil și delicat a spus-o! Dar eu înțelesesem deja. Era vorba despre bărbatul cu care am stat în salon zilele trecute. Domnul din Bacău. Se grăbea către un loc considerat de specialiști mai bun. Un loc în care, cică, nu există durere, suferință și răutate. Însă s-a grăbit prea tare. Ar mai fi avut timp de foarte multe. Doar că asta nu a ținut de el. Undeva, sus, așa a fost programat.

Toată viața alergăm pentru lucruri materiale și de puține ori ne îndreptăm către ceea ce contează cu adevărat. Ne dăm seama prea târziu. Și o facem abia atunci când pierdem ceva sau pe cineva drag. Uneori, nu este suficientă nici pierderea cuiva, căci suntem atât de preocupați de bunăstare, încât sufletul ajunge o canitate neglijabilă.

12

— Ce fac fetele? a întrebat Silviu, kinetoterapeutul, ce tocmai intrase în salon.

— Bine, vorbeam și noi ca să mai treacă timpul! a răspuns Simona.

— Aveți vreo surpriză pentru noi? am adăugat eu

— De fapt, chiar am! Pentru tine, Alexandra! Merg să-i chem pe părinții tăi și o infirmieră ca să te ridicăm în șezut, la marginea patului. Așa cum ți-am promis!

Așteptam de mult momentul acesta. Așteptam o îmbunătățire. O mișcare în plus Ceva în bine, care să-mi dea un impuls ca să pot merge mai departe. Însă a fost dezamăgitor. A fost al doilea semn prin care am înțeles că situația mea este mai gravă decât o percepeam. Mai întâi, Silviu mi-a pus gulerul cervical. Apoi, infirmiera mi-a tras picioarele spre marginea patului, tata m-a apucat din partea stângă, iar Silviu din dreapta și m-au ridicat în șezut. Nu puteam face nimic. Nici capul nu mi-l puteam ține. Rămăsese sprijinit în guler, căzând ușor pe umărul lui Silviu. Încercam doar să-mi duc ochii în cât mai multe unghiuri ca să pot vedea ce e primprejur. Dacă am rezistat vreo 30 de secunde! Am văzut negru în fața ochilor. Mi

s-au înfundat urechile, respirația mi s-a tăiat, iar vocea mi-a dispărut. Abia am reușit să articulez câteva sunete prin care să se înțeleagă că mi-e rău.

După acea experiență, moralul îmi era la pământ. Nu eram în stare să stau în fund nici ținută de trei oameni. Mă încercau o mie de sentimente. Sentimente mai ales de revoltă. Cu toate acestea, nu m-am dat bătută. Am încercat și a doua oară, și a treia oară acea ridicare, dar a fost la fel de rău.

A sosit noaptea de Înviere. Era doamna Lili de serviciu, nu doamna Lili care îmi era mie cea mai dragă, ci cealaltă doamnă Lili. Tot de treabă și dumneaei. A adus și la noi în salon o candelă aprinsă. Se vedeau doar lumina de veghe din salon și lumânarea. Sinistră imagine! Îmi făceam tot felul de scenarii în cap. Cele mai multe erau legate de moarte. Nu mai știam cum să gestionez situația prin care treceam. Nu înțelegeam ce rost a mai avut să supraviețuiesc accidentului, dacă de aproape o lună doar mă chinuiam și provocam durere. Nu reușeam să înțeleg cum Dumnezeu, despre care mi s-a spus de mică că iubește copiii, putea lăsa un copil să treacă prin atâtea. Încercam să mă gândesc la toate maladiile pe care le știam, în special la cancer, și să asociez simptomatologia și repercursiunile lor cu toate stările prin care treceam eu. Nu reușeam, fiindcă nu aveam ce să asociez. Era prea mult ceea ce mi se întâmpla. Într-o boală ai anumite stări, dureri, dar tot îți

mai rămâne ceva. Tot mai poți schița un gest. La mine nu se mai putea nimic. Tot corpul îmi era afectat. Îmi fusese luat totul de la nici 14 ani. De la vârsta aceea despre care se spune că e cea mai frumoasă perioadă a vieții. Însă eu nu aveam să o cunosc.

13

Prima și a doua zi de Paște au trecut mai repede. Au venit și rudele să mă vadă. Cea de-a treia zi de Paște era destinată plecării spre București. Dimineață, doamna Lili și mama mi-au făcut igiena și m-au îmbrăcat cu pijămăluța albă pe care mi-au cumpărat-o ai mei zilele trecute. Cu o seară în urmă, părinții și-au strâns toate lucrurile de la căminul unde au stat în ultima lună. Au pus bagajele în mașina unchiului, care ajunsese de puțin timp. După ce au rezolvat cu bagajele, tata și unchiul au venit la spital, luând și puținele lucruri care îmi aparțineau. Au stat până după prânz, când ne-am luat la revedere. Ei au plecat cu mașina, trebuind să se oprească întâi la Bacău, acasă, pentru a schimba unele haine groase și a lua altele de sezon. Bineînțeles că operațiunea asta a luat destul de mult timp, și abia pe la ora 19 au plecat spre București.

Puțin după ora 19 a sosit și echipajul de la Smurd, care ne-a dus pe mine și mama la aeroport. Eram cam agitată și cumva mă temeam de ce avea să urmeze. Pe de o parte, îmi spuneam în sinea mea că în curând va ieși soarele și pe strada mea, dar pe de altă parte, eram

dezamăgită. Trecuse o lună fără trei zile, iar situația mea nu se îmbunătățise prea mult.

— Eu nu mă urc în avion! am spus când echipajul medical mă dăduse jos din salvare și urma să mă ducă spre avion.

Era prima oară când zburam cu un avion și cumva aveam emoții. Mă încerca o stare de frică. Mi-ar fi plăcut ca primul meu zbor cu avionul să fie unul normal. Pe un scaun normal și într-o situație normală. Nu pe o targă, cu centun, legată de mâini ca să nu îmi cadă în timpul zborului și să mă rănesc. Nu fără sensibilitate și activitate motorie de la gât în jos. Nu cu răni și cicatrici pe corp.

— Lasă că te urcăm noi! a răspuns un medic.

Avionul începuse să se ridice, iar eu încercam să-mi distrag atenția. Nu știu cum se simte pentru un om fără nicio problemă zborul cu avionul, dar eu nu prea simțeam nimic. Iar de văzut, în afară de plafon, nu vedeam nimic altceva.

— Cât durează până ajungem? am întrebat.

— Cam vreo oră.

— Mami, mi-a intrat părul în ochi și aș avea nevoie de un șervețel.

— Îți dau eu părul din ochi. Mama nu are cum să ajungă la tine, a replicat unul dintre cei doi, care era mai aproape de mine. Eram însoțită de un medic și un asistent.

— Mulțumesc! Și un șervețel. Trebuie să scuip. –

După ce am fost nevoită să suport de zeci de ori ca cei din ATI să-mi aspire secreţiile din gât şi nas, fusesem sfătuită să nu mai înghit saliva şi de câte ori pot să o scuip pentru ca acele secreţii să nu se mai formeze. Teoretic, ele puteau fi eliminate mai uşor dacă şi eu aş fi putut tuşi, dar cum nu puteam, trebuia să fiu aspirată ca să nu mă înec şi să respir mai bine. Astfel, făcusem o obişnuinţă ca mereu să scuip.

— Imediat!

Ca să nu-mi mai trebuiască prea multe în timpul zborului, acel imediat nu a însemnat „îţi dau imediat un şerveţel", ci „îţi pun imediat ceva pe venă ca să taci din gură". M-am trezit când aterizam. De pe aeroport m-au luat cu o salvare cei de la Smurd. De data aceasta, echipajul medical era format din femei. Au dat drumul la sirenă, iar în vreo 30 de minute eram în faţa Spitalului *Bagdasar*. Pe drum nu m-am simţit prea bine, îmi venea să vărs. Când m-au coborât, eram puţin mai bine. Era întuneric afară şi era în jur de ora 22. A durat vreo 40 de minute până mi-au făcut internarea, apoi m-au urcat la etajul 10, pe secţia de recuperare, unde mă aştepta medicul de gardă, doctoriţa Popescu. A mai semnat mama câteva foi, apoi m-au dus în salonul pe care mi-l pregătiseră. Când am intrat, de pe targă am putut vedea televizorul de pe perete. M-am bucurat nespus. Imediat au venit şi două infirmiere, care m-au aşezat în pat.

— Wow! a fost răspunsul meu după ce mi-au dat gulerul jos, putând astfel să-mi întorc capul într-o parte și-n alta și să văd ce e prin jur.

Eram într-o rezervă cu doar două paturi, pentru mine și mama, iar paturile erau așezate în așa fel încât să poți vedea tot ce este în salon. Televizorul era tip plasmă și avea foarte multe canale. Am rugat-o pe mama să-mi dea direct la desene animate. Îmi era atât de dor! Lenjeriile nu erau albe, ca într-un spital, ci galbene. Salonul era frumos aranjat. Daca l-aș fi văzut într-o poză, cu siguranță l-aș fi confundat cu o cameră de hotel. Între paturi, pe lângă noptiere, erau o masă și două scaune Pe peretele din stânga mea se afla un tablou frumos. Lângă patul mamei era o oglindă verticală. Salonul era dotat și cu o baie proprie, aer condiționat, un mic frigider, asemenea unui minibar, dar și cu un șifonier. Păcat că visul frumos nu avea să dureze prea mult! În următoarele zile aflasem că „locuirea" în acel salon costa 100 de euro, fiind destinat mai mult celor cu recomandare.

— Îți place, Andreea? m-a întrebat mama.

— E foarte frumos! Poți să mă înveleși, te rog? Nu simt senzația aia de frig, dar tremur.

— Imediat!

— Mulțumesc! Hai să îl sunăm pe tata, am spus printre dinți, tremurul accentuându-se.

— Îl sunăm, doar să te mai liniștești puțin, să nu îl speriem. Ai picioarele reci, poate de aici se trage tremurul. Îți pun și o pătură.

— Bine!

După 12 noaptea au ajuns tata și unchiul. Au venit la spital, apoi au plecat la cămin, ca să se cazeze și să debaraseze din bagaje. Dimineață au revenit. Unchiul a stat până la prânz, când ne-am luat la revedere și a plecat spre casă.

14

La prima vedere, părea să fie o secție de recuperare reușită, comparativ cu Spitalul *Nicolina*. Paturile erau la fel ca și cele de pe ATI, cu telecomandă și saltea antiescare, iar infirmierele erau foarte experimentate în îngrijirea și manevrarea unei persoane imobilizate la pat. Au venit două asistente pentru probele biologice, apoi am făcut cunoștință cu directorul spitalului, dar și cu șeful secției de recuperare, domnul profesor doctor sau profu' (cum îi spuneau apropiații) Onose Gelu.

Întâlnirea cu profu' avea să fie memorabilă și mai ales constructivă. Să tratezi jumătate din cariera ta medicală pacienți cu TVM, TCC și alte traumatisme sau afecțiuni ce necesită recuperare neuropsihomotorie, iar apoi să ajungi chiar tu pacientul în secția pe care o conduci, e prea de tot! E mai mult decât ironia sorții. După vreo 20 de ani de tratat pacienți cu măduva secționată, un accident rutier l-a adus pe domnul profesor într-un scaun cu rotile, dar a luptat mult și astăzi este un model de voință pentru pacienții săi, cum a fost și pentru mine. Domnul profesor a fost de la început foarte sincer și

tranșant în fața părinților mei, și mai ales în fața tatei, căci cu el a avut cele mai multe discuții.

— 10%, doar atât va recupera! Medicina are limitele ei și până nu va evolua nu avem soluții pentru traumatismul vertebro-medular, au fost vorbele profului într-o discuție cu tata. – Oricât de nebun, dur sau insensibil l-ar fi considerat ai mei la acel moment, astăzi are tot respectul lor, dar și al meu, chiar dacă eu am aflat mai târziu, fiindcă prognosticul lui nu avea nicio tentă de răutate sau orice altceva am fi interpretat noi, ci semnifica doar realitatea.

Pentru că tot făceam febră, am trecut prin mai multe investigații și ecografii, iar a doua zi, domnul profesor a chemat o doctoriță de la chirurgie plastică, care să se uite la mâna mea stângă. S-a decis că am nevoie de mai multe intervenții, care nu suportă amânare prea mult. Așa că, peste trei zile eram programată la prima intervenție. Toți medicii pe la care am trecut mi-au prescris medicamente, astfel venise timpul să învăț să iau pastile din culcat.

— Cum voi lua eu toate pastilele astea? i-am întrebat pe părinți.

— Găsim noi o soluție ca să fie bine, a replicat tata.

— Hai acum să mănânci și vedem după ce facem cu pastilele, a adăugat mama.

Începuse să vină la mine și doamna Laura, kinetoterapeuta, care îmi mobiliza pasiv membrele superioare și inferioare, doar că dumneaei se pregătea

de încheierea contractului. După ce a plecat, ea m-a lăsat în seama domnului Max pentru kineto. Domnul Max a discutat cu părinții mei despre starea mea și i-a îndrumat să-mi comande un fotoliu rulant ca să pot fi adusă în sala destinată kinetoterapiei, unde erau câteva aparate ce mă puteau ajuta. Aveam nevoie de un scaun adaptat nevoilor mele. Un scaun cu spătarul reglabil, căci nu puteam rezista la 90 de grade. Și mai important era ca scaunul să aibă spătarul înalt, adică să fie special pentru cei care nu își țin nici capul, cum eram și eu. Ramona, verișoara mea, a căutat cele mai bune variante, sfătuindu-se și cu domnul Max, iar, în final, a făcut comanda la o firmă din Spania, doar că a durat vreo lună până a ajuns scaunul. Oricum, nici n-aș fi putut sta mai devreme în el.

Până la urmă, reușisem să mă obișnuiesc să înghit pastilele din culcat, iar când mă simțeam în stare, le luam cu corpul ridicat la vreo 35 de grade. Aveam de luat 10 pastile dimineața, 7 la prânz și alte 10 seara, plus câteva siropuri și chestii dizolvate în apă. Consumam mai mult de jumătate de litru de apă doar la o singură tranșă. Abia mă abțineam să nu vomit, dar cum credeam că acele pastile mă vor face să-mi revin, strângeam din dinți și mergeam înainte. Problema cu respirația se mai ameliorase, în sensul că puteam să respir mai bine, fără să mai am episoade de sufocare. Cel mai îmbucurător lucru, care mă făcuse să nu îmi pierd speranța, era că îmi coborâse sensibilitatea pe o parte din brațul drept.

Simțeam atunci când mă atingea cineva pe braț, până în apropierea cotului. Nu era o sensibilitate normală, uniformă, dar faptul că exista mă bucurase mult. Reușeam chiar și să-mi încordez puțin tricepsul. Cu toate că aceste noutăți nu mă ajutau cu prea mult, membrul tot nu îl puteam mișca, le consideram un progres.

15

După vreo două zile, coborâsem la etajul nouă, pe secția de chirurgie plastică, pentru prima intervenție de la mâna stângă. Acolo nu mai era atât de frumos în salon. Nu erau așa multe dotări și a trebuit să stau cu încă vreo două persoane în salon. În noaptea de după operație rămăsesem cu ambii părinți. Îmi era rău și mă încercau niște stări groaznice. Începusem să plâng, că nu mai vreau, nu mai pot și nu mai suport și, în concluzie, să mă agit foarte tare. Noaptea aceea a trecut teribil de greu, de parcă ar fi trecut o săptămână. Dimineață, înainte de vizită, o doamnă, care era pe picioarele ei, putea mânca, bea, plimba, adică era mult mai bine ca mine (mă rog, eu eram cam cel mai grav caz din majoritatea secțiilor, dar să nu punem asta la socoteală acum) avusese grijă să se plângă medicilor că dădusem spectacol azi-noapte și că nu s-a putut odihni. O asistentă le-a spus părinților să iasă afară din salon până trece vizita.

— Domnișoară, aici nu ești la hotel! Am înțeles că faci foarte multă gălăgie și-i deranjezi pe toți. Nu ești singura bolnavă de aici. Te rog să nu te mai alinți atât

și să te potolești! mi-a spus răstit unul dintre medicii prezenți la vizită.

— Nu este posibil să urli toată noaptea! Trebuie să ai respect și pentru cei de lângă tine, a adăugat un alt medic.

N-am spus nimic în momentul acela. Rămăsesem lipsită de orice reacție. Cred că și sufletul îmi paralizase atunci, nu doar corpul. Oricât de rău mi-a fost în ultima lună, nu m-am simțit atât de demoralizată ca în momentele acelea. Aveam senzația că îmi pică cerul în cap. Acela a fost momentul care a declanșat prăbușirea mea psihică. Îmi pierise orice urmă de putere, răbdare și înțelegere. Cum poți tu, ca medic, să-mi spui mie că mă alint? Mie, adică unui copil de nici 14 ani, care de mai bine de o lună nu se poate mișca deloc, nu mai simte nimic de la gât în jos, este întors de pe o parte pe alta cu cearșaful și chiar și intestinele-i sunt golite de către altcineva. Cum să fii medic și să te comporți de maniera asta? După ce au plecat doctorii, am izbucnit în plâns. Într-un plâns teribil de apăsător. Mă durea sufletul de felul în care ajunsesem și nu mai știam cum să mă comport.

— Andreea, ce s-a întâmplat? Ce ți-au spus? m-au întrebat îngrijorați părinții, crezând probabil că medicii mi-au spus adevărul despre starea mea.

— M-au certat că am plâns și am făcut gălăgie azi-noapte. Ei cred că mă prefac, dar eu nu mai pot! O idioată de doctoriță mi-a spus să nu mă mai alint, am răspuns suspinând.

— Idioata de doctoriță e chiar aici și aceeași idioată ți-a operat mâna, a replicat medicul din pragul ușii imediat ce a auzit explicațiile mele, apoi a plecat.

Habar n-aveam că ea m-a operat, dar chiar și așa, nu-mi părea rău că am facut-o idioată deoarece reacția ei nu a fost justificată. În timp, ne-am împrietenit. A dat dovadă de omenie și a avut grijă de mâna mea, cu toate că această discuție ajunsese și la urechile profesorului Onose, care a fost foarte mâhnit de atitudinea mea și aproape că a șters pe jos cu părinții mei, căci în opinia dumnealui trebuia să termin cu răzgâielile. Așa se întâmplă mereu, niciodată cei din exterior nu te pot înțelege. Mulți doar te critică și te subestimează.

Am mai stat câteva zile pe secția de chirurgie plastică, apoi starea mea s-a înrăutățit. Mă simțeam din ce în ce mai rău, nici nu mai puteam mânca, iar febra nu mai putea fi controlată. S-a luat decizia unui transfer la spitalul de boli infecțioase. Însă, cât am mai stat pe secția de chirurgie, am mai avut parte de câteva experiențe memorabile. Mi-au chemat un psihiatru, probabil întreg personalul medical se săturase să mă audă plângând, iar cea mai bună soluție pentru a aduce un om la tăcere este un tratament prescris de psihiatru.

— Pentru ce sunt pastilele acestea? am întrebat-o pe doctoriță.

— Ca să zâmbești mai mult! mi-a răspuns. – Adică să mă tâmpească și să mă reducă la tăcere, să mă facă

să nu mai am nicio reacție, pur și simplu să mă facă să uit de mine. În general, pentru asta sunt majoritatea tratamentelor date de medicul psihiatru. Astfel de medicamente nu tratează cauza, doar o prelungesc. Așa a fost și în cazul meu. Pastilele îmi dădeau somnolență și nu mai reușeam să gândesc. Să nu credeți că dormeam bine, dormeam al naibii de rău, nu mă simțeam deloc odihnită. Somnul provocat de niște pilule nu va fi niciodată un somn bun. Eram într-o agonie continuă.

16

Pe 1 mai m-au transferat la spitalul de boli infecțioase. Atâta nepăsare și lipsă de respect nu mai văzesem până atunci. Mai mult de 9 ore a durat să vină ambulanța dintr-un sector în altul pentru a mă duce la celălalt spital. Aveam niște stări inimaginabile, mă mir cum de mai rămăsesem conștientă, dar niciunui medic nu-i prea păsa. Doar dădeau din umeri, iar când părinții îi întrebau de ce durează așa mult să vină o ambulanță care să mă preia, răspundeau cu vestitele cuvinte „Aveți răbdare!". Dar câtă răbdare să mai ai când îți vezi copilul răpus de neputință? Ai mei erau terminați, dacă se întorcea cineva spre ei, se prăbușeau. Ajunseseră de la Bacău unchiul și mătușa mea, iar ambulanța tot nu sosise.

— Doamnă, ascultați aici! Nu-i posibil să vă bateți joc de copilul acesta! Păi venim noi de la 300 de kilometri, iar o salvare nu poate veni dintr-un sector într-altul? Țineți oamenii ăștia în agonie de dimineață! Nu știu ce și cum faceți, dar dacă în jumătate de oră nu apare salvarea, vă promit că veți avea probleme! i-a spus tușa asistentei-șefe.

În nici 15 minute de la discuția mătușei mele cu asistenta-șefă, salvarea apăruse în fața spitalului, căci

așa-i la noi, până nu faci puțin scandal, nu rezolvi nimic. Mulți oameni preferă agresivitatea din limbaj în locul unei vorbe bune, iar de solidaritate și respect n-au auzit.

Drumul cu ambulanța către spital mi s-a părut foarte chinuitor, psihic vorbind. Deși șoferul nu mergea cu mai mult de 50 de kilometri la oră, simțeam că merge prea tare și că voi cădea de pe targă. În mintea mea se derulau tot felul de scenarii: ba că vom face accident, ba că ne vom răsturna și vom muri, tot felul de chestii negative. Nu mai reușeam să suport nimic din ce se întâmpla în jurul meu. Îmi era teamă de orice. După multe țipete și stări de panică, ajunsesem la spitalul cel nou. N-am putut vedea prea multe, însă spitalul era înconjurat de foarte mulți copaci. Ca la orice internare, am așteptat până au fost completate documentele necesare, apoi m-au dus într-un salon.

Era un salon foarte mic, iar toate lucrurile aflate în el erau înghesuite. Dotările lăsau de dorit. Un pat de spital, vai mama lui, deloc potrivit pentru un pacient cu traumatism vertebro-medular. Noroc de salteaua antiescare pe care mi-o cumpărase tata când am stat la *Nicolina*, căci altfel ar fi fost jale. De apreciat că în salon exista totuși un televizor, amărât și ăla, dar exista. După ce m-au așezat în pat, toate asistentele au tăbărât pe mine. Mi-au schimbat sonda urinară și mi-au făcut mai multe procedee medicale cu diverse soluții, apoi, fără să exagerez, mi-au luat pe puțin jumătate de litru de sânge, în diferite recipiente, care mai de care, pentru analize.

Trei săptămâni am stat la boli infecțioase, timp în care am primit zeci de fiole cu antibiotice, în speranța unei stări mai bune. Rezultatele analizelor erau în aer. Majoritatea valorilor erau coborâte cu mult sub pragul normal. Medicii au făcut tot ce au putut și mi-au testat reacția pe mai multe tratamente, până au găsit soluția cea mai bună. Ca să mă țină sub control, îmi luau sânge o zi da, una nu, până ce mâna dreaptă și picioarele mi se umpluseră de semne, iar asistentele abia mai reușeau să-mi prindă o branulă. De la atâtea medicamente, îmi dispăruseră chiar și simțurile gustativ și olfactiv. Nu mai simțeam nici gustul mâncării, nici mirosul și astfel nici să mănânc nu-mi mai trebuia. De parcă nu era suficient că nu-mi simțeam corpul, acum chiar nu mai simțeam nimic. Ajunsesem în faza aia în care, efectiv, doar existam, nu mai trăiam, căci este o imensă diferență între a exista și a trăi.

— Bună dimineața, soare! Ce faci? mi-a spus doctorița ce tocmai intrase pe ușă. O femeie verticală și un medic dedicat, așa a fost doctorița care se ocupase de cazul meu. O prezență caldă și mereu cu zâmbetul pe buze.

— Sărut mâna! Hmm, sunt puțin mai bine, i-am răspuns.

— Cu gustul cum este? Tot nu ai mâncat nimic?

— La fel! Nu pot mânca în condițiile astea, e inutil!

— Ți-am adus sticlele acestea. Te rog să le bei! Sunt suplimente ce sper să te ajute măcar 5%, dar și tu va

trebui să ne ajuți. Trebuie să mănânci ceva, orice! Doar să mănânci, altfel organismului tău îi va fi din ce în ce mai greu. Ceea ce îți administrăm pe venă nu este suficient dacă nu vii și tu cu un aport din mâncare.

— Voi încerca!

— Îți prescriu o soluție orală cu glicerină cu care să te dea părinții, poate obținem o îmbunătățire a gustului.

— Mulțumim mult, doamna doctor! au răspuns părinții.

Au fost trei săptămâni crâncene. Fiind spital de boli infecțioase, personalul medical nu știa cum să răspundă nevoilor mele. Nimeni nu știa cum să mă întoarcă cu cearșaful de pe o parte pe alta, doar o singură asistentă avea ceva cunoștințe în domeniu fiindcă lucrase demult într-o secție în care erau persoane imobilizate la pat. Părinții au fost nevoiți să se adapteze situației și să învețe singuri să mă întoarcă și să îmi facă igiena intimă. Bineînțeles că nu a fost ușor. Eu țipam de fiecare dată când cineva mă atingea și mișca, iar ei se temeau să nu îmi facă rău. Teoretic, din patru în patru ore trebuiau să îmi schimbe poziția corpului, practic doar o dată pe zi se întâmpla, sau erau zile în care nu îi lăsam deloc să mă mute. Doar cu fața în sus sau pe partea dreaptă puteam sta, căci pe stânga aveam mâna proaspăt operată, iar de pe picior îmi fusese luată grefă de piele pentru mână și dacă eram mișcată prea mult îmi curgea sânge de acolo. La 3-4 zile venea să îmi panseze mâna doctorița care mă

operase. N-am vrut să-mi văd mâna, am zis că voi aștepta până se va vindeca și voi scăpa de bandaje, gândindu-mă la vorbele pe care mi le spusese medicul de pe ATI, cum că mâna mea va arăta la fel cum a fost.

În aceste trei săptămâni, părinții l-au rugat pe domnul Max, kinetoterapeutul de la Bagdasar, să vină să-mi mobilizeze membrele, ca pe cât posibil să nu am parte și de retracții musculare. Un om tare bun și sincer domnul Max, mereu l-am apreciat. Trecut de 55 de ani și cu accent de bucureștean, avea sufletul curat și se vedea că-i plăcea, și după atâția ani, meseria aleasă

— Ia spune-mi, Andreea, cum ești? m-a întrebat domnul Max într-o după-amiază în timp ce îmi mobiliza membrul inferior drept.

— Nu mai știu! Spuneți-mi și dumneavoastră, eu când îmi revin? Când o să merg? Când o să îmi pot duce mâna pe față? Când o să mă pot scărpina singură? Când îmi voi putea duce cana cu apă la gură?

— Andreea, trebuie să lupți și să muncești pentru asta! Să nu stai să aștepți dimineața în care te vei trezi și te vei ridica dintr-odată din pat, că nu se va întâmpla! Trebuie să tragi de tine și să faci tot ce se poate pentru ca să îți fie bine. Trebuie să mănânci și să lupți cu tine. Înțelegi?

— Da... cred că înțeleg, doar că e prea greu.

— Dacă vrei să ieși învingătoare din asta, trage de tine! Apropo, vorbisem cu verișoara ta. Va ajunge curând fotoliul rulant.

— Am auzit și eu. Când mă voi întoarce la *Bagdasar* mă veți așeza în el?

— Cu siguranță! Doar luptă ca să nu mai stăm pe loc, să îți revină starea bună și să te externeze de aici ca să continuăm recuperarea.

Trei săptămâni cu ore puține de somn și extrem de multă oboseală. Ai mei părinți deveniseră deja doi eroi, care nu se plângeau de nimic, însă erau vizibil marcați de situație și schimbați. Erau zile în care făceau cu schimbul, tata rămânea ziua cu mine, iar mama noaptea, pentru ca să mai poată da randament. Nici ei nu se puteau odihni, gândindu-se mereu la mine, însă simplul fapt că făceau un duș la cămin sau că efectiv ieșeau din spital, din mediul acela plin de durere, însemna enorm. Pentru ei era un mod de a-și reîncărca bateriile. Mi-au suportat toate stările și crizele cauzate de neputință. Eram conștientă de tot ce se întâmpla în jurul meu și nu mai suportam pe nimeni și nimic. Îmi era silă de absolut tot. Psihicul meu se degrada de la o zi la alta. Erau aproape două luni de când stăteam la pat, imobilizată, fără să mai pot schița vreun gest. Nu înnebunisem, însă era prea mult tot ce se aduna de la o zi la alta și nu mai găseam nimic de care să mă bucur.

17

— Mai ai oglinda aia mică la tine? am întrebat-o pe mama.

— Cred că da. De ce?

— Vreau să-mi văd fața. De aproape două luni nu m-am mai privit într-o oglindă și vreau să văd cum arăt Caută oglinda și ține-o cumva deasupra mea ca să mă pot vedea, te rog!

— Bine, să văd dacă o găsesc

A ezitat la început, apoi la insistențele mele a făcut așa cum am rugat-o.

— E bine cum o țin? Te vezi?

— Arăt... arăt oribil! Sunt o urâtă! Mi-au apărut o mulțime de coșuri, sprâncenele mi-au crescut, nici formă nu mai au, fața mi-e uscată, buzele la fel, eu nu arătam așa! am strigat, izbucnind în plâns.

— Liniștește-te, tot frumoasă ești! Nu plânge, te rog mult, a replicat mama, curgându-i mai multe lacrimi pe obraz.

— Nu știu, dar fă ceva! Nu mai suport, nu mai am niciun rost!

— Nu spune asta, vei fi bine! Mâine vin tușii, unchiulețul și Ramo. Vorbesc cu tușa să aducă o pensetă ca să te pensez eu, bine?

— Bine, dar nu este suficient. Mă mănâncă și părul, mi-e silă de mine, de tot.

— O să ies să caut prin apropiere un șampon uscat și încerc să te pieptăn așa cum pot, din poziția în care ești, dar te rog, nu mai plânge!

După multă muncă de lămurire din partea mamei, am cedat și m-am oprit din plâns. Am căutat ceva la televizor care să-mi mai distragă atenția. Eram tare dificilă și, cu siguranță, foarte greu de suportat. Nopțile le simțeam ca pe o povară, iar trecerea lor era foarte copleșitoare. Nu prea dormeam și simțeam mereu nevoia de a sta cineva lângă mine. Noapte de noapte mama a stat pe scaun, lângă patul meu, ținându-mă de vorbă și încurajându-mă. În unele nopți, ca să îmi țin mintea ocupată, mama îmi citea diferite rebusuri, iar eu căutam varianta corectă. Spasmele, acele mișcări involuntare și necontrolate ale membrelor inferioare, se accentuaseră și îmi creau o stare de teamă, gândindu-mă că din cauza lor aș putea cădea din pat. Poate pare greu de înțeles și de imaginat, dar acele mișcări apăreau când voiau ele și erau din ce în ce mai agresive. Pur și simplu, genunchiul se ridica și apoi cobora sau întreg membrul tremura. Faptul că aceste lucruri se întâmplau, iar eu nu aveam deloc controlul asupra lor, mă frustra enorm.

Uneori, reușeam să adorm ziua, în orele în care eram întoarsă pe partea dreaptă, dar și atunci îmi era foarte greu. În primele zile când mă întorceau, țipam și plângeam de teamă și durere. Nu simțeam durerea într-un loc anume, ci în tot corpul, iar teama era provocată de neputință. Mereu aveam senzația că voi cădea pe spate, deși eram sprijinită de câteva perne. Toate asistentele se fereau să vină la mine, probabil pentru că nu știau cum să se comporte față de mine, mai puțin doamna Nicoleta cu care mă înțelegeam foarte bine. Zilnic stăteam de vorbă și cu o doamnă psiholog, dar psihic nu aveam prea mari îmbunătățiri. Moralul tot la pământ îmi era.

Așa cum mă anunțase mama ziua trecută, astăzi aveau să vină unchiul, tușa și Ramo să mă vadă. Ne-au adus de mâncare, atât mie, cât și părinților, căci și ei abia dacă apucau să mănânce o dată pe zi. Însă, până să ajungă ei, vorbisem cu Magda la telefon.

— Andreea, au apărut niște poze cu tine pe Facebook din spital! mi-a spus Magda.

— Vai de mine, ce poze?

— Niște poze în care ești bandajată la gât și se vede că abia poți respira. Se face un apel pentru o strângere de fonduri.

— Doamne, și cine le-a postat?

— Habar n-am! Este făcută o pagină pentru tine, nu știu cine se află în spatele ei, dar am zis să te anunț.

— Dă-le report, poate le retrage. Mulțumesc că mi-ai spus!

Aflasem apoi că verișoara mea, Ramona, postase pozele și inițiase strângerea de fonduri. Câtă gălăgie am făcut și pe subiectul acela! Am plâns, am țipat la ea și am certat-o fiindcă țineam mult la imaginea mea și mă simțeam umilită în acele clipe, însă greșeam, nu aveam dreptate. Ea doar voia să mă ajute. Cu tot ajutorul oamenilor, zilnic erau cheltuiți foarte mulți bani pentru mine și asta necesita și mai mult ajutor. Mulți oameni cunoscuți și necunoscuți s-au implicat și în zilele acelea.

După ce m-am mai calmat, am rămas în salon cu tata și Ramo, care mi-a dat să mănânc piure cu carne, în timp ce mama a ieșit în curtea spitalului, alături de tușa și unchiul. Era una dintre puținele zile în care reușisem să mănânc ceva.

— Haide, Ema, la mașină să mănânci și tu un castron cu ciorbă, i-a spus tușa mamei.

— Mănânc imediat, dar mai întâi să dau un telefon că mă omoară nesimțirea fătucii aleia.

Mama se referea la Magda. O deranjase faptul că mi-a spus în felul acela despre poze, așa că a pus mâna pe telefon și l-a sunat pe taică-su. Cum nu l-a suportat niciodată, nici acum n-avea cum să fie altfel, astfel cred că discuția lor nu a fost una cu vorbe prea dulci.

S-a continuat strângerea de fonduri și în zilele următoare. Ramona se ocupase chiar și de organizarea unui concert caritabil. În astfel de momente îți dai seama cine îți este cu adevărat prieten. Au fost persoane pentru

care aș fi putut garanta, dar care mi-au întors spatele în acele clipe. Însă, au fost și persoane pe care n-aș fi dat doi lei, dar care s-au dovedit a fi cu adevărat oameni. În astfel de momente ai parte de adevărate lecții care te lasă cu gura căscată. Ramona primise un telefon de la un bătrân, care i-a spus că a aflat din ziar de cazul meu și vrea să-i dea câțiva bani pentru mine. A fost sceptică la început, dar apoi și-a lăsat teama la o parte și a plecat spre adresa indicată de bătrân. Acolo a găsit o adevărată lecție de viață. A găsit un om din categoria acea rară în care se regăsesc oamenii aparent simpli, dar bogați sufletește. Oameni, care nu au nici măcar pentru ei, dar al căror suflet le este răscolit atunci când observă nevoia în ochii celuilalt. Oameni care împart puținul lor cu cei din jur, oameni care merită tot respectul nostru. Oameni care se bucură de fericirea altora și pentru care bunăstarea nu este definită de ceva fizic, ci de ceva ce vine din interior, din suflet.

18

Spre sfârșitul lunii mai, după trei săptămâni petrecute la spitalul de boli infecțioase „Dr. Victor Babeș", am fost transferată înapoi la *Bagdasar*, pe secția de recuperare, unde am stat până la 1 iulie, când am fost dusă într-un alt spital. Statul la *Bagdasar* a desemnat punctul culminant al stării mele. A fost cea mai groaznică perioadă prin care am trecut. Eram foarte slăbită când m-am întors pe secția de recuperare, iar medicii erau extrem de rezervați și tranșanți.

— Domnul Lichi, organismul nostru este făcut ca pe o parte să bage, iar pe alta să scoată. Dacă ea nu va vrea să se ajute, se va prăpădi! Nu există o altă variantă. Terminăm cu răzgâielile. Eu o înțeleg perfect. Trece printr-un șoc, dar și dumneavoastră trebuie să fiți mai direcți cu ea și să nu o mai menajați ca să poată înțelege cu adevărat situația prin care trece. Nu o mai alintați atât! Am mai avut un caz cu o tânără, care refuza multe lucruri, iar părinții au plecat și au lăsat-o singură șase luni. Nu vă îndemn să plecați, însă trebuie să o faceți să înțeleagă anumite lucruri. Noi facem tot ce putem, restul

depinde de ea! au fost cuvintele profesorului Onose adresate tatălui meu într-una dintre zilele mele critice.

Deși simțeam că nu mai aveam putere nici măcar să respir și voiam să se sfârșească totul pentru că îndurasem deja prea multe, nu m-am dat bătută. Urma să ajungă scaunul rulant comandat din Spania și să încep recuperarea. Până atunci, membrul superior drept dădea semne de vindecare. Reușeam să-mi mișc brațul și antebrațul și astfel puteam să-mi aduc membrul pe burtă. Mi se părea un progres semnificativ, deși nu mă puteam ajuta de el. Mișcam brațul și antebrațul, dar erau mișcări limitate. Degetele nu le puteam mișca, așa că nu puteam face nimic cu progresul acumulat. Uneori, aveam și momente mai bune, mai ales atunci când primeam încurajări de la cadrele medicale.

— Pisoi, tu n-ai să rămâi ca mine, dar trebuie să lupți și să cooperezi cu noi! Eu voi pleca la un congres în străinătate pentru câteva săptămâni, iar doctorița H. va avea grijă de tine. Am înțeles că vei primi și fotoliul rulant curând și asta sper să te motiveze pentru că este un prim pas din recuperarea ta. Nu vei mai sta doar la orizontală, ci fotoliul îți va facilita statul în șezut, mi-a spus profesorul Onose într-una dintre dimineți.

Prezența domnului profesor era extrem de motivantă. Deși era într-un scaun rulant, activitatea lui nu fusese prea afectată și asta era ca un impuls pentru noi, pacienții, ce-l ascultam și priveam. A fost dintotdeauna mai dur,

cel puțin așa îl percepeam eu la început, apoi am înțeles că acea duritate semnifica, de fapt, realitatea, care deseori nu era prea fericită, și nu îi stătea în caracter să le dea oamenilor speranțe false. Mi-a plăcut că a fost deschis și m-a încurajat cum a știut mai bine, însă eu nu înțelesesem exact ceea ce a vrut să îmi transmită atunci când mi-a spus că nu voi rămâne ca el. Credeam că se referă la o perioadă de câteva luni până îmi voi reveni și că am fost mai norocoasă ca el, însă dumnealui vorbea cu bătaie lungă. Cum medicina este într-o continuă evoluție, profesorul se gândea că în câțiva ani sau zeci de ani va apărea o soluție și pentru traumatismele vertebro-medulare, pe care eu, datorită tinereții, o voi prinde cu siguranță.

Devenise totul extrem de plictisitor și monoton. De câteva zile repetam aceleași lucruri. Ore foarte puține de somn, oboseală, chin și durere. Multe pastile, analize, fiole pe branulă, gustul încă absent, iar la fiecare 4 ore eram întoarsă de pe o parte pe alta. Statul la *Bagdasar* a fost și extrem de costisitor. Mai toate medicamentele părinții mei mi le cumpărau, chiar și soluțiile perfuzabile, căci asta era regula pe secția de recuperare. Până și injecția pe care mi-o făceau în burtă, pentru prevenirea coagulării sângelui, tot părinții o cumpărau. Zilnic se cheltuiau sute de lei doar pentru medicamente.

În fiecare dimineață venea domnul Max pentru ora de kinetoterapie, el făcând aproape toate mișcările pasiv, mai puțin la membrul superior drept, unde reușeam să

fac activ flexia și extensia cotului, în rest îmi mobiliza dumnealui fiecare articulație. La sfârșitul orei de kineto, exersam statul în șezut la marginea patului, bineînțeles ținută din toate părțile. Nu era nicio schimbare prea mare de la ultima încercare de stat în șezut, petrecută la spitalul din Iași, pe secția de ATI. Aceeași stare de rău, ba chiar îmi venea și să vomit, mi se întuneca vederea și nu mai puteam vorbi.

— Nu e bine deloc. Trebuia deja să te fi așezat în fotoliul rulant. Trebuie să găsim o metodă ca să nu îți mai vină rău. Te rog, pe parcursul zilei să stai cu patul ridicat la peste 45 de grade cât mai mult timp, mi-a spus domnul Max.

— Am mai stat. Nu toată ziua, dar am stat și cu patul ridicat. Chiar și când sunt întoarsă pe o parte, doamnele infirmiere îmi lasă trunchiul mai ridicat, i-am răspuns.

— Teoretic, azi e ultima mea zi de muncă, dinaintea concediului, dar nu sunt mulțumit. Stai astăzi cât de mult poți cu trunchiul ridicat, iar eu vin și mâine, special pentru tine, să exersăm statul la marginea patului, iar poimâine vin din nou și te așezăm în scaun. Poate nu vei rezista cu spătarul la 90 de grade, dar măcar la 75. Măcar să te dezlipim de patul ăsta. Tu nu vrei așa?

— Oh, bineînțeles că da! Dar dacă mi se face și mai rău?

— Eh, și tu acum! Nu mai gândi așa! În cel mai rău caz, vei leșina, dar te trezim noi. Îți dăm două palme, vedem noi, a replicat râzând.

— Bine, bine. Am încredere! am adăugat zâmbind.

— Încă ceva, ia și mănâncă cum trebuie!

— Așa voi face!

Ziua aceea fusese mai bună. Reușisem chiar și să mănânc, și nu orice. Îmi era poftă de pizza, iar tata știa că la o stație de metrou distanță era o pizzerie, așa că mi-a adus de acolo așa cum am cerut, o pizza doar cu mozzarella și șuncă. Spre seară venise la mine, în salon, Andreea, o tânără care ajunsese la spital tot din cauza unui accident rutier. Îmi adusese o cutie de bomboane cu ciocolată. Zilele trecute eram foarte demoralizată și doamnele infirmiere au adus-o pe Andreea ca să facem cunoștință și să mă mai țină de vorbă. Avusese mai multe fracturi și acum se deplasa cu ajutorul unui scaun rulant, așa cum urma să o fac și eu, însă ea era mult mai bine. Membrele superioare nu-i erau afectate, chiar și picioarele și le mișca, doar că încă nu se putea sprijini pe ele. Tot în luna martie avusese accidentul. Era cu iubitul ei, care pierduse controlul volanului și intrase cu mașina într-un cap de pod. El a murit pe loc, iar ea a rămas să lupte. Accidentul lor avusese loc lângă un restaurant, unde atunci se desfășura o nuntă. Bineînțeles că s-au strâns mulți oameni în jurul mașinii, cineva a vrut chiar și să o scoată din mormanul de fiare, însă o minte luminată s-a opus și nu a lăsat pe nimeni să o atingă până nu a venit echipajul medical.

De asta ar fi bună educația medicală în școli, pentru a ști să prevenim. Bună ar fi și responsabilizarea celor

care au permis de conducere. În cazul meu, femeia care m-a scos din mașină mi-a făcut mai mult rău pentru că, cu siguranță, avea cunoștințe minime în domeniu. Niciodată nu se atinge victima unui accident rutier. Dacă cu adevărat vrei să ajuți, vezi dacă victima este conștientă și ține-o de vorbă, dar nu pune mâna pe ea, altfel îi strivești și ultimele șanse de supraviețuire și poți contribui la nenorocirea unui om. Nu te gândi că ia foc mașina, folosește un extinctor și așteaptă ambulanța

19

Am așteptat cu nerăbdare și multă teamă să treacă următoarele două zile și să se facă duminică, ziua destinată acomodării cu scaunul cu rotile. A fost un prag psihologic greu de digerat. La nici 14 ani să ajung să depind de un obiect pentru a mă deplasa. De un scaun cu rotile pe care până acum două luni îl asociam doar cu persoanele în vârstă sau cu cele ce au suferit amputații. Încă nu îmi venea să cred că tot ce trăiesc era real. Așteptam să mă trezesc și să-mi spun că totul e bine și a fost doar un vis urât. Totuși, consideram că după ce voi reuși să stau în fotoliul rulant, următorul pas va fi să mă ridic în picioare. Cumva, vedeam o speranță în acel obiect.

Duminică, când se apropia ora la care stabilisem cu domnul Max să ne vedem, întreg spitalul rămăsese fără curent electric. Fusese o pană de curent. Au pornit generatoarele, dar funcționa doar liftul folosit în cazurile de urgență. Domnul Max era destul de în vârstă și avea și o operație la șold. Dacă am înțeles bine, pare-mi-se că avea o proteză la șold. Mergea mai greu decât un om obișnuit, iar să urce câteva trepte pentru el era, cu

siguranță, mai greu și solicitant. Însă, își propusese clar că vrea să mă vadă, în acea zi de duminică, stând în scaunul cu rotile. Așa că, a lăsat oboseala la o parte și nu a urcat 2-3 trepte sau 3-4 etaje, ci 10 etaje doar pentru mine. Puțini astfel de oameni am mai cunoscut în toată viața mea. Oameni dedicați meseriei și, mai ales, pacientului.

— Nu pot să cred! Ați urcat atâtea trepte? i-am spus când l-am văzut intrând pe ușa salonul gâfâind

— Da' ce credeai? Că scapi de mine așa ușor? Hai că avem treabă! Merg să chem două infirmiere ca să te luăm pe brațe până la scaun, să nu te sperii din prima În mod normal, pot și singur să te iau, dar cum ești tu de fricoasă și panicoasă, mai bine găsesc o variantă mai comodă pentru tine.

— Bine, mulțumesc pentru clemență! am adăugat râzând.

— Bun, fetelor, fiți atente! Eu o iau de sub cap, una dintre voi de trunchi și cealaltă de sub genunchi. Andreea, să știi că spătarul scaunului l-am fixat la 70 de grade, să te obișnuiești așa vreo 2-3 săptămâni și mai vedem după Să nu îți fie teamă că nu te scapă nimeni pe jos. Ești în mare siguranță, bine? Îți pun gulerul și trecem la treabă.

— Ok, sunt pregătită!

M-au luat pe brațe și în câteva secunde eram așezată în scaunul rulant.

— Cum ești și ce simți? m-a întrebat domnul Max.

— Cam la fel cum eram la marginea patului. Nu prea văd și respir greu, am răspuns cu o voce scăzută.

— Închide ochii dacă îți este mai ușor așa și nu te panica. Să cheme cineva o asistentă cu un tensiometru, vă rog! a adăugat domnul Max.

— Mă duc eu, a replicat una dintre infirmiere.

A venit o asistentă și mi-a luat tensiunea. Era puțin peste 7, dar mi-am păstrat calmul și am suportat toate stările care mă treceau în acele clipe, iar după vreo 20 de minute îmi mai revenisem. M-au plimbat cu scaunul pe holurile secției de recuperare, am trecut și pe la Andreea ca să mă vadă, iar după vreo jumătate de oră eram epuizată și i-am rugat să mă așeze înapoi în pat. Eram încântată că putusem să ies din salon și să mai văd și alte lucruri, persoane și alți pereți. Statul într-un singur loc, care venea la pachet cu singurătatea, devenea din ce în ce mai greu de suportat. Astfel că plimbarea cu scaunul fusese ca un refresh.

— Ți-a plăcut? m-a întrebat domnul Max după ce m-au așezat în pat.

— Da, oarecum, i-am răspuns.

— Pentru că eu sunt în concediu, de mâine, în locul meu, se va ocupa de tine domnul Florin. Vezi că el e mai direct, să-l asculți și să nu te alinți. Dacă vei exersa statul în fotoliu, vei putea ieși afară, în fața spitalului. Domnul Florin te va așeza în scaun și te va duce în sala de gimnastică, unde te va pune la mai multe aparate. Să muncești, bine?

— Bine, mulțumesc mult de ajutor!

Mai spre seară m-am uitat la televizor și am discutat cu mama despre gândurile mele.

— Să o rogi pe tușa, când mai vine la noi, să treacă pe la noi pe acasă și să-mi aducă borsetuța roșie în care îmi țin produsele de machiaj. Dacă am reușit să stau în scaun, curând îmi voi putea mișca mâinile și mă voi ridica în picioare. Vreau să mă așez în fața oglinzii și să mă machiez, să fac orice, dar singură. Abia aștept! i-am spus mamei.

— Da... sigur! mi-a răspuns cumva nesigură, dar eu nu băgasem de seamă. Cred că i se rupea sufletul când îmi auzea naivitatea. Mama știa că nu voi mai fi niciodată ca înainte, dar spera să nu fie așa. Nu avea putere să-mi spună, la acel moment, prognosticurile date de medici, așa că mă încuraja să cred în realitatea pe care toți o doream.

— Apropo, a trecut mult timp și curând se apropie luna august și excursia la Paris cu dansurile. Dacă lucrurile nu prea au avansat, iar starea mea e la fel și acum, mai am vreo șansă să merg acolo?

— Nu vreau să te întristez, draga mea, dar mă tem că nu vei putea pleca la Paris în august. Îmi pare rău! Știu că ți-ai dorit mult acea excursie, dar acum trebuie să ne concentrăm pe alte lucruri.

La început, mă gândeam că, reușind să stau în fotoliu, mă voi putea ridica curând în picioare, fără să mai pun la

socoteală că nu putem nici să-mi duc un pahar cu apă la gură. Apoi, oricât aș fi încercat să mă stăpânesc și să lupt cu mine, parcă toate și toți se întorseseră împotriva mea. Dacă prima oară m-am simțit bine în scaunul rulant, la a doua încercare parcă eram un alt om. Domnul Florin mă lua singur în brațe, fiindcă așa era tehnica de lucru, însă mă înspăimânta teribil acea procedură. Statul în scaun devenise un chin, o povară. Nu mă simțeam deloc în siguranță. Aveam senzația că mă voi răsturna sau că voi cădea în față sau pe o parte. Nesiguranța mă făcea să intru în panică și să plâng. În sala de gimnastică era și mai rău. Mă punea la un aparat, o bicicletă electrică, ce îmi mobiliza pasiv membrele inferioare. Stăteam cam 20 de minute la acel aparat și plângeam încontinuu. Apoi, pentru că mâna dreaptă dădea semne de recuperare, făceam câteva exerciții la un scripete. Nu era prea mult, doar simple mișcări din antebraț, dar și acolo îmi era teamă. Ca să nu mai spun de reacția pe care o aveam atunci când trebuia să-mi las scaunul pe spate ca să trec peste pragurile ușilor, țipam cât mă țineau plămânii. Tot personalul medical știa de cazul meu și cu greu mă suportau. Mulți spuneau că mă prefac și sunt prea alintată și de aia mă comport așa, nu că aș avea cu adevărat o problemă gravă. Majoritatea oamenilor cu care mă intersectam în sala de kineto erau bătrâni, eu fiind cea mai tânără de acolo. Mă simțeam ca o persoană ce greșise locul în care voia să ajungă.

20

Noaptea nu prea mai reușeam să adorm, iar atunci când o făceam, aveam coșmaruri și strigam în somn după ajutor. Nu știu ce visam, dar mă trezeam plângând și țipând. Într-una dintre nopți, mama s-a speriat atât de tare, încât a apăsat butonul de panică, dar deja asistentele auziseră țipetele mele și au venit repede în salon. Când am deschis ochii, habar n-aveam ce se întâmplase și de ce se strânseseră toți în jurul meu. Pe de altă parte, în curte cu spitalul *Bagdasar* este și un spital de psihiatrie, și seară de seară, pentru că lăsam geamul deschis din nevoia de a simți aerul plăcut al serilor de vară, auzeam strigătele bolnavilor psihic acompaniate de sirenele ambulanțelor ce soseau cu povești noi. „Poliția, poliția", asta strigau mereu cei de la psihiatrie, nu știu de ce, dar îmi dădeau fiori.

O doctoriță specializată pe psihiatrie, probabil de la spitalul vecin, venea zilnic să mă țină de vorbă. Încerca să-mi ridice moralul spunându-mi diferite povești ale oamenilor ce au fost greu încercați și, în final, s-au vindecat. Nu mă prea ajutau acele povești. De fapt, nu mă mai ajutau prea multe pe atunci. Îmi mai spunea și o

poezie despre un nor, pe care să mi-l imaginez că intră în aparatul respirator și îmi adună toate energiile negative, eliminându-le și lăsându-le doar pe cele pozitive. Nu a funcționat nici poezia aceea. Cred că nevoia pe care o aveam atunci era ca cineva să mă asculte și să mă înțeleagă. Poate că eram egoistă, dar nu-mi păsa de alte cazuri, nici măcar nu prea mă regăseam în ele. Psihiatra îmi punea de fiecare dată și niște picături în apă, care cică să mă liniștească. Până la urmă, a cedat.

— Dacă nu vrei să-ți înțelegi situația și să nu mai plângi, n-ai decât să rămâi ciufută! mi-a spus psihiatra, apoi a ieșit din salon, trântind ușa. A fost ultima oară când am văzut-o. Deși am mai stat vreo câteva zile bune în acel spital, ea nu a mai venit la mine.

M-a atras biologia încă de la primele ore din clasa a V-a și asta m-a făcut să-mi doresc cu toată ființa mea să dau la medicină și să devin medic. În opinia mea, un comportament ca al doamnei psihiatru nu face cinste unui medic, care știe cu adevărat ce înseamnă relația medic-pacient. Însă, ea a fost mai finuță decât alții. Cum ar veni, m-a lăsat cu ochii în soare, dar a făcut-o fără prea mult zgomot și fără a mă deranja prea mult și a lăsa semne în sufletul meu. Am cunoscut și alți medici, ce aveau un comportament care lăsa de dorit. De doctorița H., pe care profesorul Onose o lăsase să se ocupe de cazul meu, mi-a fost cel mai silă.

Într-o noapte critică, cam pe la ora 2, când mă loviseră din nou febra și stările nasoale, ce puteam să fac în afară

de a chema medicul de gardă? Rămăsesem cu tata în noaptea aceea, iar el vizibil alarmat de starea mea, s-a dus pe hol și a cerut ajutorul unei asistente. După vreo 15 minute, apare în salon și doctorița H., cu o față de zici că abia o trezise cineva din somn și cu bidonul de Cola în mână.

— Doamna doctor, ce putem face? Andreea iar are febră și nu se simte bine! i-a spus tata doctoriței.

— Mh, da, are. Mergeți la farmacie și cumpărați-i un Perfalgan, a răspuns pe un ton sictirit, sau poate că greșesc eu și așa era ea de obicei.

Ce noapte a mai fost și aia! Mi-au luat și sânge, iar când să-mi pună Perfalganul nu au găsit niciun stativ pentru perfuzii și au mutat patul de la perete, care avea un suport de care a putut lega perfuzia. De obicei, asistentele agățau perfuziile de suportul patului în care stăteam, dar acum branula o aveam la picior și nu ajungea furtunașul perfuzorului până la suportul patului meu. Nu m-a deranjat atât de mult comportamentul ei din noaptea aceea, însă au fost alte situații în care atitudinea ei a fost lamentabilă. A fost singurul medic pe care l-am cunoscut în șase ani cu un astfel de comportament. Nu-i contest studiile și faptul că a învățat mulți ani ca să devină medic, însă nu avea nicio empatie față de pacient. În actul ei medical nu exista relația medic-pacient, zici că cineva o împinsese de la spate ca să aleagă medicina. Or, un medic adevărat și complet este acela care este aproape de pacient, eu așa văd lucrurile.

O altă situație în care doctorița H. a dovedit ce caracter are a fost atunci când au venit niște reporteri de la Antena 1, care să-mi ia câteva cadre pentru a realiza un reportaj prin care să putem cere ajutorul financiar al oamenilor care voiau să ne ajute. Mai făcusem un reportaj, înainte ca profesorul Onose să plece la congres, când dumnealui le-a dat voie reporterilor să intre în salonul meu. Acum, aveam nevoie de același lucru, de acordul medicului curant, ca reporterii să intre în salon. Aveam nevoie de foarte mulți bani pentru medicamente și consumabile medicale, iar Ramona, verișoara mea, găsise câteva clinici de recuperare în străinătate, doar că se vorbea de zeci de mii de euro. Astfel, cei de la Antena 1 veniseră cu soluția de a face parte din campania „Vreau să ajut" a Fundației Mereu Aproape și de aceea aveam nevoie de un reportaj. Doctorița H. nu a fost de acord și, astfel, mama a trebuit să meargă în fața spitalului și să facă reportajul acolo, fără mine. Pe lângă asta, cu o nesimțire ieșită din comun, doctorița a întrebat-o pe mama ce vrem să facem cu banii din campanie și dacă vrem să ne cumpărăm o casă sau să mergem la rudele din străinătate în vizită. Păi să mă ierte Dumnezeu dacă greșesc în privința asta, dar un așa om nu are ce căuta în sistemul medical. Adică eu stăteam de trei luni lată într-un pat și părinții mei se dădeau de ochii morții și nu mai știau ce să facă ca să îmi fie bine și să recuperez ceva în plus, iar tu, medic, vii și întrebi dacă cerem bani de la oameni

ca să mergem în străinătate pentru a ne vedea rudele?! Ce inimă să ai și cum să te numești medic cu o astfel de atitudine?

După părerea mea, medicul este omul acela dedicat și implicat, din prima linie, care, după Dumnezeu, are abilitatea de a salva vieți. Trebuie să înțelegem că medicul este și el om, iar asta presupune să aibă stări bune, dar și mai puțin bune, emoții, temeri, anxietăți și să fie uneori obosit și epuizat. Dincolo de toate acestea, medicul este curios, într-o continuă evoluție, responsabil, empatic, răbdător, un bun prieten și mereu conștient de ceea ce face Medicina nu este doar despre teorie și iubirea de știință, este în primul rând despre oameni. Te-ai dus la medicină pentru că iubești oamenii, iubești să-i ajuți și iubești felul în care ei sunt formați și funcționează. Medicina se învârte între știință și conștiință, iar asta înseamnă că medicul are abilitatea de a îmbina cele două elemente pentru a învinge diagnosticele dure și moartea. Medicul depune toată pregătirea lui, folosindu-se de ustensilele potrivite, pentru a trata și vindeca suferința omului de lângă el. Medicul știe că dincolo de tratamente și dispozitive medicale, există preocupare și interes pentru ființa umană. Și Hipocrate știa asta când a spus că „acolo unde este iubită arta medicinei, există și o dragoste pentru umanitate".

21

Între timp, la Bacău, într-o după-amiază, când mătușa mea, adică soția fratelui tatălui meu, se întorcea de la serviciu, o femeie mai în vârstă și un bărbat tinerel o așteptau în fața blocului.

— Bună ziua! Sunt bunica lui Alex, băiatul care a provocat accidentul. Vă rog, aș vrea să vorbim, să ajutăm, a spus femeia.

— Bună ziua! Nu cred că avem noi ce să vorbim, a răspuns tușa.

— Doamnă, e vorba de copiii noștri! Nimeni nu a vrut să se întâmple asta.

— Mă confundați. Eu sunt mătușa Andreei, nu mama ei. - Mătușa și mama au același nume, de aici și confuzia. Femeia probabil a căutat la poliție adresele noastre și prima pe care a găsit-o a fost a mătușii.

— Chiar îmi pare rău de ce s-a întâmplat. Spuneți-mi unde este fata acum, să mergem și noi, vă rog!

— Eu vă înțeleg, situația este destul de gravă, n-aș vrea să fiu în locul dumneavoastră, dar cu atât mai mult, în locul cumnaților mei. Ei sunt la București acum,

Andreea este internată într-un spital de acolo.

— Vreau să vorbesc cu părinții ei, vă rog!

— Lăsați-mi numărul dumneavoastră și voi vorbi cu cumnatul meu, iar dacă este de acord, vă voi suna să vă dau numărul lui de telefon.

Atunci când ne rănește cineva, cu voie sau fără de voie, noi, oamenii, tindem să ne ferim de acele persoane sau chiar să le respingem. Cel puțin pentru o perioadă. Se întâmplă asta pentru că avem nevoie de timp. Timp pentru a ne obișnui cu ceea ce s-a întâmplat. Timp pentru a înțelege cum și de ce am fost puși în situații limită. Însă, cel care a greșit și vrea cu adevărat să ajute sau să își ceară scuze are datoria de a se da cu capul și de sus și de jos pentru a-și face loc în ochii celui pe care l-a rănit. Dacă renunță de la prima încercare, tind să cred că intenția lui nu a fost reală. După ceva timp, tata a vorbit cu bunica lui Alex, nu mai țin minte în detaliu discuția, dar a fost ceva în genul - „Merg eu la biserică și fata își revine". Cică voiau să ajute, dar n-au făcut nimic concret. În șase ani, eu, personal, n-am primit nici măcar un „Îmi pare rău" din partea lui. Nu știu ce conștiință trebuie să ai ca să tratezi o astfel de situație cu o asemenea indiferență, însă mi se pare o atitudine ce sfidează orice urmă de umanitate. Oricum, cine sunt eu să judec? Mai devreme sau mai târziu, toți plătim sub o formă sau alta pentru acțiunile noastre.

22

În ultimele două săptămâni din iunie parcă totul o luase razna. Nimeni și nimic nu-mi mai intra în voie. Tata își epuizase toate formele posibile de a avea zile libere de la serviciu, așa că a trebuit să se întoarcă acasă. Lucra 24 de ore, iar 3 zile avea liber și se întorcea la mine. Ca să nu rămână tot greul pe mama în zilele în care tata era la serviciu, ai mei au căutat o femeie care să o mai ajute pe mama. O găsise pe Mihaela, o doamnă trecută de 50 de ani, dar care nu a rezistat prea mult în preajma mea Recunosc că eram foarte dificilă și greu de înțeles și suportat fiindcă nimeni nu avea cum să înțeleagă, mai bine decât mine, ceea ce simțeam fizic și psihic.

Într-una dintre zilele acelea, avusesem ocazia de a cunoaște un băiat în jur de 30 de ani, Marius, cu care se împrietenise Andreea, tânăra ce fusese internată în spital după accidentul rutier în care iubitul ei murise, și care avea senzația că le știe pe toate. Andreea avusese intenții bune, a vrut să mi-l prezinte pentru a-mi ridica moralul și a mai petrece timpul și cu alte persoane. Dar ce moral să-mi ridice când comportamentul lui lăsa de dorit și în loc să mă încurajeze m-a făcut să plâng și să-mi detest și

mai tare situația ? El avusese un accident de motocicletă și se alesese tot cu un traumatism vertebro-medular, dar fusese mai puțin afectat și mult mai norocos ca mine. Membrele inferioare nu și le putea folosi deloc, însă trunchiul și membrele superioare îi erau bine. Se putea hrăni, îmbrăca singur, muta dintr-o parte în alta, chiar și conducea o mașină adaptată, deci putea face mult mai multe lucruri decât mine, care nu puteam face nimic.

— Ești prea alintată! Părinții tăi ar trebui să plece și să te lase singură, abia atunci vei putea vedea ce înseamnă greutatea unei situații. Tu nu faci nimic altceva decât plângi și îi chinui pe cei din jurul tău. Și eu am stat la pat după accident, dar nu m-am plâns și uite că astăzi sunt independent, chiar dacă mă deplasez cu un scaun rulant, mi-a spus.

— Te rog să ieși afară, pleacă! Ieși afară! Nu te suport, te urăsc, ieși! am replicat țipând și izbucnind în plâns.

Mi-e greu să înțeleg astfel de persoane. Persoane care cred că dacă au trecut printr-o experiență mai puțin fericită, se pot crede superiori celorlalți. Persoane care încearcă să le arate altora că dacă ele au trecut peste o încercare și ceilalți o pot face, fără a mai cântări situația prin care trece cel încercat. Sunt de acord că fiecare individ poate fi un bun exemplu pentru cel de lângă el, dar nu o poate face subestimând și înjosind persoana în cauză, așa cum a făcut cu mine Marius. Noi, oamenii, suntem unici. Simțim și trăim diferit fiecare experiență

din viața noastră. Unii avem nevoie de mai mult timp pentru a depăși un moment, alții de mai puțin timp. Unii suntem mai puternici și reușim să ne reechilibrăm chiar și după o situație extremă, ce ne-a marcat existența. Alții rămân toată viața ancorați în momentul acela și renunță să-și mai caute soluții pentru un trai mai bun. Însă, toți putem contribui la schimbarea benefică a unui om, dar nu prin a-l critica și a-i spune că nu face nimic pentru a se salva, ci prin a-i spune o vorbă bună și încurajatoare. Nu-l ajuți pe om dacă îi dai exemple de oameni ce au reușit să depășească situații similare fiindcă fiecare are ritmul său. În schimb, îl ajuți pe om dacă îi ești aproape, îl asculți, vezi ce-l macină și îl sprijini, propunându-i diferite activități pe care să le facă cu tine. Îl ajuți pe om dacă îl faci să se simtă util. Îl ajuți pe om doar dacă intri și rămâi în viața lui, oferindu-i momente ce îi aduc zâmbetul pe buze.

Alte zile grele au trecut și eram foarte aproape să-mi pierd mințile. Nu mai suportam să văd nici măcar lumina zilei și mereu îi puneam pe ai mei să tragă draperiile de la geam. Probabil și pastilele, pe care mi le dăduse psihiatra aceea înainte de a merge la spitalul de boli infecțioase, avuseseră un efect negativ asupra mea. Începusem chiar și să spun lucruri pe care nu voiam să le spun, nu aberam, dar spuneam vorbe pe care, de fapt, nu voiam să le spun. Ajunsesem să țip la părinții mei, le spusesem chiar și că-i urăsc și să mă lase în pace, apoi

când îmi dădeam seama de cele spuse, îmi ceream scuze și le explicam ce se întâmpla cu mine, că, de fapt, nu voiam să mă comport așa.

Aveam senzația că nimeni nu mă mai înțelege, iar părinții de teamă să nu mă supere, nu-mi mai spuneau nimic. Făceam foarte multe perfuzii cu diferite suplimente care să-mi mai dea putere. Zeci de milioane au costat și fiolele acelea. Pe lângă perfuziile alea, pe branulă aveam și alte tratamente. Atât de multe seruri ce mi-au ajuns prin vene, încât s-a întâmplat o dată ca vreo patru asistente să facă cu rândul în încercarea de a-mi prinde o nouă branulă, dar fără succes. Când au văzut că nu reușesc, au vrut să-mi pună un cateter la gât. A fost primul act medical pe care l-am respins cu desăvârșire. Fața și gâtul erau singurele porțiuni din corp pe care le simțeam atunci când cineva mi le atingea. Pe partea dreaptă a gâtului era semnul operației de la coloană, iar pe partea stângă voiau acum să-mi mai facă un semn cu cateterul. M-am opus, dând din cap și implorându-le pe asistente să nu-mi pună cateterul fiindcă nu mai eram în stare să suport și să mă chinuie o altă durere. Până la urmă au înțeles, au vorbit cu profesorul Onose, ce se întorsese de la congres, și-au luat decizia ca două zile să mă lase fără branulă și să suplimenteze tratamentele intravenoase cu cele orale. A treia zi, au încercat iar să-mi prindă un fluturaș și au reușit.

Nu știu ce simte un om în ultimele secunde ale sale, dar eu aș asocia acele momente cu un fior. Un fior rece

în gât, în nas și în tot corpul, de parcă toate organele ar îngheța. Un fior pe care eu l-am simțit în două nopți în care am crezut că granița lumii de dincolo este foarte aproape de mine. În două nopți în care, fără să fiu conștientă și să-mi amintesc, am îngrozit-o pe mama, spunându-i că am să mor pentru că așa mi-a fost scris. Cred că sufletul meu era la un pas de a fi printre îngeri, dar Dumnezeu a vrut să mai rămân aici, pe pământ, și să mai experimentez, chiar dacă încă mai aveam să trec prin clipe grele.

23

Cât am stat la *Bagdasar*, infirmierele au ajutat-o pe mama să mă spele pe cap, la marginea patului. Mă întorceau pe orizontala patului, îmi așezau picioarele pe un scaun, ca să nu atârne pe jos, iar o infirmieră îmi ținea trunchiul ieșit la margine. Puneau apă în multe bidoane, pe care le aduceau lângă pat. O infirmieră îmi ținea capul, alta mă spăla cu șampon, iar mama turna apa, ce se scurgea într-un lighean.

— Fata mea, tot părul de la spate este încurcat, mai rău ca data trecută! S-a făcut precum lâna, ce ne facem?! m-a întrebat Pisi, una dintre infirmiere, pe care habar n-aveam cum o cheamă, dar toată lumea îi spunea Pisi.

— Nu știu, dar varianta cu tunsul este exclusă! am răspuns.

— O să vă rog să o lăsați prima dată cu fața în sus, să o usuc, apoi vă chem să o întoarceți pe o parte și pe cealaltă, ca să încerc să-i descurc părul de la spate, a adăugat mama.

A tot încercat mama să mă pieptene, dar la părul încurcat nu prea a avut ce-i face. S-a chinuit câteva ore bune, apoi am oprit-o că nu mai suportam. Mi-a

cumpărat și soluții de descurcat, dar pentru că stăteam doar în pat, nu prea a avut ce să-mi facă. În fotoliul rulant nu reușeam să stau prea mult, dar chiar și dacă aș fi reușit, tot nu mă putea pieptăna fiindcă nu-mi puteam ține capul, iar spătarul scaunului era foarte înalt și n-ar fi ajuns la părul de la spate.

Toată experiența din luna iunie mă mărcase profund. Cunoscusem și o rezidentă care nici ea nu prea avea treabă cu empatia și s-a comportat foarte urât cu mine. Eu încă mai aveam obiceiul de a scuipa secrețiile ce mi se strângeau în gât, de teamă să nu mă aspire, cum se întâmpla în ATI, iar acea rezidentă fusese deranjată de gestul meu. Mi-a spus că nu se justifică faptul că încă scuip și nu a lăsat-o pe mama să-mi dea un șervețel.

— Acum de ce plângi? m-a întrebat rezidenta. Nu știu cum o chema, dar mi-a rămas în minte imaginea ei. Avea aparat dentar și o privire deloc amabilă.

— Nu mai pot ține saliva în gură, vreau să scuip! am răspuns.

— Nu! Ți-am explicat că scuipi degeaba. Înghite sau scuipă pe tine!

Disperare mea atingea cote alarmante. Am scuipat pe mine, până la urmă, fiindcă nu mai puteam să respir și să-mi țin toată saliva în gură în același timp. Mă înjosise în ultimul hal femeia aceea, care mai purta și titlul de medic rezident. Fraților, dacă alegeți medicina doar pentru bani sau că cineva v-a împins de la spate,

iar voi nu aveți nicio tragere de inimă pentru oameni și acest domeniu, mai bine stați acasă! Nu mai nenorociți psihicul oamenilor! Nu veniți să faceți figurație într-un domeniu în care nu vă regăsiți, n-are rost! Vă distrugeți și vouă viața, dar și altora. Discuția aceea cu rezidenta ajunsese și la urechile doctoriței H., dar nu cu intenție, care cred că a certat-o, căci nu a mai venit să urmărească evoluția cazului meu.

Pe lângă toate exemplele negative din acel spital, care, din nefericire, au fost foarte multe, au existat și medici dedicați, în frunte cu profesorul Onose. Am cunoscut chiar și un rezident foarte de treabă, care atunci când venea la mine, mă făcea să zâmbesc.

— Pot să beau un suc cu bule sau măcar o apă cu bule și să mănânc o pungă mică cu chipsuri? l-am întrebat pe domnul rezident într-o dimineață.

— Hmm, bine, fie! Poți să bei și un suc cu bule și să mănânci o pungă cu chipsuri, dar să nu o faci în exces, bine? Și neapărat să mânânci ceva care să fie și sănătos, cum ți-a spus doamna doctor D.

— Super, mulțumesc mult! Voi mânca și ceva sănătos, dar de ficat nu mă voi apropia. Îmi pare rău, dar nu pot!

Printre altele, și albumina îmi era foarte scăzută, iar doctorița D., de fiecare dată când venea la mine, îmi ținea o lecție despre faptul că trebuie să mânânc ficat pentru ca albumina să crească. Eu am fost de mică mai sclifosită la mâncare, iar după o experiență negativă de la grădiniță,

cu o educatoare ce mă forța să mănânc chiar și ce nu îmi plăcea, am devenit și mai selectivă și sclifosită la mâncare, iar ficatul era unul dintre multele alimente de care nu mă apropiam.

— Te rog, spune-mi că ai mâncat ficat! mi-a spus doctorița D. într-o după-amiază în care era de gardă.

— Nu și nici nu o voi face! Vă rog să mă înțelegeți, chiar nu-mi place! i-am răspuns.

— Și tu trebuie să înțelegi că e musai ca albumina să crească, iar dacă nu mănânci ficat, nu se va întâmpla. Măcar o bucățică, două. Voi aduce eu și mâncăm împreună!

— Nu, nu, nu! Nu-mi puteți da niște pastile care să înlocuiască ficatul?

— Nu prea...

— Atunci asta să fie singura pierdere, că eu ficat nu mănânc!

— Măi, dar încăpățânată mai ești! Ce zodie ești?

— Leu.

— Aha, atunci se înțelege! Încăpățânată și puternică.

— Mda.., cât mai durează până îmi revin? Până voi începe să merg?

— Nu știu, trebuie să ai răbdare!

— Păi cărțile de medicină ce spun?

— Păi..., spun că recuperarea poate dura între șase luni și doi ani.

— Doi ani? Adică trebuie să stau în spital doi ani?!

— Nu chiar! Dacă starea ta se va îmbunătăți, dacă vei mânca ficat, a spus râzând, și lucrurile vor evolua înspre bine, vei putea pleca acasă.

— Să plec acasă așa? Fără să mă pot mișca deloc? Ce să fac acasă așa? Stau în spital până mă voi face bine, n-am cum să plec așa acasă.

— Lasă timpul să decidă, iar tu ai răbdare! Merg să mai văd câțiva pacienți. Sunt de gardă. În caz că te răzgândești, anunță-mă ca să comandăm ficăței și să mâncăm împreună, mi-a spus, oferindu-mi un zâmbet larg.

După ce a plecat doctorița D., am rămas cu Mihaela, pentru că tata era la Bacău, la serviciu, iar mama s-a dus la Piața Sudului ca să-mi mai cumpere câte ceva, printre care și jeleuri cu fructe. Pe lângă numeroasele pastile pe care le luam, aveam și niște siropuri foarte amare, așa că jeleurile erau binevenite. Între timp, venise în salon Andreea cu mama ei.

— Tu, fată, mâncași și tu ceva astăzi? m-a întrebat Andreea. Era din Craiova, iar accentul ei era foarte simpatic.

— Mhh, da, niște pepene verde. Vrei și tu?

— Până la ora patru după-amiază tu ai mâncat numai pepene?

— Cam da...

— Tu, fată, vrei să ieși anul ăsta din spital?

— Vreau, dar doctorița D. mi-a spus că poate dura și doi ani recuperarea.

— Şi tu te ieri după ea? Doctorii ăştia spun multe. Hai să chem câteva infirmiere ca să te aşeze în scaun şi să ieşim afară, să ne plimbăm. Vrei?

— Cum să ies aşa afară? Cu branula în mână şi vai de faţa mea?

— Haide, fată, ce contează? Tu ştii câţi ne strângem în fiecare seară în faţa spitalului? Cu branule, fără, cu cârje, scaune, cu de toate, important e că ne simţim bine!

— Nu te supăra, dar nu vreau. Ştii doar că nu mă simt confortabil în scaun şi mi-e teamă când trebuie să trec peste praguri, iar până în faţa spitalului sunt foarte multe praguri. La uşi, la lift, peste tot! Şi să nu mai spun de rampa din faţa spitalului, care e foarte lungă şi abruptă. Ţin minte de când m-au adus cu targa cât e de înclinată rampa! Aveam senzaţia că voi cădea în cap de pe targă, zici că urcam pe munte. Dacă aveam senzaţia aia cu targa, îţi dai seama cu scaunul cum o să mă simt?

Andreea chiar voia să mă ajute, mereu mi-a plăcut atitudinea ei şi starea de spirit pe care o manifesta. Însă, ritmul meu de adaptare la situaţia prin care treceam era destul de lent.

24

O altă situație, care m-a marcat profund, a fost când doctorița de la chirurgie plastică, care mă operase la mâna stângă, mi-a dat bandajul jos de tot și mi-a arătat rezultatul final.

— Doamne, mamă, asta nu e mâna mea! Unde-i mâna mea? Ce s-a întâmplat cu ea? am întrebat-o pe mama aproape plângând.

— Vom mai face și alte operații ca să arate mai bine, nu te întrista!

Degetele inelar și mijlociu erau deformate și aveau foarte multe semne urâte, iar între carpiene și metacarpiene, pielea arăta groaznic. Porțiunile în care pielea îmi fusese smulsă la accident, au fost înlocuite cu pielea pe care mi-au luat-o de pe coapsa stângă, însă arăta foarte rău. Pe lângă asta, mâna îmi era murdară, plină de coji de la toate soluțiile și cremele cu care a fost tratată, iar asta o făcea să arate și mai sinistru. După prânz, când stăteam întoarsă pe o parte și reușeam să adorm, mama încerca să-mi curețe mâna. I-au trebuit vreo 2-3 zile până a reușit să-mi curețe complet mâna.

Ultimele zile din iunie și, de altfel, ultimele zile petrecute la Spitalul *Bagdasar*, aproape m-au doborât. M-au mutat într-un alt salon, mult mai mic ca rezerva în care am stat. Un salon cu un singur pat, un fotoliu și o baie comună. Practic, au condamnat-o pe mama la și mai mult chin. Și așa ea avea foarte puține ore de somn de când a trebuit să aibă zi și noapte grijă de mine, iar statul doar într-un fotoliu, în momentele de respiro, i-au pus capac. Nu s-a putut odihni deloc, iar de la cât a stat în picioare, acestea i s-au umflat enorm, abia se mai putea sprijini pe ele. Erau trei luni de la accident și nu o văzusem niciodată nervoasă, dar acumulând atâta suferință și stres, pentru prima oară, și-a ieșit din fire. Mi-a spus că nu mai suportă nimic din ce se întâmplă și că nu i-ar părea rău dacă ar muri. Nu m-am supărat. O înțelegeam. E om și trebuia să se descarce cumva. Nu-i ușor să stai de 3 luni prin spitale, iar situația prin care treci în loc să se îmbunătățească, mai tare se înrăutățea.

M-au mutat din rezerva aceea pentru că, în mod normal, trebuia să plătesc 100 de euro pe zi ca să pot sta acolo, dar părinții mei nu aveau de unde să scoată atâția bani și au făcut mai multe cereri către conducerea spitalului și așa am mai tras de timp, reușind să rămân acolo. Însă, venise un pacient, un boss, ce voia să stea tot acolo și avea cu ce să plătească, așa că pe mine m-au dat la o parte, fără să mai țină cont de împrejurări. Domnul acela era pe picioarele lui, avea doar ceva probleme cu

spatele, dar pentru că avea o situație financiară foarte bună, își dorea confort. Eu îmi doream doar liniște și înțelegere, căci mai avusesem și alte experiențe cu statul în alte saloane cu mai mulți bolnavi și nu mi-a plăcut deloc. Dar, pentru că banii au fost mereu pe primul loc în ochii multora, pe mine m-au dat la o parte și m-au dus în salonul acela mic.

— Pisoi, cum e aici în salon? m-a întrebat profesorul Onose la vizită.

— E greu, foarte greu! Mama nu mai poate! i-am răspuns.

— Cred, dar a fost singura soluție. Peste câteva zile vei pleca la Spitalul de recuperare pentru copii „Nicolae Robănescu", unde te așteaptă doamna doctor Pădure. Cu ea m-am consultat mereu de când ești la noi. O să-ți placă acolo, e mult mai frumos, vei cunoaște și alți copii de vârsta ta. Va fi bine, vei vedea!

În acele ultime zile, situația mea se înrăutățise. Începusem să fac iar febră și am fost dusă pe mai multe secții pentru investigații. Obiceiul cu scuipatul secreților aproape că-mi dispăruse, de foarte puține ori pe zi o mai făceam. Avusesem câteva zile în care am scuipat cheaguri de sânge. Din cauza febrei, nici kinetoterapie nu am mai putut face. Cu două seri înaintea plecării la spitalul cel nou, Andreea a venit să își ia rămas bun pentru că pleca acasă. Venise pe picioarele ei, sprijinindu-se de un cadru. Mai avea de luptat, dar faptul că-și recăpătase

independența și că putea face pași însemna enorm. M-am bucurat foarte mult de reușita ei, dar m-am și întristat, gândindu-mă că ea, după trei luni de la accident, era în picioare, iar eu nici nu eram capabilă să-mi țin capul și să-mi duc mâna la față.

— Mami, eu când voi fi ca Andreea?

— Sper să se întâmple cât de curând, draga mea.

25

Pe 1 iulie, la prânz, m-au dus la Spitalul *Robănescu*. Era foarte cald afară. Deși între cele două spitale nu a fost o distanță prea mare și nu a durat mult să ajungem, avusesem aceeași stare de teamă și panică, cum că vom face accident, și am plâns tot drumul. M-au dat jos din ambulanță și m-au urcat pe o rampă la fel de abruptă ca cea de la *Bagdasar*. Am așteptat în hol până a venit doamna doctor Pădure.

— Tata, unde m-ați adus? La biserică?! Am întrebat atunci când, stând pe targă, imobilizată, vedeam doar tavanul imens al holului, care avea legătură cu etajul superior și unde erau zeci de icoane.

— Ai încredere, stai liniștită! Va fi bine!

Asistenta-șefă de pe secția de recuperare a Spitalului *Bagdasar* făcuse o greșeală colosală, care a avut să mă coste tot pe mine. În documente, în loc să-mi facă transfer către spitalul de recuperare, mi-a făcut externare, iar, conform regulilor, nu poți să ai o externare și o internare în aceeași zi. Astfel, după zeci de minute de așteptare, în care s-au căutat soluții pentru mine, nu s-a găsit nicio variantă ajutătoare și a trebuit să mă întorc

la *Bagdasar* și să revin mâine la spitalul de recuperare. Mă apucase febra și o stare de rău, dar nu aveam ce face. Pentru că tata trebuia seara să plece la Bacău, am găsit înțelegere și am lăsat marea majoritate a bagajelor la recuperare, ca mama să nu se chinuie singură a doua zi, și ne-am întors la *Bagdasar*. Practic, eu nu mai figuram internată nicăieri, eram pe barba mea, dar au trebuit să mă primească înapoi cei de la *Bagdasar* fiindcă a fost greșeala lor. Însă, dacă aș fi pățit ceva, n-ar fi fost nimeni tras la răspundere, poate doar asistenta-șefă pentru că a greșit hârtiile.

Ne-am întors a doua zi la spitalul de recuperare. M-au dus într-unul dintre saloanele pentru ATI, unde am rămas pentru alte trei săptămâni. Vreo două ore au stat doamnele asistente și infirmiere ca să se ocupe de mine. Mi-au luat probe biologice și mi-au scos sonda urinară, alegând cateterizarea intermitentă la 5-6 ore în locul sondei fixe. Eram într-un salon mai mare, cu 3 paturi. Chiar și în terapie intensivă se vedea diferența dintre un spital de adulți și unul de copii. Nu era totul doar în alb, ci mai erau și pete de culoare.

În salon mai era un băiețel, Aryan, de până în 10 ani, alături de părinții lui. Mă răscolise complet ceea ce văzusem. Aryan nu arăta ca un copil oarecare. Era foarte slab, abia dacă avea 15 kilograme. Nu vorbea. Nu se mișca. Nu își lua părinții în brațe. Nu se juca. Nu făcea nimic din ce obișnuiește să facă un copil de vârsta

lui, doar mărâia și plângea uneori. Părinții lui îl purtau mereu în brațe. Nici măcar să bea apă nu putea. Avea o sondă în nas, nazogastrică, pe care părinții îl hrăneau cu mâncare pasată. Tot pe sonda aia lua și medicamentele pasate și dizolvate în apă. Îl aspirau zilnic, așa cum fusesem și eu aspirată în ATI. Îl aspirau chiar și de 2-3 ori pe zi, iar el nu riposta în niciun fel. Nu spunea nimic. Asistam terifiată la acele scene, știind cât de groaznică e senzația aia, și mă întrebam cum de el suporta fără să aibă vreo reacție. Înțelesesem mai târziu că avea o afecțiune gravă ce-i afectase partea cerebrală. Totuși, nu puteam să concep cum poate exista așa ceva. Cum poate un copil să sufere atât de mult și să nu cunoască cât de frumoasă e viața?

La acel spital am cunoscut sute de copii ca Aryan. Copii care, practic, nu erau conștienți de realitate. Copii care doar respirau. Doar existau. Habar n-aveau ce se întâmpla în jurul lor. Mulți dintre ei erau născuți cu diferite afecțiuni și n-aveau să cunoască vreodată cum e să ducă o viață normală. Lângă ei se aflau părinți distruși. Părinți care s-au luptat pentru existența copiilor încă din primele lor minute de viață. Părinți care renunțaseră la viața personală și stăteau de ani de zile doar prin spitale, în speranța unor progrese. Unii făceau progrese, alții și după 15 ani erau la fel. Și mai grav era că relațiile multor părinți se destrămaseră după ce necazul copilului apăruse în viața lor. În spital existau și câteva saloane cu copii

singuri, pe care părinții i-au abandonat după instalarea bolii. Mă simțeam de parcă până atunci trăisem într-o altă lume. Lumea pe care eu o cunoșteam era plină de bucurii, momente frumoase și clipe de fericire.

Mi-a plăcut întreaga echipă din spital. Toți erau dedicați și implicați în ceea ce făceau. Doamna doctor Pădure, managerul spitalului, și medicul care se ocupa de cazul meu a fost o altă lecție de viață pe care aveam să o cunosc. La început, mi se părea cam dură, apoi, când am ajuns să o cunosc mai bine, am descoperit ce om frumos este. A fost născută prematur și a rămas cu un mic defect fizic. La membrele superioare, nu are toate degetele, ci doar 5 din 10, dar asta nu a ținut-o în loc. Precizia cu care injectează în mușchiul pacientului este extraordinară. La prima vizită, mama era tristă și cu ochii în lacrimi.

— De ce aveți fața asta? Trebuie să vă reveniți! Nu o ajutați în felul acesta pe Andreea, i-a spus doctorița mamei.

— Altă față nu am! a răspuns mama.

Se adunaseră tot mai multe, iar suferința se așezase pe chipul mamei. Mama a fost dintotdeauna omul acela care, atunci când a avut o problemă, și-a expus-o. Nu putea să țină în ea ceva ce o deranja. Pe de altă parte, doamna doctor vorbea din experiență. Pentru cineva care trece printr-o situație gravă este copleșitor să-i vadă și pe cei din jur că suferă. E perfect normal ca părinții să

plângă și să sufere din cauza durerii copilului, dar dacă o fac de față cu el, încrederea și siguranța pe care părinții le oferă copilului scad. De asta și doamna doctor a încercat să-i tragă mamei un semnal de alarmă.

26

În prima săptămână, ca să mă obișnuiesc cu ideea, făceam kinetoterapie în salon. Domnii kinetoterapeuți, Adrian și Iulian, la care fusesem repartizată, veneau zilnic să îmi mobilizeze membrele la nivelul patului. Oh, câtă răbdare au avut cu mine și câte mi-au suportat cei doi! Teoretic, trebuiau să mă așeze în scaunul cu rotile și să mă ducă în sala de kineto, dar cum eu eram foarte dificilă și mă agitam foarte tare când cineva mă mișca, m-au înțeles și mi-au dat la dispoziție o săptămână de acomodare.

Pe lângă kinetoterapie, făceam ergoterapie și psihoterapie. La ergo, veneau în salon două doamne tare drăguțe, Ani și Mari, pentru a-mi mobiliza pasiv degetele. La psiho, lucrurile nu erau la fel de faine. Doamna psiholog V. îmi spunea diferite povești cu animale și tot insista să vin în cabinetul ei, iar eu nu eram deloc încântată de propunere și nici nu înțelegeam de ce insista așa mult. Insista mai mult decât o făceau kinetoterapeuții. Pentru kinetoterapie înțelegeam importanța de a merge în sala de gimnastică. Acolo erau mese speciale de lucru și multe altele, dar psihoterapia

era la fel și din salon. Mă așteptam de la ea, ca psiholog, să mă înțeleagă cel mai bine și să aibă răbdare cu mine.

La kineto cu domnul Adi începusem să merg la sală, bineînțeles cu mult plâns. Frica pusese cu totul stăpânire pe mine. Aici, kinetoterapeuții foloseau o altă manevră pentru transferul în scaunul rulant și aveam nevoie de timp pentru a mă obișnui cu ea. Terapeutul mă apuca de sub axilă, iar o altă persoană de sub genunchi ori mai era varianta cu cearșaful, dar aia nu-mi plăcea deloc și nu o foloseau. Practic, tehnica era foarte sigură, dar eu nu reușeam să mă controlez și să-mi stăpânesc frica ce era cauzată de lipsa controlului asupra corpului meu. Domnul Iulian, al doilea kinetoterapeut al meu, a plecat în concediu și l-a lăsat pe domnul Bogdan să se ocupe de mine și să mă aducă neapărat în sala de kineto. Domnul Bogdan era mai tânăr ca ceilalți doi și a încercat să mă ia în toate felurile ca să mă convingă să vin la sală de bunăvoie. N-a reușit să mă convingă. S-a lăsat cu plânsete și țipete din partea mea, l-am cam scos din sărite și așa m-a dus la sală. A fost singura dată în șase ani când l-am văzut nervos.

Nici drumul până în sală nu a fost mai frumos. Au fost câteva praguri de trecut, chiar și cel de la lift, iar când am intrat în sală și am văzut pe ce masă înaltă trebuia să mă așeze, m-a luat groaza și mai tare. Bine, înălțimea mesei nu era mai mare de un metru, dar eu o vedeam de cinci metri. Privită din exterior, sala era foarte drăguț

amenajată, cu oglinzi, multe mese vișinii și albastre și foarte multe aparate. Lângă masa vișinie pe care m-au așezat era și un acvariu mare cu pești portocalii. Sala aceea era doar una dintre celelalte, cel puțin 20. Însă, privită din interior, sala era plină de durere. Plină de copii ca Aryan. Totuși, erau și unele povești care îți dădeau un strop de speranță

— Drăguți pești! Am avut și eu pești, până anul trecut, când a murit Mustăcilă, peștele care a trăit cel mai mult, aproximativ doi ani, i-am spus domnului Bogdan în timp ce el îmi mobiliza membrele.

— Păi vezi, fată? Doar ți-am zis că te aduc într-un loc frumos și tu, în loc să te bucuri, m-ai urlat la cap, a replicat el.

— Am să încerc mâine să nu fac la fel, dar nu promit!

— Fată, nu mă supăra! Vrei să ne certăm zilnic? Nu înțeleg, de unde frica asta, te-a scăpat careva pe jos?

— Nu, pur și simplu îmi e frică pentru că nu pot să mă ajut singură și nu mă simt în siguranță când cineva mă mișcă.

— Suntem ditamai bărbații, n-avem cum să te scăpăm! Trebuie să ai încredere în noi. Așa i-ai făcut și lui Adi? Că Iulian mi-a zis că n-ați ajuns la o înțelegere până să plece în concediu.

— Hmm, în domnul Adi parcă am mai multă încredere, n-am plâns la fel de mult cu el. Doar că el e mai bine făcut, mai voinic ca dumneavoastră.

— Adică ce, fată, eu ce am?

— Sunteți mai slăbuț, mai micuț, am crezut că nu veți avea forță să mă ridicați.

— Și acum ți-e clar că ești în siguranță?

— Nu prea...

Am mai lăsat și eu de la mine, și el de la el, cumva ajunsesem la o înțelegere, dar și următoarele zile l-am plâns, apoi ne-am împrietenit. Oricum, tot personalul din spital m-a suportat și înțeles, mai puțin psiholoaga, doamna V. Până la urmă, am fost și la dânsa în cabinet. Nu știu cum făcea, dar de fiecare dată mă făcea să plâng și să mă detest și mai tare. La ultima ședință n-am mai suportat și am izbucnit.

— Dacă ai fi un animal, ce ai fi? m-a întrebat doamna V.

— Nu vă supărați, dar mi se par inutile toate aceste întrebări! i-am spus după ce mă întrebase înainte și ce pasăre și floare aș fi.

— De ce crezi asta?

— Pentru că mă enervează aceste întrebări și nici nu mă ajută cu nimic. Mai bine m-ați întreba despre mine. Mai bine mi-ați spune ceva care să mă ajute să trec peste aceste zile.

— Ți-ai cerut scuze de la părinții tăi?

— Pentru ce?

— Pentru ce-ai făcut!

— Așa credeți că mă ajutați? Chemați-l pe tata, acum! Vreau să plec! am spus plângând.

A intrat și tata în cabinet.

— Ești ca un arici! Nu o să te ajute nimeni dacă nu îți schimbi comportamentul.

— Vă urăsc! Nu vă mai suport!

— Uite, vezi? Ești exact ca un arici!

— Nu vreau să vă mai văd sau să mai vorbim vreodată, nu vă suport! Tata, ia-mă de aici, te rog!

— Bun, o să te preia o altă colegă de a mea. E clar că nu ne înțelegem, dar repet, dacă nu îți revizuiești comportamentul nu îți va fi bine.

27

Am avut zile peste care am trecut cu greu și în acest spital. Zile cu febră mare și cu multă durere. Febra era cauzată de infecția urinară puternică ce nu voia să mă mai părăsească, iar infecția, la rândul ei, fusese provocată de sondele fixe pe care le-am avut până să ajung la spitalul de recuperare și întreținută acum de cateterizarea intermitentă. Și părinților le-a fost greu, mai ales mamei, care era 24/24 cu mine. Aici, nu era același program cu infirmierele, cum era la *Bagdasar*. Nu venea nimeni să mă întoarcă sau să mă spele dimineața pe bazinet, la fel cum s-a întâmplat și la spitalul de boli infecțioase. Mama a trebuit să se adapteze și să facă totul aproape singură. O ajuta și tata, când nu era la serviciu și venea la noi, în rest, mama apela la ajutorul unei infirmiere. Amintindu-și cum mă manevrau infirmierele de la *Bagdasar*, mama a trebuit să facă tot ce făceau ele. Să mă întoarcă cu cearșaful, să mă îmbrace, să mă spele. Pentru că îmi scosese sonda urinară fixă încă de când am ajuns acolo, asistentele au învățat-o pe mama cum să mă sondeze la 5-6 ore. Nu mi-a fost ușor să mă obișnuiesc cu toate faptele astea. Nu mi-a fost ușor psihic să accept

că altcineva trebuie să aibă grijă de mine. Nu e ușor să știi că în câteva săptămâni împlinești 14 ani, iar tu să fii de aproape 4 luni doar prin spitale și să depinzi în totalitate de cineva și de ceva, să porți pampers, să te șteargă altcineva la fund și să nu poți nici să-ți controlezi intestinele.

Pentru că începusem să vorbesc din ce în ce mai puțin, nu mai zâmbeam și nici nu prea mai mâncam, medicii au chemat-o pe psihiatra ce-mi dăduse în urmă cu două luni câteva medicamente, care ar fi trebuit să mă facă să zâmbesc. Psihiatra era chiar soția unui medic din cadrul spitalului în care mă aflam, iar acest lucru a facilitat vizita ei cât mai rapidă, astfel că nu au trecut prea multe ore până când ea a ajuns la mine. Când m-am întors din sala de kineto, am găsit-o în salon, așezată pe un scăunel roz.

— Sărut mâna! i-am spus.

— Bună, Andreea! Ce mai faci? Cum mai ești? mi-a răspuns.

— La fel cum eram când m-ați văzut ultima oară.

— Eu văd un progres. Ultima oară erai în pat, acum poți sta și în scaunul rulant.

— Da, dar eu tot nu mă pot mișca.

— Trebuie să ai încredere în tine și să nu îți pierzi speranța! Eu am venit să îți măresc puțin doza la tratamentul pe care ți l-am dat. În felul acesta, te vei simți mai bine, vei zâmbi mai mult.

N-a fost așa. Pastilele nu m-au făcut să zâmbesc. Mai tare m-au prostit. Îmi provocau somnolență. După gimnastica de la ora 13, dormeam până la vreo 18-19. Apoi, noaptea, stăteam cu ochii pe pereți. Nu mai eram bună de nimic.

O lăsam pe mama să mă întoarcă pe o parte doar la prânz și noaptea, o dată la ora 23 și încă o dată pe la 3, în rest stăteam cu fața în sus. Aveam patul fix lângă geam și-mi mai clăteam ochii cu ce vedeam la clădirea din apropiere. La unul dintre geamurile clădirii stăteau mai mereu două pisici. Imaginea lor ce mă mai bucura. Mereu mi-au fost dragi pisicile. Orice pisică pe care o găseam pe stradă o aduceam în grădina din fața balconului de acasă ori o băgam în beci. Îi făceam culcuș și îi dădeam să mănânce. Pisicile din cartier știau unde găsesc mâncare și pentru că stăteam la parter, vara săreau pe geam în balcon. Mama avea multe ghivece cu flori în balcon, iar de fiecare dată când o pisică sărea în balcon, lăsa urme, nu se putea să nu dea jos cel puțin un ghiveci cu flori.

— Și mie îmi plac pisicile. În cabinetul de ergo o am pe Mițiloanca. Dacă vii, o găsești acolo, mi-a spus Ani, ergoterapeuta, care venise în salon să-mi mobilizeze degetele.

— Ce tare! Voi veni, dar nu acum. Rampa de la intrarea în cabinetul dumneavoastră e prea abruptă, i-am răspuns.

— Te înțeleg, e în regulă! Vei trece și peste teama asta. Când vei fi pregătită, Miți te așteaptă acolo, până atunci vin eu la tine.

Pentru că în fiecare zi ieșeam din salon pentru a merge la diferite terapii am cunoscut mai mulți copii care erau pe acolo. Am cunoscut povestea Andreei, o fetiță de până în 10-11 ani, care era în celălalt salon de ATI. Și ea era la spital tot din cauza unui accident rutier. Un traumatism vertebro-medular suferise și ea, doar că la un nivel mai jos decât al meu și, astfel, avea membrele superioare mai bune decât ale mele și se putea folosi de ele. Avea grijă de ea bunica sau mătușa ei, nu mai știu sigur, dar aș merge mai mult pe varianta cu mătușa. Andreea nu a fost singura victimă din accidentul rutier pe care l-a suferit. Mama și sora ei au murit pe loc, iar tatăl ei fusese rănit și era în spital. E greu să-ți imaginezi toate acestea, darămite să le mai și trăiești! Mătușa ei mai povestea cu mama mea și uneori mai venea la noi în salon. Am văzut-o de multe ori plângând.

Am cunoscut și povestea lui Vali, un băiat de vârstă cu mine, care rămăsese paralizat de la brâu în jos din cauza unei injecții. Avea grijă de el mama lui, doamna Mioara. Îmi plăcea atitudinea lor, aveau mereu o stare de spirit bună. A tras-o și Vali foarte tare. Până să ajungă la spitalul de recuperare, slăbise foarte mult și medicii care îi greșiseră injecția nu l-au tratat cum trebuia. Când l-am cunoscut, avea o escară adâncă, o rană în zona sacrală.

Era cât o farfurie de mare. Îi fusese roasă toată carnea și îi rămăsese osul la vedere. S-a chinuit mult mama lui cu el, dar în final au ieșit învingători. A avut noroc, iar în vreo 2-3 ani s-a recuperat complet.

28

Părul îmi era tot mai încurcat, abia mai putea mama să bage piepteneie în el. Lângă spital era un coafor, de unde mama mi-a cumpărat o mască de păr, în speranța că îmi va mai putea recupera părul. Doamna Vali, infirmiera care îmi era cea mai dragă și de care mă atașasem cel mai mult, a ajutat-o pe mama să mă spele pe cap la marginea patului

Semnul de pe gât, de la operație, începea să se vindece și trebuia să mă spele și acolo, căci îmi rămăseseră urme de la bandaj. Însă, eu nu suportam să mă atingă cineva în zona aceea. Mă deranja enorm. Contrar voinței mele, mama și doamna Vali au încercat să-mi dea cu puțină apă pe gât, iar eu am început să mă agit și să dau din cap. Astfel, cum am dat din cap, puținul păr care îl mai aveam descurcat s-a încurcat și el. Nici masca de păr nu avusese efect, iar tot părul se transformase într-un ghem mare. De la toată suferința prin care treceam, o parte din păr îmi căzuse și aveam deja câteva locuri goale prin cap.

A doua zi, mama s-a rugat de o coafeză să vină la spital să vadă dacă mai poate face ceva pentru părul meu. Nu s-a mai putut face nimic.

— Iubita, regret, dar trebuie să îți tund tot părul de la spate. N-am ce să-i fac, e precum lâna, mi-a spus coafeza.

— Bine..., am răspuns resemnată, gândindu-mă că în ultimele luni părerea mea oricum nu a mai contat, eu trebuia doar să înghit, indiferent dacă-mi plăcea sau nu.

— O să îți iau și din lungimea părului care mai rămâne, ca să îi pot da o formă.

Aveam părul foarte lung, până la fese și țineam mult la el, dar a trebuit să accept să-mi iau adio de la el. Acum, eram cheală la spate, iar în față mai aveam puțin păr, cât să mai aduc a față. Cu părul rămas, coafeza mi-a făcut o coadă împletită, ca pentru o vreme să nu se mai încurce. Mă uitam în oglindă și nu mă mai recunoșteam. Mă vedeam ca pe cea mai urâtă fată din lume. Nu mai semănam deloc cu Andreea care eram cu patru luni în urmă. Îmi ardea sufletul, dar numai aveam putere să mă exprim.

În aceeași zi, după ce m-am întors de la domnul Adi, am cunoscut-o pe doamna Laura, psiholoaga la care mă dăduse doamna V. O doamnă cu trăsături extrem de frumoase, blondă și trecută de 40 de ani, o doamnă ce avea să rămână pe veci în sufletul meu. În momentele acelea eram epuizată. Nu mai aveam dispoziția necesară ca să port un dialog.

— Nu vă supărați, dar nu am chef să vorbim astăzi, nu mă simt prea bine, i-am spus doamnei Laura.

— E în regulă! Vin mâine să văd cum ești, iar când vei vrea să vii, te aștept la mine în cabinet, mi-a răspuns cu o voce caldă.

Rămăsesem plăcut surprinsă de atitudinea doamnei Laura, de faptul că m-a înțeles și nu a insistat deloc, în comparație cu doamna V. Zilele următoare ne-am împrietenit și începuse să-mi fie foarte dragă. Mi-a plăcut mult de dumneaei, încă de la primele ședințe de consiliere. Nu mă forța să-i povestesc mai mult decât voiam. La început, am plâns mult și cu dumneaei, dar nu plângeam din cauza ei, ci plângeam fiindcă mă treceau diferite emoții evocând ceea ce trăiam. Nu mă forța să stau la dumneaei atât cât prevedea ora de terapie. Dacă voiam să stau doar 10 minute, nu se împotrivea și nici nu încerca să mă convingă să mai stau. Nu mă plictisea niciodată cu poveștu terapeutice, mereu vorbeam doar despre mine. Uneori, mai îmi povestea și dumneaei despre ea. Cum ar veni, era omul potrivit la locul potrivit, omul de care eu aveam nevoie.

Serile erau întotdeauna foarte lungi, mai ales acelea în care mi se-nfunda branula și trecea vreo oră până îmi prindea alta. Și mai palpitante erau serile în care, după ce-mi fixa branula nouă și perfuzia ajungea pe la jumate, se înfunda din nou. Prin vene îmi circulau cele mai puternice antibiotice. În cele din urmă, acele antibiotice au dat roade, febra îmi scăzuse și cumva mă simțeam mai bine. Tot seara, înainte de culcare, după ce luam

și medicația orală, de la care îmi venea mereu greață, venea o infirmieră să o ajute pe mama să-mi așeze perna.

— Să o bufănțiți ca lumea, da? i-am spus doamnei Doinița. Perna avea multe goluri și dacă nu era scuturată sau „bufănțită" nu se așeza vata dinăuntrul ei cum trebuie și capul îmi stătea rău. De aceea, în fiecare seară cineva îmi „bufănțea" perna.

— Sigur, draga mea! Încerc să o așez cât pot de bine, mi-a răspuns.

După treaba cu perna, se lăsa o liniște apăsătoare. Aryan se externase și rămăsesem singură, doar cu mama în salon, dar asta s-a întâmplat doar două nopți. Nu aveam televizor și nici o altă sursă la care să aud ceva. Adormeam foarte greu, apoi pe la 3 mă trezeam ca să mă întoarcă pe o parte și rareori mai adormeam înapoi. De cele mai multe ori priveam pe geam, așteptând lumina de dimineață. Noroc de alea două nopți în care rămăsesem doar cu mama. Așa a putut să se întindă și ea într-unul dintre paturile goale. În rest, a dormit pe jos, pe o saltea mobilă, ce-i dădea mari dureri de spate.

29

— Am o veste bună! mi-a spus tata luni dimineață.

— Surprinde-mă! i-am răspuns.

— Vineri vom pleca acasă cu toții!

— Doamne ferește!

— Nu te bucuri?

— Nu, nu vreau să plec acasă! Cum să merg acasă în halul ăsta, în starea asta?! Nu plec acasă până nu îmi revin și încep să merg!

Nu recuperasem mare lucru. Membrul superior drept îl puteam mișca din braț și antebraț, dar nu mă ajutau cu nimic acele mișcări, iar cu membrul superior stâng puteam schița câteva gesturi din umăr și cot, dar la fel, tot fără folos. Nu mă puteam hrăni singură, nu puteam face nimic cu așa numitul progres. Restul trupului îmi era inert.

— În curând e ziua ta, zilele trecute spuneai că vrei să-ți sărbătorești ziua acasă.

— Ce să sărbătoresc și cum să o fac? Stând într-un pat? Plus de asta, acasă nu am condițiile din spital.

— Ramo s-a ocupat de acest aspect, ți-a comandat un pat special, așa cum era și cel de la *Bagdasar*, cu

telecomandă și tot ce ai nevoie. A comandat și câteva perne speciale pe care să poți dormi, dar și alte lucruri ce îți vor fi de folos acasă. Maximum o lună vom sta acasă, apoi revenim la spital pentru recuperare. Vom căuta și alte clinici și poate vom ajunge chiar și la o clinică din Germania.

— Păi și dacă îmi va fi rău sau voi face febră?

— Să sperăm că nu se va întâmpla asta, nu te mai gândi la lucruri negative. Toată lumea te așteaptă acasă!

— Mă așteaptă cum eram înainte, nu așa!

Internarea într-un spital de recuperare bugetat de statul român avea câteva reguli. Una dintre acele reguli spune că un pacient nu poate sta internat mai mult de trei săptămâni consecutive, indiferent de starea sa, pentru că nu poate deconta Casa de Sănătate cheltuielile pe o perioadă mai mare decât cea de mai sus menționată. Practic, nu contează dacă mori sau trăiești, statul român te trimite acasă să te îngrijească cine poate, iar dacă nu poate nimeni, Dumnezeu cu mila.

Nu primisem bine vestea plecării acasă, nu mă bucurasem deloc. Mă gândeam încontinuu la zilele ce mă așteptau. În spital, de bine, de rău, mai intram în vorbă cu diferiți oameni, mai vedeam una, alta, dar acasă ce să fac, ce să văd? Gândul singurătății mă apăsa cel mai mult.

— No, tu, iubita, vineri plecați acasă, așa-i? m-a întrebat doamna Mioara, mama lui Vali.

— Mda..., am răspuns oftând.

— Vai, ce mă bucur! Și noi plecăm tot vineri, Vali e cu gura până la urechi de când am primit vestea. Dar cu tine ce e, nu te bucuri?

— Nu prea...

— Cum să nu te bucuri? Te vei întâlni cu colegii și prietenii tăi, vei fi cu rudele tale, cum să nu fie ăsta motiv de bucurie?

— Mda, sper să fie așa cum spuneți!

— Cu siguranță așa va fi! Dar mai e până vineri, zic să trăim clipele de acum. Hai afară, mi-ai promis că vei ieși cu noi, măcar în fața spitalului. Vine și Vali, vin și părinții tăi. E așa cald și bine afară!

— Nu prea am chef...

— Hai, Andreea, îți va face bine! a adăugat și mama.

— Da, puiuț, hai să ieșim cu toții! a adăugat și tata.

— Pff, bine, dar nu stăm mult și vreau să mă îmbrăcați cu ceva mai frumos

— Sigur, iubita mea, te îmbrăcăm cu ce vrei tu. Scot toate hainele din șifonier și tu îmi spui ce alegi, a replicat mama.

Am ales un tricou negru până în talie, ce avea un mesaj drăguț pe el și o pereche de pantaloni trei sferturi albaștri. De când am ajuns la București, mama mi-a cumpărat mai multe lucrușoare. După ce m-au îmbrăcat părinții, tata mi-a pus gulerul cervical și a tras scaunul lângă pat, apoi m-a apucat de sub brațe, iar mama de sub genunchi și m-au așezat în scaun.

— Așază-mă în fața oglinzii, lasă-mă două minute și după aceea putem pleca, i-am spus tatei.

Mi-era groază să mă mai văd, dar totuși simțeam nevoia să mă uit în oglindă. Slăbisem foarte mult, trăsăturile feței mi se schimbaseră, mi se vedeau și golurile libere din cap printre puținul păr rămas, eram oribilă. Nu mai eram eu, cea de acum patru luni. Oh, ce fraieră ești, mi-am spus în gând. Andreea, cea pe care tu o cauți în oglindă, e moartă de pe 27 martie, n-ai cum să o mai găsești sau să o mai vezi!

Fără să mai pun la socoteală momentele în care am fost transferată de la un spital la altul, acum era prima oară când ieșeam afară cu adevărat. E drept, mai văzusem lumina zilei, dar nu m-am putut bucura de ea. Nici măcar cinci minute nu dura când mă scoteau din spital și mă băgau în ambulanță, iar atunci nu mă puteam concentra la ce se afla în jurul meu. Acum era cu totul diferit. Am stat în curtea spitalului vreo 20 de minute, într-un fel de părculeț. N-am spus nimic. Doar priveam în stânga și în dreapta. De patru luni nu mai făcusem asta. Vântul adia ușor și era atât de plăcut, însă mă simțeam ciudat. Nu mă puteam bucura. Eram legată de un obiect, iar corpul îmi era efectiv înghețat. Gândul că fusesem cândva altfel mă termina, iar ieșitul afară îmi făcea mai mult rău. Mi se derulau în minte diferite scene în care eram fericită și simțeam că mă înăduș. Nu mai aveam putere să plâng, deși aș fi vrut să o fac.

— Nu mai vreau să stau, duceți-mă în salon, vă rog! le-am spus părinților.

Seara nu mi-a trebuit nici să mănânc. Începusem să înțeleg că asta e starea mea și așa va fi mult timp, fie că îmi place sau nu. Poate, în situația mea, unii ar intenționa să își pună capăt zilelor, gândeam după ce s-a făcut liniște în salon. Mă gândeam degeaba, eu nici să mor nu eram în stare.

30

Vineri dimineață m-am trezit în plânsetul fetiței de lângă patul meu. Avea în jur de 7 ani și se trezise de câteva zile din comă. Căzuse din picioare în timpul serbării pentru finalul anului școlar. Avusese meningită și acum începea să se recupereze. Ea a scăpat ușor, deși a trecut prin momente grele, în șase luni era aproape ca nouă.

— Nu mai suport gălăgia! i-am spus mamei.

— Te cred, puiuț, dar peste câteva ore plecăm acasă și vei avea liniște, mi-a răspuns.

Probabil m-a auzit și mama fetiței când am zis că nu mai suport gălăgia și sigur nu i-a picat bine, dar n-am spus-o cu răutate, efectiv nu mai puteam și nu mai suportam nimic din ce mi se întâmpla. Știu că toți care eram în acel spital aveam câte o problemă serioasă, dar la mine parcă era prea mult. Eu le aveam pe toate, nu-mi rămăsese nimic. Mă gândeam că dacă m-aș fi lovit la cap, mi-ar fi fost mai bine, măcar n-ar mai fi trebuit să suport conștientă toată durerea fizică și psihică. N-aș mai fi fost atât de ancorată în realitate. Poate părinților le-ar fi

fost mai greu că n-ar mai fi putut comunica cu mine, dar ar fi fost cu siguranță mai liniștiți ca acum.

— Bună dimineața! a spus tata tocmai ce-a intrat pe ușă cu multe bagaje în mână.

— Neața! Ai strâns tot de la cămin? am replicat.

— Da, așa cred! V-ați putut odihni?

— Eu da, Andreea mai puțin. Să sperăm că acasă va dormi mai bine, a adăugat mama.

— Bună dimineața! Dar cine pleacă astăzi acasă? mi-a spus zâmbitoare o asistentă care venise să-mi facă tratamentul, ultimul de altfel.

— Cică eu plec, am răspuns. Îmi scoateți și branula după tratament?

— Ți-o mai las puțin, în caz de ceva. Ți-o scot înainte să pleci.

— Și pe la ce oră plec?

— Când vine salvarea. Probabil acum e pe drum. Curând va fi gata și biletul de externare pe care îl pot lua părinții tăi de la cabinetul nostru. Pe bilet scrie și data următoarei programări. Cred că în maxim 3-4 săptămâni te vei întoarce la noi.

— Minunat! am răspuns ironic. Și de câte ori voi mai veni aici?

— Până te vei face bine!

Fiecare pacient care nu este transportabil are dreptul să solicite o ambulanță din județul din care face parte care să vină să îl ia de la spital și să-l ducă acasă sau

invers, să îl ia de acasă și să îl ducă la spital. Acest lucru l-au făcut și părinții mei, au făcut o solicitare către SAJ Bacău, doar că treburile n-au fost chiar așa cum ar fi trebuit.

Până în ora 12 sosise salvarea. O ambulanță vai de capul ei, dar și de al meu, având în vedere ce condiții aveam să suport. Șoferul de pe ambulanță trebuia să mai ia încă un pacient cu aceeași salvare. Astfel, în față erau șoferul, mama mea și mama celuilalt pacient, care era un copilaș de vreun an-doi, ce a stat în brațele femeii, iar în spate eram eu pe targă și tata pe un scaun, plus zeci de bagaje. Afară erau peste 35 de grade, iar mașina nu avea aer condiționat. Așa se transporta 300 de kilometri un pacient cu traumatism vertebro-medular sever, a cărui respirație îi era la minim, în anul 2014. Să nu mai pun la socoteală dezordinea care era pe lângă targă și bidoanele cu benzină ce miroseau oribil. Șoferul n-avea nicio vină, el doar își făcea treaba. Primise în sarcină să vină la București și să aducă doi pacienți, dar detaliile despre pacienți nu le cunoștea. Cumva două kilograme de cartofi sau doi pacienți erau în aceeași zonă, nu exista vreo diferență. Am suportat cu greu acel drum de 6 ore. Am mai și plâns de teamă, de rău, de toate. Eram udă din cap până în picioare și mă simțeam oribil. Tata, pe tot parcursul drumului, mi-a făcut vânt cu un evantai, dar tot greu mi-a fost.

După ora 18 ajunsesem în fața blocului. Mă așteptau tușa, unchiul, Ramo, Sami, Miruna, dar erau pe acolo și câțiva vecini.

**

Locuiam în cartierul acela din 2006 și chiar am avut o copilărie faină. Eram mulți, foarte mulți copii și în serile de vară abia ne strângeau părinții în casă. Maria și Teodora mi-au fost cele mai bune prietene. Magda a apărut mai târziu în viața mea, cam prin 2009-2010, când s-a mutat în bloc cu mine, și ne-am apropiat și mai târziu, undeva prin 2011-2012, dar cred că prietenia cu Maria și Teodora a fost mai autentică decât cea cu Magda, păcat că am realizat asta prea târziu.

Între mine și Teodora era o diferență de fix două săptămâni. Amândouă eram în zodia Leu, eu pe 5, iar ea pe 19 august. Maria era cu un an mai mică decât noi, dar mai mereu venea prima cu ideile cele mai bune. Blocul în care locuiam era împărțit în patru scări. Eu stăteam la D, Teo la C, iar Maria, de fapt, bunica ei, la B. Teoretic, Maria nu locuia acolo, ci bunicii ei, dar verile le stătea mai mult la ei. Pentru că tata lucra în ture de 24 de ore, iar mama în schimburi (o săptămână era schimbul unu și venea după ora 16 acasă, cealaltă era schimbul doi și venea după ora 22) a trebuit să mă obișnuiesc cam de pe la 6-7 ani să stau singură acasă. La început mi-a fost mai greu, dar părinții au făcut rată și mi-au

cumpărat un calculator ca să mă joc pe el și să treacă timpul mai repede, și așa m-am obișnuit să stau singură în casă. Învățasem să folosesc aragazul, chiar să îmi fac cartofi prăjiți. Totuși, când se întuneca, îmi era urât să stau singură, mai ales că locuiam la parter și îmi făceam tot felul de scenarii, așa că mergeam la bunicii Mariei. Doamne, câte au mai făcut oamenii ăia pentru mine, pentru noi, trioul Maria, Teo și Andreea! Ne duceau mereu în parc, ne supravegheau ca să nu pățim ceva, ne cărau jucăriile, care nu erau puține deloc, și câte și mai câte ne făceau. După ce apăreau vișinele în copacii de pe lângă bloc, le culegeam împreună și bunica Mariei ne făcea compot. La scara Mariei erau mai multe doamne în vârstă, dar și la Teo erau câteva, iar seară de seară se strângeau la băncile din fața scării B

— Mergem la bănci să bârfim cu babele! Vorba asta le-o spuneam în fiecare după-amiază părinților. Era așa frumos! „Babele", cum le spuneam noi, mereu ne făceau să râdem, povestindu-ne diverse lucruri despre ele. Tanti Rodica ne amuza cel mai tare, dar erau și constructive discuțiile cu ea, Dumnezeu să o ierte. A murit prea devreme, fiind răpusă de cancer.

Pe lângă trioul nostru, mai erau și alții, însă noi eram nedezlipite una de cealaltă. La început au fost doar Coco, vecin cu mine, și Dory, nepotul doamnei Cati (vecina de care eu și părinții mei ne apropiaserăm cel mai mult), care venea în fiecare august din Italia. Apoi, au apărut gemenii

Ionuț și Marian, vecinii mei din apartamentul alăturat. Mai veneau și de la alte blocuri, iar vara, când ne strângeam toți ieșea așa o hărmălaie de aruncau unele vecine mai sărite de pe fix cu pungi cu apă după noi ori țipau la noi. Cei drept, urlam și noi cam tare, și nu o oră-două, ci până noaptea la 22-23. Dimineața, eu eram cam cea mai matinală. De pe la 9-10 ieșeam afară și strigam după Maria, căci știam că și ea se trezește mai devreme, apoi strigam împreună după Teodora. Da, chiar strigam, nu mergeam să bat la ușă. Mă duceam în fața scării și începeam „Maria, Mariaa, Mănuța, Teodoraaa, Teeeoo" și tot așa până ieșea cineva la geam. La Maria scăpam mai ușor, căci stătea la etajul 1 și mă auzea repede, însă la Teo îmi pregăteam ca lumea plămânu ca să mă audă. Se întâmpla chiar să mâncăm împreună afară. Apoi, ne jucam cu păpușile, ne plimbam bebeii, aruncam cu mingea în pereții blocului, făceam mâncare din nisip, coloram aleile, săream coarda, alergam până ne juleam coatele și genunchii, mâncam agude și ce alte fructe mai găseam în copaci, iar seara cădeam rupte de somn și nu știam ce-i suferința. Ne mai jucam „pase" sau „mămăligule" cu băieții și uneori nimeream în geamurile vecinilor. Alteori, ne intra mingea în dormitorul bătrânei de la etajul unu.

— Mama voastră de copchi obraznici! o auzeam țipând din casă pe tanti Anișoara până să iasă la geam.

— Ne dați mingea, vă rugăm? Nu mai facem! strigam la unison.

— Data viitoare vi-o tai, n-o mai vedeți!

Bineînțeles că existau și alte sute de dăți viitoare. Se întâmpla ca mingea să rămână, tot la tanti Anișoara, pe copertina din fața geamului de la dormitor. Copertina avea legătură cu scara blocului și băieții se urcau pe ea ca să recupereze mingea. Era, oarecum, periculos. Se ajutau de pervazul apartamentului de la parter, unde stătea Coco (deci nu-i certa nimeni), escaladau un contor de gaze și ajungeau pe copertină. De pe o copertină de genul acela am sărit și eu cândva, dar asta-i altă poveste.

***

— Vă rog să mă iertați, nu pot să asist la asta! i-a spus în lacrimi bunica Mariei, tanti Floarea, mătușii mele înainte cu câteva minute de a ajunge ambulanța. Toți fuseseră anunțați că mă voi întoarce altfel de cum mă cunoșteau ei, într-un sicriu cu rotile.

Oh, bineînțeles că am izbucnit în plâns. Până au dat ai mei bagajele jos din salvare, m-au salutat rudele și apoi a venit doamna Cati la ușa ambulanței ca să vorbească cu mine.

— Puiuțul meu! mi-a spus doamna Cati cu lacrimi pe obraz.

Știam. Era un șoc mare, mult prea mare, pentru cei care mă cunoscuseră înainte, să mă vadă așa. Și un mort arăta mai bine decât mine atunci. Eram înțunsă pe targă, slabă, foarte albă la față, cu mâinile vinețiii, plină peste tot de semne și cicatrici, aveam păr puțin în cap și abia vorbeam.

— Sărut mâna! i-am răspuns plângând.

— Nu plânge, puiule! Te vei face bine, sunt convinsă de asta!

Au scos targa din salvare și m-au așezat în scaunul rulant. Se strânseseră așa mulți oameni în jurul meu, chiar și necunoscuți, simpli oameni care treceau prin zonă. Toți văzuseră că sunt o legumă, că nu sunt în stare de nimic. Mi-am adunat toată puterea și m-am abținut să nu plâng în văzul tuturor. N-am spus nimic nimănui. Doar așteptam mai repede să mă ducă în casă. La intrarea în bloc erau câteva trepte, astfel tata împreună cu unchiul și Sami m-au ridicat cu tot cu scaun peste acele trepte. Mă încercau niște emoții greu de descris. Emoții de revoltă, tristețe, vinovăție și multă nepuțință. În sfârșit eram acasă, după aproximativ 120 de zile consecutive de stat prin spitale.

Scaunul rulant era destul de voluminos, a intrat la limită pe ușa apartamentului. Când m-am văzut în oglinda de pe hol îmi venea să țip, să urlu, să mă manifest cumva ca toată durerea ce-mi apăsa sufletul să iasă la suprafață. M-am abținut cât am putut, de teamă să nu îi amărăsc și mai mult pe ai mei, și-am scăpat doar câteva lacrimi. Apartamentul nostru era foarte mic, avea doar 42 de mp, cu două camere și au trebuit făcute modificări ca patul meu special să încapă în sufragerie. Au scos mai mult mobilier din sufragerie și l-au dus în dormitor, și astfel abia mai aveai loc să te mai miști acolo, ca să poată intra patul special și să rămână canapeaua pe care să doarmă

unul dintre părinți. Nu aveam spațiu nici să înaintez cu scaunul pe hol fiindcă în capătul lui era un cuier, așa că tata m-a luat cu Sami în brațe de pe hol și m-au dus direct în pat.

Patul era pregătit cu tot ce aveam nevoie. Era electric și avea saltea antiescare, precum și o pernă cervicală pe care să pot dormi mai bine. Scheletul patului nu era alb, ca un pat de spital, ci maroniu și avea chiar și laterale, pe care părinții mi le puteau trage când mă întorceau pe o parte. Pentru că nu aveam deloc control asupra corpului meu, când eram întoarsă pe o parte, eram sprijinită de perne, ca să nu cad pe spate, însă pernele puteau cădea dacă nu erau și ele sprijinite de ceva. Așa că, lateralele sau barele patului erau tot ce aveam nevoie pentru a sta cât mai comod și în siguranță pe o parte. Mama o rugase pe tușa să îmi cumpere o lenjerie de pat nouă, iar tușa s-a conformat, ba chiar mi-a nimerit și culoarea preferată. Cumpărase un cearșaf albastru deschis, care mi-a plăcut mult.

După ce m-au așezat în pat, mama a început să mă spele cu un prosop, a ajutat-o și tușa. Un prosop ud îmbibat în săpun cu care eram ștearsă pe tot corpul, așa arăta baia pentru mine. Apoi m-au îmbrăcat în pijama.

— Sper că ți-e foame, nu? m-a întrebat mama.

— Da! Tuși, mi-ai cumpărat ce te-am rugat? am replicat.

— Sigur, iubita! Cartofi congelați spiralați și ketchup dulce. Mă duc să-i prăjesc?

— Da, te rog!

Am mâncat, apoi părinții au început să despacheteze, în timp ce eu am mai schimbat câteva cuvinte cu rudele. Îmi era greu, aproape imposibil să mă obișnuiesc cu tot ce trăiam. Eram acasă, dar nu așa cum mi-aș fi dorit. Stăteam într-un pat și doar respiram. De pe geam se auzeau vocile tinerilor care aveau o altă viață decât a mea, una pe care o avusesem și eu, dar care îmi fusese luată fără să mă pot bucura prea mult de ea. Plângea sufletul în mine, însă nu mă mai puteam exterioriza. Când s-a întunecat afară, au plecat toți și-am rămas doar cu mama și tata. Mi-au dat medicația, mama m-a cateterizat și apoi m-au pregătit de culcare. Stabilisem un program: până la ora 02:30 să stau cu fața în sus și să doarmă mama cu mine în cameră, iar de la 02:30 să mă întorcă pe partea dreaptă și să doarmă tata cu mine până la 06.30, când trebuia efectuată următoarea cateterizare.

Când s-au stins luminile din casă și toată lumea era în pat, am început să plâng în liniște, așa cum mă învățasem, ca să nu mă audă părinții. Nu suspinam, doar îmi curgeau zeci de lacrimi pe obraji. Nu reușeam să adorm și gândul îmi era doar la cum am putut fi atât de naivă și proastă să mă urc cu cineva în mașină despre care nu știam mai nimic. Gândul că mi-am distrus singură viața mă seca de putere. Pentru asta, nu aveam dreptul să mă vait, să spun

că nu mai pot sau să renunț. Aveam obligația morală, mai ales față de părinții mei, să înghit tot. Cumva m-am conformat. Începusem să învăț să mă controlez, să-mi stăpânesc emoțiile și să las totul doar pentru mine, să nu mai spun nimic, să sufăr în tăcere.

La 02:30 le-a sunat alarma părinților de la telefon. De vreo jumătate de oră mă oprisem din plâns. Mi se înfundase nasul, dar n-am vorbit prea mult și-am ținut ochii închiși, ca să nu le dau de bănuit. Oricum, singura lumină din cameră venea de la veioza de lângă perete, deci nu era prea multă lumină ca să-mi vadă fața. Am reușit, în cele din urmă să adorm, după ce m-au întors ai mei pe partea dreaptă.

Dimineață am urmat rutina din spital cu sonda, igiena și medicația, apoi am mâncat un iaurt.

— Vrei să-ți ridic puțin patul din telecomandă? m-a întrebat mama.

— Nu, mi-e bine așa! Cu brățările și toate accesorile pe care le aveam pe mine în ziua accidentului ai idee ce s-a întâmplat?

— Chiar nu știu! Poate sunt în sacoșa pe care ne-au dat-o cei de la UPU.

— Și ai păstrat-o, așa cum te-am rugat?

— Eu așa am rugat-o pe tușa, să nu arunce sacoșa că vrei să vezi hainele. Ar trebui să fie pe balcon, mă duc să o caut.

La câteva zile de la accident, când eram la Iași, pe ATI, am întrebat-o pe mama de hanoracul pe care îl aveam pe mine în dimineața tragediei. Știam că mi-au tăiat hainele în salvare, dar nu știam cât de mult mi le-au tăiat. Hanoracul nu era al meu și am crezut că mai poate fi salvat ca să îl pot înapoia. Mama îmi spusese atunci că o asistentă de la UPU Bacău i-a dat tot ce am avut asupra mea, dar nu știe în ce stare sunt hainele. Am rugat-o să păstreze tot ce a primit. Așa a și făcut! A găsit sacoșa pe balcon cu toate lucrurile pe care le aveam pe mine în acea dimineață. A început să scoată bucăți de material din sacoșă. Bucăți pline de carburant și sânge. Mirosul acela puternic care îmi invadase nările pe 27 martie se păstrase intact în acea sacoșă. Nu am avut puterea să văd tot ce era acolo și am oprit-o pe mama după câteva bucăți de material privite. Cum le-am văzut, mi-au și apărut în minte primele secunde de atunci, când nu mai puteam să vorbesc și abia mai respiram. Până și sutienul îmi fusese fragmentat. Lănțișorul cu biluță albastră era intact, așa cum le-am rugat pe asistente. Brățările de la mâna dreaptă erau și ele în regulă, însă cele de la stânga erau tăiate și murdare de sânge. Cerceii cu steluțe aurii din Turcia, preferații mei, nu erau acolo. Probabil mi-au sărit din urechi în momentul loviturii. Până și tenișii aveau semne ce arătau cât de puternică a fost lovitura pe care am primit-o.

— Mulțumesc! Acum, poți să le arunci. Păstrează-mi lănțișorul și brățările bune, i-am spus mamei.

— Bine! Mai ai nevoie de ceva?

— Nu, puteți merge la bucătărie să mâncați și voi. Doar închide televizorul, te rog! Vreau să am liniște.

— Ok, cum crezi tu!

Rămăsesem singură în cameră, doar eu cu mine. Nici televizorul nu mă mai atrăgea. Mă uitam la tavan și mă gândeam. Nu puteam face nimic, iar timpul parcă se oprise în loc. Îmi doream să mă întorc la spital, acolo mai vedeam una, alta și astfel mă simțeam mai bine, dar mai aveam de stat acasă. Aș fi vrut să îmi ocup vremea cu ceva, să intru pe facebook, să vorbesc cu cineva, orice ca să ies din starea asta. Doar că nu puteam schița niciun gest. Nu puteam ține un telefon în mână. Nu puteam ține o carte în mână ori să-i dau paginile. Eram complet inutilă.

31

Pe 5 august, de ziua mea, ar fi trebuit să plec într-o excursie cu ansamblul de dansuri din care făceam parte, în Franța. Pe lângă faptul că din cauza accidentului rutier nu am mai putut pleca, nu știu cum s-au aliniat planetele, căci, înainte cu o săptămână de plecare, excursia s-a anulat. În ziua aceea rămăsesem surprinsă de câți musafiri am avut. Nu a fost o petrecere ca a unei adolescente ce tocmai împlinise 14 ani, dar speram ca aniversarea de 15 ani să fie diferită. Părinții m-au îmbrăcat frumos, cu o cămășuță verde neon, pe care mi-o cumpărase mama zilele trecute, și o pereche de pantaloni albaștri. Încă mai aveam semne pe mâini de la zecile de ace, care mi-au străpuns venele, iar golurile de pe scalp erau vizibile. Probabil am fost greu de privit de cei care mă știau altfel. Eu eram în mijlocul camerei, într-un pat, iar ceilalți în jurul meu. Pe lângă rude, mi-au trecut pragul casei nănuții cu Renata, câteva colege, precum și Maria și Teodora. Nu mă așteptasem la atâta lume, mai ales la Maria și Teo, îmi făcuseră o surpriză plăcută. Totuși, lipsea cineva. Lipsea Magda, omul căruia eu îi dădusem titlul de cea mai bună prietenă. Avea datoria morală să-mi fie aproape, dar nu a făcut-o. Se pare că

fusese plecată din țară, însă un telefon ar fi putut da. Așa fac prietenii.

Primisem multe cadouri și vreo trei torturi. Îi simțeam pe toți că nu știau cum să se comporte cu mine, cum să mă abordeze și ce să-mi spună. Sincer, nici eu nu știam cum să mă comport, dar aș fi vrut să mă privească la fel cum o făceau și înainte. Aș fi vrut să le spun că nu m-am schimbat deloc, că sunt tot Andreea dinainte de 27 martie, dar mă gândeam că mă amăgesc singură, căci starea fizică mă dădea de gol. Spre seară au venit la mine și gemenii din apartamentul vecin, Ionuț și Marian, precum și Dory, nepotul doamnei Cati ce abia sosise din Italia zilele trecute, dar și Cosmin, un băiat din cartier. Ei au fost mai degajați, nu s-au cenzurat în niciun fel și mi-au vorbit deschis, de parcă nu aș fi avut nicio problemă. M-a bucurat asta, era ceea ce aveam nevoie. Mi-au povestit ce boacăne au mai făcut. Mi-au spus și că doamnele Anișoara și Veronica, două dintre vecinele noastre, au murit. Mi-a părut rău de ele. Aveam amintiri cu ele. La tanti Anișoara înțelesesem, mă resemnasem oarecum, moartea îi survenise din cauza bătrâneții dar, la doamna Veronica, aveam multe semne de întrebare. Mereu când ne întâlneam îmi vorbea frumos și mă complimenta, dar în spatele zâmbetelor ei se ascundea o imensă suferință. Avea doi băieți, dintre care unul o luase pe căi total greșite și avea vicii deloc sănătoase. Nu exista lună în care să nu facă gălăgie pe casa scării și

să spargă geamurile. Cred că era violent și cu mama lui, dar nici soțul ei nu era dierit, căci am văzut-o cu semne pe față de multe ori.

Rudele îmi făcuseră cadou o tabletă, iar a doua zi după aniversarea mea, am încercat să o folosesc. N-am putut. Nu o puteam ține în mână și nici să tastez pe ea. Însă, m-a ajutat mama. S-a așezat lângă patul meu, în așa fel încât să-i văd mișcările și i-am dictat ei e-mailul și parola contului de Facebook Mă conectasem în social media după mai bine de patru luni. Îmi lipsise mult și partea aceasta. Aveam vreo 60 de mesaje și peste 100 de cereri de prietenie și notificări. Mama nu știa cum se folosește o tabletă sau Facebook-ul, așa că i-am ghidat eu toți pașii. Mi-a deschis peretele unde aveam zeci de postări despre accident. Nu le-am citit pe toate, doar am trecut peste ele. La fel s-a întâmplat și cu mesajele. Erau mesaje de compasiune de la diferite cunoștințe, de la diferiți prieteni. Apoi, am rugat-o pe mama să mă deconecteze. Îmi era incomod să îmi umble cineva pe contul de Facebook. Nu aveam secrete față de mama, îi spusesem toate prostiile pe care le făcusem, într-o seară când eram la spitalul *Bagdasor*. Cu toate acestea, să-ți umble mama prin mesaje nu e prea plăcut, mai ales de față cu tine.

Peste două săptămâni urma să mă întorc la spitalul de recuperare din București. În tot acest timp, mi-am dat diferențele pentru a trece în clasa a opta. Dintotdeauna

am fost un copil preocupat de învățătură, iar acumularea cunoștințelor au fost la baza principiilor mele. La momentul accidentului aveam deja cel puțin o notă la fiecare materie, dar îmi mai trebuiau câteva. Au venit toți profesorii la mine. Eu stăteam în pat. Nu prea aveam loc și pentru scaunul rulant în sufragerie, dar oricum nici n-aș fi rezistat prea mult în el. Așa că, cea mai bună variantă era să rămân în pat, iar fiecare profesor să se așeze pe un scaun lângă pat și să stea cu cărțile pe brațe.

— Draga mea, asta e tot, felicitări! Oficial ai trecut în clasa a opta, mi-a spus diriga, după ce mi-a încheiat media și profesoara de franceză.

— Mulțumesc!

Nu m-am putut abține și am izbucnit în plâns de față cu mama, dirigința și alte trei profesoare. Plângeam de oftică și de durere, pentru că nu așa voiam să trec în clasa a opta, în anul terminal de gimnaziu. Voiam să fiu ca ceilalți colegi. Să merg în parcuri, să dansez, să mă distrez, să mă bucur de viață. Eram la vârsta aia când descopeream lumea cu convingerea că nimeni și nimic nu se puteau atinge de viața mea perfectă, însă o secundă m-a făcut să descopăr cât de groaznică e viața. Nu mai aveam absolut nimic din care să-mi extrag seva, din care să scot un strop de putere. Mă chinuiam și trăgeam de mine să nu clachez, să nu o iau razna. Întreg prezentul meu era negru, la fel și sufletul meu. Trăisem niște momente ce aveau să-mi rămână pe scoarța cerebrală mult timp.

Tot în acea perioadă, mi-am luat inima în dinți, mi-am lăsat deoparte prejudecățile și scenariile negative, și-am ieșit afară de două ori. Mi-a fost greu să accept pentru că nu voiam să mă vadă cineva așa, într-un scaun cu rotile și schimbată total. Ieșitul afară era complicat nu doar din cauza voinței mele negative, ci și din cauza faptului că era un adevărat chin fizic chiar și pentru părinții mei, dar ei nu s-au gândit la asta nicio secundă și abia așteptau momentul ca eu să accept să ies afară. Nu aveam loc în apartament să mă mișc cu fotoliul rulant și asta presupunea ca părinții să mă ia în brațe din sufragerie până pe hol. Nu era o distanță prea mare, însă într-un spațiu înghesuit toată manevra devenea și mai grea, mai ales că eu nu-mi puteam ține nici capul și părinții trebuiau să fie atenți la toate detaliile ca să nu mă rănească. În fața blocului erau câteva trepte și astfel mai aveam nevoie de o a treia persoană care să-i ajute pe părinți la ridicat. - Poate unii veți spune că există tehnici de a urca/coborî scările cu scaunul rulant. Da, există, dar acele manevre nu pot fi aplicate pe orice fotoliu, ci doar pe cele mai ușoare. Scaunul meu era foarte voluminos și avea multe accesorii pe lângă el, iar noi nici nu știam de acele tehnici pe atunci. Nu știam multe lucruri, dar le-am învățat treptat de la alții care au trecut prin situații similare. - Nu prea aveam la cine să apelăm ziua, în amiaza mare, mai toți vecinii erau la serviciu. Așa că, tata aducea mașina în fața blocului, lângă scări, și săracii părinți mă cărau zeci de metri, din sufragerie până în mașină. Nu era deloc o misiune ușoară.

Mersul cu mașina pentru prima oară a fost o altă situație care mi-a creat palpitații. Fusesem cu salvarea de multe ori, dar stăteam în spate, pe targă, și nu vedeam traficul din jur. Oricum, și mersul cu ambulanța l-am suportat cu greu și abia mă obișnuisem să rămân calmă, fără să mă mai sperii. La fiecare frână sau groapă, targa se mișca, se ducea în față, dându-mi senzația că voi cădea de pe ea. Acum, trebuia să stau pe scaunul din față, în dreapta tatei. Sincer, mă simțeam mai în siguranță pe scaunul din mașină, fiind ținută de centură, decât în scaunul rulant. Când am pornit și am văzut mașinile din trafic, aveam senzația că toți vin spre noi și vom face accident. Am închis ochii, dar era și mai rău. Am început să plâng, să țip, să-i spun tatei să oprească, dar apoi am tras aer în piept, așa cum am putut, și mi-am zis că trebuie să-mi înfrunt și teama asta, căci sunt pe mâini bune. Tata mereu a fost un șofer atent și prudent și avea o experiență de peste 20 de ani cu șofatul. În el aveam încredere, nu asta era problema mea. Mă gândeam că ceilalți participanți la trafic puteau greși, așa cum a făcut și Alex.

Prima ieșire a fost la Kaufland, la cumpărături. Într-un fel, m-am simțit bine. Nu-mi mai văzusem orașul de aproape 5 luni. Aerul de vară mi-a mângâiat fața, iar razele soarelui mi-au colorat puțin pielea, ce-mi era prea albă. Totuși, privirile curioase ale oamenilor ce m-au văzut în calea lor m-au făcut să mă simt ca un extraterestru, ca

o ciudățenie cu 3 capete și 6 mâini. Pentru că era vară și cald afară, purtam o bluză cu mâneci scurte, deci îmi erau la vedere multe cicatrici și mă gândeam la ce își spuneau în minte oamenii ce se uitau insistent la mine. Majoritatea mă vedeau ca pe o handicapată, desigur, iar gândul ăsta îmi dădea mari fiori. De fapt, distribuirea în această clasă socială mă deranja cel mai mult, căci educația noastră, în general, e la un nivel în care tindem mai mult să etichetăm după aparențe, decât să judecăm în amănunt. Aș fi vrut să mă așez în mijlocul lor și să le spun: „Nu vă mai uitați așa, îmi faceți și mai mult rău! Un nenorocit de accident rutier mi-a făcut asta!".

După ce am ajuns acasă, mi s-a făcut rău și m-a luat o durere groaznică de cap. Unii ar spune că am fost deocheată, dar eu nu prea le am cu chestiile de genul sau cu superstițiile, deși mi s-au întâmplat unele lucruri, ce m-au lăsat cu gura căscată de felul în care lucrează Universul. Spre exemplu, înainte cu o seară de accident, am ieșit afară cu Diana, o colegă de-a Magdei din gimnaziu, și-am fost împreună să o luăm pe Magda din stația de autobuz din care o lăsase microbuzul ce o aducea de la Botoșani. După ce-am luat-o pe Magda, ne-am întors în cartier la mine și am stat într-un părculeț situat la vreo 150 de metri de blocul în care locuiam. Am povestit noi ce-am povestit, am acceptat propunerea Magdei ca a doua zi să merg cu ea să se vadă cu Alex și astfel să nu mă duc la școală. În aceste circumstanțe aveam nevoie de o scuză ca să-mi motivez absența de la școală din ziua următoare. Aveam

nevoie de o scuză bună, mai ales că o aniversam pe dirigintă și pregătisem în detaliu acea zi. Și ce idee mi-a venit mie în cap? Pentru că avusesem o formă urâtă de gastrită pe la 6-7 ani ce mi-a mai recidivat de câteva ori, mi-a venit în cap să anunț că trebuie să merg la Iași, la un control pentru această afecțiune. Ironia sorții a făcut ca a doua zi chiar la Iași să ajung, dar nu în orice fel, ci fiind pe moarte. Să mai spun și de cele 9 pisici negre ce mi-au tăiat calea în cei 150 de metri când m-am întors în casă? Să mai spun și că înainte de accident cu câteva zile, după ore, m-am dus la Subway cu un grup de așa-numiți prieteni, iar o tipă ce făcea vlogging m-a rugat să o ajut cu filmarea noului videoclip pentru vlog, fix pe mine, din toți 15-20 care eram acolo? Videoclip în care a vorbit despre persoanele cu handicap și faptul că majoritatea sunt foarte independente și oferă societății acțiuni valoroase, în ciuda piedicilor întâlnite. Mi-a plăcut cum a vorbit, dar bineînțeles că pe o ureche mi-a intrat și pe alta mi-a ieșit. Poate sună straniu, dar acum, punând cap la cap toate semnele, lucrurile se leagă. Poate că dacă nu tratam totul cu superficialitate și nu eram atât de naivă, aș fi putut opri această nenorocire sau poate nu. Să mai spun și de semnele pe care le-au avut părinții mei, în special mama, care mie personal îmi dau fiori numai când o aud povestindu-le? Nu, nu mai spun nimic.

A doua oară am ieșit la Subway, unde se organizase un concert caritabil pentru mine. Inițial nu am vrut să merg, dar o voce din capul meu îmi spunea că ar fi

frumos să fiu și eu acolo, măcar din respect pentru cei ce m-au ajutat și mă ajutau în continuare. A fost destul de copleșitor să mă reîntorc acolo. Înainte de accident, cam toată luna februarie mi-am petrecut-o în Subway. Și în martie am mai trecut pe acolo. Când am intrat, mi-a venit să plâng, mă vedeam în fiecare loc din încăpere. Mi-a venit în minte fiecare moment petrecut în acel pub. Mă vedeam așa cum fusesem până pe 27 martie, veselă și bucurându-mă de fiecare clipă. După ce s-a adunat mai multă lume, a început concertul organizat de clubul de canto din care făcea parte Miruna, fiica Ramonei. Au cântat vreo patru persoane, apoi o văd pe Ramona că merge în față. Avea de ținut un discurs. „Până pe 27 martie nu am știut cât de privilegiați suntem noi, cei care ne ridicăm dimineața din pat...". Nu am putut asculta mai mult, căci m-a bufnit plânsul și le-am spus alor mei că vreau să plecăm. M-au înțeles și m-au scos din Subway. În drum spre casă, l-am rugat pe tata să o ia pe strada unde a avut loc accidentul. Voiam să văd locul în care viața mea s-a schimbat. Locul care mi-a răpit orice urmă de fericire. Locul în care mare parte din mine a pierit. Locul în care mi-au fost spulberate toate idealurile. Locul în care am pierdut tot. Absolut tot.

32

Pe 24 august m-am reîntors la spital. Eram același om care respingea pe toată lumea, plângea și abia scotea câteva vorbe. Infecția urinară recidivase și iar făcusem febră. Eram sătulă de medicamente, injecții și perfuzii. Îmi venea să vomit numai când le simțeam mirosul și aș fi putut să le disting chiar și legată la ochi. De data asta, pentru că nu mai aveam probleme așa mari cu respirația, nu am mai stat în ATI, ci într-un salon normal. La ce inabordabilă eram și ce stări aveam, un copilaș care urla, de vreo 2 ani, ce abia învăța să meargă în patru labe, și o mamă cam rebelă, erau tot ce aveam nevoie. Copilul avea o întârziere neuromotorie sesizată cam târziu de familie și abia la 2 ani începuse să meargă de-a bușilea, după ce l-au adus la recuperare. Mama lui Alberto, cam tinerică, stătea mai toată ziua cu telefonul în mână și nu prea vorbea cu copilul, or cu un copil mic trebuie să-ți meargă gura încontinuu ca să învețe să lege câteva cuvinte, părerea mea. Săracul copil doar gângurea și spunea „Papapa", cu sensul de plecare. Seara, după ora 22, erau cele mai frumoase momente. Eu, cu febră 39,5, urmărind punctele de pe tavan și Alberto în patru labe,

pe jos, trântind sertarele paturilor și țipând în limba lui. Când îl așeza maică-sa în pat, bătea cu palmele în perete și striga „Papapa". Am ripostat de multe ori pentru că mă obosea zgomotul, s-a certat și mama mea cu femeia aceea pentru că nu făcea nimic, nu îl băga în seamă și îl lăsa pe jos să facă ce voia. Experiența aceea, dar și altele de genul, m-au format și mi-au clădit răbdarea. Peste ani, Alberto a crescut, a început să meargă, dar a ajuns în grija bunicii, mama lui confirmând irresponsabilitatea de care dăduse dovadă de când ne-am cunoscut.

După două săptămâni de recuperare petrecute la Spitalul *Robănescu* din București, m-am întors acasă vineri seara, iar duminică dimineața am plecat la Alba Iulia, într-un centru de recuperare privat. Neavând experiență prea multă cu terapeuții și cu procesul de recuperare, nu știam încă să compar un centru cu altul, dacă e mai bun sau nu, dacă mă ajută sau nu, ci noi, eu și părinții, eram disperați să găsim ceva sau pe cineva care să mă vindece. Așa că, orice recomandare auzeam, megeam către ea.

Pe de o parte, mi s-a părut benefică terapia de la Alba Iulia, chiar dacă nu am făcut progrese semnificative, lucram intensiv. Totuși, procedurile pentru recuperare nu erau la fel de multe ca la *Robănescu*, și nici aparatura nu era foarte diversificată. De asemenea, ne-am izbit și de unele obstacole. Centrul nu era precum un spital. Cazarea era într-o parte, iar locul unde se desfășurau

terapiile era în altă parte, la vreo 750-800 de metri distanță. Cazarea era într-un bloc obișnuit. Deși pacientul venea într-un centru de recuperare neuropsihomotorie, cazarea oferită nu era deloc adaptată pentru o persoană în fotoliu rulant. Poate celorlalți aparținători le-a fost mai ușor fiindcă copii erau mici, majoritatea născuți cu paralizii cerebrale, dar părinților mei le-a fost foarte greu. Eram cea mai mare de vârstă dintre pacienții din centru și singura din accident rutier. Revenind la blocul în care era cazarea, acesta nu avea parter, ci subsol on etaj, deci inevitabil erau scări, foarte multe scări. Noi am stat la subsol. Zi de zi, părinții mă duceau pe brațe zeci de metri, din dormitor până în fața blocului, coborând și urcând foarte multe trepte. Scoteau prima dată scaunul în fața blocului, apoi mă duceau pe mine, iar la întoarcere, mă luau din scaun și mă aduceau pe brațe până în pat. Nu că era greu, era îngrozitor de greu. Până și mie îmi era incomod, iar coloana părinților mei s-a făcut praf în acele sute de manevre. Omul imobilizat la pat este mult mai rigid, membrele lui fiind precum stana de piatră. Mâinile, pentru că aveam puțină mobilitate activă pe ele, îmi erau mai ușor de manevrat. Însă, picioarele, unde putința mea zero, îmi erau foarte grele, așa cum sunt ale unui mort, doar că aveam și o spasticitate accentuată, ceea ce îngreuna și mai mult orice mișcare.

Pe lângă problema uriașă cu scările, părinților le-a fost greu să mă manevreze și în pat. Acesta nu era unul

special, ci era un pat normal, matrimonial. Părinții au trebuit să improvizeze ca să pot trece nopțile cu măcar puțină odihnă. Fiind un pat normal, nu avea laterale în care să se sprijine pernele ce-mi stăteau la spate atunci când eram întoarsă pe o parte. Cu alte cuvinte, aveam mai multe condiții acasă, dar toate aceste bariere nu au fost motive ca să renunțăm, ci ne-am adaptat și ne-am văzut de scopul pentru care ne aflam acolo.

Cel mai mult m-am bucurat de faptul că reușisem să fac baie. O baie normală, în cadă, căci până atunci pentru mine baia însemna un prosop ud îmbibat în săpun, cu care mă ștergea mama pe tot corpul, iar pe păr eram spălată la marginea patului. Acasă nu aveam o cadă așa mare și nici spațiu suficient ca să mă bage părinții în cadă. Nu fusese o baie așa cum era cea dinainte de accident. Eu nu aveam stabilitate în șezut și s-au chinuit puțin părinții cu mine. Tata m-a ținut de spate, în timp ce mama mă spăla. Deși corpul îmi era așezat în apă, eu nu simțeam nimic de la gât în jos. Nu simțeam senzația aia plăcută creată de apa călduță, nici spuma ce-mi curăța corpul, dar faptul că eram acolo și făceam acel lucru a însemnat enorm. Dacă până să am accidentul, spălatul în cadă mi se părea o normalitate, o acțiune firească de care are parte oricine, acum priveam situația dintr-un alt unghi.

M-am înțeles bine cu terapeuții de acolo. Bineînțeles că tot inabordabilă și respingătoare am fost la început.

Lucram la kineto cu doamna Elena, o ardeleancă căreia i-am dat multe dureri de cap, mai ales când mă așeza în verticalizator. Verticalizatorul era un aparat ce mă ridica în picioare. Totul era pasiv, aparatul mă ținea în acea poziție, iar eu eram legată cu mai multe chingi. Îmi era foarte frică să stau în el și îmi dădea o senzație ciudată. Verticalizatorul, în cazul meu, avea rol important în circulația sângelui. Pentru că de aproape jumătate de an stăteam doar la orizontală și foarte puțin timp în șezut, sângele nu-mi mai circula la fel ca înainte de accident. Astfel, acest aparat, prin mimarea poziției verticale, îmi aducea pentru 30 de minute un aport în acest sens. Mă rog, nu erau chiar 30 de minute și nici o verticalizare la 90 de grade, căci în primele secunde după ridicare vedeam negru în fața ochilor, mi se făcea rău și începeam să mă agit, dar o verticalizare până în 65-70 de grade, asta în zilele bune, pe un interval de 15-20 de minute reușeam să suport.

Venitul la centrul din Alba Iulia a însemnat și cunoașterea unei alte povești. Centrul a luat viață din suferința unor părinți. Fetița lor se născuse cu paralizie cerebrală. Toți banii din lume nu puteau face nimic pentru ea. Toți banii din lume nu îi puteau aduce viața unui copil normal. Nicio sumă de bani nu ar fi putut să le aducă fericirea acelor părinți. Copila avea 6 ani, dar nu vorbea, nu-și striga părinții, nu mergea, nu stătea nici în șezut. Era genul acela de lecție în fața căreia tu, ca om

ce habar n-aveai că există așa ceva, nu aveai voie să te vaiți. Genul acela de lecție care te răscolea, te făcea să îți reanalizezi viața și să îți dai seama cât de norocos ești.

— Am cheltuit zeci, sute de mii de euro și am făcut tot ce am auzit. Când am văzut că nu apare niciun rezultat, m-am simțit jefuit! Am înțeles apoi că asta e crucea noastră, a mea și a soției. Am început timid și astăzi am ajuns aici. Am făcut tot ce vedeți în acest centru. Am adus terapeuți, am cumpărat aparate și așa am reușit să ajutăm zeci de copii. Chiar dacă pentru fiica noastră nu am mai reușit să facem ceva, suntem bucuroși că o avem în viață, i-a spus tatei patronul centrului.

Am mers de mai multe ori în acel centru, apoi am renunțat pentru că ajunsesem să ne chinuim prea mult cu cazarea, dar asta nu înseamnă că nu e un centru bun. Pur și simplu nu s-a potrivit stării mele și traumatismului meu. În schimb, terapeuții de acolo, prin munca lor, au vindecat sute de copii.

33

Până în decembrie m-am împărțit între București, Alba Iulia și școala la domiciliu. Nu m-am gândit nicio secundă să îmi înghețe anul, chiar dacă starea mea fizică nu era deloc bună. Nici psihic nu mă simțeam bine. Când a început anul școlar mă gândeam la colegii mei cum se distrează și se bucură de fiecare zi. Era anul terminal de gimnaziu. Aveam 14 ani și teoretic ar fi trebuit să înceapă perioada aia faină din viață prin care trec mulți dintre noi. Adolescența. Începusem să o cunosc și eu puțin înainte să mă lovească suferința, dar n-am avut vreme să mă bucur prea mult.

În fiecare zi venea cel puțin un profesor să îmi predea. Eu stăteam întinsă în pat, iar el pe scaun, lângă patul meu, cu cartea pe brațe. Cu siguranță a fost și pentru profesori un prag psihologic greu de depășit. Ca să învăț, mama îmi citea din caiet de mai multe ori și eu trebuia să memorez. M-am obișnuit greu cu acest stil, dar am tras de mine cât am putut, căci nu concepeam să-mi neglijez studiile. Mereu au fost importante pentru mine.

Cu fiecare zi ce trecea, îmi lipseau tot mai multe. Îmi lipseau plimbările târzii în parc. Îmi lipseau orele

de dans. Orele petrecute la școală. Distracția din pauze. Îmi lipseau glumele făcute de anturajul în care mă învârteam. Îmi lipseau oamenii. Îmi lipsea fericirea. Îmi lipsea totul Magda nu fusese singura mea opțiune cu care să-mi petrec zilele, doar că n-am știut eu să judec corect și de ea mă atașasem cel mai mult. Aveam și alte variante, dar poate că așa a fost să fie, deși nu sunt deloc împăcată cu ideea asta.

Se apropia Crăciunul și Magda mă vizitase de foarte puține ori. Mă dezamăgise complet atitudinea ei față de mine. Mă dezamăgise faptul că nu era omul care credeam eu că este. I-am fost alături mereu, indiferent de situație, chiar dacă greșise sau nu, iar acum, când eu aveam mai multă nevoie ca niciodată de ea, mi-a întors spatele. Nici nu știu dacă îi părea cu adevărat rău de cele întâmplate, dacă avea remușcări sau dacă măcar înțelesese conjunctura. Din ce afișa nu părea să fie afectată în vreun fel. Nu dau vina pe ea pentru accident, dar, într-o mică măsură și ea a contribuit la această nenorocire. Nu m-a forțat, dar cumva m-a împins, m-a ghidat spre suferință. Nu pot să nu mă gândesc și la ce se întâmpla dacă nu acceptam să vin cu ea. Nu pot să nu mă gândesc că înainte să plece de la Botoșani, cu o zi înainte de accident, când m-a sunat și mi-a spus ce are de gând să facă a doua zi i-am spus inițial că nu pot să vin cu ea atât de dimineață, căci la ora 9 o serbăm pe dingă, apoi când a ajuns în Bacău și ne-am întâlnit m-a rugat din nou

să vin cu ea și am acceptat. Nu pot să nu mă gândesc cât de fericită aș fi putut fi dacă eram mai sigură pe mine și pe deciziile mele.

Într-adevăr, Magda mă dezamăgise cel mai tare, fiindcă era omul de la care avusesem cele mai mari așteptări, dar nici alții de care eram apropiată n-au fost mai presus. Nu i-am judecat niciodată. Nu știu cum m-aș fi comportat dacă aș fi fost în locul lor, dar cred că aș fi făcut lucrurile puțin altfel. În schimb, surpriza a venit de la cine nu m-am așteptat. Mara, colega mea de bancă, a fost singura persoană care s-a interesat de mine, m-a căutat și vizitat de cele mai multe ori. Practic, ne știam de doi ani, dintr-a șasea, de când mă mutasem la Colegiul *Alecsandri*. La finalul clasei a șasea am început să vorbim mai mult și să fim mai apropiate, ba chiar ne-am văzut de mai multe ori vara aceea. N-am fost mereu colege de bancă, fiindcă ne mai despărțea diriga, dar mai tot timpul stăteam împreună, chiar și în pauze. Ea îmi spunea secretele ei, eu pe ale mele, doar că eu eram mai rezervată, nu eram la fel de deschisă cu ea cum era ea cu mine. O vedeam doar ca pe o colegă bună, de treabă, și atât, nu aș fi garantat niciodată pentru ea. Însă, ea mi-a dovedit contrariul. Mi-a dovedit că e un om corect și o prietenă fidelă și de încredere. Și părinții Marei fuseseră despărțiți, ca și părinții Magdei. Dar, educația a făcut diferența. Mereu educația face diferența. Mara a rămas cu mama și bunica ei. O bunică cum rar întâlnești, care

în singura vizită pe care i-am făcut-o Marei m-a făcut să mă simt de parcă locuiam în casa lor și eram unul dintre membrii familiei, și o mamă care, deși a rămas singură, și-a educat copilul în cel mai complex și frumos mod. Dovada a constat și în comportamentul Marei față de mine după accident. Ea nu avea nicio datorie față de mine, spre deosebire de Magda. Putea să aleagă calea ușoară și să se dea la fund, să dispară, așa cum au făcut-o toți, dar ea a vrut să fie diferită. A vrut să-și arate calitatea și moralitatea, iar pentru asta îi mulțumesc.

Luna decembrie a fost foarte copleșitoare. Dacă în mod normal pentru majoritatea oamenilor este una dintre cele mai frumoase și așteptate luni din an, eu în acel moment mi-aș fi dorit să dispară din calendar. Pentru mine era prima sărbătoare altfel, iar acest lucru a trezit în mine foarte multe emoții. Mi-era ciudă de fericirea oamenilor. Mi-era ciudă că toți aveau parte de momente deosebite, iar eu eram prizonieră între patru pereți și în propriul trup. M-au vizitat mulți în luna aceea, dar nu dintre cei pe care îi considerăm prieteni. Majoritatea au fost rude și cunoștințe de ale părinților și câțiva colegi. Cei de la care mă așteptam nu mi-au dat nici măcar un telefon, iar alții s-au sinchisit să mă întrebe pe Facebook dacă mi-am revenit. Cu alte cuvinte, voiau să știe dacă le mai pot fi de folos sau nu. Nu îi interesa cum mă simt sau dacă am nevoie de ceva, voiau doar să știe dacă am început să merg. Am rugat-o pe mama să le răspundă,

căci eu tot nu puteam folosi tableta. Când au văzut răspunsul negativ, mulți nici nu mi-au mai scris înapoi.

Mi-a fost greu să mă obișnuiesc cu încă o realitate dură, cu faptul că doar pe părinți îi am cu adevărat aproape. Mi-a fost greu să înțeleg că toți au dispărut din peisaj și și-au văzut de viața lor, iar eu am rămas singură, fără niciun umăr pe care să plâng. Pe părinți nu îi mai puteam încărca cu și mai multe, iar Marei pur și simplu nu îi puteam spune tot ce gândesc. Probabil nu puteam fiindcă îmi era teamă să nu se îndepărteze și ea. Eram mulțumită că îmi povestea despre lumea de afară și în felul acesta mă simțeam implicată câtuși de puțin în viața socială. Însă, îmi doream mai mult. Îmi doream să am mai mulți oameni alături și să nu mă mai simt atât de singură. Percepeam singurătatea ca pe un bolovan, ce îmi zdrobea sufletul, mă făcea să îmi contest existența și să mă simt complet inutilă.

Dorința de Anul Nou a fost, bineînțeles, ca viața mea să revină la normal, iar eu să redevin Andreea cea dinainte de 27 martie. Să redevin omul care se bucura necondiționat de fiecare clipă. Omul care simțea fericirea în orice gest, care putea face tot ce voia. Omul care era sănătos și își simțea fiecare părticică din corp.

34

În primele zile din ianuarie m-am reîntors la spitalul de recuperare din București. Nu mai făcusem niciun progres fizic din iulie. Pe membrul superior drept aveam ceva mobilitate. Îmi mișcam brațul, antebrațul și pumnul, fără degete. În timp ce, membrul superior stâng dădea și el puține semne, mai multe pe partea sensibilității, restul corpului fiindu-mi înțepenit. Însă, eu aveam nevoie de mobilitatea degetelor, care era total absentă. Fără degete nu mă puteam folosi de progresul acumulat. Forța pe mușchii activi nu era cum mă așteptam, cum credeam eu că va decurge recuperarea. Aveam doar 1/5. Practic tot nu puteam face nimic. Corpul tot înghețat îmi era. Credeam că pe măsură ce îmi recapăt sensibilitatea și activitatea motorie, acestea vor fi ca înainte de traumatismul medular, dar nu era așa. Trebuia să iau totul de la zero, mai ceva ca un nou-născut. Aveam de muncit mult ca să pot măcar să îmi duc mâna la gură.

Spitalul *Robănescu* ne devenise a doua casă. Deși eram într-un spital, într-un loc de care mulți se tem, îmi plăcea să stau acolo, mai mult decât să stau acasă. Mai greu cred că le-a fost părinților fiindcă viața lor devenise

o alergătură între spitale. Însă, eu vedeam diferit statul la spital, îl vedeam ca pe un loc în care eram înconjurată de oameni. Legasem o frumoasă relație de prietenie încă de prin octombrie cu Naty și mama ei, doamna Mari. De aceea, le rugasem pe asistente să ne așeze în același salon dacă tot veneam la internare în aceeași perioadă. Natalia, o fată de aproape 13 ani, avea și ea o poveste impresionantă. În 2013, pe când avea doar 11 ani, un accident rutier i-a furat copilăria și zâmbetul de pe buze. Îi fusese zdrobit un os din cutia craniană și a stat în comă ceva timp. Medicii nu i-au dat mamei nicio speranță, ba chiar unul a îndrăznit să-i spună „Luați-o doamnă acasă! Credeți că și legumele se recuperează?". Când s-a trezit, Natalia nu mai era copilul pe care îl cunoșteau părinții ei. Nu mai era copilul de 11 ani care știa fiecare strofă din „Luceafărul" și lua premii la concursuri. În timp, și-a revenit fizic 98%, dar psihic a rămas cu sechele. Nu mai poate vorbi sau gândi ca înainte, nu mai poate fi premiată la concursuri școlare, însă ea a câștigat un alt premiu, care e mai presus ca orice. A câștigat lupta cu viața. A câștigat o șansă pe care nu mulți o au. Doamna Mari a luptat cot la cot cu Naty, s-a chinuit mai mult singură, căci bărbatul ei nu a știut să respecte jurământul făcut în ziua nunții („voi rămâne alături de tine la bine și la greu"), și a alunecat pe căi greșite. Acum, Naty are 18 ani și e o adevărată domnișoară. Din toamnă va fi în clasa a XI-a și cu siguranță nu se va opri aici. Vorbește și

se concentrează mai greu, dar nu va renunța niciodată să se bucure de ceea ce are.

Doamna Laura, psiholoaga la care mergeam și îmi era din ce în ce mai dragă, a făcut un grup de socializare cu toți adolescenții din spital. Ideea grupului a venit din octombrie, când eu încă nu eram foarte încântată de ea și, deși era un grup pentru adolescenți, eu o luam și pe mama cu mine fiindcă mereu îmi venea să plâng, iar ca să mă calmez trebuia să beau apă, lucru pe care nu îl puteam face singură. Mergând în fiecare zi la întâlnirile cu grupul am reușit să mă controlez, iar în ianuarie deja eram mai stăpână pe emoțiile mele. Grupul de socializare a avut un impact major asupra mea. Ne strânsesem foarte mulți și continuam să ne vedem chiar și în afara orei destinate grupului. De obicei, ne strângeam seara în saloanele unde erau cei singuri, fără părinți. Puțini erau cei care foloseau scaunul rulant, cazul meu fiind unul dintre cele mai grave care au participat la grup. Restul erau mai bine, cu o scolioză, cifoză, afecțiune fizică din naștere ori alte traumatisme.

Andrei era și el într-un scaun cu rotile. A căzut dintr-un copac cu câteva luni în urmă și s-a ales cu un traumatism vertebro-medular la nivel toracal. Îi fuseseră afectate membrele inferioare. El a fost oarecum abandonat de când era mic și nici în clipele grele părinții nu i-au fost aproape. Avea grijă de el Marian, un băiat de 19 ani, care cumva în acel moment m-a influențat și pe mine, în sens

pozitiv. Să-i cunosc pe toți mi-a făcut un mare bine. Să știu că am în permanență pe cineva de vârstă apropiată cu care să vorbesc, însemna un alt plus pentru moralul meu. Râdeam, glumeam, parcă începeam să văd viața cu alți ochi, să mai văd și o pată de culoare în prezentul meu încărcat de suferință. Nu mai dădeam atâta importanță durerilor și stărilor dificile ce mă încercau, ci căutam să trag de mine cât mai mult.

— Ce-i cu atâta gălăgie aici? Hai, fiecare în salonul lui, acum! Tinere, tu nu vezi cât e ceasul? Vizitele sunt permise până la ora 21, ce mai cauți aici? ne-a luat la întrebări într-o seară doamna Olga, infirmiera cea mai „fioroasă".

— Ne scuzați, doamnă, plec și eu imediat, a răspuns Marian.

Într-adevăr, era trecut de ora 22, dar era o atmosferă plăcută și niciunul dintre noi nu ne dădeam plecați. Doamna Olga nu era un om rău. Însă, era mai strictă. Nu accepta compromisuri. Într-un fel, ea doar își făcea meseria. Răspundea de toți copiii care nu aveau însoțitor, iar asta o făcea să fie foarte atentă la tot ce mișca.

Pentru grupul de socializare și oamenii de acolo aș fi stat doar la spital, nu m-aș mai fi întors acasă, dar pentru că așa era regula, am acceptat-o și m-am bucurat când a citit mama pe biletul de externare că următoarea internare e chiar luna următoare, în februarie.

35

În nopțile în care somnul mă uitase, căutam în minte tot felul de soluții ce mă puteau face mai independentă. Prima soluție a fost să îl rog pe tata să îmi cumpere o măsuță pentru laptop. Mă obișnuisem ca pe timpul zilei, în loc să stau la orizontală cu ochii în tavan, să mă folosesc de tehnologia patului și să stau cu trunchiul ridicat la 75-80 de grade, chiar și 90. Mă gândeam că stând în poziția aia și cu o măsuță de laptop în față aș putea folosi singură tableta. Nu-mi mișcam degetele, dar puteam face mișcări din cot și umăr, și în felul acesta puteam să las degetul mic pe fiecare tastă. A venit tata cu masa, iar împreună cu mama mi-au așezat-o pe picioare. Mi-au deschis apoi tableta, doar că nu a fost atât de ușor precum îmi imaginasem. Tableta era destul de mare pentru mine. Nu puteam să fac mișcări atât de lungi ca să ajung cu mâna în fiecare unghi al tabletei. Îmi trebuia ceva mai mic, precum un telefon. Însă, telefonul cu touchscreen pe care l-am avut s-a stricat la accident, iar ai mei aveau telefoane normale, cu butoane.

Părinții n-au stat pe gânduri, m-au îmbrăcat și m-au dus la Altex. Nu s-au gândit dacă au sau nu bani suficienți

pentru această investiție. S-au gândit doar la mine, la cum să îmi aducă zâmbetul pe buze. M-am întors acasă cu un S3 Neo și cu sufletul la gură. În magazin n-am avut cum să îmi dau seama dacă voi putea folosi sau nu telefonul. Știam doar că am nevoie de un telefon nici prea mare, dar nici prea mic, care să ruleze bine. Așa că, totul stătea în momentul probei. M-au schimbat și așezat în pat, apoi mi-au ridicat corpul și mi-au așezat masa cu telefonul. Era primul moment în 11 luni în care reușeam să fac singură o acțiune. Telefonul s-a potrivit perfect cu mobilitatea mea redusă și felul de a tasta și glisa. Făcând mișcări din braț puteam aduce degetul mic deasupra tastei de care aveam nevoie, iar cu ajutorul mișcărilor din antebraț lăsam mâna jos ca degetul mic să atingă ecranul. Nu pot exprima în cuvinte fericirea pe care o simțeam. În clipele acelea nu mă mai interesa că nu pot merge și nu mă pot mișca mai deloc, pur și simplu mă bucuram nespus de ce aveam, de faptul că reușeam să umblu singură pe telefon.

Mi-am descărcat diverse aplicații, printre care și Facebook-ul, și câteva jocuri. În sfârșit puteam citi în tihnă mesajele și postările de pe perete din zilele de după accident. Știrea accidentului meu ajunsese să fie scrisă de mai mulți redactori locali. Fuseseră create multe strângeri de fonduri pentru mine. Printre cuvintele de compasiune ale unora erau și comentariile altor persoane ce m-au înjosit și făcut să mă simt ca ultimul om.

În momentele grele te aștepți ca oamenii să îți fie alături, să te sprijine sau să nu facă nimic. Însă, în realitate, oamenii îți judecă orice gest, chiar și după ce-ai murit. „Fetiță de 13 ani, paralizată în urma accidentului provocat de un adolescent de 16 ani" așa suna titlul știrilor de pe cele mai multe site-uri. Ba mai mult, cineva făcuse un articol „Cine poartă vina? Fata sau adolescentul?". Citeam mirată comentariu cu comentariu și abia mă abțineam să nu plâng de ciudă și revoltă. Unii oameni spuneau că viteza excesivă a fost cauza și se certau pe faptul că Alex și-a recuperat permisul și conducea după o lună sau nicio lună de la eveniment. Oh, da, așa-i de dreaptă justiția la noi în țară, precum și judecata omului. I-a fost înapoiat permisul mult mai repede decât prevedea legea, dar când ai relații așa se întâmplă, nu mai contează ce ai făcut sau gravitatea faptei. Alții m-au făcut pe mine albie de porci. „O panaramă, a primit ce a căutat", „Dacă i-a trebuit băieți, acum să se sature", „Ea a vrut-o!", „Dacă era fată cuminte nu ajungea așa", „Curvă!", „Nu era ușă de biserică oricum", și multe altele.

M-a durut mult, foarte mult să citesc toate acele comentarii și astfel să aflu ce credeau unele persoane despre mine. Bineînțeles că acele persoane care mă insultau nu m-au cunoscut niciodată personal, poate mă știau din vedere și atât. Nu mă cunoșteau cu adevărat, dar să judeci e gratis și unora le place la maximum să o facă, chiar și atunci când la mijloc este o situație critică.

Cu siguranță faptul că nu m-am dus la școală în ziua aceea nu a fost o alegere corectă și nu încurajez chiulitul, deși toată lumea o face. Nu a fost corect din partea mea nici să accept „tura de centru" cu Alex. Recunosc că nu am fost ușă de biserică și am făcut unele lucruri de care nu sunt foarte mândră, dar „o panaramă" sau „curvă" n-am fost niciodată. N-am fost nici o destrăbălată care să umble din club în club sau să fie văzută sprijinind băncile sau scările de bloc cu diferiți băieți. În niciun caz n-am fost genul acesta de fată și nu merit să mi se aducă astfel de cuvinte la adresa mea.

N-am fost cel mai ascultător copil, dar nici cel mai obraznic. Până la momentul accidentului am fost de două ori în club. O dată când am dormit la Magda și am sărit de la etajul 1 și o altă dată când am fost la After Party-ul de după balul bobocilor de la liceul Magdei, când am stat maximum până la ora 22.

Doi băieți cuminți, la locul lor, de vârstă apropiată cu Magda pe care îi știam de mai bine de un an, ne-au invitat să mergem cu ei în club. Tatăl Magdei nu cred că ne-ar fi lăsat dacă i-am fi cerut voie să mergem, chiar dacă ea avea 15 ani, eu eram mai mică și sigur n-ar fi fost de acord. Așa că, ne-am gândit ca pe la 21:30 să ne luăm pijamalele și să le spunem alor ei că ne băgăm la somn și astfel știam că ei nu ne vor mai deranja. Am început apoi să ne machiem, să ne întindem părul cu placa și să ne îmbrăcăm.

Era prima oară pentru mine când mergeam în club și nu știam cum funcționează treaba asta, dacă va fi cineva la intrare și mă va întreba ceva sau nu. Oricum, mă bazam pe fața mea care nu arăta de 13 ani, ci mi-ar fi putut da oricine cu ușurință 14-15 ani. Nici cu ținuta nu știam care-i treaba, dacă trebuia să mă îmbrac într-un anume fel sau nu, dar nu am ținut cont de acest aspect, căci nu aveam la mine decât blugi, o cămașă și un maiou și fix așa m-am îmbrăcat. A căutat și Magda o ținută asemănătoare ca să fim la fel, iar după ce am fost gata amândouă a trebuit să așteptăm ca becurile din toată casă să fie stinse. Inițial, noi am vrut să ieșim pe ușă, dar pentru asta, trebuia ca tatăl Magdei și partenera lui să adoarmă ca să nu ne audă. Am așteptat 20-30 de minute și când am văzut becul tot aprins, am căutat altă soluție. Ne-am gândit să ieșim pe geam. Magda stătea la etajul 1, iar la geamul de la dormitorul ei era o copertină de pe care puteam ajunge cu ușurință jos. Era exact ca și copertina de la tanti Anișoara, unde ne ajungea mingea când eram mici. Totuși, le-am dat mesaj băieților să vină să ne ajute, căci mie îmi era cam frică să nu mă dezechilibrez. Au venit și în cea mai mare liniște ne-am dat jos și am plecat.

În club ne-am întâlnit cu încă un băiat, care venise singur. Am mers în Club 33, dar nu am stat mult acolo că era prea multă agitație și am plecat în City Pub. Deși situația pare ieșită din comun pentru o fată de doar 13

ani, n-am făcut nimic care să mă pună într-o lumină proastă sau să mă încadreze într-o anumită tipologie. Am fost în club și doar am dansat și am stat pe un scaun când oboseam uitându-mă la alții cum dansează. Ba chiar 80% din timp am dansat doar cu Magda, n-am băut, nu m-am dat în spectacol, ci doar mi-am văzut de treaba mea.

Am avut trei așa-numite relații copilărești, care n-au durat mai mult de câteva zile, în care am descoperit cum e să săruți un băiat și să îl ții de mână, nimic mai mult. În rest, bineînțeles că stăteam în gașcă cu mai multe fete și băieți, dar asta nu putea să însemne că aveam alte tangențe cu băieții decât cele de socializare. Am chiulit de mai multe ori de la școală, atât cu colegii, cât și singură. Cel mai des am chiulit de la orele de sport, în special când era cald afară. Nici în timpul acela nu făceam mare lucru. Îmi plăcea să merg în parcul Cancicov, că tot era aproape de colegiu, și să stau pe o bancă în liniște. Prima oară am chiulit la sfârșit de a șasea, parcă de la ora de religie, când m-au dus colegele în Studio să bem un suc și să mâncăm ceva dulce.

Am început să mă machiez de la aproape 12 ani, cam cu doi ani înainte de accident. Sanda, o colegă de clasă, m-a machiat întâia oară și pentru că mi-a plăcut cum arătam, luam de la mama fond de ten și rimel și mă machiam singură. Pe atunci nu obișnuiam să mă machiez atât de des. Cam de prin clasa a șaptea am introdus această acțiune în rutina zilnică. Îmi plăcea și să

mă îmbrac frumos, să fiu elegantă, oriunde aș fi mers. Nu prea aveam ținute sport sau oversize, ci preferam hainele mulate.

Vorbeam câteodată și urât, înjuram. Judecam și eu după aparențe sau din auzite, bineînțeles. Chiar și criticam. Rareori le mai răspundeam urât și părinților. Am și mințit de câteva ori în legătură cu identitatea mea. Erau câteva persoane, cei drept nu prea apropiate, care știau că sunt sora vitregă a Magdei și că suntem de aceeași vârstă ori doar că am 14-15 ani. Am avut și un viciu. O colegă mă învățase să fumez. Desigur, țigări normale, nu altceva. Mă vedeam mai interesantă făcând toate aceste lucruri. Mi se părea „la modă". Îmi plăcea să stau afară după ce întuneca, să mă întind pe o bancă, să privesc cerul înstelat și să fumez o țigară. Așa am petrecut ultima duminică dinaintea nenorocirii. Port în minte fiecare imagine din ziua aceea, de parcă ar fi fost un film. Cum Magda era la Botoșani zilele acelea, am ieșit cu Diana, o colegă de-a Magdei din gimnaziu și totodată o vecină de cartier de-a mea, iar pe parcursul zilei ni s-au alăturat mai mulți și ne-am plimbat prin parc până târziu, când ne-am uitat la stele și ne-am făcut planurile pe următorul week-end, pe care eu nu l-am mai apucat în aceeași stare fizică. Nu mă prindea niciodată mai mult de ora 21 afară, maximum 22, când era ziua mai mare. Obișnuiam să petrec timp în mall sau în cafenele. La petreceri n-am prea avut ocazia să merg.

Acestea au fost singurele mele fapte mai „deocheate" din anii în care am cunoscut fericirea. Nu sunt mândră de ele, dar nici nu pot spune că îmi pare foarte rău de ele. Dacă aș fi știut că voi avea accidentul, aș fi experimentat mai mult, sincer vorbind. Aș fi vrut să cunosc și mai mult și să trăiesc și mai intens. Restul timpului mi-l ocupam studiind, scriind la materiile unde aveam teme și uitându-mă la câte un film pe calculator. N-am fost o fetiță exemplară, dar nicidecum n-am fost așa cum m-au descris unii oameni în comentariile postate la articolele despre accident. Câțiva cunoscuți mi-au sărit în apărare. Însă, și aici lipsea cineva. Magda nu a scris nimic în acele comentarii, doar a dat like-uri. Ea era singura care mă cunoștea cel mai bine și îmi știa adevărata valoare, dar nu s-a obosit să scrie nici măcar un cuvânt. Asta mi-a dovedit încă o dată că eu chiar nu am însemnat nimic pentru ea și ceea ce mi s-a întâmplat nu a atins-o în niciun fel. După ce m-am uitat prin toate știrile și comentariile, am închis wifi-ul și i-am rugat pe părinți să lase patul jos ca să revin la orizontală. Aveam nevoie de o pauză după tot ce am citit.

Oamenii caută întotdeauna să te judece. Să te judece după felul în care te îmbraci ori felul în care ai apărut câteva secunde în fața lor. Te judecă și după persoanele lângă care stai, pe principiul că dacă într-un coș e un măr stricat, se va strica și al doilea, situație care nu este 100% valabilă. Unii te judecă și dacă ești slab sau gras,

dacă ai pistrui sau nu, dacă ai dinții strâmbi sau drepți ori dacă te îmbraci cu haine de la mall sau piață. Oamenii sunt tot mai răi și îți judecă fiecare mișcare, iar dacă ești cotată ca o persoană valoroasă, abia așteaptă să greșești ca să te poată scoate în ochii lumii. Dacă ești bolnav, te judecă. Și dacă ești sănătos, te judecă. Oamenii te judecă și când îți schimbi look-ul, când ești fericit sau trist, când îți cumperi ceva nou sau tragi de o bluză veche până la următorul salariu. Te judecă după aparențe, fără a mai aștepta să te cunoască. Dacă ai ghinionul să treci printr-o perioadă foarte grea ce îți lasă semne vizibile, nu doar că oamenii te judecă, ci te și exclud din viața socială. Dar de ce toate acestea și pentru ce? Noi am venit pe pământ din iubire, din iubirea lui Dumnezeu pentru oameni, și în loc să fim buni, să ne iubim între noi și să ne ajutăm, ne batem joc de tot ce avem și tindem să-i distrugem pe cei de lângă noi. Cu toate acestea, judecata unor oameni nesăbuiți, care nu au răbdare să te cunoască cu adevărat, nu trebuie să te influențeze negativ sau să te demoralizeze. Asta am învățat eu de la lecția pe care am primit-o. Poate că unii m-au arătat cu degetul și m-au condamnat, dar eu mi-am știut întotdeauna valoarea și n-am dat niciodată înapoi, ba chiar am continuat să fiu un om puternic și să investesc în mine.

36

La un an de la evenimentul ce mi-a întors viața pe dos și m-a făcut prizoniera unui obiect, a unui scaun cu rotile, primisem o nouă speranță. De ceva timp, verișoara mea conversa cu o clinică de recuperare din Germania, doar că spitalizarea pentru câteva luni costa 90000 de euro, o sumă exagerată pentru potențialul familiei mele sau al unei familii modeste, ce abia reușea să mai acopere cheltuielile medicale ce se strângeau lunar pentru traiul meu, plus că trebuiau plătite și cheltuielile casei. În fiecare lună mergeam la spitalul din București ori în centrul privat din Alba Iulia. În unele luni am fost chiar și în ambele locuri. Stăteam două săptămâni la București, veneam vineri seara acasă, sâmbătă părinții scoteau hainele din valiză și le spălau, le uscau și împachetau la loc, iar duminică dimineață plecam la Alba Iulia pentru alte două săptămâni. Pentru o singură lună costurile se ridicau și la 6000 de lei doar pentru recuperare și consumabile medicale. Bineînțeles că ne-au ajutat oameni din toate părțile, cunoscuți și necunoscuți, și Fundația Mereu Aproape de la Antena 1 ne-a fost alături. Oamenii te ajută o dată, de două, de zece ori, dar nu o pot

face permanent. Cu cât trecea timpul, cu atât donațiile erau mai puține, iar să strângem 90000 de euro părea doar un vis frumos.

Speranța a venit tot de la Fundația Mereu Aproape de la Antena 1. Pe 1 aprilie 2015 ne-au chemat la București pentru o emisiune în direct. 15 minute am fost la televizor în fața a sute de mii de oameni ce s-au mobilizat extraordinar și mi-au mai dat o șansă la o viață mai bună și independentă sau cel puțin așa spuneau cei de la clinica din Germania despre serviciile lor medicale. În câteva zile am aflat că s-au strâns banii necesari și următorul pas era să vorbim cu cei de la clinică ca să mă primească cât mai repede. Și de data aceasta am avut parte de unele comentarii răutăcioase. Spuneau unii oameni că am strâns banii aceia ca să mă îmbogățesc. Nu, nu se îmbogățește nimeni de pe urma campaniilor organizate la televizor, toți banii merg către scopul prestabilit. Nu am primit eu în mână acei bani, și nu se întâmplă acest lucru în niciun alt caz. Fundația a virat banii către contul pus la dispoziție de spitalul din străinătate.

Până s-au mișcat lucrurile cu plecarea în Germania, imediat după zilele de Paște, am mers din nou la spitalul din București. Bineînțeles că am stat în salon tot cu Naty și mama ei, dar și cu Andreea, o fată de 12-13 ani, ce avea scolioză. La grupul de socializare erau foarte mulți adolescenți, printre care și Daniela și Ionuț, tot cu scolioză, cu care m-am împrietenit. Deși Andrei nu era

internat, Marian a continuat să vină în vizită. Uneori îl aducea și pe Andrei, dar mai mult venea singur. Deja îl cunoștea tot personalul medical. Din ianuarie, de când ne-am cunoscut, a venit zilnic să stea cu mine, iar când era mai cald afară, ieșeam în fața spitalului. Cumva el a fost unul dintre acei oameni de care aveam nevoie în acele momente grele. A fost omul cu care am putut aborda orice subiect fără să am rețineri. Cred că acele două săptămâni în care am stat la spital, fiind înconjurată de atâția oameni, au fost cele mai frumoase două săptămâni din ultimul an. Ieșeam în gașcă în fiecare după-amiază și ne plimbam pe lângă spital, iar activitatea asta îmi plăcea cel mai mult, pentru că acasă eu nu ieșeam afară, nu aveam cu cine, și de asta îmi era cel mai dor. În week-end venise Alex la Marian acasă. Ei doi se cunoșteau din decembrie, tot de la spital, când Marian a stat cu Andrei. N-au stat în casă ca băieții, să mai povestească de ale lor, ci au venit la spital. S-au gândit să mergem toți în Orășelul copiilor, un parc mare aflat la două stații de autobuz distanță. Eu eram singura în scaun cu rotile, restul erau pe picioarele lor. Dacă până atunci mă cramponam de mentalitatea oamenilor și refuzam să mă expun pentru că uram să-i văd pe unii că mă privesc ca pe o ciudățenie ori ca pe o persoană inferioară, acum am acceptat din start propunerea băieților. Am rugat-o pe mama să mă îmbrace cu niște haine de ieșit afară, iar Daniela și Andreea m-au machiat și aranjat la păr. Încă

aveam păr lipsă în cap și locuri goale, iar la spate abia îmi apăruseră câteva fire, dar au reușit fetele să-mi dea puțin volum. Îmbrăcată și aranjată frumos parcă eram alt om, cel puțin așa mă vedeam în oglindă.

După ce s-au pregătit toți, am plecat. Eram eu, Naty, Andreea, Daniela, Marian, Ionuț și Alex, precum și cele două mame, a mea și a Nataliei, ce veneau în urma noastră. Să te plimbi pe străzile orașelor din România este o adevărată provocare pentru un utilizator de fotoliu rulant și însoțitorul acestuia. Eu oricum nu puteam împinge roțile, însă mă gândeam la cei care pot să o facă cum se descurcă singuri să urce zecile de borduri întâlnite la fiecare 10-15 metri sau cum fac față însoțitorii lor. Scaunul meu era voluminos și greu, iar la fiecare bordură o persoană mă ridica de o parte, iar o altă persoană de partea opusă. Să zicem că sunt și cazuri mai fericite, care folosesc scaune mai mici și mai ușoare, iar persoanele și aparținătorii se descurcă, dar ce facem cu cele mai puțin fericite? Nu facem nimic. Nimeni nu face nimic. Nici măcar cei responsabili de infrastructură.

Nu mai fusesem niciodată într-un parc așa de mare. Erau multe mașinării ce-ți creșteau adrenalina și diverse restaurante și standuri cu mâncare. La o distanță mai mare se vedea și un lac. Ne-am plimbat câteva ore bune pe străzile interminabile și pline de oameni ale parcului. Băieții s-au dat în vreo 3 aparate, ce le-au amestecat gândurile. M-am simțit bine în compania lor, dar mintea

tot îmi zbura spre sutele de „de ce eu?", mai ales când îi vedeam pe ceilalți din jurul meu cum se distrează. Seara, când ne-am întors la spital, am intrat întâi în Mega Image să facem câteva cumpărături, apoi am comandat pizza și am stat la povești. Venitul la spital semăna mai mult cu o tabără pentru mine. Deși facem multe terapii, ce aveau grijă să-mi amintească scopul real pentru care mă aflam acolo, când mă întorceam în salon lucrurile se schimbau. Mi-era tot mai greu să plec acasă, pentru că știam ce mă așteaptă. Mi-era tot mai greu să accept să mă întorc la singurătate și la statul între patru pereți.

Când m-am întors acasă, am fost pusă în fața altui sacrificiu. Primisem răspunsul de la clinica din Germania în care scria că sunt așteptată la internare pe 8 iunie. Eu eram în clasa a opta pe atunci, iar la sfârșitul lui iunie aveam examenul de capacitate și admiterea la liceu. A trebuit să renunț la examen și să aleg dacă vreau să înghețez anul și să susțin capacitatea anul viitor sau dacă accept să fiu repartizată în runda a treia, la începutul lui septembrie, la un liceu în care rămân locuri libere. Asta însemna să accept să intru la unul dintre cele mai mediocre licee, eu, care eram la unul dintre cele mai bune colegii din oraș. Nici profilul nu-mi era garantat. Puteam ajunge în orice liceu tehnologic, iar gândul ăsta era total opus principiilor mele. Am plâns multe nopți, în care m-am gândit ce și cum să fac, ideea era că oricum nu mai puteam da înapoi, căci programarea era făcută.

Am ales să nu pierd anul și să accept repartizarea a treia, cu mențiunea ca indiferent de calitatea liceului, măcar profilul de științe ale naturii să-mi fie garantat. Am pus pe primul loc recuperarea mea, căci în mintea mea era că mă voi întoarce din Germania mergând și sănătoasă tun. Le-am comunicat decizia profesorilor și celor de la Inspectoratul Școlar, care m-au susținut și au fost de acord.

37

— Pe 5 iunie este banchetul, abia așteaptă colegii să te vadă! mi-a spus diriga în timpul unei ore de română.

— Nu vin! am răspuns.

— Cum adică?

— Nu vin, pur și simplu! Nu vreau să mă mai vadă cineva așa. Dacă mă fac bine până atunci, am să vin, altfel nu.

— Eu zic să te mai gândești.

— N-am la ce!

Eram sătulă de fericirea altora. Nu mai suportam să-i văd pe alții cum zâmbesc și se bucură. Nu mai suportam să mă uit la televizor, căci și acolo vedeam doar lapte și miere. Nici telefonul nu mă mai atrăgea. Îmi dădusem tezele și nu mai găseam nicio activitate care să mă țină atentă. Mai schimbam câteva vorbe cu terapeuta ce venea zilnic să îmi facă kineto acasă, dar și asta începuse să mă plictisească. Viața mea devenise o luptă, ce mă obosea din ce în ce mai tare cu fiecare zi. De mai bine de un an nu câștigasem nimic, doar acumulam epuizare fizică și mai ales psihică. Mi s-a recomandat să fac kinetoterapie și acasă, și așa am făcut, chiar de când am ajuns prima

oară acasă după accident. Aproape de mijlocul lunii mai am plecat spre centrul din Alba Iulia, iar când m-am întors mi-am dat seama că vreau să merg la banchet. Mi-am dat seama că, indiferent de situație, amintirile sunt cele care ne rămân, iar banchetul de final de a opta era un moment pe care n-aveam să îl mai întâlnesc vreodată.

— M-am răzgândit, vin și eu la banchet! i-am spus dirigăi la penultima oră de română.

— Minunat, așa te vreau! mi-a răspuns.

Mai era aproape o săptămână până la banchet și habar n-aveam cu ce să mă îmbrac. Pentru că eram foarte selectivă îmi a-mi alege hainele, am fost constrânsă de situație și am acceptat să merg în mall (care era singurul magazin accesibil pentru scaunul cu rotile) pentru a-mi căuta o rochie. În cele din urmă am găsit una care să-mi placă, dar nu aveam cum să o probez în magazin. Mă îngrășasem cu cel puțin 10 kilograme de la momentul accidentului și până atunci, așa că mi-am luat ca reper fizicul mamei și am lăsat-o pe ea să probeze rochia. Îi era mică, dar trebuia să mă hotărăsc rapid pentru că ziua banchetului se apropia. Am ales să o cumpăr pentru că îmi plăcea foarte mult modelul și să meargă mama la o croitoreasă ca să îi modifice fermoarul.

În ziua precedentă banchetului, tata a adus rochia de la croitorie și am vrut să o probez ca să văd cum îmi vine. După vreo jumătate de oră în care s-au chinuit ai mei să mă îmbrace, căci să îmbraci un om imobilizat, mai

ales cu o rochie, e o adevărată provocare, am constatat că rochia îmi era foarte mare, iar modificarea făcută de croitoreasă după circumferința mamei nu se potrivea cu corpul meu. Am început să plâng și să-mi detest și mai tare situația. Aveam senzația că toate relele mă urmăresc și tot timpul rămas doar mă chinuia. O minune a făcut ca printre zecile de telefoane pe care mama le-a dat disperată să găsească totuși o croitoreasă dispusă să vină acasă și să îmi facă rochia după dimensiunile mele până a doua zi dimineață.

Chiar și la machiaj și coafat mi-a fi fost greu să stau. Aveam niște stări ciudate, care mă urinăreau din decembrie. Mi se făcea foarte cald dintr-odată și mă udam la păr doar pe partea dreaptă. Erau niște reacții vegetative ale corpului. Cu toate obstacolele apărute, am ajuns și la banchet. Încercam să le zâmbesc colegilor și profesorilor, dar era o misiune prea grea Toate fetele erau îmbrăcate frumos, ca niște domnișoare, majoritatea având rochii scurte și pantofi cu toc. Am avut puține ocazii înainte de accident în care m-am îmbrăcat în rochie și am purtat tocuri, și îmi plăcea foarte mult senzația aia. Mă simțeam cea mai frumoasă și elegantă fată din lume, iar banchetul de a opta abia îl așteptam, dar n-am crezut vreodată că am să-l trăiesc dintr-o asemenea postură. Am crezut că voi fi și eu pe ringul de dans, simțindu-mă bine alături de ceilalți colegi de absolvirea clasei a opta. Însă, eu am fost alături de colegi, dar de la o masă și dintr-un

scaun, de unde i-am privit distrusă și neputincioasă cum se distrează.

A doua zi de după banchet am plecat la București cu mama, tata și unchiul. L-am rugat pe unchiul să ne ducă fiindcă în mașina noastră nu ar fi încăput nici jumătate din bagaje. Hotelul la care făcusem rezervare nu era ceea ce văzusem în poze, nici pe ușa camerei nu intram cu scaunul, așa că a trebuit să căutăm un hotel în apropiere de aeroport care să aibă facilități pentru persoanele în fotoliu rulant. Ne-am cazat la Rin, iar dimineață la 4 ne-am trezit și pregătit de plecare.

Aveam emoții pentru că îmi pusesem toată speranța în clinica din Germania și așteptam să mă întorc de acolo cu rezultate mari. Mi-am luat la revedere de la tata și unchiul, și am pornit cu mama spre o nouă experiență. Zborul a fost plăcut și în doar două ore ajunsesem la Stuttgart De acolo ne-a luat o mașină adaptată pentru scaunul cu rotile (era ceva ce la mine în țară nu mai văzusem) și ne-a lăsat în Ulm, la clinica de recuperare. Eu nu știam engleza la un nivel foarte ridicat, iar ca să ne asigurăm de o comunicare eficientă în ceea ce privește internarea și programul de recuperare, au venit, de la câteva sute de kilometri, să ne ajute mătușa, sora mamei mele, împreună cu fiica ei, ce stăteau în Germania de foarte mulți ani. Au venit chiar în aceeași zi în care am ajuns și noi, și ne-au rămas alături vreo 3 zile. Ne-a ajutat mult prezența lor fiindcă am putut afla toate detaliile de care aveam nevoie.

Era un spital foarte mare, dar saloanele nu arătau de 700 de euro pe zi. Nu aveam nici frigider, nici televizor în cameră. Ce-i drept, era totul adaptat pentru persoanele cu dizabilități. Primele zile au fost mai grele, până ne-am învățat cu programul, apoi ne-am obișnuit. Singurul minus îl constatasem la mâncare. Mâncarea lor nu era prea deosebită, doar de micul dejun ne atingeam. Prânzul și cina erau compuse din supe creme, sparanghel și niște chestii ciudate cu care papilele noastre gustative nu erau de acord. În rest, mai cumpăram câte ceva de la magazinul clinicii, până ne-am împrietenit cu surorile medicale și am găsit la ele pliante cu mâncare de la diferite restaurante și fast food-uri, și uneori comandam de acolo.

Dincolo de mâncare, mi-a plăcut mult deschiderea lor și modul de a gândi. Mi-a plăcut că de fiecare dată găseau o soluție pentru orice și erau foarte ordonați și disciplinați. Era o mare diferență între spitalele din România și spitalul din Ulm. Aici, surorile medicale îmi făceau igiena, mă spălau, mă cateterizau și mă îmbrăcau. Tot ele îmi făceau și transferul din pat în scaun și invers. Aveam oră fixă pentru orice. Le ajuta și mama, bineînțeles, dar în România aparținătorul face mai mult singur toate aceste operațiuni.

— Scaunul tău e pentru bătrâni, iar tu ești o tânără minunată! Trebuie să facem o schimbare! mi-au spus surorile medicale în prima dimineață de după internare.

M-au așezat într-un scaun electric nou. L-au adaptat deficitului meu fizic major, m-au prins într-un scai ca să îmi țină trunchiul și să nu mă dezechilibrez și m-au învățat să îl folosesc, dându-mi un strop de independență. Chiar dacă nu-mi foloseam degetele, mi-au adaptat joystick-ul în așa fel ca să îl pot acționa cu ajutorul mișcărilor din încheietura mâinii drepte. Toată ziua m-am plimbat prin jurul spitalului. Practic, mergeam singură, nu pe picioare, ci pe roți, dar pentru mine era un progres. Nu mai depindeam de cineva ca să îmi împingă scaunul. După reușita utilizării telefonului, folosirea scaunului era al doilea lucru pe care îl puteam face singură.

Mi-au adus și câteva dispozitive adaptate cu care să învăț să mănânc singură, doar că n-am reușit să mă descurc prea bine cu ele. Le puteam folosi doar deasupra unei mese, dar chiar și așa îmi era destul de greu. Începusem programul de recuperare, dar după două săptămâni am constatat că nu era deloc cum mă așteptam. Pe cât de ordonați erau nemții, pe atât de greu se mișcau. Alegeau mereu varianta ușoară ca nu cumva să muncească prea mult. Terapeuții din România, cel puțin cei de la Spitalul *Robănescu* din Capitală, erau de o sută de ori mai muncitori, implicați și dăruiți în ceea ce făceau. Nemții aveau o aparatură extraordinar de avansată, la care românii doar visau, dar o foloseau doar pe pacienții cu care se lucra ușor, adică acei pacienți ce

aveau un grad ridicat de mobilitate, nu era cazul meu bineînțeles. M-am rugat de terapeutele care se ocupau de mine ca să mă așeze și pe mine în exoschelet, dar mi-au zis că e prea complicat și nici măcar nu s-au sinchisit să încerce. Exoscheletul e precum un robot, care mimează mersul și te poți plimba cu el chiar și în afara sălii de terapie. I-am văzut pe mulți pacienți așezați în el, plimbându-se chiar și prin grădina imensă a spitalului și îmi părea foarte rău că eu nu o puteam face.

Nemții stăteau bine și la capitolul hidroterapie. Aveau un bazin adaptat persoanele în fotoliu rulant În România totul se rezumă la munca brută, terapeutul și aparținătorul își distrug coloana ridicând pacientul pe scări, pe mesele de kineto, oriunde și ori de câte ori e nevoie, pe când aici, aparatele înlocuiau munca omului, ceea ce mi s-a părut foarte util. Însă, nici la hidroterapie nu m-au dus decât o singură dată, motivând că infecția mea urinară nu poate fi tratată și aș putea contamina apa și astfel și pe ceilalți pacienți, chiar dacă eram sondată înainte de a fi băgată în bazin. Mi-au mai spus și că dacă vreau să fac în continuare hidroterapie să accept să mi se pună un furtun în buric, care să înlocuiască sondajul prin uretră și că în felul acesta aș putea scăpa de infecția urinară.

— Te-ai mai gândit? Care este decizia finală în legătură cu sonda de la buric? m-a întrebat una dintre terapeute.

— Nu sunt de acord. Mi-au arătat surorile medicale câțiva pacienți care au acea sondă și nu mi-a plăcut deloc ce am văzut. Pe lângă furtunul de la buric, aveau și pe picior o pungă în care era depozitată urina. Eu nu accept să mi se pună așa ceva. Sondajul pe care îl fac acum e cea mai bună variantă, nu am nicio sondă sau pungă la vedere și nici alt furtun permanent prin corp, am răspuns.

Eram tot mai dezamăgită fiindcă terapiile erau puține și nici nu simțeam vreo îmbunătățire. În conversațiile de pe e-mail ei s-au lăudat cu foarte multe, dar realitatea nu era nici pe jumate așa cum au prezentat-o în scris. Ne-am cerut externarea fiindcă erau bani cheltuiți degeaba și a trebuit să așteptăm o săptămână pentru niște hârtii. În weekend-ul ce ne-a rămas am fost în Kaufland cu autobuzul. Magazinul era la 10 kilometri distanță de spital și am rămas uimită de infrastructura pe care am văzut-o în acei kilometri. Autobuzul avea rampă pentru scaunul cu roate, iar șoferul când ne-a văzut, s-a dat jos ca să vină în ajutorul mamei. Fiecare trotuar avea o pantă pe care să pot urca sau coborî, iar oamenii mă priveau normal, nu îmi aruncau strâmbătură sau încruntătură atunci când mă vedeau. Era, într-adevăr, o țară educată din toate punctele de vedere.

Am căutat să cumpărăm un scaun electric, în genul celui pe care mi l-au pus ei la dispoziție pe durata șederii în clinică, pentru că nu concepeam să mă reîntorc la scaunul meu vechi din care nu puteam schița nicio mișcare. Spitalul avea un atelier de dispozitive medicale

și acolo am găsit un fotoliu la 2300 de euro. Era un scaun la mâna a doua, fiind unul dintre cele mai ieftine. Unul nou și cu mai multe facilități trecea de 10000 de euro, dar m-am mulțumit și cu cel de 2300 de euro pentru că simțeam la acel moment că este tot ce am nevoie. Costul scaunului a fost suportat tot de Fundația Mereu Aproape, iar pentru că nu am stat toată perioada stabilită inițial în Germania, banii rămași s-au întors în contul fundației și au fost folosiți ulterior, pe parcursul anilor, tot în scopul de a mă ajuta, plătindu-mi-se o parte din terapiile de recuperare și zecile de dispozitive medicale de care am avut nevoie.

Până să plecăm, șeful secției a ținut neapărat să vorbească cu noi, pentru a înțelege de ce am cerut externarea. Astfel, am luat parte la un fel de ședință cu șeful secției și terapeutele ce s-au ocupat de mine. A asistat și un alt terapeut, ce era român (erau foarte mulți români prin acel spital), pentru a ne asigura că avem parte de o conversație pe deplin înțeleasă. Vorbeau toți engleza din acea încăpere, dar prezența acelui român m-a ajutat pe mine să mă fac înțeleasă, pentru că nu știam toți termenii. Am început să le spunem nemulțumirile noastre, adică ale mele, și să subliniem promisiunile lor de pe e-mail ce nu s-au potrivit cu realitatea. După ce ne-a ascultat, a început el să vorbească.

— Poți să cauți oriunde în lumea asta, dar nicăieri nu vei găsi tratamentul care te va face să mai pășești sau

să mai simți ceva vreodată de la piept în jos. Tu oricum miști prea mult pentru gravitatea traumatismului tău. Majoritatea cazurilor similare de la noi își mișcă doar capul. Faptul că tu ai semne motorii și pe membrele superioare e mai mult decât maximul pe care ai putut să îl obții, au fost cuvintele medicului.

Deși mulți au încercat până atunci să îmi facă cunoscut acest adevăr prin cuvinte mai subtile și blânde, eu nu i-am crezut, însă neamțul avea ceva al lui care îl făcea foarte serios atunci când vorbea. Nu mai știu ce i-am răspuns sau dacă mai gândeam în acele momente. Mă luase un fior în tot corpul și aș fi vrut să dispar din acea încăpere. Mă durea sufletul și simțeam că îmi curge sânge din inimă. Simțeam că nu mai pot dovedi realității, dar creierul meu s-a dovedit mai puternic și parcă îmi făcea în ciudă cu rezistența lui.

Mai bine de un an trăisem cu speranța și scopul că va veni ziua în care viața mea va reveni la normal. În acel moment, mai mult ca niciodată, cuvintele medicului neamț mă loviseră în moalele capului, mă zguduiseră din toate părțile și mă treziseră la realitate. Mai mult ca niciodată realizasem ce palmă mi-a dat viața. O palmă ce nu doar că m-a doborât din toate punctele de vedere, ci m-a făcut să nu îmi mai doresc altceva decât momentul în care inima mea va înceta să mai bată. Eram un om neputincios înfrânt de un destin prea crud, ce nu mai avea nicio cale de scăpare. Realizasem că nenorocitul ăla de

accident îmi furase tot, iar faptul că rămăsesem în viață nu avea alt scop decât să-mi usuce sufletul, căci trupul mi-l pierdusem din acea dimineață în care Universul mi-a râs în față și mi-a dat șah mat. Realizasem că nu voi mai putea niciodată să-mi simt și controlez corpul, să dansez, să mă reîntorc printre oameni și să duc o viață normală. Realizasem că toată viața mea va fi precum ultimul an, că nu voi mai avea parte de niciun moment de fericire, iar sufletul meu va rămâne prizonierul unui trup fără viață. Mi se derulau în minte acele etape importante din viața fiecăruia și înțelegeam că eu nu aveam cum să le trăiesc. Adolescența, liceul, facultatea, momentul în care mă voi îndrăgosti erau doar câteva secvențe ce-mi treceau prin cap și de care știam că eu n-am să le cunosc vreodată. Înțelesesem că voi rămâne doar un om ce provoacă durere, suferință și chin. Eram scursă de vlagă, epuizată psihic și nu mai aveam niciun strop de putere și voință.

38

Am trecut prin clipe de coşmar. Prin clipe ce mi-au arătat câtă suferinţă, durere, ură, umilinţă şi nepăsare există în lumea asta mare. Am trecut prin situaţii ce m-au făcut un om inert, care nu mai putea reacţiona în niciun fel în faţa durerii. Am vărsat milioane de lacrimi ce mi-au luat tot suflul din mine. Am stat între patru pereţi sute de zile, iar singurătatea mi-a fost singura prietenă. M-am certat cu propria persoană şi mă uram pentru că într-o oarecare măsură îmi provocasem singură toată suferinţa.

Eram un om complet schimbat, din toate punctele de vedere. Faţa mea nu mai semăna deloc cu ce a fost odată. Mă priveam foarte rar în oglindă, iar atunci când o făceam îmi doream doar să dispar de pe pământ. Mă uitase toată lumea, doar pe părinţi îi mai aveau. Mă mai vizitau uneori Mara şi rudele, dar mai rău îmi făceau. Să aud cum alţii trăiesc frumos mă durea îngrozitor. Să o aud pe Mara cum îmi povesteşte despre băiatul de care se îndrăgostise mă ustura pe dinăuntru. Eram ca un om ce se pregătea să-şi dea ultima suflare, dar eu agonizam de prea mult timp. Nenorocirea asta îmi dăduse doar două variante: să zac încontinuu până ce, probabil, voi

ajunge într-un sanatoriu, unde îmi voi găsi sfârșitul, sau să lupt cu ce mi-a rămas. Practic cu nimic sau aproape nimic. Doar creierul îl mai aveam pe deplin bun.

Am zăcut până în 2017, când am ales să investesc în mine și să caut să fac ceva cu existența mea. Am înțeles că sunt singura persoană ce mă poate ajuta și am ales, cu sprijinul părinților, să încep să-mi cos rănile psihice. Până atunci, chiar dacă moralul meu a fost la pământ, școala nu am neglijat-o și am continuat învățământul la domiciliu. În clasa a IX-a, așa cum au promis cei de la inspectorat, m-au distribuit la un liceu ce mai avea locuri, și au ținut cont de preferința mea legată de profilul de științe ale naturii. Deși liceul era considerat mediocru, și asta din cauza elevilor cu rezultate slabe, profesorii pe care i-am avut au fost peste așteptările mele și m-au văzut ca pe o elevă normală, privindu-mă dincolo de scaunul cu rotile. Un mic incident am avut cu profesoara de română, dar nu legat de problema mea, ci de modul de predare, dar directorul liceului s-a dovedit a fi foarte deschis și înțelegător, și imediat cum a auzit despre ce e vorba mi-a schimbat profesoara. Unii colegi au fost curioși să mă cunoască și au venit la mine acasă să schimbăm câteva vorbe. Am terminat clasa a IX-a cu o medie de peste 9,70 ce mi-a permis transferul, tot la științele naturii, înapoi la Colegiul *Alecsandri*, acolo unde fusesem și în gimnaziu și simțeam că îmi e locul.

La *Alecsandri* am dat peste un diriginte excepțional, un diriginte modern, cu petrecerile și excursiile în sânge,

ce și l-ar dori orice licean. Domnul Puiu preda matematica și la o primă vedere ai fi zis că din 4 nu te scoate. Însă, s-a dovedit cel mai mișto dirig din Era diriginților. Mă rog, eu n-am avut parte de toate momentele minunate de care s-au bucurat colegii mei, însă din toate acțiunile pe care ei le-au desfășurat mi-am dat seama ce om fain e dirigul. Colegii erau și ei de gașcă, chiar dacă nu i-am cunoscut niciodată pe toți, păreau niște adolescenți legați unii de alții. N-am avut așteptări de la ei, fiindcă știam rezultatul, știam că nu mă vor băga prea mult în seamă și de asta nici n-am insistat să-i plictisesc. Dirigul venea de fiecare dată cu 2-3, chiar 4, colegi la ora de matematică. În felul acesta am putut schimba câteva vorbe cu ei. Însă, nu a fost nimic mai mult. Nu au căutat să mă ajute în vreun fel, să mă scoată afară sau să vină mai des în vizită, veneau doar cu dirigul. Tot Mara rămăsese singurul om ce mă suna și vizita.

Când un liceu este clasat în top ai senzația că toate persoanele de acolo, mai ales profesorii, sunt de cea mai înaltă elită și îmbracă o ținută atât academică, cât și morală. În special morală, și îmbrățișează cu toată ființa calitatea de a fi om. În realitate, lucrurile stau altfel. Am dat de două profesoare ce au avut grijă să mă pună la zid și să mă distrugă psihic și mai tare. Una preda biologia, materia ce mi-a fost dintotdeauna cea mai dragă, iar cealaltă chimie.

— Timpul pe care îl pierd venind la tine să îți predau e prea mult pentru mine. În timpul acesta aș putea

pregăti olimpicii, asta-i prioritatea mea și cu asta mă ocup, iar învățământul la domiciliu nu-i de mine. Eu fac doar performanță cu elevii mei, mi-a spus profesoara de biologie la prima oră.

Cuvintele ei parcă mă loviseră cu ceva în cap Dacă vorbele medicului neamț le înțelesesem pentru că exprimau o realitate crudă asupra căreia nu se putea interveni, pe profesoară n-am putut să o înțeleg. Cumva îmi spunea că sunt o pierdere de timp și că nu merit atenția ei. Cuvintele ei mă umiliseră și îmi amintiseră încă o dată cât sunt de neimportantă pentru societate, că sunt doar un asistat social.

Profesoara de chimie nu s-a manifestat de față cu mine, dânsa a avut grijă să se plângă directorului că trebuie consiliată psihologic înainte să vină la mine. Eu nu lătram, nici sunete ciudate nu scoteam și nici balele la gură nu-mi curgeau, eram în fața lor doar un om așezat într-un scaun cu rotile. Un om cu un deficit fizic major, în timp ce creierul îmi era neatins și gândeam, vorbeam, mă exprimam la fel ca și ceilalți oameni considerați normali. De aceea, nu am înțeles de unde nevoia de consiliere. Directorul a fost alt om nepăsător, căruia i-a trebuit un semestru întreg ca să le schimbe pe aceste două doamne și să îmi trimită alte profesoare. Timp în care, chimie nu am făcut deloc și am rămas doar cu acele noțiuni pe care mi le-a predat profa în cele doar două ore în care a venit la mine, iar la biologie am văzut-o la față pe profesoară de

vreo 5 ori, cât să îmi predea puțin, să mă asculte, să dau teza și să îmi încheie media. La chimie nu a contat nimic, nici notele, nici teza, căci doamna a făcut ce a vrut.

E cel puțin urât să te comporți în așa fel cu un elev ce ducea deja o povară în spate. Și mai trist e că acele doamne au copii, pe care cu siguranță i-au educat după aceleași principii greșite. Însă, și mai urât e că înainte să dau teza la biologie, profesoara a avut oră la clasa Marei (Mara a intrat tot în *Alecsandri* după examenul de capacitate, la filologie), unde a avut grijă să mă facă atât pe mine, cât și pe părinți cu ou și cu oțet. Le-a spus elevilor, sub o formă sau alta, că suntem o casă de nebuni și că în apartamentul nostru aproape că umblă gândacii. Nu om fi avut vilă cu piscină și nici condițiile cucoanei de acasă, dar nici gândaci nu aveam. Părinții mei au fost mereu niște oameni exemplari, mama fiind o gospodină desăvârșită și o femeie ce mereu a pus totul la dungă, iar tata un bărbat model. În ciuda necazului, mama mereu și-a găsit timp de curățenie, chiar dacă a fost nevoită să stea și până la 2 noaptea ca să fie totul lună. Apartamentul nostru era foarte mic și înghesuit și nu avea mobilier modern, dar era în permanență curat și îngrijit.

Mă simt copleșită când văd astfel de oameni. Oameni ce habar n-au ce e suferința și trăiesc într-un glob de cristal, fiind protejați de răul ce-i înconjoară. Oameni ce sfidează prin comportamentul lor. Oricât ar fi de înstăriți vor și mai mult și niciodată nu se mulțumesc cu ce au

și nici nu sunt recunoscători pentru viața fericită pe care le-a dat-o Dumnezeu. Bineînțeles, mulți au muncit pentru ceea ce au ajuns, dar nu e corect să arunci cu pietre în niște oameni mai puțin norocoși. Nu e corect să îți bați joc de cei care nu au câte o ținută pentru fiecare zi. Nu e corect nici să marginalizezi pe cineva după felul în care arată până nu îi verifici aptitudinile. E inuman să distrugi speranțele unui elev dornic să învețe și e nepotrivit să ai un anumit statut, să fii recomandat într-un anume fel, iar tu să nu fii capabil să rămâi demn în orice situație.

De fiecare dată când am încercat să îmi caut echilibrul a apărut o situație care să mă dea jos. De fiecare dată când aveam senzația că sunt sus, clipeam și în secunda următoare eram jos, dar n-am renunțat niciodată. Am continuat să mă ridic ori de câte ori am primit o lovitură. Mă gândeam că până la urmă viața se va plictisi și va înceta să mă lovească, însă n-avea să fie chiar așa. În 2017, prin luna mai, când eram într-un centru de recuperare din Techirghiol, însoțită de ambii părinți, într-un transfer pe masa destinată fizioterapiei, pe mama a tăiat-o mijlocul. Câteva zile bune abia s-a mișcat și a rămas cu sechele sub formă de durere, dar și de sensibilitate pe piciorul drept, iar în primele ore după întâmplare nici să se dea jos din pat nu putea. Până și bazinetul i l-a adus tata la pat ca să poată urina, așa era de gravă situația. Eu eram într-un pat complet imobilizată, iar mama în altul abia putând să se întoarcă pe o parte. Practic, omul meu de bază picase. Tata

știa să mă sondeze, schimbe și așa mai departe, fiindcă am stat doar cu el mai multe zile din decembrie 2016, când mama s-a operat de apendicită și deviație de sept, dar era mai stângaci ca mama, nu avea dexteritatea ei și nu știa chiar toate chichițele. În astfel de momente ori eșu terminat ori supraviețuiești și te ridici și mai puternic.

Pentru că zăceam într-un pat de foarte mult timp și nu mai dădeam importanță alimentației, ajunsesem la 82 de kilograme. Abia mă mai ridicau părinții. Să-i văd triști, plângând și cum se chinuie cu mine era greu de suportat. Renunțasem să le mai spun că nu îmi mai suport viața și încercam să le vin în ajutor. M-am zbătut mult ca să slăbesc. Kilogramele în plus deveniseră și pentru mine o povară, nu doar pentru spatele părinților. Nu mai găseam haine care să mă încapă. Iarna și nu numai, aveam nevoie de o geacă până în talie, care să fie ușor de băgat pe mâini pentru a mă putea îmbrăca ai mei. Am căutat în zeci de magazine, dar nu am găsit. Pe când eram la Alba Iulia, în centrul unde aveam de parcurs o distanță de 750-800 de metri între terapie și cazare, și ningea afară, a trebuit să fiu îmbrăcată din mai multe piese ca să nu îmi înghețe corpul. Eu oricum nu simțeam nimic de la piept în jos, dar trupul îmi era foarte sensibil și orice leziune se vindeca foarte greu. Mai bine de jumătate de an am testat diferite diete și programe date de nutriționiști, medici și antrenori de fitness, dar n-am reușit să slăbesc mai mult de 5-6 kilograme. Am încercat cu smoothie-uri, lapte de soia,

fructe congelate, piept de curcan, creveți, semințe și tot ce mi s-a prescris, însă fără prea mare succes. Asta până când am dat de dieta Rina, pe un grup de Facebook, și am început să o studiez.

Dieta Rina e concepută pe zile și mi s-a părut cel mai ușor de ținut din tot ce încercasem până atunci, cu excepția zilei de apă. Timp de patru zile mâncam câte un grup de alimente. În prima zi proteine. În a doua amidon. În a treia carbohidrați și în ultima vitamine, apoi o luam de la capăt cu proteinele și tot așa timp de 3 luni, când ajungeam la „menținere" și continuam cu alte trei luni, în care puteam amesteca alimentele, dar nu la aceeași masă (la prânz proteine și seara carbo). Micul dejun era compus doar din fructe sau legume, iar o dată pe lună trebuia să beau doar apă, fără să mănânc nimic în ziua aceea.

— Fă-mă să înțeleg! Deci, tu zici că vei slăbi mâncând prăjituri și paste? mi-a spus Silviu, kinetoterapeutul de acasă, râzând, într-o după amiază, în timp ce îmi mobiliza membrele inferioare.

— Și cartofi! a adăugat mama chicotind.

— Da! Ce e așa greu de înțeles? Am citit comentariile oamenilor ce se bucurau de rezultate, am răspuns. Într-o zi mănânc carne la grill, în alta cartofi la cuptor, la carbo covrigei la prânz și seara prăjitură și ciocolată neagră, iar a patra zi mănânc doar fructe.

— Aha, bine măi, Andreea! a replicat Silviu continuând să râdă, fiind acompaniat de mama.

— Râdeți voi, dar să vedeți ce suplă mă fac! Și chiar e ușor de ținut această dietă, am spus serioasă.

Oh, chiar nu a fost ușor deloc! La început am avut momente de îndoială și voiam să renunț, crezând că nu voi reuși niciodată să slăbesc pentru că neputând să mă mișc nu aveam cum să consum caloriile. Nici nu îmi puteam urmări evoluția cu cântarul. Singura posibilitate de a mă cântări o aveam la centrul de recuperare din București, pe un scaun special. Însă, mi-am urmărit evoluția după haine. În trei luni ajunsesem la 56 de kilograme, atât indica scaunul de la spital. Pracuc îmi veneau hainele dinainte de accident, iar satisfacția pe care am avut-o când am văzut că de la mărimile XL și L am ajuns la S nu poate fi măsurată în cuvinte. Am ținut și perioada de menținere, apoi 4 luni am mâncat tot ce am poftit, cu măsură bineînțeles. Am reluat dieta anul următor, în 2018, pentru că mai pusesem 3 kilograme înapoi. Mi-a fost și mai greu a doua oară pentru că eram în semestrul al II-lea din clasa a XI-a, în perioada simulărilor pentru bac, iar în paralel mă pregăteam pentru admiterea la medicină. Să învăț nervii cranieni cu toate originile lor în ziua de apă nu era deloc plăcut, dar am tras de mine și am învins kilogramele.

39

Medicina a fost o alegere încă din clasa a V-a, de la primele ore de biologie. Chiar dacă în acel an studiam anatomia vegetală, mersul în laborator m-a făcut să descopăr mai multe segmente din corpul uman ce mi-au stârnit curiozitatea. Eram fascinată de felul în care suntem alcătuiți și funcționăm. Am continuat să citesc diferite articole despre corpul uman și, avansând, am știut clar că vreau în liceu să ajung la profilul de științe ale naturii, iar mai târziu să aplic la facultatea de medicină și să devin medic. Știam că această meserie implică multă pregătire, dăruire și empatie și îmi doream să ajut, să contribui la fericirea altuia, să știu că am putut face un bine pentru un om încercat.

Accidentul rutier nu doar că îmi luase independența fizică, ci și toate dorințele. Trăiam cu teamă, într-un orizont închis, pentru că nu aveam siguranța următoarei secunde. Nu știam ce avea să urmeze. Din cauza deficitului fizic major, viitorul meu era incert, aproape inexistent. Chiar dacă îmi găsisem puterea interioară și eram pregătită să fac față provocărilor, realitatea îmi amintea mereu că e mai presus decât orice dorință aș

avea. Însă, m-am folosit de povestea altor oameni, de cazuri similare ce au devenit medici și mi-am zis că dacă ei au putut, sigur voi reuși și eu. Pe lângă domnul doctor Onose pe care l-am cunoscut la o lună după accident, mai aflasem de alte 3 cazuri, din România (în străinătate sunt și mai mulți), care au terminat facultatea de medicină și au devenit medici și sunt totodată utilizatori de fotolii rulante. Totuși, cazurile lor erau mai diferite de al meu. Profu' era deja medic, când un moment nefericit l-a ținuit într-un cărucior cu rotile, iar în 2 dintre cele 3 cazuri despre care citisem se vorbea că erau deja studenți la medicină când li s-a întâmplat tragedia, deci au avut mai puțină bătaie de cap cu admiterea și prejudecățile sistemului, chiar dacă întoarcerea lor și continuarea facultății au fost considerate, de către unii, acțiuni nepotrivite, pe ei oricum nu îi puteau exmatricula. În al treilea caz era vorba despre o tânără ce suferea din naștere de distrofie musculară, iar ea a dat admiterea fiind pe roți. Cu toate acestea, cazurile știute de mine aveau o independență mult mai mare ca a mea, doar cu unul dintre ele mă asemănam cam 80%.

Bineînțeles că medicina nu este doar despre chirurgie și ATI. Medicina are și ramuri care implică mai puțin efort fizic, cum sunt radiologia, psihiatria, medicina de laborator și altele, iar eu m-am ghidat după ele și am luat-o spre drumul acesta. Examenul era format din itemi de biologie (clasa a XI-a) și chimie (clasele X și XI).

Aveam nevoie, mai ales la chimie, de un profesor care să mă pregătească. Jumătate de an am căutat și când am vrut să renunț a apărut soluția salvatoare. Majoritatea refuzau numai când auzeau că sunt într-un scaun cu rotile, iar alții nu veneau la domiciliu. În final, am găsit-o pe doamna Solomon, care era pensionară, dar mai ținea locul unei colege la un liceu. Chiar și la 66 de ani știa cu punct și virgulă fiecare concentrație și reacție. Femeia știa și ce înseamnă suferința, necazul, pentru că îl avea pe soțul ei în grijă, care suferise un accident vascular în urmă cu vreo 7 ani. Culmea e că tot oamenii greu încercați se oferă să ajute, iar cei ce nu cunosc adevăratele probleme nu se obosesc niciodată să-și arate sprijinul

Învățământul la domiciliu din România este gândit în cel mai prost mod posibil. Există o singură oală pentru toate cazurile. Eu, care aveam intelectul normal, eram considerată la același nivel cu cei ce suferă de retard mintal sau alte afecțiuni psihice ce le limitează inteligența. Adică, în loc să am același număr de ore cu colegii mei, aveam la matematică, spre exemplu, alocate doar 50 de minute pe săptămână, în timp ce colegii mei aveau triplu, ca să nu mai pun și orele suplimentare pe care le făcea dirigul cu ei. La fel se întâmpla și la celelalte materii, în condițiile în care eu aveam de dat aceleași examene, cu același grad de dificultate, ca și colegii mei, care beneficiau de mai multe ore ca mine. Bineînțeles că degeaba eram eu mâhnită, căci nu aveam

cu cine să mă cert, iar dacă întrebam ceva, mi se fluturau pe la nas articolele din lege și toți ridicau din umeri.

Majoritatea profesorilor stăteau doar cât erau plătiți, vorba aceea „Frate, frate, dar brânza-i pe bani". Nu conta că în puținul timp pe care îl aveam nu puteam acoperi toată materia. Dacă voiam mai mult, era problema mea. Însă, am avut parte și de unele excepții. La română, în anii terminali, am avut noroc nu doar de o super profesoară, ci și un de un super om. Dumneaei a fost mereu preocupată de calitatea actului pe care îl făcea. Deși programa îmi dădea doar 1,30 h/ săptămână, dânsa stătea 3, chiar și 4 ore, mai ales în a XII-a. Toate informațiile pe care le preda elevilor la clasă mi le preda și mie. Se vedea că e omul acela ce își exercită meseria cu plăcere și pasiune. Profesorii de română rar te fac să înțelegi și îți explică fiecare chichiță dintr-un text literar. Profesoara mea până și „Luceafărul" mi l-a explicat din scoarță în scoarță. Mi-a citit fiecare strofă și nu a rămas niciun cuvânt nediscutat.

Și la matematică dirigul stătea peste programă, dar nu în felul în care o făcea doamna de română. Mai mult discutam cu el și colegele care îl însoțeau. El nu a înțeles niciodată cât de greu mi-a fost să învăț la matematică. Pentru că nu îmi mișcam degetele nu aveam nici cum să țin pixul în mână, or matematica e materia care se învață așternând pe foi. Eu a trebuit să învăț totul oral. Începusem să fac pregătire la mate încă din clasa

a X-a pentru că nu reușeam să dovedesc doar cu cele 5-6 exerciții pe săptămână pe care le făceam cu dirigul. Pentru el era simplu. Venea, îmi preda lecția nouă, rezolvam câteva exerciții și îmi dădea un cearșaf cu 100 de exerciții pentru temă. Următoarea săptămână ori mai lucra 2-3 exerciții din lecția trecută ori continua cu una nouă. În trei ani nu m-a verificat niciodată la teme, dar eu le-am făcut de fiecare dată. De fapt, le lucram la pregătiri cu doamna Ani, o profesoară și un om ce va rămâne veșnic în sufletul meu. Pentru doamna Ani și profa de română aș mai repeta liceul de câteva ori. Nu zic că dirigul a fost un profesor rău. Dimpotrivă Este unul dintre cei mai apreciați și recomandați profesori. Zic doar că ar fi trebuit să acorde mai mult timp ca să mă cunoască și să se transpună în pielea mea. Așa poate ar fi gestionat altfel lucrurile.

Un om fain și de încredere a fost și profesoara de chimie, ce a venit după cucoana care avea nevoie de consiliere. În rest, n-am avut tangențe mari cu ceilalți. Veneau, își făceau treaba și plecau.

40

Nevoile mele se amplificau de la an la an. Asta însemna că și cheltuielile erau din ce în ce mai mari. Consumabilele medicale erau foarte scumpe. Mă alesesem și cu un soi de escare, ce m-a ținut mai bine de doi ani. Un singur pansament costa 25-30 de lei. Un set de 10 folii îmbibate în tratament specific era 250 de lei. În unele luni cheltuiam și 5000 de lei, doar pentru îngrijirea mea, fără a mai socoti cheltuielile ce se strângeau pe parcursul unei spitalizări. Ne mai ajutau oamenii cu suflet mare. Uitându-mă printre comentariile dintr-o postare destinată unei strângeri de fonduri zăresc „Fata asta la cât a fost de afectată, sigur va lua banu frumoși de pe urma asigurării, poate chiar milioane de euro".

Fata asta, adică eu, am avut până și „ghinionul suprem", cum ar spune o avocată, ca asigurarea mașinii să fie la Astra. O firmă ce a falimentat încă din anul în care a avut loc accidentul. Practic, prin procesele deschise, căutam niște morți care să îmi dea și mie 2 lei ca să îmi pot cumpăra pampersi. Cam doi ani a durat primul proces. Am fost și eu la un termen. Era și Alex

acolo. A trecut chiar și pe lângă mine, dar nu mi-a spus nici „Dă-te mai încolo". Eram cam revoltată pe atunci și îmi spuneam în gând „Băi, idiotule, erai să mă omori, m-ai nenorocit pe viață, și nu spui nimic?", dar o altă voce se bătea cu prima „Și cine te-a pus să te urci cu el în mașină? A fost alegerea ta, asumă-ți-o și trăiește cu ea!". Oricât de moral aș încerca să gândesc, nu găsesc demn ceea ce au făcut el și familia lui. Prin faptul că nu le-a păsat și nu s-au implicat cu nimic în tragedia și lupta mea mi-au dovedit cât sunt de irresponsabili și lipsiți de umanitate.

Primul proces a avut un verdict lamentabil. Primisem pe hârtie niște mizerii de sume, ce nu se ridicau nici la nivelul costului spitalizării pentru cele 3 săptămâni în care am stat în Germania. Cu alte cuvinte, cred că judecătorul a considerat că a fost doar o joacă de copii, iar eu doar m-am zgâriat puțin. Altfel nu-mi explic. Nu trebuie să fi terminat la Oxford ca să înțelegi niște cuvinte clare pentru toți, cuvinte ce se regăsesc pe toate scrisorile mele medicale. – „Deficit motor complet" – E ușor de înțeles și ce se află în spatele unui astfel de diagnostic. Paralizia presupune o viață socială egală cu zero, incapacitatea de a mă angaja, de a-mi forma o familie, precum și supravegherea și ajutorul 24/24 al unei persoane, chiar două. Persoane ce ajung și ele indirect victime pentru că sănătatea lor se deteriorează și mai repede din cauza manevrelor folosite în îngrijirea mea. Iar urmările pot

continua. E jalnică justiția din România, iar majoritatea judecătorilor sunt foarte superficiali. Sumele acelea erau puse doar în cârca Astrei, iar lui Alex nu i-a dat nicio obligație de plată, de parcă eu aș fi făcut accidentul.

Am contestat decizia și am schimbat avocata. Au urmat zeci de „respinge apelul ca nefondat". Avocatul lui Alex nu că a fost de o nesimțire maximă, ci m-a lăsat fără cuvinte atitudinea lui. Bun. Înțeleg că îți bate vântul prin conștiință. Înțeleg să nu te amesteci. Să nu îți pese că m-ai nenorocit. Să nu faci nimic spre ajutorarea mea. Dar să conteşti faptul că părinții mei sunt părți vătămate și să spui că e nefondată cererea de despăgubire e total imoral, inuman Cum să pledezi că părinții mei n-au fost afectați? Mama are 2 hernii de disc și abia mă mai ridică, plus că și-a abandonat serviciul ca să mă slugărească și șteargă la fund în fiecare zi. A renunțat la viața ei personală pentru mine. Tata e și el cu probleme de coloană, dar și cu altele. Amândoi sunt hipertensivi. Sunt epuizați fizic și psihic. De la o zi la alta starea lor se degradează, iar tu, avocat al inculpatului, vii și spui că ai mei n-au nimic. Înțeleg să îți aperi clientul, care și așa nu a pățit nimic, dar să îmi pui și bețe în roate e prea de tot. Mă întreb uneori, oare oamenilor de acest gen nu le este frică de mânia lui Dumnezeu? Nu se gândesc că o să-i trăsnească odată de n-or să se mai poată ridica?

Aici nu e vorba de îmbogățire. Toți banii din lumea asta nu îmi pot reda viața de dinaintea accidentului. Aici

e vorba de supraviețuire. De faptul că supraviețuirea mea costă zilnic sute de lei. Ce se va întâmpla cu mine când ai mei nu vor mai putea? Oare s-a întrebat asta judecătorul când a dat sentința? Nu vine nimeni să stea cu mine neplătit. Aceste lucruri, dar și multe altele, se pare că nu le-a înțeles niciun judecător. După mai multe termene, decizia a fost una mai bună față de prima, dar nu mulțumitoare și nici măcar folositoare. Sumele au picat tot pe umerii răposatului. Bineînțeles că reprezentanții Astrei au fost absolviți de legea falimentului. În spatele lor, și a oricărei firme de asigurări aflate în faliment, se află Fondul de Garantare. Ei au stabilită o sumă fixă, indiferent de decizia judecătorească, aceasta fiind singura despăgubire pe care am putut să o obțin. Restul de bani să-i aștept pentru când o învia mortul. În cazuri similare din țară, unde asigurarea a fost pe poziții, au fost despăgubiți și părinții, a fost dată și o prestație socială lunară, și chiar dacă sumele n-au putut readuce zâmbetul oamenilor pe față și fericirea, au adus un strop de libertate și siguranța zilei de mâine.

Abia când te lovești de un bolovan înțelegi cu adevărat că rana nu îți poate fi cusută cu bani. Înțelegi că sănătatea nu poate fi înlocuită de lucruri materiale. Înțelegi că în cele mai multe cazuri sănătatea este ireversibilă. Însă, în situații limită, banii sunt cei care te țin la suprafață și îți facilitează independența.

41

După ceva timp...

Majoratul meu nu a fost unul obișnuit. Nu a fost așa cum visam prin clasele mici. Nu am avut momentele acelea de dans cu părinții. Nu am dansat nici măcar cu prietenii. Eu doar am stat la o masă și i-am privit pe ceilalți. Însă, nu eram tristă. Aveam într-adevăr remușcări și mă durea că nu mai eram ca ceilalți, dar eram mulțumită pentru că nu am petrecut majoratul singură. Am fost înconjurată de vreo 30 de oameni, rude, colegi și amici. Sigur că nu însemnam ceva pentru toți, dar faptul că au fost prezenți și m-au înconjurat în acea zi pentru mine a contat. În anii de după accident și până în prezent, am dus lipsa multor situații, emoții și lucruri. Am dus lipsa oamenilor, în special. Oamenilor care să mă sune. Să mă sprijine. Să mă implice în viața lor. Oamenilor care să înțeleagă că, deși mi-am pierdut multe abilități, am reușit să fac ceva cu viața mea și nu sunt doar o cantitate neglijabilă.

Următorul an după majorat, în 2019, am reușit să mă recâștig pe mine, omul, ce are toată viața înainte. Am

înțeles că voința, ambiția și puterea pot face imposibilul să devină posibil. Am rămas cu același deficit fizic major și chiar dacă mă pot folosi doar de membrul superior drept, și nici de acela în totalitate, nu m-am oprit din a culege realizări. Singurătatea și miile de bariere ce mi le-a oferit societatea nu m-au doborât, ci m-au făcut mai puternică. Mi-au testat limitele și m-au făcut omul de astăzi.

De-a lungul timpului am învățat că nu am nevoie de lucruri mărețe pentru a fi împlinită. Am învățat și că fericirea se ascunde în spatele a aceea ce am, nu a ceea ce îmi lipsește. Chiar dacă mi-au fost luate multe, chiar prea multe, am învățat că ceea ce mi-a rămas e tot ce a contat vreodată. Nu spun că sunt 100% fericită cu viața mea, nu sunt nici măcar pe jumătate, ci spun că e important să fim mulțumiți cu ceea ce avem și să valorificăm acel ceva. Așa vom constata cât suntem de norocoși, comparativ cu alții care n-au nici măcar cât noi sau nu își dau seama că pot și mai mult.

Deși am avut mai multe eșecuri decât realizări, nu m-am oprit niciodată din a-mi atinge obiectivele. Și asta pentru că reușita stă în puterea de a nu renunța la visul tău. Se spune că eșecurile furnizează combustibilul pentru cele mai mari realizări și succese din viață. La asta aș mai adăuga și că cele mai aspre vorbe adresate unei persoane „mici" clădesc cel mai puternic om. Totuși, este o diferență între vorbele care reprezintă o realitate

greu de suportat pentru cel care le primește și vorbele care sunt spuse din nepăsare, neștiință sau răutate. Ei bine, eu am reușit, într-o oarecare măsură, să trec peste cuvintele medicilor care mi-au spus că nu voi mai merge vreodată, pentru că nu au greșit cu nimic atunci când m-au informat asupra unei realități. Asupra unei realități, care cu siguranță, peste câțiva ani se va schimba, pentu că medicina a arătat întotdeauna că este într-o continuă îmbunătățire. În schimb, atunci când mi s-a spus: „Pierd prea mult timp să vin să îți predau. Eu pregătesc doar olimpicii.", „Trebuie să merg la psiholog înainte să vin la tine."; „Costă prea mult rampa și nu o putem cumpăra. Și nici tâmplarul nu poate face una." și multe altele, m-am simțit mai rău ca atunci când mi s-a spus că nu voi merge niciodată. Și asta pentru că este o diferență imensă între situațiile care nu se pot realiza pentru că într-adevăr nu este posibil și cele care se pot realiza, dar nu există voință. Doar că nu toți oamenii au voință. Însă, stă în puterea noastră să aducem un plus societății și să schimbăm mentalități. Și toate acestea se întâmplă prin oameni. Oameni dedicați. Oameni pentru care fericirea înseamnă fericirea altuia. Oameni care nu renunță, oricât de greu le-ar fi și ajung în vârful muntelui, oricât de multe obstacole ar întâlni. Oameni care traversează marea oricât de multe furtuni s-ar stârni pe drum.

Tot în puterea noastră stă să fim oameni de calitate. Să nu ne preocupe doar succesul, faima și banii. Să

ne preocupăm, în primul rând, de sufletul nostru. Din experiența mea tragică, am învățat și că frumusețea, averea și succesul sunt doar niște lucruri efemere, ce se pierd odată cu vremea. Valoarea noastră e definită de ceea ce suntem pe dinăuntru și de felul în care acționăm.

Din martie 2019 am devenit model în cadrul evenimentului *Atipic Beauty*. Un eveniment desfășurat în marile orașe din țară, ce prezintă 12 modele aflate în scaune rulante alături de alte 12 personalități locale. Modele *Atipic Beauty* sunt persoane ce au ajuns în fotolii rulante din cauza unor evenimente nefericite ori s-au născut cu o dizabilitate fizică. Însă, în ciuda dizabilității, au reușit să își dobândească un statut, să se integreze sau reintegreze în viața socială și astfel să aducă un plus societății prin acțiunile desfășurate. Fetele și băieții din eveniment sunt adevărate modele de viață, ce au reușit să profeseze și să aibă succes în diferite domenii. Conceptul este unic în România și extrem de emoționant.

Magda Coman este cea care a creat acest eveniment încă din 2013. Ea a ajuns într-un scaun cu rotile în urmă cu mai bine de 10 ani, pe când era model de catwalk, prezenta pentru diferiți designeri români și poza în numeroase reviste ca fotomodel. După ce viața i s-a schimbat, s-a ambiționat și a devenit singurul model român aflat într-un scaun cu rotile care a reușit să profeseze pe plan internațional. *Atipic Beauty* s-a născut din dorința Magdei de a schimba, printr-un mijloc definit

de rafinament și eleganță, mentalitatea societății în ceea ce privește atitudinea față de persoanele cu dizabilități din România, și de a pune în valoare reușitele acestora. Fiecare ediție are în spate o armată de oameni ce ajută la desfășurarea impecabilă a evenimentului. Gala anuală se desfășoară la Palatul Parlamentului, fiind prezentată de Andreea Marin.

Faptul că am devenit model în cadrul acestui concept m-a ajutat mult în relația cu mine și mi-a crescut stima de sine, iar pentru asta nu pot decât să-i fiu recunoscătoare Magdei și să-i mulțumesc. Am înțeles că trebuie să mă apreciez mai mult și să continui să lupt pentru a mă bucura mai târziu de rezultate.

Între noi, modelele, s-a legat și o relație frumoasă de prietenie, în special cu Magda, omul ce ne-a inspirat. Pentru mine, însă, a fost mai greu la început. În viața mea a mai existat un singur om cu același nume, un om ce are legătură cu zilele mele de astăzi, iar asta m-a făcut să mă obișnuiesc mai greu cu Magda actuală. Mereu când spuneam că „trebuie să îi scriu Magdei...", „Magda a spus că", „Magda ne așteaptă la", și tot așa, gândul îmi zbura la altcineva. E un prag psihologic greu de depășit, dar cu care am învățat să trăiesc.

42

Pentru mine martie e o lună copleșitoare. Atât de copleșitoare încât uneori îmi doream să dispară din calendar. E luna în care mai adaug un an de la momentul în care viața mea s-a dat peste cap. Cu câteva zile înainte de a se împlini 5 ani, scriam o postare pe Facebook. Practic, după aproape 5 ani îmi asumam public viața. Eu, care înainte nu voiam nici să fiu văzută sau pozată.

Peste câteva zile se împlinesc 5 ani... 5 ani de la evenimentul care mi-a întors viața pe dos; 5 ani de la accidentul care mi-a furat independența și m-a făcut prizoniera unui obiect, a unui scaun cu rotile; 5 ani de când corpul meu nu mă mai ascultă; 5 ani de când am descoperit câtă dramă, suferință, răutate, ură, josnicie și umilință există în lumea asta.

Deși sunt aproape 5 ani, simt totul atât de aproape, atât de proaspăt, de parcă totul s-ar fi petrecut acum 5 minute. Toate clipele critice prin care am trecut le văd, le simt, le aud și le miros chiar și acum, după 5 ani.

Văd ușa ATI-ului pe care ieșea zilnic cel puțin un om cu cearșaf alb pe cap însoțit de două infirmiere. Pleca, cel mai probabil, trist și mâhnit pentru că nu mai apucase să își ia rămas bun de la cei dragi. Pe aceeași ușă intrau

zilnic poveşti noi, poveşti care s-au terminat de atunci, dar şi altele, care continuă şi astăzi. Dincolo de acea uşă erau părinţii mei, care stăteau acolo de dimineaţă până seara târziu, aşteptând veştile de la medici şi orele de vizită ca să poată sta cu mine.

Amalgamul de dureri pe care nu le mai simţisem vreodată până atunci împreună cu frica şi disperarea se amplificau cu fiecare zi, şi nu ştiu nici acum ce mă apăsa mai tare: durerea fizică, spaima că nu puteam să respir cum trebuie nici măcar cu masca de oxigen sau disperarea că nu îmi puteam mişca decât ochii?

Aud şi astăzi zgomotul aparatului care îmi urmărea activitatea cardiacă, dar şi ţiuitul care venea de la alţi pacienţi transmiţând că unda de la EKG s-a îndreptat pentru totdeauna.

Mirosul perfuziilor, serurilor, sângelui, plăgilor şi pansamentelor cu care mă întâlneam zilnic din oră în oră încă le simt şi acum şi le-aş putea distinge chiar şi legată la ochi.

"Poţi să cauţi oriunde în lumea asta, dar nicăieri nu vei găsi tratamentul care te va face să mai păşeşti sau să mai simţi ceva vreodată de la piept în jos." - au fost cuvintele unui medic neamţ pe care le-am auzit după un an de la accident, cuvinte pe care le mai auzisem şi de la alţii, dar mai subtil. Cuvinte cu greutate, cu prea mare greutate, dar reale.

Trecuse mai bine de un an jumate, timp în care am tot sperat şi aşteptat că rănile fizice vor trece, dar nu a fost

așa. Au trecut doar rănile de la suprafață, rămânând cicatricile, dar rănile fizice de la interior au rămas, apoi am înțeles că leziunea medulară nu trece pentru că medicina nu are soluții pentru ea.

Zilele continuau să treacă, dar suferința mea fizică și psihică rămânea. Încet, încet, cu sprijinul părinților, am început să îmi bandajez singură rănile psihice Am avut de ales între a renunța, a mă complace, în final ajungând probabil într-un sanatoriu sau a face ceva pentru mine, a-mi depăși limitele și a-mi găsi singură oportunități.

Am ales să mă autodepășesc și să construiesc ceva. Am înțeles că dacă eu nu fac ceva pentru a mă salva, nimeni nu o va putea face în locul meu. Am înțeles că atunci când îmi este greu trebuie să nu mă las bătută, ca mai apoi să îmi fie bine. Am înțeles că milioanele de lacrimi pe care le-am vărsat nu vor întoarce timpul înapoi și nici nu mă vor vindeca. Sunt momente în care simt că îmi cade cerul în cap, dar tot atunci parcă mă văd în fața mea, în picioare, întrebându-mă „Haide, doar atât poți?", iar atunci îmi adun toată forța și realizez că pot și de data asta mai mult.

Am ales să văd și partea bună a lucrurilor. Am ales să-i mulțumesc lui Dumnezeu că am scăpat doar cu atât, pentru că da, se poate și mai rău. Am ales să mă bucur de faptul că văd, aud, vorbesc, interacționez, am rămas cu amintiri, am părinții aproape care mă iubesc necondiționat și mă sprijină, am ales să mă bucur de faptul că EXIST.

Am ales să trec peste toate umilințele și barierele pe care societatea mi le oferă zilnic, pentru că am avut neșansa de a mă naște într-o țară în care este mai cumplit să te lupți cu sistemul și este mai grea umilința pe care ești obligat să o suporți decât boala/traumatismul cu care te lupți deja. Îmi iubesc țara și nu aș pleca pentru că noi, oamenii, suntem cei care am îmbolnăvit-o și tot noi trebuie să o tratăm.

Pentru ca schimbarea să aibă loc, am înțeles că eu, tu, noi, trebuie să fim cei care suferă transformări. Am ajuns la un nivel la care uităm cine suntem cu adevărat și ne punem pe primul loc profesiile dobândite în timp de medic, avocat, profesor, zidar, bucătar etc., uitând de profesia noastră primordială: aceea de a fi OM. Uităm faptul că la naștere fiecare am primit de la Dumnezeu acest dar, această meserie, și practic ne batem joc de ceea ce a creat Dumnezeu.

Ajungem să ne dezumanizăm în fața bunăstării, iar atunci când i se întâmplă ceva rău cuiva din jurul nostru și nu se mai încadrează în toate „standardele", ne îndepărtăm și ne continuăm viața după principiul „Ferească Dumnezeu, bine că nu mi se întâmplă mie!". Uităm să ne ajutăm aproapele și să contribuim cumva ca societatea noastră să fie un tot unitar. Atunci când ne dobândim un statut, uităm de unde am plecat și vrem să-i eliminăm pe cei care, credem noi, ne sunt inferiori. Fugim de responsabilități și nu ne asumăm eșecurile.

Ajungem să-i uităm pe cei care cândva ne-au hrănit, suntem individualiști și ne este rușine să recunoaștem atunci când greșim. Nu vrem să ne cerem iertare, de teamă să nu ne înjosim.

Noi, societatea, suntem problema, nu țara. Țara noastră este perfectă, are un minunat relief și multiple resurse pe care le putem fructifica, în schimb nu are oameni capabili la conducere, care să investească cu cap în sănătate, în educație, să facă autostrăzi, să implementeze legi corecte și demne, să o valorifice și să o facă să strălucească. Noi nu vrem să fim capabili, nu vrem să comunicăm și să facem totul în echipă pentru că ne dorim laude doar pentru noi. Nu vrem să fim deschiși la propunerile celorlalți, iar atunci când apare cineva mai diferit, din orice punct de vedere, încercăm să-i punem cât mai multe lacăte și să construim ziduri pentru a încerca să îl eliminăm cât mai repede, în determinarea de a-l face să renunțe. Punem pe primul loc frumusețea exterioară, care este efemeră, și judecăm după ambalaj, fără a mai avea răbdarea de a mai cunoaște conținutul.

În felul ăsta ne facem țara de râs și promovăm josnicia și lașitatea. Responsabilitatea este primul lucru cu care trebuie să începem schimbarea. Într-adevăr, responsabilitatea este anevoioasă, dar ne cultivă totodată curajul de a înfrunta consecințele deciziilor și acțiunilor noastre. De a le întâmpina așa cum sunt și de a căuta să le îndreptăm atunci când e posibil, iar când

nu e, învățăm să trăim cu ele. Așa fac OAMENII MARI. Stă în puterea noastră să ne trăim viața cu demnitate și să transformăm ideile preconcepute în credințe pozitive.

Nu vreau să accentuez drama prin care am trecut, să generalizez sau să jignesc, ci vreau să subliniez o realitate. O realitate cu care mulți dintre noi ne întâlnim zilnic. În ultimii 5 ani, 70% din persoanele pe care le-am întâlnit și cunoscut au fost exact așa cum am scris mai sus, iar 30% au fost persoane pentru care n-aș fi putut garanta niciodată, dar care au făcut diferența, care au însemnat mult mai mult, deși au fost mai puțini. Oameni aparent simpli, dar bogați sufletește, care s-au dovedit a fi oameni în adevăratul sens al cuvântului. Oameni, care nu au nici măcar pentru ei, dar al căror suflet le este răscolit atunci când observă nevoia în ochii altuia. Oameni care împart puținul lor cu cei din jur, oameni care merită tot respectul nostru. Oameni care se bucură de fericirea altora și pentru care bunăstarea nu este definită de ceva fizic, ci de ceva ce vine din interior, din suflet.

Haideți să deschidem ochii și să lăsam orgoliul și egoismul deoparte, să nu ne mai gândim doar la noi și la nevoile noastre și măcar să încercăm să facem un bine într-o zi oarecare.

„Fii om, e gratis!"

Prin acea postare voiam să îndemn la conștientizare. La înțelegere și responsabilitate. E important să ne

autoanalizăm. Să știm cine și ce suntem. Să ne identificăm greșelile și să le corectăm la timp. Să știm unde mai avem de lucrat cu noi, cu felul nostru de a fi. Și cel mai important este să ne dăm timp și să avem răbdare.

În primii ani de după accident, detestam cuvântul „răbdare". Credeam că dacă îl mai aud o dată înnebunesc. Unii îl spuneau doar ca o formalitate, căci așa se zice când traversezi o perioadă grea – „ai răbdare, va fi bine". Alții însă știau ce spun pentru că vorbeau din experiență. Mi-a fost greu să învăț să trăiesc cu suferința. Practic să supraviețuiesc. Căci să trec peste nu voi putea niciodată. În sufletul meu este o rană deschisă ce nu se va vindeca niciodată. Pe mine răbdarea m-a ajutat să mă reinventez. Răbdarea mi-a creat oportunități ce mă fac să supraviețuiesc în continuare. Timpul nu vindecă răni nicidecum. Timpul doar le adâncește. Însă depinde de noi și de alegerile noastre. E alegerea fiecăruia dintre noi dacă ne adâncim rănile și mai mult sau dacă le acoperim cu realizările noastre pe post de pansament. Chiar dacă știm că nu se vor vindeca vreodată, ceea ce există în jurul lor va prinde viață. E o satisfacție imensă să știi că trăiești nu doar ca să consumi, ci ai un scop ce te ține mereu activ și te face să vrei să te trezești și în următoarea dimineață.

43

A trecut și cursul festiv și banchetul. Din nefericire, eu nu am putut să simt aceleași emoții ca și colegii mei. Pentru mine liceul a fost doar o perioadă în care am acumulat mai multe cunoștințe și atât. N-am fost în nicio excursie. Nici la petreceri, decât la un singur microrevelion, unde abia am fost băgată în seamă. Nici la alte activități. N-am avut prea mari bucurii. Doar că în fiecare zi aveam ore și mă bucuram că cineva îmi trece pragul casei. Mai mult am interacționat cu profesorii decât cu colegii.

În semestrul I am fost la orele de biologie și matematică la liceu, gândindu-mă că mă vor ajuta la bac. Însă am renunțat repede. Directorul liceului nu a vrut să cumpere o rampă, pe motiv că e prea scumpă. Totuși, nu cred că o bucată de lemn sau niște ciment pot fi mai scumpe decât sănătatea omului, implicit a părinților mei. Nu exista parter. Doar subsol sau etaj, unde inevitabil erau scări. Foarte multe scări în spirală, plus scările de la intrare. Intram cu mașina în curte până într-un anumit punct. Aveam clasa la subsol. Câțiva colegi îmi duceau scaunul, care cântărea nu mai puțin de 80 de kilograme,

iar tata și cu un coleg mă purtau pe brațe zeci de metri până la scaun. Nu merita efortul. Am învățat ce puteam învăța și acasă. În pauze abia dacă vorbeam cu cineva, majoritatea colegilor ieșind afară. Mara ce mai venea să stea cu mine. Așa că am renunțat.

În ziua absolvirii am fost și eu la marș, ceea ce m-a făcut să mă simt bine. Aș fi regretat dacă nu aș fi mers, chiar dacă n-am fost atât de entuziasmată ca ceilalți. M-am simțit exclusă din multe. Eu nu apar în nicio poză cu clasa în robă. Nici măcar pe scenă, când s-au strigat toți absolvenții, eu nu am putut urca acolo. N-am putut arunca cu toca în aer. Multe lucruri n-au fost pentru mine cum au fost pentru alții. Nici banchetul nu a fost prea diferit. Să văd peste 300 de tineri de vârsta mea cum sar în sus nu a fost prea plăcut. Să văd fetele în brațele băieților pe ringul de dans a fost copleșitor. Eram geloasă și invidioasă și mă durea tare. Toate astea pentru că știam că aș fi putut fi și eu așa. Aș fi putut și eu să mă îndrăgostesc. Să fiu în hora colegilor. Să-i țin de mână și să plâng odată cu ei la melodia de final „Ani de liceu". În pofida emoțiilor ce mă apăsau, nu m-am dat bătută și am rămas verticală, căutând să-mi văd de scopurile mele. Știam că am muncit prea mult cu mine și psihicul meu ca să cedez în fața unei situații pe care oricum nu o putea schimba nimeni.

Când s-a terminat liceul, cel mai rău mi-a părut după doamna Ani, profesoara cu care am făcut pregătire la

matematică. A fost omul ce m-a înțeles cel mai bine. Un om de o bunătate cum rar întâlnești, iar blândețea și calmul îi erau tot calități. În trei ani nu am văzut-o o dată nervoasă. Un om ce conștientiza orice situație și se transpunea în pielea celuilalt. Știa cât de solicitant a fost pentru mine să învăț matematica doar cu ochii. Venea și de două ori pe săptămână pentru pregătire. Stăteam cu ea până și în telefon, chiar dacă trecea de ora 22 ca să îmi explice un exercițiu. Nu mulți ar face ce a făcut doamna Ani pentru mine. Din clasa a X-a am început pregătirea cu ea și nu doar la matematică m-a ajutat, ci mereu mi-a fost aproape cu o vorbă bună. Luni seara, cu două zile înainte de proba la mate, când s-a ridicat de la masa la care stăteam amândouă, mi s-au strâns lacrimi în ochi.

— Aproape ai terminat, Andreea! Ne oprim aici. Mult succes, draga mea, știu că poți să o faci, am mare încredere în tine! mi-a spus cu o voce caldă, cum de altfel vorbea mereu.

Am trecut de bac cu bine, iar medicina a rămas doar în sufletul meu. Va fi întotdeauna visul acela neîmplinit. Însă, dacă ar fi ca mâine să îmi revin, să mă fac bine și să încep să merg, poimâine aș da la medicină. După multe bariere pe care mi le-a oferit UMF Iași, găsisem „omul potrivit" ce a spart acele bariere, prea târziu însă. Inițial, din cauza dizabilității conducerea nu a vrut să mă primească. Nu am putut merge nici la simulări și m-am descurajat, am crezut că nu voi avea nicio șansă să

susțin examenul. După apariția omului potrivit și a mai multor insistențe, am fost 100% convinsă că voi susține examenul abia după ce mi-a fost primit dosarul, adică cu câteva zile înainte de examen. Chiar și la depunerea dosarului am întâmpinat dificultăți.

Nu am luat examenul sau mai bine spus nu am obținut un punctaj suficient de mare ca să prind unul dintre locurile puse la dispoziție de facultate. Nota mea a fost peste limita minimă impusă, dar nu destul ca să îmi asigure un loc. Eu am învățat cum și cu cine am putut. Nu am beneficiat de profesorii cu experiență în meditațiile pentru medicină. Câteva grile le-am greșit și din neatenție, la 3 dintre ele dădusem inițial răspunsul corect, apoi m-am răzgândit, dar nu mă scuz. Poate că așa a fost să fie. În momentele acelea l-am întrebat supărată pe Dumnezeu de ce nu mă lasă să fiu fericită, iar El mi-a arătat mai târziu că fericirea nu vine neapărat din lucrurile pe care credem că ni le dorim. Fericirea vine din lucrurile pe care le descoperim în timp și ni se potrivesc fără să facem eforturi prea mari. O perioadă am fost sigură că voi da examenul și anul viitor, însă m-am gândit mai bine și am înțeles că uneori e bine să știi și să pierzi și când trebuie să te oprești. Să știi să îți recunoști limitele, chiar dacă nu e plăcut, și să alegi varianta cea mai bună, chiar dacă nu e ceea ce îți dorești cu adevărat.

Când mi-am depus dosarul la medicină, am depus și la psihologie, tot în Iași, unde sunt astăzi studentă. Știam

că și psihologia mă atrage și a fost a doua mea opțiune. E minunat să afli cum funcționează psihicul uman și să fii capabil să te joci cu el, tu fiind cel care deții controlul. E minunat să vezi că niște vorbe spuse într-o anumită ordine pot schimba o persoană în bine. Deși nu a fost ce mi-am dorit cu toată inima, m-am regăsit în psihologie mai mult decât am crezut și îmi doresc să fac pentru oameni ce a făcut doamna Laura, psiholoaga sufletului meu, pentru mine și mulți alții.

44

Vara a trecut foarte greu, cum de altfel trece orice vacanță pentru mine. Am citit, am scris, am răscolit Netflix-ul, dar am avut și suficient timp ca să mă copleșească emoțiile. Acele emoții cauzate de singurătate și de gândul că viața mea este extrem de simplă și plictisitoare. Emoții cauzate și de faptul că nu am prieteni, nu am pe cineva care să mă plimbe în fiecare zi și să îmi spună o vorbă bună. Emoții ce aproape mă făceau să plâng și să îmi pierd echilibrul psihic. Am stat mai mult în casă decât afară și am așteptat să treacă timpul, era singurul lucru pe care puteam să îl fac. A mai trecut Mara pe la mine de câteva ori și așa îmi mai reveneam.

Tot în perioada aia am fost 5 zile la Nisipurile de Aur și a fost prima vacanță cu toată familia. Prima vacanță în care n-am mai fost doar eu și părinții. E mai plăcut să mergi undeva cu un grup mai mare decât cu doar două persoane, din punctul meu de vedere. A fost a doua oară pentru mine când am văzut marea și prima oară împreună cu părinții. Mai fusesem la mare o singură dată

și asta se întâmpla în 2013, când am mers la Eforie Sud cu ansamblul de dansuri pentru un festival. De data asta, însă, nu m-am mai putut bucura de aceleași momente ca în 2013. Nu am mai putut simți senzația aceea plăcută pe care o ai atunci când calci pe nisipul fierbinte sau când valurile mării îți îmbrățișează corpul. A fost o experiență diferită, dar care m-a bucurat în ciuda neajunsurilor. M-am bucurat că am putut vedea locuri noi și am fost înconjurată de familie.

Începând cu mijlocul lui septembrie viața mea a revenit la ritmul cu care eram obișnuită înainte de vacanță. A avut loc o nouă ediție *Atipic Beauty*, care s-a desfășurat la Timișoara, în Iulius Mall. Cu prilejul acesta m-am plimbat în două seri prin centrul vechi al Sibiului și am vizitat câteva străzi din Timișoara. Sfârșitul lui octombrie m-a adus la București pentru gala anuală Atipic Beauty, desfășurată la Palatul Parlamentului și prezentată de Andreea Marin. Au fost peste 1000 de oameni și o atmosferă extraordinară. Bineînțeles că au venit să mă vadă doamna Laura și alți oameni dragi sufletului meu de la Spitalul *Robănescu*. E un proiect minunat și mă bucur enorm că fac parte din el, iar fiecare ediție mă aduce printre niște oameni extrem de puternici, calitate ce caracterizează toată familia *Atipic Beauty* și mă face să mă reanalizez și să îmi descopăr frumusețea interioară, dar și cea exterioară.

După aceste evenimente, am început să mă preocup de facultate, timp în care mi s-a oferit o nouă oportunitate.

Această oportunitate a venit ca un feedback după ce au apărut pe Facebook-ul Andreei Marin pozele de la gala *Atipic Beauty*, iar asta mă face să-i mulțumesc încă o dată Magdei Coman pentru că mi-a oferit șansa de a fi model în acest eveniment și implicit de a mă face cunoscută. După apariția acelor poze m-a căutat doamna Mărioara, o femeie cu o poveste impresionantă. Știam de dumneaei și îi eram recunoscătoare pentru că la un an de la accident, când căutam un nou kinetoterapeut, dânsa l-a trimis pe Silviu, terapeutul ce lucra în centrul pe care îl conduce, la mine acasă. Doamna Mărioara a avut un copil care s-a îmbolnăvit la 9 ani de PESS, o afecțiune rară, și a pierdut lupta cu viața la 14 ani. Suferința, dar mai ales dragostea pentru fiul ei, au făcut-o pe doamna Mărioara să deschidă un centru de recuperare privat pentru copii și tineri, în Bacău.

Am vorbit întâi la telefon, când m-a copleșit cu aprecieri și gânduri bune (cum de altfel o face de fiecare dată când vorbim), apoi ne-am întâlnit la *Centrul Daniel*, centrul dumneaei. Acolo am cunoscut-o și pe nora ei, Alina, dar și o parte din echipa centrului. Nu e o echipă prea numeroasă, dar e suficient de mare pentru a acoperi nevoile copilașilor ce le calcă pragul zilnic. Toți angajații de acolo sunt extrem de dedicați pentru că, așa cum spune și doamna Mărioara, ei nu își văd slujba doar ca pe un simplu job, ci ca pe o misiune.

Ne-am cunoscut, am schimbat păreri, și așa a venit invitația de a fi coprezentatoare la gala de premiere a

festivalului „Stea printre stele", organizat de mulți ani de Centrul Daniel și devenit tradiție pentru publicul băcăuan și nu numai. Un festival de muzică ușoară la care participă zeci de copii din mai multe județe și este jurizat de artiști foarte cunoscuți și apreciați. Am acceptat din prima propunerea, ba chiar m-am oferit să scriu prezentarea. Gala a avut loc la finalul lui noiembrie și astfel a fost dedicată zilei de 3 decembrie, zilei internaționale a persoanelor cu dizabilități. Nu doar pentru mine a fost o experiență unică, ci și pentru public, care sunt sigură că nu a mai asistat până atunci la o gală prezentată de o persoană în fotoliu rulant. Dacă în primele minute spectatorii m-au privit ciudat, mirați, sunt convinsă că la sfârșit au înțeles mesajul pentru care mă aflam acolo. Sunt sigură că au înțeles că voința poate depăși imposibilul. Mi-a plăcut mult acea experiență și aș mai repeta-o de o mie de ori, iar pentru asta și nu numai îi mulțumesc tare mult doamnei Mărioara.

"Eroii mei"

Părinții mei sunt oamenii din spatele meu. Ei sunt mâinile și picioarele mele, iar ceea ce sunt astăzi se datorează puterii lor. Fără ei, eu nu însemn nimic. Ei sunt independența, sufletul, inima, bucuria, TOTUL meu. Oricât de greu le-a fost, niciodată nu au dat înapoi și nu au renunțat. Am întâlnit foarte multe cazuri similare cu al meu, cazuri în care părinții s-au despărțit după ce suferința le-a atins existența. Ei bine, ai mei au rămas mereu uniți și s-au ridicat unul pe altul.

Mama este o persoană mai dificilă, mai complicată, dar este și foarte devotată și implicată. Este omul care a renunțat la serviciu, la viața personală, pentru a mă îngriji 24/24. Este omul ce-mi cunoaște fiecare părticică din corp. Omul ce mi-a tratat cu multă dragoste fiecare rană. Omul ce mă hrănește, spală, îmbracă, piaptănă și machiază. Omul ce îmi face toate poftele și răspunde mereu afirmativ la provocările mele. Uneori se consumă prea tare când îi spun că ceva nu îmi place. Mama mea este extrem de sensibilă, dar și impulsivă. Este și o mamă foarte bună, grijulie, iubitoare și harnică. În momentele de epuizare maximă are unele ieșiri ce mă fac să o

privesc ca pe o persoană diferită de cum o cunosc, dar știu că părțile ei bune sunt mai presus de acele ieșiri și trec cu vederea. Știu că ceea ce face ea pentru mine este foarte solicitant și obositor și e normal să aibă frustrări.

Tata este cel mai vertical om pe care îl cunosc. Are un suflet minunat și este omul ce mi-a oferit întotdeauna cele mai bune sfaturi. Este omul ce mi-a spus în cea mai grea dimineață din viața mea că nu voi muri niciodată. Este un om de o bunătate ieșită din comun și de un calm desăvârșit. Este un tată foarte harnic ce spală, gătește, întinde rufe, dă cu aspiratorul și multe altele. Recunoștința, respectul și generozitatea sunt alte calități ce îl caracterizează. Este un tată exemplar, un tată pe care nu mulți au norocul să îl aibă.

Părinții mei sunt cei care mă întorc în pat de pe o parte pe alta, mă așază din pat în scaun și invers, mă bagă în cadă să îmi facă baie, mă ridică zeci de metri ca să ajung într-un loc în care îmi doresc. Ei fac totul pentru mine. Bineînțeles că avem și unele momente în care ne certăm și ne aruncăm cuvinte grele, dar important e că ne adunăm și știm că ne iubim unii pe alții. Mi-aș dori o viață mai bună pentru ei. Mi-aș dori să le dau timp ca să petreacă măcar câteva zile doar ei doi. Mi-aș dori să pot face ceva pentru ei care să le aducă zâmbetul pe buze și să se bucure mai mult. Sunt singuri oameni pe care îi iubesc cu toată ființa mea și mă doare să știu că viața lor s-a schimbat din cauza mea, din cauza unei acțiuni

pe care am făcut-o fără să mă gândesc prea mult. Le mulțumesc și le sunt recunoscătoare pentru absolut tot și sper ca într-o zi să-i fac mândri de mine.

45

Sărbătorile de iarnă au trecut în același ritm ca și celelalte din ultimii 6 ani. Au trecut la fel de monoton și în aceeași singurătate apăsătoare. De altfel, a fost primul an în care nu a venit nimeni să mă colinde, nici măcar copii de prin vecini. Într-una dintre zile ne-am întâlnit cu rudele și am luat masa împreună, iar în alta am fost noi gazda. În rest, totul s-a petrecut ca și în zilele obișnuite.

Însă, am trăit și niște emoții puternice. În ziua în care ne-am întâlnit la masă cu rudele, am fost acasă la unchiul și mătușa mea. Nu mai fusesem acolo de foarte mult timp. Se întâmpla înainte cu două zile de accident, când ne strânseserăm toți ca să îl sărbătorim pe unchiul. A fost foarte copleșitor să mă reîntorc acolo după atâta timp. Ei stau la etajul 9, iar liftul este foarte îngust și până atunci toate fotoliile rulante pe care le-am avut nu ar fi încăput în lift. Când am intrat în apartament m-a încercat plânsul, dar m-am stăpânit. În fiecare colț vedeam câte o aminture. Vedeam imagini de când eram mică și veneam mereu în vizită. Vedeam și multe imagini din ultima zi în care am pășit prin acele camere. M-am bucurat că am avut ocazia să îmi reamintesc acele clipe.

Cineva spunea că amintirile sunt călători reversibile ale sufletului. Chiar sunt. Îmi amintesc că la puțin timp după accident mi-aș fi dorit să mă fi lovit la cap și să uit tot ce-am fost și ce sunt. Greșeam. Amintirile sunt unele dintre cele mai prețioase daruri ale vieții. Datorită lor pot revedea fețele dragi sufletului meu, care au plecat de mult să-i bucure pe îngeri. Îl pot revedea pe tataia, care în fiecare vară îmi făcea un scrânciob în copac. Tare-mi mai plăcea! Sigur le-a făcut unul și îngerilor. Tataia a fost un om tare frumos, atât la exterior, cât și la interior. Ochii-i erau albaștri, iar zâmbetul extrem de molipsitor. Niciodată nu mă refuza și mereu mă surprindea plăcut.

Datorită amintirilor mă pot reîntoarce în locurile în care m-am simțit cel mai bine. Mă pot reîntoarce acolo unde emoția și-a făcut simțită prezența. Uneori, mă reîntorc și în momentele mai puțin bune din viața mea. Zilnic îi este dor sufletului de o persoană, imagine sau stare. Tot zilnic acumulez și alte trăiri, care vor rămâne mereu în casa mea. Sufletului îi este drag să se reîntoarcă și în clipele în care a întâlnit alte suflete. Mai ales pe cele frumoase. Am înțeles că în final toată viața noastră va fi doar o amintire. Cu bune, cu rele, cu supărări, neajunsuri, bucurii. O amintire cu de toate.

Anul 2020 începuse foarte promițător. Am trecut cu bine de examenele primei sesiuni de la facultate, apoi s-a mai ivit o ocazie care să mă țină în priză. Am devenit coordonatoarea unui grup de socializare/integrare/suport

pentru tinerii cu și fără dizabilități, ce se desfășoară la *Centrul Daniel*. O ocazie prin care pot cunoaște diferiți tineri pe care să-i ajut în dezvoltarea personală, acesta fiind și scopul grupului, dar și o ocazie prin care pot căpăta experiență în formarea mea ca psiholog.

Pe 7 martie a avut loc o nouă ediție *Atipic Beauty*, desfășurată la Iași. O ediție dedicată zilei femeii. Ne-am bucurat că ne-am revăzut cu toții și ne-am făcut planuri pentru ediția următoare. Pe de altă parte, grupul de socializare a început să prindă contur și să se dezvolte frumos, alăturându-ni-se diferiți tineri, până când întreaga planetă a fost lovită de coronavirus și parcă totul s-a oprit în loc. La început mi s-a părut o glumă, dar ceea ce se întâmpla în jurul țării noastre și treptat la noi a alcătuit o realitate foarte crudă.

S-au luat măsuri și s-au impus reguli stricte pentru a încerca să învingem acest virus. Pentru mine nu a fost o perioadă prea diferită comparativ cu ceea ce trăiam și înainte de pandemie. Majoritatea zilelor tot în casă mi le petreceam, departe de oameni. Însă, mi s-a părut prea multă dramatizare și victimizare din partea societății. Persoane ce vedeau în statul în casă o mare tragedie. Persoane ce habar n-au că ceea ce pentru ei în acele clipe părea un infern, este pentru alții o obișnuință, un mod permanent de viață. Persoane ce nu realizează cât de norocoși sunt. Există sute de mii de cazuri ce-și petrec ani de zile între patru pereți, stând într-un pat și nefiind conștienți de realitate.

Problemele adevărate sunt cele neștiute, cele de care puțini au habar. Să fii nevoit să respecți niște reguli pentru sănătatea ta nu pot reprezenta o problemă. Să n-ai unde să dormi la noapte, să n-ai ce mânca sau purta, să depinzi toată viața de un afurisit de aparat sau tratament, să stai cu sufletul la gură lângă un om ce e pe cale să-și piardă viața, să stai într-un pat cu ochii în tavan luni sau ani de zile, să nu poți fi în stare să spui cum și ce te doare, să rămâi într-un corp ce nu te mai ascultă, acestea sunt probleme, iar lista poate continua. Să fii mulțumit și recunoscător întotdeauna, atâta timp cât îți poți duce cana cu apă la gură, alții n-au acest privilegiu!

Epilog

Luni, 4 mai 2020

Termin de așternut aceste multe rânduri ce au avut la bază frânturi din viața mea. Termin cu același gând cu care am început, acela că voința, puterea și ambiția pot face imposibilul să devină posibil. Am trecut prin multe, poate prea multe aș putea spune pentru un singur om de nici 20 de ani. Am trecut printr-o perioadă îndelungată de negare și m-au cuprins stări de revoltă, neliniște și nemulțumire. Am suportat dureri și senzații pe care nu le mai simțisem vreodată, iar cu unele am rămas în permanență, medicii neputând să-mi aline suferința – „Singura soluție e să te obișnuiești cu durerea". Am adunat zeci de cicatrici pe corp, iar unele oase și tendoane mi s-au deformat.

Întreg corpul meu a suferit modificări. Mă urmărește permanent infecția urinară din cauza sondajului și pot oricând să fac blocaj renal. Nici să răcesc nu îmi permit fiindcă mi-au fost afectați mușchii respiratori și nu pot să tușesc. De când am avut accidentul, am răcit doar de două ori, așa mai zdravăn, dar a fost suficient ca să reținn fiecare senzație oribilă pe care am fost obligată să

o suport. În caz că răcesc, pentru că nu pot să tușesc, trebuie să accept să fiu aspirată, așa cum eram în ATI, altfel mă sufoc.

Au trecut 6 ani de când trăiesc o altfel de viață. Șase ani de când altcineva face totul în locul meu pentru mine. Uneori îmi este silă să mai accept ca altcineva să mă hrănească și spele, dar știu că e singura variantă posibilă și înghit în sec. Dintr-o persoană activă în viața socială, am ajuns un om ce poate pune pe hârtie toate ieșirile din ultimii 6 ani, dar și persoanele cu care a interacționat. Accidentul rutier prin care am trecut mi-a înnegrit sufletul și mi-a arătat câtă durere e capabil un om să acumuleze.

Nu am acceptat ceea ce mi s-a întâmplat și nici nu voi accepta vreodată. Însă, am supraviețuit cu demnitate. Am ales să mă bat cot la cot cu durerea și să nu mă plafonez. Eu am durerea, trăiesc cu ea, dar ea nu mă poate avea pe mine.

Nu există zi în care să nu mă doară sufletul, dar am încercat să-mi acopăr suferința cu realizările mele, chiar dacă de cele mai multe ori mi-a fost greu și am fost subestimată. Chiar dacă corpul mi-a rămas inert și nu mă pot folosi decât de unele mișcări ale membrului superior drept, am devenit studentă la psihologie, model într-un concept de suflet și coordonatoarea unui grup de socializare pentru tinerii cu și fără dizabilități.

Am fost judecată, marginalizată, exclusă, discriminată și umilită din cauza dizabilității fizice. Mulți au încercat

să mă oprească, să mă facă să renunț și mi-au dat de înțeles că locul meu este într-un pat, nu printre oameni. Însă, le-am arătat de ce sunt în stare și le-am demonstrat că forța mea interioară e mai puternică decât ideile lor preconcepute.

Am acumulat trăiri ce mi-au clădit răbdarea și puterea și privesc în jurul meu cu o altă mentalitate față de acum 6 ani. Albert Einstein spunea că „există două moduri de a-ți trăi viața: unul, ca și cum nu ar exista miracole, și altul, ca și cum totul ar fi un miracol". Până să ajung dependentă de un obiect, trăiam după primul principiu. Acum, am înțeles că tot ce ne înconjoară este un miracol. Fiecare gest este un miracol. Fiecare gând bun, fiecare persoană din viața noastră, fiecare cuvânt, fiecare bucurie, totul este un miracol. Un miracol trimis de Dumnezeu.

Nu am scris aceste zeci de mii de cuvinte ca să mă victimizez sau să mă laud, ci le-am scris ca un îndemn. Un îndemn la deschidere și la a nu mai judeca înainte de a cunoaște ce se ascunde în spatele unui om. Un îndemn la a nu mai subestima și marginaliza. Mintea omului e mai presus de orice aspect fizic. Dacă ai grijă de ea, mintea rămâne acolo la fel de capabilă până în ultima clipă, însă fizicul este trecător. Să rămânem oameni de calitate, ăsta-i principiul vieții.

Aceste multe cuvinte sunt un îndemn și pentru toți cei care au simțit durerea mult prea profund, i-a marcat

și nu mai speră la o a doua șansă. Din tot ce am trăit, am înțeles că viața nu se oprește după o tragedie, după o furtună ce ne-a cutremurat existența. Viața continuă independent de noi. Însă, mai devreme sau mai târziu, apar raze de soare și pentru cei mai puțini norocoși, iar asta am trăit-o pe pielea mea și știu ce spun. Doar că până ajungi să fii mângâiat de soare, trebuie să tragi de tine. Să îți stabilești niște țeluri, chiar și niște dorințe. Nu contează dacă par imposibile. Puterea omului e mai presus de multe limite, important e să încerci și să nu te dai bătut după primul eșec. Nici după al doilea sau al zecilea. Nu te irosi plângând și nu îți consuma energia pentru ceva ce știi sigur că este ireversibil. Fă ca existența ta să conteze și să fii mândru de tine și acțiunile tale. Nu te gândi la ce ai pierdut, ci fă să conteze ce ți-a rămas. Și să nu uiți, nu ești niciodată în deplină singurătate, Dumnezeu e mereu cu tine.

Dacă vrei, poți aduce fericirea în viața ta, iar dorințele pot deveni realitate.

Sfârșit

Dragă Doamne, Doamne

Știu că faptul că am supraviețuit accidentului a fost un miracol venit din partea ta. Știu că alții ce au suferit traumatisme similare cu al meu au murit pe loc. Mai știu și că alții au rămas dependenți și de un aparat ce-i ajută să respire. Știu și că Tu ai o misiune cu toți oamenii de pe acest pământ. Te rog, ajută-mă să o găsesc pe a mea!

Tu știi cel mai bine fiecare stare prin care am trecut. Știi și că eu nu am avut o adolescență prea frumoasă și probabil nu voi avea parte nici de momentele firești prin care trece un adult. Nu voi știi niciodată cum e să te îndrăgostești și să îți întemeiezi o familie. Știi și cât de dor îmi este să-mi îmbrățișez părinții cu mâinile mele și să dansez. Știi și că nu te-am certat niciodată pentru ce mi-ai dat să duc, chiar dacă am țipat la tine întrebându-te de un milion de ori „De ce eu?".

Mi-ai răspuns de foarte multe ori la rugăciuni, iar pentru asta îți mulțumesc și îți sunt recunoscătoare. Te-am rugat să ai grijă de părinții mei, ai avut. Sigur că au fost și situații în care alor mei nu le-a fost bine, dar i-ai ajutat să își revină. Te-am rugat să-mi dai un spațiu mai mare în care să îmi duc traiul, mi-ai dat. Te-am rugat să-mi dai activități care să îmi țină mintea ocupată, mi-ai dat. Te-am rugat să-mi aduci o pisică British, mi-am adus, și nu orice fel de pisică. Multe

dintre acestea, dar și altele, s-au întâmplat prin oameni. Oameni trimiși de tine.

În continuare, te rog să ai grijă de părinții mei și să nu mi-i iei niciodată, iar dacă cumva faci asta, să mă iei și pe mine. Te mai rog și ca până la sfârșitul vieții, să-mi dai măcar o zi în care să pășesc și să mă bucur de tot ce mă înconjoară. Să fie în realitate, te rog, nu în vis! Ah, și îți mulțumesc și pentru visele acelea frumoase în care merg și sunt fericită, mă ajută mult, să știi!

Cu drag,
un om încercat

Dragi părinți,

Cu siguranță nu așa arată viața pe care v-ați dorit-o și nici eu nu sunt copilul perfect. Îmi pare rău că a trebuit să treceți prin atâta suferință de dragul meu și nu v-ați putut bucura ca alți părinți. Îmi pare rău că nu veți deveni socri și bunici și nici de alte momente firești, din relația părinte-copil, nu veți avea parte. Dacă aș avea o superputere, aș da timpul înapoi ca să pot face lucrurile altfel și v-aș oferi toată fericirea din lume.

Vă iubesc, vă respect, vă sunt recunoscătoare și vă mulțumesc pentru tot ce faceți pentru mine. Vă mulțumesc pentru că nu ați renunțat nicio secundă la mine, nu m-ați lăsat la greu și nu m-ați judecat, și pentru că de fiecare dată m-ați copleșit cu multă dragoste. Mi-ați oferit tot ce este mai bun și ați pus fericirea mea mai presus de orice.

Aș vrea să vă pot răsplăti și eu cumva pentru toate eforturile voastre și să vă bucur inima. Știu că sunteți obosiți fizic și psihic și mi-aș dori să pot face ceva în sensul ăsta și să opresc această poveste. Însă, tot ceea ce pot eu să fac este să mă mândresc cu voi, pentru că sunteți cei mai buni și puternici părinți din Univers și să vă promit că voi încerca mereu să vă fac mândri de mine.

Cu drag,
copilul vostru

Dragă oameni și ciocolate,

Să fii bun cu oricine și în orice situație, chiar și cu cei ce ți-au greșit. Să iubești și să dăruiești ori de câte ori ai ocazia. Să ierți chiar și cele mai negre fapte. Să mulțumești pentru orice te face să nu plângi. Să recunoști când greșești și să îți ceri scuze. Să crezi și să speri până în ultima clipă. Să prețuiești fiecare moment sau cuvânt care nu te face să te întristezi. Să te bucuri. Să zâmbești. Să cunoști frumusețea lucrurilor mici. Să ai curaj și să îți îndeplinești toate visurile. Să ai respect pentru cei ce te înconjoară. Să știi să pierzi. Să știi să te oprești din ceva ce nu îți face bine. Să fii recunoscător. Să te bucuri că vezi, simți, auzi, te ridici din pat și faci tot ce-ți place.

Să nu renunți niciodată la ceva ce ți se pare prea greu dacă ai susținere și știi că o faci din toată inima. Să nu judeci după o primă vedere, ci să ai răbdare și să cercetezi. Să nu uiți. Să nu plângi și să te irosești degeaba când știi că nu se mai poate face nimic.

Să înțelegi că banii nu pot înlocui sănătatea și nici lucrurile materiale fericirea. Să înțelegi și că ești muritor și nu te poți juca cu viața cum vrei tu. Ești trecător și nu știi cât timp vei fi aici. Să înțelegi că tupeul și aroganța nu te fac mai o persoană mai interesantă. Să înțelegi cât de fragil ești și că nu deții întotdeauna controlul asupra lucrurilor de care ești sigur.

Și nu în ultimul rând, să fii fericit. Mai ales pentru că trăiești, nu doar exiști.

Cu drag,
un om ce a înțeles
prea târziu toate aceste lucruri

Mulțumiri

Deseori apreciem prea puțin ce avem deja și ne gândim prea mult la ce nu avem, la ce ne lipsește sau la ce credem noi că ne lipsește pentru a fi împliniți, pentru că mereu credem că ne lipsește ceva, deși avem tot ce ne trebuie. În felul acesta uităm să mulțumim, să aducem recunoștință celor ce au fost lângă noi mereu. Îi uităm chiar și pe oamenii ce ne-au salvat cândva poate dintr-un impas. De fapt, nu-i uităm pe oameni, ne uităm pe noi. Ne uităm calitățile și buna creștere. Uităm să mai fim oameni. Recunoștința e ceva ce ar trebui împărtășită permanent. E semnul acela ce ne definește ca ființe sociale, ca oameni ce interacționăm cu alți oameni și transmitem sentimente legate de ceea ce ne înconjoară.

Infinitele mele mulțumiri se îndreaptă către voi, părinții mei, care ați rămas și sunteți întotdeauna, uniți, lângă mine. Voi sunteți stâlpul acela care nu a căzut în ciuda furtunilor ce au venit. Stâlpul ce a rămas în picioare, chiar dacă totul în jur era dărâmat și toți au plecat. Cuvintele sunt prea puține pentru a exprima toată recunoștința ce o am pentru voi.

Mii de mulțumiri și ție, tușică dragă, pentru că anul trecut, de Crăciun, la rugămintea mea ți-ai reamintit clipele dureroase ce s-au derulat în ziua în care viața mea a căpătat alt sens, dar și în zilele de după. Astfel m-ai ajutat să aștern cuvintele ce descriu momentele mele critice pe care nu aveam cum să mi le amintesc sau să le știu. Felul în care mi-ai povestit e mult mai emoționant decât am putut eu să exprim în scris. M-ai ajutat să înțeleg câtă tensiune era în jurul meu când medicii încercau să-mi salveze viața, dar și ce simțeați voi, cei ce asistați neputincioși la ce se întâmpla, rugând Divinitatea să facă o minune. Aceleași mulțumiri către tine, unchiulețul și Ramo, pentru că ne-ați fost alături, v-ați implicat și ne-ați sprijinit cum ați știut mai bine în unele dintre momentele cele mai grele ce s-au abătut asupra mea și a părinților mei.

Laura din Anglia (verișoara tatei), îți mulțumesc din toată inima pentru implicarea și bunătatea ta. Ai toată recunoștința mea pentru că nu ne-ai uitat, pentru felul în care te-ai organizat ca să ne fi alături, pentru cum ai gestionat situația și cum ne-ai ajutat. Sincer, pentru că nu am fost prea apropiate, nu mă așteptam să fii atât de implicată, comparativ cu mulți alții de care eram mult mai apropiată și ar fi avut datoria morală să îmi fie aproape, tu ai dovedit ce om frumos și sufletist ești. Știu că recunoștința și mulțumirile mele nu sunt suficiente pentru a-ți răsplăti tot sprijinul și ajutorul tău, dar mă

rog ca Dumnezeu să îți întoarcă înzecit bunătatea și să ai parte, împreună cu familia ta, doar de lucruri frumoase. De asemenea, mulțumirile mele se îndreaptă și către prietenii, cunoștințele tale și oamenii, care doar au aflat de caz și s-au implicat în strângerea de fonduri pe care ai organizat-o în orașul tău.

Vă mulțumesc tuturor, cunoscuți și necunoscuți, ce mi-ați fost alături, fizic, moral, financiar sau cu un gând bun, atunci când am avut nevoie. Aceleași mulțumiri se îndreaptă și către tot personalul medical, din toate spitalele și centrele în care am fost, care și-au dat silința să-mi salveze viața, să mă ajute să respir, să fac progrese și să îmi găsesc un rost.

Mulțumesc din suflet Editurii Creator pentru ca ați făcut ca aceste multe cuvinte să prindă contur sub forma unui cărți. Mii de mulțumiri și către profesorii care m-au văzut dincolo de problemele mele, m-au apreciat după adevărata valoare și m-au învățat tot ce au știut ei. Le mulțumesc și tuturor oamenilor ce au intrat în viața mea, chiar și pentru 5 minute, dar ale căror vorbe bune vor rămâne veșnic în sufletul meu. Pentru că despre asta e vorba. Despre esența lucrurilor, nu doar despre ce par a fi. Fiecare merităm o șansă. O șansă prin care să mulțumim. Să apreciem. Să ascultăm și să fim oameni.

Cuprins

9 Cuvânt înainte
13 Prolog
17 · 1
42 · 2
54 · 3
58 · 4
62 · 5
65 · 6
69 · 7
78 · 8
84 · 9
91 · 10
97 · 11
102 · 12
105 · 13
110 · 14
114 · 15
118 · 16
124 · 17
129 · 18
135 · 19
140 · 20
145 · 21
147 · 22
152 · 23
158 · 24
162 · 25
167 · 26
172 · 27
177 · 28
181 · 29
186 · 30
199 · 31
208 · 32
214 · 33
219 · 34
223 · 35
232 · 36
238 · 37
249 · 38
258 · 39
263 · 40
267 · 41
272 · 42
279 · 43
284 · 44
288 · *Eroii mei*
291 · 45
295 · Epilog
299 · Dragă Doamne, Doamne
301 Dragi părinți
302 Dragă omule și ciutorule
304 · Mulțumiri

Pentru comenzi şi detalii

EDITURA CREATOR
str. Zaharia Stancu 21A Braşov

e-mail: editura@libris.ro

www.libris.ro

Aș vrea să citiți și să
Aș vrea să
Aș vrea să
Aș vrea